

DVD
9
2006
CHIP
Windows XP villámsebességgel: újratelepítés, rendszerindítás * Olcsó noteszek * Almanach: videókétyák * MP3-as kártyák * VGA kártyák * MP3-as mobiltok * GeForce 7600-as VCA kártyák * TFT monitorok * TFT monitorok * GeForce 7600-as VCA kártyák * MP3-as mobiltok * Almanach: videókétyák * Megateszt: DVD korongok * Vista háziilag * Google-titkok * Hihátlan XP

DVD 9 GB

MEGVETTE AZ AMD AZ ATI-T!

MEGMUTATJUK, MI ÁLL A FELVÁSÁRLÁS HÁTTÉRÉBEN 22

1996 Ft, előfizetéssel 1497 Ft XVIII. évfolyam, 9. szám, 2006. szeptember

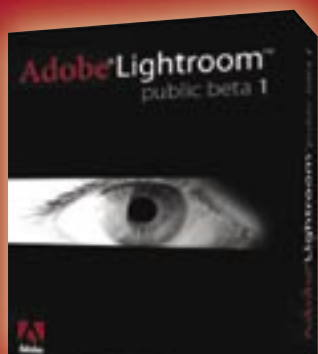
CHIP

WWW.CHIPONLINE.HU

IT READY

OLCSÓ NOTESZEK DIÁKOKNAK

Internetelésre,
leckeírásra,
tanulásra 50

TELJES VERZIÓ

XP VILLÁMSEBESSÉGGEL

ÚJRATELEPÍTÉS
*Így biztosan
nem rontja el*

29

BOOTOLÁS 34
*Indítsa végre
gyorsan PC-jét*

Megateszt

MELYIK A LEGJOBB DVD-KORONG?

Lemezek 345 variációban 77

Megtaláljuk, amit a Google nem tud megmutatni

Így juthat el jól elrejtett helyekre és
titkos weboldalakra 92

CHIP-KIADÁS

20 remek
képszerkesztő

TELJES VERZIÓ

XP-tuning
egyszerűen

TELJES VERZIÓ

Merevlemez-
karbantartó

TELJES VERZIÓ

Operációs
rendszerek
egy gépen

Már most készíthet
magának Vistát!
86

2 CD

MEGVETTE AZ AMD AZ ATI-T!

MEGMUTATJUK, MI ÁLL A FELVÁSÁRLÁS HÁTTÉRÉBEN 22

1495 Ft, előfizetéssel 1047 Ft

XVIII. évfolyam, 9. szám, 2006. szeptember

OLCSÓ NOTESZEK DIÁKOKNAK

Internetelésre,
leckeírásra,
tanulásra 50

XP VILLÁMSEBESSÉGGEL

ÚJRATELEPÍTÉS

*Így biztosan
nem rontja el*

29

BOOTOLÁS 34

*Indítsa végre
gyorsan PC-jét*

20 PROGRAM

amelyekkel tökéletes
fényképeket varázsolhat
felvételeiből

TELJES VERZIÓ

XP-tuning
egyszerűen

TELJES VERZIÓ

Merevlemez-
karbantartó

TELJES VERZIÓ

Operációs
rendszerek
egy gépen

Megateszt

MELYIK A LEGJOBB DVD-KORONG?

Lemezek 345 variációban 77

Megtaláljuk, amit a Google nem tud megmutatni

Így juthat el jól elrejtett helyekre és
titkos weboldalakra 92

Már most készíthet
magának Vistát!
86

CHIP
2006
9
CD
Windows XP villámsebességgel: újratelepítés, rendszerindítás • Olcsó noteszok • MP3-as kártyák • VGA kártyák • MP3-as mobilok • CeForce 7600-as TFT monitorok • TFT monitorok • Vista háziilag • Google-tíkok • Hírhírdő XP
Almanach: videókétyák • Megateszt: DVD korongok • Vista háziilag • Google-tíkok • Hírhírdő XP

Kedves Olvasónk!

Györi Ferenc
rovatvezető

*Zárt osztály, én zártam be. Azért, hogy kintről az a sok hülye nehogy bejöjjön.
Hofi Géza (nem az internetről)*

Divat lett az internet, eljött az idő a szélesebb néprétegek megszólítására. A szolgáltatók legalábbis nagyon igyekeznek bevonni az eddig kimaradt, kevésbé „geek” rétegeket az üzletbe. Az egyik szolgáltató reklámjaiban például, a netnek hála, nyaralást szervezhet a család, és levelezhet onokájával a nagyi. Azon azonban nem gondolkodott el még sem szociológus, sem pszichológus, de még katasztrófafilm-producer sem, mi lesz, ha a megszólított rétegek tényleg megjelennek az interneten? Mi lesz, ha becsületben megöszült nagyszülők vagy éppen csak öszülők, de szintén valamiféle ódon, tisztességen alapuló elvek szerint nevelkedett, arccal vállalt, kulturált vitához szokott ötvenesek százazrei kerülnek szembe az internetet már kényelmesen, több személyiségükkel is belakott szociopatákkal?

Néhány éve kisebb botrányt kavart az ügy, amikor egy amerikai iskolás fenyegető e-mailt küldött az USA elnökének, majd meglepődött, amikor másnap öltönyös urak várták otthon. A netes közösség fel is háborodott azon nyomban: hát hol itt a net anonimitása? Az viszonylag keveseket érdekelt, mégis miből gondolhatja azt bármilyen, minimum középintelligens lény, hogy halálosan megfenyegethet bárkit, csak azért, mert azt hiszi, hogy nem bukhat le.

És ha valaki azt mondaná, ó ez csak egy gyerek vagy pláne amerikai, előbb tekintsen bele a nagyobb hazai portálok moderált politikai fórumaiba. Ezekon a fórumokon már nem ismert az a szó, hogy tévedés, helyette mindenki a hazugságot vagy a hülyeséget használja. És senki sem meggyőzni akarja a másikat, hanem legyőzni, és úgy megalázni, hogy azt is megbánja, hogy valaha ellene szegült. Ha pedig valaki annyira túllép minden határon, hogy a moderátorok kénytelenek kitiltani, öt perc múlva más néven, ugyanonnan és ugyanúgy folytatja. És az ég óvjon bárki kezdő netezőt, hogy moderálatlan, dühöngőként használt fórumokra lépjen be megfelelő mennyiségű nyugtató és antidepresszáns nélkül.

Könnyen lehet, hogy már 1-2 óra aktív vitafórumos jelenlét többet deformál egy ember jellemén, mint gyerekén a napi 6-8 óra akciójátékban elkövetett népiirtás. A hatalom korrumpál, a média pedig hatalom, így a benne való szereplés is valahogy furcsán hat az emberi lélekre. A legtöbb ember viselkedése jelentősen megváltozik, amint ráfordul egy kamera, és bár az internet csupán kisebb dózis „médiáélményt” ad egyszerre, de a 15 perc helyett akár napi sok órában is képes kitenni magát a felhasználó a roncsoló hatásnak.

A már említett politikai vitafórumokon hamar látható az eredmény. Csakhogy az ottani hihetetlen keményvonalas és szabad szájú felhasználónevekhez tartozó felhasználók nagy része a való világban sokkal, de sokkal szerényebb és visszafogottabb. És bár azt hiszik, hogy a neten a megalkuvásból és konfliktuskerülésből adódó feszültséget vezetik le, valójában a saját problémájukat súlyosbítják azzal, hogy egyre hosszabb és hosszabb ideig adják ki magukat egy tőlük idegen identitásnak.

Félő, hogy az ezen a téren tapasztalatlan, friss felhasználói tömegek hamar felörlődnek az akadályokon, és vagy elmenekülnek az internetről, azt valami gyalázatos fertőnek könyvelve el örökre, vagy maguk is beállnak a sorba. Egyetlen reményünk, hogy annyi elszánt, erkölcsös, de nem erkölcs-csősz „újonc” árasztja el a fórumokat, hogy sikerül a régimódi, kulturált párbeszédet és vitát visszahozni a viszonylagos anonimitás ellenére. Persze ez a lehetőség az eddigi előfizető-bővülésekkor is megvolt...

Egyetért velem? Vagy másként látja? Kérem, írja meg véleményét a témáról!

fgyori@vogelburda.hu

2006. szeptember – 9. szám

AKTUÁLIS

16 Hírek a hardver, a szoftver és a kommunikáció világából
22 AMD-ATI egyesülés

Hihetetlen hír: az AMD felvásárolja az egész ATI-t, annak minden szabadalmával, dolgozóival, fejlesztőlaborjával és licenccel együtt.

26 Az EGEE-II projekt

Az EGEE projekt második fázisa elsősorban a gridhez kapcsolódó szolgáltatások kiépítésére helyezi a hangsúlyt.

27 CHIP radar: nyomtatók

CÍMLAPSZTORI

29 Windows XP villámsebességgel

Ha leírásunkat követve, figyelmesen hajtják végre az (újra)telepítéssel járó feladatokat, akkor nemigen hibázhatnak.

34 Gyorsabb rendszerindítást!

A CHIP magazin megmutatja, hogyan rövidíthetnek radikálisan a rendszerindításra fordított időt.

TESZTEK, TECHNOLOGIÁK

38 Bemutatók

Miniteszték a hardverek és a szoftverek világából.

45 Ingyen VPN

A virtuális magánhálózatokkal biztonságos kapcsolatot alakíthatunk ki a távoli gépek között, az interneten keresztül.

46 Google apróságok

A Google apró „játékszerel” lassan egy jól felszerelt webes irodai szolgáltatás-csomaggá állnak össze.

48 Cite CRM és vtiger

Közelről is bemutatunk két, nyílt forráskódú vállalatirányítási rendszert.

50 Olcsó noteszgépek

Egyre több diák kezdheti az új tanévet internetelérésre, leckeírásra tökéletesen használható notebookkal.

54 TFT monitorok tesztje

Tesztünkben a hat legnépszerűbb és leggyorsabb típust vetettük tüzetes vizsgálat alá, hogy kiderüljön, melyik a legjobb közülük.

58 HTPC házilag – 3. rész

HTPC sorozatunkban ezúttal a belbecsrel foglalkozunk, azaz az alapvető hardverelemeket vesszük sorra.

61 GeForce 7600-as VGA kártyák tesztje

A középkategóriás 4200-as és 6600-as kártyák után nehezen volt hihető, hogy még nagyobb sikerre képes az nVidia – azután jött a 7600-as.

67 MP3-as mobiltelefonok

Jelenleg a legnépszerűbb zeneforrás az MP3-lejátszó, ám kemény kihívója akadt a mobiltelefon személyében.

70 Logitech MX Revolution egér

Az idén 25. születésnapját ünneplő Logitech valami igazán értékes ajándékkal szeretne volna meglepni a felhasználókat.

74 Nokia N73 vs. SE K800i

A CHIP tesztközpontjában két, kifejezetten fényképezési célokra szánt mobiltelefon hasonlítottunk össze egymással és egy kompakt fényképezőgéppel.

77 Megateszt: írható DVD-k

A CHIP magazin utánajárt, hogyan teljesítenek a Magyarországon kapható legnépszerűbb lemezek a különböző meghajtókban.

80 Tesztelje és tartsa meg!

Összefoglaltuk a közel egy hónapos vizsgálódás során szerzett olvasói tapasztalatokat.

Címlapsztori

XP villámsebességgel: újratelepítés és bootolás

Áttekintjük, hogyan telepíthetjük újra a Windowst (a legnagyobb hangsúlyt természetesen az XP-re helyezve) az adatvesztés kizárása érdekében végzett biztonsági mentéstől kezdve a Windows installálásának lépéseit át egészen az alapvető, telepítés utáni feladatokig. Végül azt is megmutatjuk, milyen ügyes fogásokkal rövidíthetjük le a Windows bootolását, azaz a rendszerindítás olykor hihetetlenül hosszú nyúló idejét.

22 AMD-ATI egyesülés

Az AMD és az Intel harca nyár közepére éleződött ki. Ekkor jelent meg ugyanis az új – a bejáratott Pentium márkanevet immáron hanyagoló – Core 2 Duo processzor, amely akárhogy is nézzük, kellemetlen meglepetés az AMD-nek, amelynek évekig nem okozott gondot megmaradnia a virtuális trónon. A Core 2-esek megjelenését szinte azonnal követte az AMD masszív leárazási kampánya, amellyel újfent vonzóvá tette S939-es és legújabb, AM2-es platformjait. Ebbe a huzakodásba hasított bele villámként a bejelentés: az AMD megveszi az ATI-t.

Olcsó notebookok iskolakezdésre

Főleg a felsőoktatásban, de lassan a középiskolában is hasznos tanulási segédesszköz lehet egy noteszgép. Az internetelérésre, leckeírásra tökéletesen használható masinák ára folyamatosan csökken, így egyre több diák kezdheti az új tanévet ilyen segédesszközzel.

Logitech MX Revolution

70

lutiont. Úgy tűnik, vért fognak izzadni a „koppintók”, ha a legújabb Logitech fejlesztést is le akarják másolni.

CHIP INFO

Terjesztés
Tel.: 888-3421, -22 Fax: 888-3499, terjesztes@vogelburda.hu
Általános információk: chip@vogelburda.hu
Tesztlabor: Köhler Zsolt zskohler@vogelburda.hu
Webhely: www.itmediabolt.hu
www.chipmagazin.hu

A lemezmelléletek tartalomjegyzéke →

a 6-11. oldalon

Ebben a számban: 114 termék tesztje

Tesztek, technológiák

Bemutatók: Sandisk Sansa e260, HP nc2400, Toshiba SD/CF memóriakártyák, EIZO FlexScan S1910AS-K, LCPower EH-35BS/BF, Creative GigaWorks ProGamer G550W, OKI C5900n, NEC ND-4570A, ECS KA3-MVP Extreme, Asus Crosshair, Dell Axim X51v, LC Power Cyber Mate EH-25BD, Fujitsu Siemens T830, Meizu M6 Miniplayer, LG S1 Express Dual SLYog 5.01, Roxio MyDVD Premier 8, Radmin 2.2, Nero PhotoShow Deluxe 4, Paragon Drive Copy 8.0 Professional, Damn Small Linux 3.0.1

Olcsó notesztek: Dell Latitude D510, Compal AL51, Senorg Fidelity, HP nx6110, Fujitsu-Siemens Amilo K7610, Toshiba Satellite L100-112, IQ808, Acer Travelmate 2451NLMi

TFT monitorok: Acer AL1951 Cs, LG Flatron L1970HR, Samsung SyncMaster 940BF, ViewSonic VX922, ASUS PG191, Belinea 10 19 27

GeForce 7600 VGA kártyák: MSI NX7600 GT-VT2D256E-HD, Leadtek PX7600GT-TDH Extreme, Gigabyte NX76T256D-RH, EN7600GT/HTD1/256M, XpertVision 7600GXTD21, Club3D CGNX-G766, Bliss 7600GT PCX, Galaxy 7600GT H2D Zalman

MP3-as mobiltelefonok: Sony Ericsson W300i, W550i, W700i, W800i, W810i, W900i, Nokia 3250, N91, Motorola ROKR E1, ROKR E2, Alcatel OT-S853

Egér: Logitech MX Revolution

Fényképezős mobilok: Nokia N73, SE K800i

Megateszt: DVD-korongok 345 változatban

Almanach: 47 videokártya

Melléklet

Képszerkesztők: Paint Shop Pro X, Ulead PhotolImpact 11, Adobe Photoshop Elements 4, Microsoft Digital Image Suite 2006

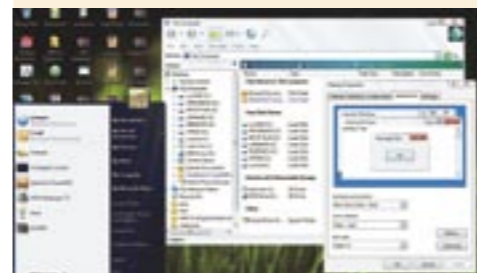
Képkatalogizáló programok: PicaJet Free Edition 2.5, DigiBookshelf 11.1.9.9, Corel Photo Album 6 – Deluxe Edition, Adobe Photoshop Album SE 3.0, ImageCD Catalog 2.6

Saját készítésű Vista 86

Unjuk már az XP-t, s nem győzzük kívánni a Vistát?

Nos, itt az alkalom, hogy meglévő XP rendszerünket lépésről lépésre saját készítésű rendszerre alakítsuk át – freeware-ek és néhány béta verziós eszköz segítségével, amelyeket a Microsoft a programozók szá-

mára bocsát rendelkezésre. Mit nyerhetünk? Vadonatúj felhasználói felületet, bővített multimédia funkciókat, vírusok és phishingtámadások elleni védelmet. Mindezekhez társul egy multimédia felület, amely meghökkentően hasonlít a Windows Media Centerhez.

Melléklet: Képfeldolgozás

117

A nyár végén több tucatnyi digitális fénykép gyűlik össze az elszánt és kevésbé elszánt fotósok memóriakártyáin. Itt az ideje, hogy rendbe hozzuk, katalogizáljuk, majd másokkal is megosszuk ezeket.

Mellékletünkben áttekintjük az ehhez kapcsolódó legfontosabb szoftver- és hardvereszközöket.

82 Almanach: Videokártyák

Új alrovatunkban az egyes PC-s alkatrészek különböző, jelenleg kapható modelljeit gyűjtjük össze fontosabb technikai paramétereikkel együtt.

84 Dobogósaink

Eredmények a tesztközpont adatbázisából.

GYAKORLAT

86 Saját készítésű Vista

Barkácsoljuk össze már most magunknak az új Windowst.

92 Internetes keresés másképp

Elmondjuk, hogyan található rá gyorsan az értelmes tartalmakra, illetve rejtett weboldalakra.

96 Macromedia Flash – 6. rész

Ebben a részben egy kis hangtechnika és a zene kezelése következik.

102 Haladó grafikai gyakorlatok – 4. rész

Megnézzük, milyen feladatok oldhatók meg szövegkezelő funkciók segítségével.

104 Windows-javítás

Kijavíthatjuk az operációs rendszer veszélyes programozási gyengéit, és így kiküszöbölhetjük a hibákat.

106 Tippek mobilos fotózáshoz

Összegyűjtöttünk pár hasznos tippet, amelyeket megszívlevél még a telefonunkkal is tökéletes képeket készíthetünk.

110 Hot-swap mobil rack készítése

A merevlemezkereteknek, azaz mobil rackeknek van egy nagy hibájuk: nem csatlakoztathatók működés közben a géphez.

MAGAZIN

112 IT-legendák: Bill Gates

Több mint két éve tart már IT-legendák sorozatunk, amelyből valaki mindezidáig kimaradt.

114 IT-bukták: vékony kliensek

A vékony kliens gépeknek tíz éve volt egy sokkal jobb alternatívájuk is, a PC.

116 Támadó RFID chippek

Rádióhullámos címkék az árukon, rádióhullámos chippek az állatokon. Most pedig itt az első RFID-re készült vírus.

CHIP MELLÉKLET: KÉPFELDOLGOZÁS

118 Alternatív képszerkesztők

A CHIP magazin négy, középkategóriás programot tesztelt.

122 Fényképeink a neten

Ha sokat fotózunk, ne csak a merevlemezben őrizgessük képeinket, hanem tegyük hozzáférhetővé a világhálón is.

124 Képkatalogizáló programok

Ha nem akarunk elkeveredni a képek rengetegében, használjunk képkatalogizáló programot!

126 Tippek fotósoknak

Fedezzük fel a Windows XP rejtett képességeit: használjuk az operációs rendszert képszerkesztőként.

EGYÉB ROVATOK

3 Vezércikk

6 Tallózás CD/DVD-mellékletünk programjaiból

12 Olvasószolgálat

129 Impresszum

130 Előzetes októberi számunkból

CD- és DVD-tartalom

Ebben a hónapban a legújabb profi képszerkesztő programok kerültek fel speciális CHIP-kiadásunkra. Külön érdekesség olvasóink számára az először lapunkban debütáló Adobe Lightroom, valamint a Corel Paint Shop Pro X képszerkesztő. Szerkesztőségünk havi ajánlata a Scribus ingyenes kiadványszerkesztő program és a Paragon Partition Manager 2005 rendszeroptimalizáló.

ASHAMPOO POWERUP XP PLATINUM

TELJES VERZIÓ

» Egyszer minden felhasználó számára elérkezik az idő, amikor Windows rendszere lassúsága bosszantani kezd. Ilyenkor a legtöbb gyors újratelepítéssel próbálkoznak, de ennek megvan az ára: napokig is eltart, amíg visszanyerjük valamennyi programunkat. Ha pedig sok alkalmazást használunk, egy idő után ismét ebbe a csapdába eshetünk. Ebben a helyzetben segíthet az *Ashampoo PowerUp XP*, amellyel felgyorsíthatjuk és feljavíthatjuk Windows XP operációs rendszerünket. A programot könnyen áttekinthető kezelőfelülettel látták el, csupán az alábbi három menüpontot kell megtanulnunk kezelni: *Drives and Files*, *Boot Option*, *Security*. A *Security* opció különösen hasznos, mert például leltíthatjuk, hogy az *MSN Messenger* vagy az *Outlook* a rendszerindítást követően azonnal elinduljon. De ha elég bátrak vagyunk, a *Registry*-szerkesztőbe is beleturkálhatunk vele. A *Boot Optionnal* testre szabhatjuk Windowsunk indítását, a nyitóképtől akár kedvenc alkalmazásaink automatikus elindításáig, de automatikus „nagytakarítást” is rendezhetünk.

SCRIBUS V1.3.3.2

TELJES VERZIÓ

» A *Scribus* nem más, mint egy nyílt forráskódú kiadványszerkesztő program (divatosabb nevén DTP alkalmazás, akárcsak a *QuarkXpress* vagy az *InDesign*, amellyel lapunk is készül). Előnye a könnyű kezelőfelület, valamint a tökéletes magyarítás. Eddig csak a Linux-felhasználók számára volt elérhető, de végre a PC-s berkekbe is megérkezett. Egyaránt alkalmas irodai (vagyis professzionális megoldásokat követelő) és otthoni használatra: újságok, kiadványok, DVD-borítók, névjegykártyák szerkesztésére, de akár PDF dokumentumokat is készíthetünk vele. A *Scribus* ismeri a legfontosabb grafikai formátumokat, és a manapság szabványnak tekinthető *MS Word* (.doc) betöltése mellett a CMYK és ICC színkezelést is tartalmazza. A nyílt forráskódúknak köszönhetően pedig külső pluginok segítségével még bővíthető is, amire előbb-utóbb mindenképp rászorulunk. Valójában azonban a fentebb említett kereskedelmi megoldásoknál jóval kevesebb szolgáltatást nyújt a program, de azért megtalálhatók benne a szöveg- és képmanipuláció legfontosabb eszközei. Így például gyorsan és könnyedén készíthetünk vele táblázatokat is.

CONCEPTDRAW MINDMAP 4.4 PE

TELJES VERZIÓ

» A Windowszal ellentétben – amelyben lecsupán egy egyszerű határidőnapló van, ami sokak számára édes kevés – a *ConceptDraw* professzionális megoldást kínál ezen a téren, amely túlmutat a digitális „filofax”-on. A szokásos lehetőségeken túl (határidők, havi költségek jegyzése és követése) ez a program akár komplett projektek levezénylésére is alkalmas. Meglepetés, hogy a *ConceptDraw* táblázatokat is képes kezelni, így akár egy lakásfelújítást is lemenedzselhetünk vele

(számlák, időpontok stb.). A program lelke egy barátságos és egyszerűen kezelhető grafikus rendszer, amelyet bármikor saját elképzeléseinkre szabhatunk. A diagramok automatikusan generálódnak, így például ha egy étteremláncot szeretnénk irányítani a segítségével, akkor a menütlől a rezsisi és a bérig mindent megtervezhetünk. A programot interneten regisztrálhatjuk és az alábbi címen érhetjük el: www.conceptdraw.com/registration/mm4special.php

PARAGON PARTITION MANAGER 2005

TELJES VERZIÓ

» Egy új számítógép telepítésekor sokszor gondot okoz a merevlemez (ma már óriásira nőtt) területének szétosztása, vagyis particionálása. A *Paragon Partition Manager* élen jár ennek a feladatnak a megoldásában. Mi is ennek a folyamatnak az értelme? Egy nagyobb vagy kisebb merevlemez esetén meghatározhatjuk, hogy a lemez melyik részén tároljuk az operációs rendszert, melyiken az értékes anyagainkat (videót, zenét stb.). A particionálásnak akkor látjuk igazán hasznát, ha hosszabb-rövidebb használat után elszáll a rendszerünk, vagy esetleg zenéket komponá-

lunk, mi több, segítségével akár több operációs rendszert is telepíthetünk a különböző partíciókra (Linuxot például). A *Partition Manager* legfőbb előnye a leegyszerűsített felhasználói modul, amelyben néhány egérgattintással elvégezhetjük a particionálást. Haladó olvasóink se keseredjenek el, a számukra készített felületet is részletes – sőt kisebb tároljuk az operációs rendszert, melyiken az értékes anyagainkat (videót, zenét stb.). A particionálásnak akkor látjuk igazán hasznát, ha hosszabb-rövidebb használat után elszáll a rendszerünk, vagy esetleg zenéket komponá-

LP RECORDER 6

TELJES VERZIÓ

» Manapság újra divatosak lettek a bakelitlemezek, sokan előveszik a régi, porosodó korongokat, jöhetnek a lemezjátszó már rég valamelyik bizonmányiban hever. Ezért kénytelenek vagyunk valami módon konvertálni a régi, kedvenc felvételeket. Az *LP Recorder* kifejezetten erre tervezték: a digitális felvételre egyszerűen. A program egy előerősítő modul is tartalmaz (hiszen a hagyományos lemezjátszóhoz is szükség volt egy erősítőre a jó hangzás végett, mert a bemeneti jel

gyenge volt), amelyet a hangkártyánkkal kell finomhangolni, a jel- és zajviszonyokat beállítani – ez különösen a régi, karcos lemezeknél jelent előnyt. Ha mindezzel megvagyunk, kezdődhet a digitalizálás. Az *LP Recorder* nyújtotta lehetőségek azonban nem merülnek ki ennyiben, a program számtalan többletfunkciót kínál. Ilyen például a másolást megkönnyítő automatikus felvétel (*Auto Start*) funkció: ha audiojelet kap gépünk a lemezjátszóról, a program automatikusan rögzíti.

POCOMAIL 3

TELJES VERZIÓ

» Végre itt egy kisméretű és meglepően sokoldalú levelezőprogram! Valószínűleg sok olvasónak megkeserítette már az életét az operációs rendszerbe integrált levelező alkalmazás, ez a program viszont mindenképpen megér egy próbálkozást! Egyszerű beállítani, kicsi és gyorsan dolgozik, és az installálása sem jelent gondot, még a kezdőknek sem. A *Pocomail* ismeri a manapság népszerű biztonsági protokollokat, és legfőbb érdekessége, hogy scriptekkel vezérelhetjük, vagyis ha van némi programozói vénánk, akkor akár teljesen át is formálhatjuk, azaz a „bőrök” (skinek) segítsé-

gével megváltoztathatjuk a felületét. Sőt akár az egész alkalmazást átírhatjuk, ami persze nem könnyű feladat. Extra tulajdonságai más levelezőkkel összehasonlítva a kifejezetten erre a célra kifejlesztett programokat megszegyenítő, magas fokú *Anti-Spam* szolgáltatás (amelyet akár automatizálhatunk is az internetes zaklatókkal szemben), a levelek közvetlen törlése az e-mail szerverről (ez sokszor tört már borsot az internetezők orra alá), valamint az aláírásszerkesztő modul is. Internetes regisztráció: www.bluesquad.co.uk/vnu/pocomail/register

Programok telepítése

Olvasóink többször érdeklődtek már, hogyan telepíthetik a lemezmelékleteinknek szereplő teljes verziós programokat. A regisztrációhoz internetes elérés szükséges, amelynek az útvonalát a programok mappájában lévő licenc szerződésben találhatják (.word dokumentum). Az internetes formanyomtatvány kitöltése után, e-mailben kapják meg a szükséges telepítőkódokat. Bármilyen telepítési probléma esetén forduljanak szerkesztőségünkhöz, a lemezmeléklet@chiponline.hu e-mail címen.

A sötétkamra titkai

Egyre többen használnak digitális fényképezőgépet, és ma már szinte minden mobilban is találunk valamire való kamerát. A képek digitális utómunkálataira rengeteg szoftver létezik, ezek közül is az egyik legjobb az Adobe Lightroom.

A Lightroom profi fotósok számára készült fotószerkesztő program, de persze a kezdők is elboldogulhatnak vele. A szoftver lehetővé teszi a képeink importálását a digitális kamerából és azok kidolgozását – segítségével gyorsan és látványosan feljavíthatjuk azokat. A program eddig

csak Macintosh verzióban volt elérhető, végre azonban megérkezett Windows platformra is.

A Lightroom először egyszerű és letisztult kezelőfelületével ejt rabul minket. Négy fő menüpontot találhatunk benne: *Library*, *Develop*, *Slideshow* és *Print*. Mindez nem jelent mást, minthogy a programozók csak a legszükségesebb és legfontosabb fotókezelési eljárásokat gyűjtötték össze benne.

Nézzük meg részletesebben is a programot. A *Library* modulban a fotósok több száz képet is gyorsan végiglapozhatnak, a *Quick One-to-One Zoom* opció segítségével pedig azonnal kinagyíthatják egy-egy

kép apróbb részeit (ez általában sokat segít a rosszul felvett anyagok azonosításában).

A *Develop* modul a program valódi „motorja”, ebben javíthatjuk (vagy ronthatjuk is el) képeinket. A beépített minták (*Presets*) elsősorban sokat segíthetnek, azonban a profi korrekciós munkákhoz érdemes saját beállításokkal is kísérletezni. Külön előnye a Lightroomnak, hogy ezeket a változtatásokat képeink azonnali felülírása nélkül is megtehetjük. Így elő- és utónézeteket hasonlíthatunk össze, kiválasztva a legoptimálisabbnak tartott végleges verziót.

A *Slideshow* modulban képeink garmadájából készíthet-

tünk látványos bemutatót, szerencsére itt is megannyi előre gyártott mintát alkalmazhatunk (persze nem hiányozhatnak a részletes animációs beállítási lehetőségek sem).

A *Print* modulban (végre egy fotószerkesztőben) lehetőségünk van egy majdnem valószínűleg előnézeti kép megtekintésére is, amely helyel-közzel (ez a nyomtatónktól függ) a végleges minőséget mutatja be.

Itt szintén sokféle lehetőségünk van a beállítások finomítására, például bélyegképként is nyomtathatjuk az albumunkat (habár ennek valószínűleg nincs sok gyakorlati haszna).

A Lightroom a legújabb *Adobe Camera Raw* technológiára épül, a JPEG és a TIFF mellett több mint 120 natív nyers formátumot támogat (szinte valamennyi egzotikus formátumot), és egyetlen munkafolyamatban teszi lehetővé a „nyerskonvertálást” (RAW). Az Adobe a programban továbbfejlesztette a nyersfeldolgozási technológiáját, amit a Lightroom élénkebb fekete-fehér képeket előállító új, bontott tónusú beállítási lehetőségei is bizonyítanak.

A fotósok kreatív lehetőségei is bővültek: a korrekciók elvégzéséhez új paramétereket, fényképeseti meglátásaink megvalósításához pedig nagyobb szabadságot kapunk. A Lightroom által támogatott legújabb fényképezőgép-típusok közé tartozik már a *Canon EODS 30D*, az *Epson R-D1s*, a *Leaf Aptus 65* és *Aptus 75*, az *Olympus EVOLT E-330* és *SP-320*, a *Pentax DL2* és a *Samsung GX-1S* is.

Végezetül említsük meg a program talán legnagyobb hibáját: sajnos a Macintosh platformról való áthozatal nem tökéletes, egy kisebb erőmű kell a program optimális futtatásához. Reméljük azonban, hogy ez csak a béta verzió hibája. A Windows és a Macintosh végleges kereskedelmi verziója 2006 végén fog megjelenni, a mellékletünkön található béta verzió pedig 2007. január 31-ig teljes értékűen működőképes.

ÁLLJ!

CHIP
Nyereményjáték

Még Önnek is szüksége van egy kis lazításra, pihenésre, kényeztetésre...
... például a festői hévizi wellness szállodában, az exkluzív négycsillagos
ROGNER Hotel & Spa Lotus Therme-ben.

Tetszik az ötlet? Akkor nincs más dolga, mint kitölteni weboldalunkon
(www.chipmagazin.hu/lazits) az előző, illetve az e havi számra vonatkozó
tesztet, és elküldeni a megfejtéseket a szóban forgó szám CD-, illetve
DVD-mellékletén található ellenőrzőkóddal együtt.

ellenőrzőkód

Ha a múlt hónapban nem vette volna meg az újságunkat, akkor sincs gond, hiszen
visszamenőleg is megvásárolhatja a 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60. szám
alatt, illetve a www.itmediabolt.hu címen.

A sorsoláson azok vehetnek részt, akik mindkét hónapban a legtöbb helyes választ
küldték. Közülük a két legszerencsésebb egy-egy fél éven belül beváltható kétszemé-
lyes. Kétéjszakás pihenést nyer a wellness hotelben (büfé-félpánzió, fürdők és szauna-
részleg korlátlan használata, részvétel az aktuális heti sport- és wellness-programokon).
További 3-3 szerencsés pályázónk 1-1 egyéves, illetve 1-1 féléves CHIP-előfizetést
nyerhet.

Irány tehát a web,
tegyen még egy kis erőfeszítést,
s azután irány Héviz,
és élvezze a jól megérdemelt pihenést!

ROGNER
HÉVIZ

Hotel & Spa Lotus Therme
SCHÖNE AUSSICHTEN.
SZÉP KILÁTÁSOK

FIZIKAI KÍSÉRLETEK: VARGA ISTVÁN **VIDEÓ**

» A tavaly oly népszerű *Fizika Éve* sorozatból most egy újabb érdekes videofilmet tekinthetnek meg olvasóink, ezúttal *Varga István* fizikai kísérleteinek lehetnek tanúi. A sokszor unalmas gimnáziumi tanulmányainkból megismert kísérleteket a videó végére nem száraz tényként, hanem izgalmas tudományként mutatja be. Megismerhetjük belőle a

legfurcsább fizikai kísérleteket és a hetköznapos fizika „rejtélyeit” is. 2005-ben volt a százéves évfordulója *Albert Einstein* nagyhatású tudományos publikációinak, amelyek a modern fizika alapját képezik: ennek tiszteletére hirdette meg az UNESCO a *Fizika Nemzetközi Évét*, amelyet számtalan programmal ünnepeltek szerte a világon.

GÉNIUSZ KONFERENCIA **VIDEÓ**

» A globalizálódó világ egyik legnagyobb ellentmondása, hogy a termelés és a kereskedelem világméretű társaságok kezében koncentrálódik, míg a találmányokat és művészi alkotásokat többnyire olyan egyének hozzák létre, akiknek nincs kapcsolatuk ezekkel a társaságokkal. Így az alkotások megvalósításának és a találmányok kereskedelmi

forgalmazásának költsége a feltalálót terheli, legalábbis neki kellene ezeket a kiadásokat megelőlegeznie. A probléma kettős: az esetek többségében a feltaláló nem rendelkezik az ehhez szükséges tőkével, a globális társaságok pedig egy lépést sem tesznek a feltaláló felé. A *GÉNIUSZ* összegyűjti az innovatív magyar alkotásokat.

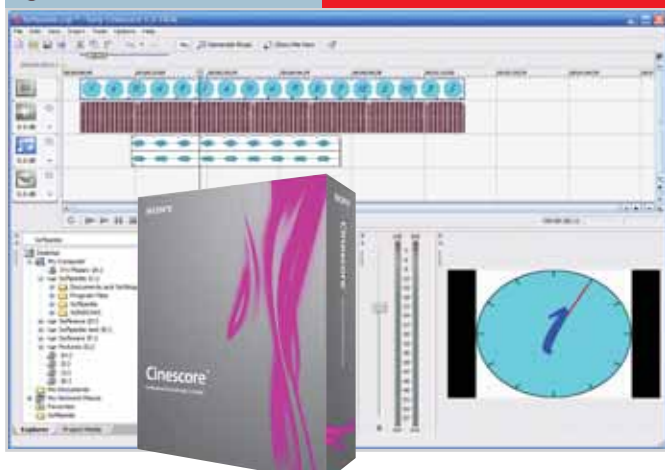
FORMA-1 MELLÉKLET NÉMET NAGYDÍJ **FOTÓ**

» A Scuderia Ferrari Marlboróval *Michael Schumacher* és *Felipe Massa* újabb kettős győzelmet aratott a 4,574 km-es hockenheimi pályán, amivel a Bridgestone 100. győzelmét szerezte meg a 165 nagydíjból, amelyen részt vett azóta, hogy 1997-ben beszállt a Formula 1-be gumibroncs-beszállítóként. *Michael Schumacher* egymaga 56 győzelmet szerzett ezek közül. A mai eredmény azt is jelenti, hogy a hétszeres világbajnok mindössze 11 ponttal van lemaradva a címvédő *Fernando Alonso* mögött a pilóták bajnokságában, míg a Ferrari csak 10 ponttal maradt le a konstruktőrök bajnokságában. A Panasonic Toyota Racing is

szerzett Németországban pontokat, *Jarno Trulli* kiváló versenyzéssel a 20. helyről a hetedikre küzdötte fel magát. Sajnos megint nagyon szerencsétlen napja volt a Williams F1 csapatnak: *Nico Rosberg* hamar kiesett, míg *Mark Webber* az első öt között autózott, mielőtt a futam vége előtt tíz körrel fel kellett adnia a versenyt az autó meghibásodása miatt. Az MF1 Racing színeiben versenyző *Christijan Albers* és *Tiago Monteiro* is befejezte a futamot, de a Super Aguri F1 csapat, mely most mutatta be az új SA06-ost, igen csalódott volt, amiért egyik autót sem tudta célba juttatni sajnos, de majd legközelebb.

SONY CINESCORE **30 NAPOS TELJES VERZIÓ**

» A Sony mindig új meglepetéssel áll elő a hangszerkesztés piacán, gondolkunk csak a ma már ipari szabvánnyá vált *SoundForge*-ra vagy az *ACID* többsávú szerkesztőre. Mi is a *Cinescore*? Első látásra egy film hangos utómunkáit támogató szoftver, a már ismert többsávú hangrögzítés és -keverés lehetőségével. Ennél azonban jóval több: ott vannak például a bárki számára letölthető aláfestő zenei modulok (ezek közül stílus szerint válogathatunk), így egy manapság divatos vampingfilmhez néhány perc alatt összeháthatalunk egy kísérőzenét, persze azért nem árt hozzá némi zenei affinitás

sem. Profesionális munkához pedig ott a számos beépített effektus, amelyeket könnyű használni, a profik pedig maguk is szerkeszthetnek speciális modulokat. A *Cinescore*-ral ezen túl prezentációkat is felfrissíthetünk, sőt online rádióműsorokat is keverhetünk. A program erőssége a többsávú szerkesztés és a gyorsaság – elméletileg végtelen számú sávot keverhetünk produkcióknak alá, amire szerencsére még nem volt példa. A tempót és a hangfájlok közötti átmenetet egy egérkattintással szerkeszthetjük, és végső anyagunkat akár DAT minőségben (48 kHz) is kimenthetjük.

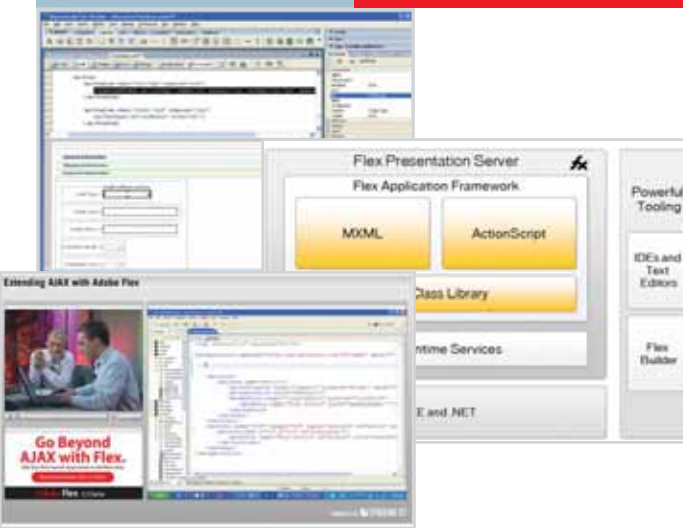
VMWARE SERVER 1.0 **TELJES VERZIÓ**

» Több operációs rendszert szeretnénk futtatni a gépünkön? Íme a biztos megoldás: a *VMware Server*. Így akár Linuxról Vistára is válhatunk, persze nem árt ehhez egy kifejezetten a második operációs rendszer számára felkínált partíció sem. A program valójában egy emulátor, vagyis virtuálisan futtat egy gépet, ami, valljuk be, meglehetősen nagy erőforrást igényel. A VMware segítségével egyszerűen

használhatjuk az összes népszerű operációs rendszert, kérdés persze, hogy mire, hiszen manapság a legtöbb Linux-alkalmazásnak van PC-s megfelelője, és viszont. A VMware-nek mégis van egy közvetlen előnye, hogy a virtuális gép beüzemelésével a legtöbb számítógépes kártevőt kiküszöbölhetjük (spyware-t, vírusokat). Regisztráció: *Click Help/Enter Serial Number/Get Serial Number*

ADOBE FLEX 2.0 **30 NAPOS TELJES VERZIÓ**

» A *Flex* egy professzionális webfejlesztő rendszer, amellyel intranetes és internetes oldalakat is létrehozhatunk. Főként programozók tudják kamatoztatni az újjdonságait. A program lelke a *Presentation Server*, amely a már meglévő megjelenítési rétegekbe beépítve (a webböngésző kérésére) egy, a kliens számítógépén futó kódrészlettel kibővíti a szerver által generált HTML válaszformátumokat. Az üzleti és vállalati web- vagy intranet alkalmazások általában jól elkülöníthető, egymásra épülő logikai részekből

állnak, és az egyes rétegek az alkalmazás magjától, motorjától kiindulva mindig egy újabb burkot képeznek az előző réteg fellett – ennek a legfelső rétege a megjelenítési réteg, amely valójában a kliens megjelenő felhasználói felületet jelenti. A *Flex* képes beépülni a rétegek közé, így nincs szükség a teljes alkalmazás újírására, a kódok teljes mértékű átszabására. A *Flex 2* fejlesztőrendszerrel készült alkalmazások futtatását a kliens oldalon a *Flash Player 9* végzi. Az új lejátszóba integrált *Actionscript* virtuális gép is van.

» PROGRAMOK A CD-KEN

» SPECIÁLIS CHIP-KIADÁS: Képfeldolgozás felső fokon
A 20 legjobb képszerkesztő

» Damn Small Linux 3.0.1	teljes verzió
» Scribus v1.3.3.2	teljes verzió
» Ashampoo PowerUp XP Platinum	teljes verzió
» ABBY Fine Reader 8.0	30 napos verzió
» Paragon Partition Manager 2005	teljes verzió
» PocoMail 3	teljes verzió
» AbiWord v2.4.5	teljes verzió
» Ad-Aware Personal	teljes verzió
» Bizz RSS Feed Limer 4.11.01	teljes verzió
» Burn4Free CD/DVD v2.4.0	teljes verzió
» Mozilla Firefox 2 beta 1	teljes verzió
» Skype 2.5.0.130	teljes verzió
» Spyware Terminator v1.5.0.718	teljes verzió
» Mozilla Thunderbird v1.5.0.5	teljes verzió
» HammerHead Rhythm Station	teljes verzió

» RÁADÁSKÉNT CSAK A DVD-N!

» Adobe Lightroom beta 3	teljes verzió
» Photoshop Elements 3.0	teljes verzió
» ConceptDraw MINDMAP 4.4 PE	teljes verzió
» LP Recorder 6	teljes verzió
» VMware Server 1.0	teljes verzió

» KASPERSKY PERSONAL 6.0 **TELJES VERZIÓ**

» Sony Cinescore 1.0	30 napos verzió
» Excel Website Pro	teljes verzió
» DivX v6.3	teljes verzió
» Undelete v2.0	teljes verzió
» GloopIt 1.03	teljes verzió
» More Spacev4.1	teljes verzió
» Mozy Remote Backup 1.6.3.6	teljes verzió
» CLC Workbench 3.0.1	teljes verzió
» Adobe Photoshop Album Starter Edition 3	teljes verzió
» Artweaver v0.4.0	teljes verzió
» DigiBookShelf 10.1.0.0.1	teljes verzió
» FastStone Screen Capture v4.2	teljes verzió
» ImageWorx 1.1.2135	teljes verzió
» PicaJet 2.5 Build 454	teljes verzió
» Shutterfly Studio 1.1	teljes verzió
» Artisan DVD/DivX Player 3.16	teljes verzió
» Movica 0.2	teljes verzió
» mp3DirectCut v2.03	teljes verzió
» Remora USB File Guard 1.8.0.1	teljes verzió
» VideoInspector v1.9.1.103	teljes verzió
» Zoom Player v5.0 TP7	teljes verzió
» K-Lite Codec Pack Full v2.73	teljes verzió

» ITMÉDIABOLT

FIZIKAI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNY

» GENIUS Kiállítás	videó
» Varga István	videó

» JÁTÉKOK

» Arasan	teljes verzió
» Canasis	teljes verzió
» Faces of war	teljes verzió

ÁLLJ!

Még Önnek is szüksége van egy kis lazításra, pihenésre, kényeztetésre.....
... például a festői hévízi wellness szállodában, az exkluzív négycsillagos
ROGNER Hotel & Spa Lotus Therme-ben.

Tetszik az ötlet? Akkor nincs más dolga, mint kitölteni weboldalunkon
(www.chipmagazin.hu/lazits) az előző, illetve az e havi számra vonatkozó
tesztet, és elküldeni a megfejtéseket a szóban forgó szám CD-, illetve
DVD-mellékletén található ellenőrzőkóddal együtt.

ellenőrzőkód

Ha a múlt hónapban nem vette volna meg az újságunkat, akkor sincs gond, hiszen
visszamenőleg is megvásárolhatja a 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60. szám
alatt, illetve a www.itmediabolt.hu címen.

A sorsoláson azok vehetnek részt, akik mindkét hónapban a legtöbb helyes választ
küldték. Közülük a két legszerencsésebb egy-egy, fél éven belül beváltható kétszemé-
lyes, kétéjszakás pihenést nyer a wellness hotelben (büfé-félpanzió, fürdők és szauna-
részleg korlátlan használata, részvétel az aktuális heti sport- és wellness-programokon).
További 3-3 szerencsés pályázónk 1-1 egyéves, illetve 1-1 féléves CHIP-előfizetést
nyerhet.

Irány tehát a web,
tegyen még egy kis erőfeszítést,
s azután jöhet Hévíz,
és élvezze a jól megérdemelt pihenést!

★★★★
ROGNER
HÉVÍZ

Hotel & Spa Lotus Therme
SCHÖNE AUSSICHTEN.
SZÉP KILÁTÁSOK

Elő kíván fizetni?
Megrendelné a CHIP valamelyik régebbi vagy különszámát?
terjesztes@vogelburda.hu

A CHIP-re vonatkozó kérdése, észrevétele, ötlete van?
velemen.chip@vogelburda.hu

A lemezmelléklettel vagy az azon található programokkal kapcsolatban érdeklődik?
lemezmelleklet@chiponline.hu

Hardveres kérdéseivel forduljon a tesztlaborhoz!
zskohler@vogelburda.hu

Szoftver gondok?
acsondes@vogelburda.hu

CHIP FAQ
www.chipmagazin.hu

Meg szeretné vásárolni a CHIP magazin régebbi számaint?
www.itmediabolt.hu

Kérdéseiket levélben vagy telefonon keresztül is várjuk:

CHIP

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
Telefon – terjesztés: 888-3421, -22
Telefon – szerkesztőség: 888-3411

Megéri előfizetni!

CHIP SMART (lemezmelléklet nélkül)	Fél évre: 5994 Ft Egy évre: 11 388 Ft
CHIP STANDARD (CD-melléklettel)	Fél évre: 6696 Ft Egy évre: 12 564 Ft
CHIP PRO (DVD-melléklettel)	Fél évre: 9576 Ft Egy évre: 17 964 Ft

Vírusveszély?

A legutolsó DVD lemezükön hacker vírust talált a Panda Antivirusom. A neve HackTool/EVID! Csak jelezni szeretném, hogy nézzenek utána, mi lehet a baj, mert gondolom, nem engedik át a szűrőkön a vírusokat. Bár a mai világban... A lelehelhelye: Cikkekhez/Turboxp.

F. Gábor

Köszönjük a visszajelzést: ez valóban helyes találat, de nem vírus. A Panda Antivirus több társához hasonlóan nem csak vírusokat keres, hanem más, ártalmas kódokat is. Ez azonban kivétel, amelynek működésével teljesen tisztában vagyunk – a cikkhez tartozó szövegben a lehetséges riasztásra is kitértünk. Az EVID csakugyan „hack” program, amely engedélyünkkel tényleg változtat más fájlokban (esetünkben ez a TCP/IP.SYS), a módosítás azonban nem ártó, hanem a hálózatot gyorsító szándékkal történik.

A vírusok ellenőrzése nálunk is nagyon alapos, ám sehol nem tökéletes: egy friss, új szaporodási módszert használó vírus könnyen észrevétlen maradhat, a fertőzések bejelentésétől kezdve a megfelelő detektáló rutinok kidolgozásáig, majd a vírusirtók adatbázisának frissítéséig. Annak az esélye, hogy vírus kerüljön bármelyik újság lemezére (vagy online magazin letöltő helyére), nem nulla, de kellő ellenőrzés mellett elég csekély.

RAW fájlrendszer

Telepítettem a számítógémemre a PC Booster 3.0 programot a CHIP magazin DVD-mellékletéről. Regisztráció után a program felajánlotta az automatikus optimalizálást, előtte pedig egy visszaállítási pont létrehozását. Éltem a lehetőséggel, a gép újraindult, majd közölte, hogy

Ne ítéljük elsőre: a szöveges felületű TestDisk többet tud az FDISK-nél

sikeres volt az akció. A problémám az, hogy azóta a merevlemezfiókban lévő 120 GB-os winchestert nem tudom megnyitni. Rákattintva „a meghajtóban lévő lemez nincs formázva, kívánja most formázni?” üzenetet kapom. Csináltam a Boosterrel egy rendszer-visszaállítást, de nem jutottam eredményre. Jobb klikk a meghajtóra, és egy perc gondolkodás után kiírja a tulajdonságokat: fájlrendszer RAW, fog-

lalt terület 0 bájt, szabad terület 0 bájt. Mikor csináltam tudtomon kívül az NTFS rendszerből RAW-ot? És hogyan tudnám kijavítani?

K. Csaba

A partíciók RAW formátumra való átváltozását az okozza, hogy a számítógép éppen akkor kapcsol ki, amikor a merevlemez partíciós táblájába ír, ám nem áll rendelkezésre megfelelő adat, vagy delej hiányában nincs ideje a gépnek befejezni az írást. Az, hogy ez éppen a PC Booster optimalizálása után történt, szerencsétlen véletlen. A visszaállítás nem segít, az ugyanis a C: meghajtót és a Windowst érintő változások visszavonására jó, s nem terjed ki sem a partíciós, sem a FAT táblákra. Két dolgot tehetünk: az egyik, hogy fogjuk a lemezt, és egy visszaállító programmal megkeressük rajta az összes fájlunkat, és egy másik, sok üres hellyel rendelkező lemezre másoljuk. Időigényes feladat, de ha ismert a partíció eredeti formátuma (pl. NTFS), akkor általában sikeres a mentés. A másik megoldás, hogy a partíció bootsektorát, amelyben a partíció típusára vonatkozó adatok is vannak, felülírjuk a másodlagos, az eredetivel elméletileg azonos bootsektorral. Ha a rendszer nem tudja olvasni az elsődleges szektort, akár hibáüzenet nélkül is a másodikhoz fordul, így a hiba rejtve marad.

Szerencsére léteznek ingyenes programok mind a két feladatra: az adatmentést a kevés korlátozást tartalmazó Zero Assumption Recovery 8.0 (www.z-a-recovery.com) programmal tudjuk elvégezni (legfeljebb 4 könyvtár tartalmát egy menetben), a bootsektor visszaírását pedig az ingyenes TestDisk 6.4-gyel (www.cgsecurity.org), a programon belüli Utilities és Backup boot sector kiválasztásával.

Csillagok helyett jelszó

Érdeklődnék, hogy melyik az a program, amellyel a csillagozott jelszót meg lehet jeleníteni, a kurzort föléje állítva?

M. János

Van más is: nem csak a Password Revealer nyújt jelszó-visszaállító szolgáltatásokat

Igen, létezik ilyen program, az elmúlt évek alatt többel is találkoztunk. A legnépszerűbb – már ha mondhatunk ilyet – a Password Revealer (www.rekenwonder.com) program. Ezt elindítva, majd a jelszavas ablakot megnyitva csak egy kattintás, és máris láthatóvá válik a jelszó. Ha mégsem, akkor az az egyre újabb és különlegesebb jelszó-tároló és jelszóbekérő ablakok rováására írható. A jelszavakat a programok ismeretében egyszerűbb kitörölni, mint kinyerni.

HDD-felismerés

A közelmúltban vásároltam egy 300 GB-os SATA 2-es Maxtor merevlemez, 6V300F0 típusút. Az alaplapom ABIT AN8 Ultra, és kezeli a SATA 2-t. Gondom van a merevlemez felismerésével: ha újraindítom Windowsból, akkor gyorsan felismeri a merevlemez, de ha kikapcsolás után bekapcsolom, akkor nem. Jelenleg csak úgy ismeri fel, hogy bekapcsolás után, miután a DVD-író felismeri (Asus DRW 1604P), resetelem. A DVD-író az IDE 1-es csatlakozáson van, masternek beállítva, a SATA-s merevlemez pedig a SATA 1-es csatlakozón helyezkedik el. Gépem részei: AMD 64 3200+ CPU, Q-Tech 650 W-os tápegység, Sapphire Radeon X800GTO 256 MB PCI-E VGA, SB Live 4.1 hangkártya, 2x512 MB noname 400 MHz RAM. BIOS-verzióból a legújabb van fent. Megjegyzésként: régen volt két 160 GB-os merevlemezem különböző gyártótól (Maxtor, Samsung), ezek sehogyan sem fértek meg egy IDE csatornán, állandó hibákat okoztak másolásnál. Ahogy külön csatornára tettem őket, azonnal megszűntek a hibák.

W. Attila

Gyanítom, hogy a BIOS gyorsabban működik, mint a merevlemez, ezért mire eléri a meghajtók felismeréséhez, az új lemez még éppen csak felpörög – ezért az alaplap úgy érzékeli, hogy nincs rajta lemez. Sajnos nincs kéznél egy AN8-as sem, de ha a BIOS-ban van S-ATA Detection Delay nevű kapcsoló,

azt engedélyezni kell, és az IDE Detect Time Out opció értékeivel is lehet játszani. A bekapcsolás folyamata közben tegyük rá a kezünket a merevlemezre, és annak felpörgéséből, majd rövid ideig tartó nagyobb fejmogzásokból megtippelhetjük, hogy mikor is áll készen a lemez arra, hogy felismerje az alaplap (a művelet végétől 1-2 másodpercre már fel lehet ismerni). Ha a bekapcsolás után egyik opció hatására sem történik semmi, még akkor sem, ha a BIOS-ban meg van adva a merevlemez pontos kapacitása, akkor vagy a táp- és SATA-kábelek, vagy a meghajtó, vagy pedig az alaplap hibás – valószínűleg ebben a sorrendben.

A példaként felhozott második esetben is a kábel lehetett a hibás, a másolási hiba erre utal – lehet, hogy különválasztva éppen a hibás szalagkábel-csatlakozóra nem került lemez.

Hiányzó operációs rendszer

Vásároltam egy Samsung SATA HDD-t (250 GB) egy ASUS P5ND2 SLI alaplaphoz. A Windows telepítésénél F6-ot nyomok, beadom a SATA-meghajtót kislemezről, mégis az első újraindításnál hibáüzenetet kapok: „hiányzó operációs rendszer”. Amikor a másik lemezzel indítom a Windowst (Maxtor 300 GB), akkor felismeri a SATA-s Samsung HDD-t, és ott vannak rajta azok a fájlok, amelyeket a Windows-telepítő felmásolt. Nem értem, mi lehet a baj!

M. József, London

Ilyen hibáüzenettel a Windows telepítés után (közben) akkor találkozhatunk, ha egyszerre két merevlemez van a gépben, és az egyik üresre telepítjük a Windowst. A Windows akkor, ha a másodikon egy működő Windows található, kényszeresen ahhoz akarja kapcsolni az új rendszert, ezért a rendszerindító rekord és az operációs rendszer két külön merevlemezre kerül. Amint megcseréljük a két lemezt, már nem az első lesz a rendszerindító rekord, ezért kapjuk a hibáüzenetet – fordítva persze minden felmásolt fájl

látszik. A megoldás az, hogy telepítéskor semmilyen más meghajtót nem szabad a gépbe tennünk, csak ha már végeztünk a telepítés utáni első újraindítással, és minden működik.

Játék az elsőn, tévé a másodikon

Van egy kérdésem a videokártyám (ATI Radeon 9550) videokimenetével kapcsolatban: ha a kimenetet hozzákötöm a tévéhez, akkor azon tudok filmet nézni. Valahol hallottam, hogy meg lehet oldani azt, hogy amíg valaki a monitoron játszik, addig a tévé képernyőjén valaki

Theater Mode: az ATI Catalyst meghajtójában van két monitorra vonatkozó beállítás, de ne felejtjük az nVidia ForceWare meghajtóját sem!

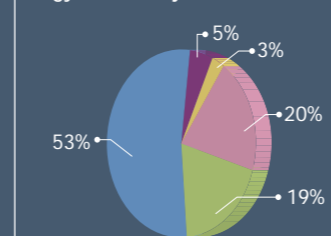
filmet néz. A kérdésem az, hogy ezt hogyan lehet megcsinálni, vagy milyen program, esetleg más kellene hozzá?

V. Norbert

A tévé a Windows számára másodlagos (vagy harmadlagos) monitor, igaz, leggyakrabban az elsőn lévő médialejátszót klónozzuk teljes képernyőben (theater mode).

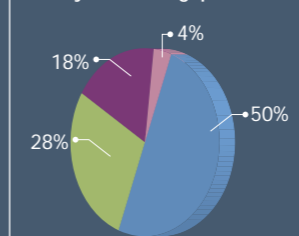
CHIP Véleményük a biztonságról » Múlt hónapban arra voltunk kíváncsiak, hogyan védik olvasóink számítógépüket, s emellett még több, a biztonsággal kapcsolatos kérdést is feltettünk.

Hogyan védi PC-jét?

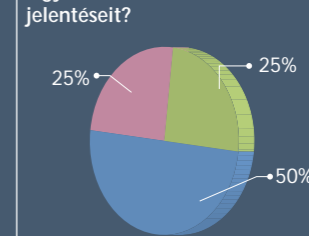
- Nem internetezek, így nincs szükségem védelemre
- Csak a Windows tűzfalat használom
- A CHIP mellékletén lévő programokkal védekezek
- Megvásárolom a legújabb vírusirtókat
- A netről töltöm le az ingyenes vírusirtókat

Mennyit áldozna gépe biztonságára?

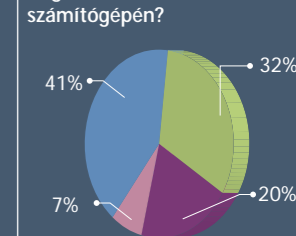
- Egy fillért sem, mert védett a PC-m
- Egy fillért sem, mert tele a net ingyenes biztonsági programokkal
- Éves szinten kb. 10 ezer forintot
- Éves szinten több mint 10 ezer forintot

Figyeli-e a víruslaborok jelentéseit?

- Nem érdekelnek
- Csak a szaklapokban megjelenteket olvasom
- Folyamatosan figyelem a netet ez ügyben

Végez-e banki tranzakciókat számítógépén?

- Sosem végzek ilyet
- Végzek, de nem hiszem, hogy védeni kellene a gépemet
- Kizárólag a munkahelyi, erősen védett gépemmel végzek ilyet
- Biztonsági programokat használok, s bátran végezhetek ilyen tranzakciókat

Az egyik megoldás, hogy a Catalyst meghajtó-program Video szekciójában bekapcsoljuk a színház módot, így az első monitorra kitett televízió nagy méretben megjelenik a másodlagoson – ez az alapbeállítás. Ez után elindíthatjuk a játékot, amely az első monitoron fog futni, az egyedüli követelmény az, hogy a játék ne állítsa el a felbontást, akkor ugyanis monitoron kívülré kerülhet a tuner programja, és így az tönkreteszi a második monitor képét.

Ha a színház mód valamilyen ok miatt mégsem működne, akkor a tévét második monitorként kell definiálnunk (nem színház módként, hanem normális monitorként), és a tunerkártya programját egyszerűen áthúzva a másodikra, teljes képernyőssé kell tennünk. Ezzel az a probléma, hogy egyes lejátszóprogramok teljes képernyőn ragaszkodnak az első monitorhoz – a kép széleit kézzel is kihúzzhatjuk.

A harmadik megoldás az, hogy felrakunk egy dedikált multimonitoros programot az alkalmazások kezelésére, és a játékot az elsőre, a tévét a másodikra irányítjuk; kedvencünk az UltraMon (www.realtimesoft.com), de a PowerStrip (entechtaiwan.net) is rendelkezik hasonló funkcióval.

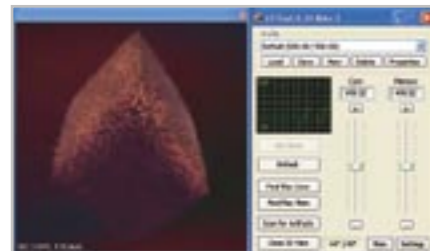
Egy utolsó követelmény még hátravan: a játéknak nem szabad annyira leterhelnie a processzort, hogy annak ne legyen elég ereje a tévékártyával kapcsolatos adatok feldolgozására.

A misztikus egérnyíl

Van egy érdekes problémám: leakad az egérnyíl, de az egér megy tovább, láthatatlanul. Ebben biztos vagyok, mert amikor sikerül ráhúznom a Start gombra, akkor az szint vált. Kérdeztem már másokat is, de nem értették, hogy mi a bajom. Ez általában akkor fordul elő, amikor az új winchesteremen (Hitachi 80 GB) „turkálók”. Ez vírus lehet? Mi lehet a baj?

T. Krisztián

Az egérkurzor kezelése minden esetben a videokártyaé, amelyet egyes játékok saját, szoftveres megoldással helyettesítenek. Nem tartom kizártnak, hogy az új merevlemez vezérlője egy nem szeren-

ATITool: az ATI kártyákhoz használható tuningszóra, de Artifact test funkciójával bármelyik 3D-s kártyánál felderíti a hibákat

csés megszakítást kapott – pontosabban a videokártya kapta meg a 14-es vagy 15-ös megszakítást, amely a vezérlő. Ezért lehet, hogy amikor a merevlemezrel kell törődni, elvész az egérkurzor feletti irányítás. Egészen biztos, hogy ennek hardveres oka van, és a BIOS törlése vagy éppen a PnP OS opció bekapcsolása segíthet a dolgon – no meg az, ha a megszakításokkal eljártunk a BIOS-ban.

Ha ezek nem vezetnek eredményre, akkor egészen egyszerű a megoldás: a Megjelenítés tulajdonságai ablak Beállítások fülén kattintsunk a Speciális gombra, az újabb ablakban pedig a Hibaelhárításra. A hardvergyorsítás csúszkát toljuk egyet balra, így megszűnik a probléma. Ez a beállítás, ha csak a felső három állásat használjuk, nincs hatással a 3D játékok sebességére.

Amit a VGA-ról tudni kell

Kérem Önt, hogy amennyiben lehet, ajánljon nekem egy olyan programot, amellyel megbízhatóan ki lehet deríteni, hogy egy VGA kár-

Egyszerű és nagyszerű: a képen látható „Chip resetter” az EPSON-hoz készült

tya valóban hibás-e avagy sem. Az interneten keresgélve rengeteg „sebességtesztelő” programot találtam, de olyat, amellyel a funkcionalitást lehetne ellenőrizni, nem!

T. Tibor

Az itt a kérdés, hogy mi lehet a hiba! A funkciók meglétét a különféle tech-demókkal lehetne pontosan ellenőrizni, de ezek felkutatása és beszerzése hosszadalmas folyamat – ráadásul nincs is értelme: elég ellenőrizni, hogy egy videokártyán milyen GPU található, annak minden funkciója működőképes szokott lenni. A GPU típusát a videokártyán lévő feliratról, a PC bekapcsolásakor néhány pillanatra feltűnő VGA-BIOS képből (megállíthatjuk a képet a Pause gombbal, bármelyik másikkal pedig továbbléphetünk), és természetesen a diagnosztikai programokkal állapíthatjuk meg. A fentebb már említett PowerStrip programmal ellenőrizhetjük a kártyák funkcióit, de ehhez a legújabb meghajtóprogramot és DirectX-et is telepítenünk kell.

Sokkal fontosabb ellenőrizni a kártya stabilitását, hogy nagyobb terhelés (3D-s játék, sebességmérő tesztprogram) esetén sem hibázik, nem fagy le. Ha lefagy, a GPU hűtése nem megfelelő, netán túl volt/van hajtva, ha pedig lassan zavarossá válik a kép, „szemetel”, akkor a memória van hasonló helyzetben. Bármelyik videokártyánál használhatjuk az ATITool „szemetelésérzékelő” funkcióját a stabilitás tesztelésére.

Újratöltött patronok

Van egy Lexmark X2350 típusú multifunkciós nyomtatóm, amellyel viszonylag sokat nyomtattam. Emiatt az 1-es jelű, háromszínű patron kézi utántöltésével igyekeztem csökkenteni a költségeket. Ez némi gyakorlás után technikailag sikerült is, de a tintaszint kijelzője a töltés után is ürest jelzett, és figyelmeztető jelzéseket írt ki. Kérem szíves véleményét, hogyan lehet a tintaszint kijelzőjét visszaállítani. Ez azért tűnik számomra megoldhatónak, mert a HP Photosmart 7260 típusú nyomtatómhoz vásárolt utántöltő készlet leírása megadja, hogyan lehet a szintjelzőt visszaállítani. (A mellékelt rajzon megadott parányi két érintkezőt kell letakarni és úgy indítani.) Talán erre a típusra is lehet valami megoldás. Érdeklődéssel várom mielőbbi szíves válaszát!

B. Miklós

A patronok újratöltése a költségek (jó, rossz, elfogadható – ezt mindenki maga döntse el) megtakarításának egyik módja. Bizony, a festék betöltését körültekintően kell végezni, de az ilyen patron használata is óvatosabban kell: egyes patronokból a használat közben egyszerűen kilöttyög vagy kiszivárog a tinta, és igen gyakran tönkreteszi az áramköröket. A garancia értelemszerűen erre nem terjed ki, ezért is megfontolandó az újratöltés.

Előfordul, hogy a tintaszintet a patronban lévő áramkör méri (számolja a kilőtt tintacseppeket, elvétele közvetlenül méri a festékszintet).

NetBIOS-támogatás: ha biztosra akarunk menni, akkor engedélyeznünk kell

A lényeg, hogy a patronban lévő „érték” nem minden esetben nullázható. Olyan ez, mint a telefonkártya: lehet, hogy a patronban lévő számláló fizikailag kiéget egy kis ellenállást, ezt már visszaírni nem lehet. Ez az áramkör gyártónként más, ami a HP-nál működött, a Lexmarknál már nem feltétlenül – és viszont.

A kijelzőt speciális nullázó áramkörrel (ha létezik az adott patronhoz), a fentebb említett fóliázással, egy eredeti és a töltött patronok ideiglenes cseréjével, a szoftver újratelepítésével, netán a figyelmeztetés kikapcsolásával lehet nullázni. Azt kell mondanunk, hogy ezek a megoldások vagy működnek vagy nem. A patronújratöltés már csak ilyen.

VPN kapcsolat

Olvastam a VPN-ről szóló cikkét a júliusi CHIP magazinban. Ebben szeretném a segítségét kérni. Minden szükséges beállítást elvégeztem, hogy csatlakozni tudjak az otthoni gépemről a vállalati hálózathoz úgy, ahogy az a cikkben le volt írva. A kapcsolat létre is jön, azonban nem látom a vonal másik végén lévő számítógépet, annak ellenére, hogy sikeres a csatlakozás. Mindkét gépen Windows XP Pro SP2 fut. A vonal mindkét végén SMC router

Figyelemre méltó beállítás: a VPN kommunikáció rejtve marad

van, port forwarding beállítva mindkettőn. Mi lehet az oka, hogy nem látom a másik gépet? Próbálkoztam az OpenVPN-nel, annál is létrejött a kapcsolat, de semmi több.

B. Tamás

Ha minden úgy lett beállítva, ahogyan azt a cikkben írtuk, és a VPN kapcsolat is létrejött, a hibát két forrásra szűkíthetjük: az egyik a cél gép (szerver), a másik a router. A teszthez tudnunk kell a cél gép

IP-címét, amelyet meg kell pingelnünk. Ha a gép válaszol, akkor egészen biztosan a rajta futó szolgáltatások nem működnek rendesen, esetleg a rajta lévő tűzfal miatt. Mindenképpen engedélyeznünk kell a Netbios-t a TCP/IP felett a TCP/IP protokoll beállításainak Speciális/WINS ablakában. Ha a gép nem válaszol, akkor előbbre kell lépünk, és ellenőriznünk kell a routert. Ezen mindenképpen be kell kapcsolnunk a VPN kiterjesztéseket (pl. L2TP), és ki-, esetleg bekapcsolni a port forwardot. Ahhoz egyébként, hogy VPN-nel egy routeren „keresztülmenjünk”, nem kell a felsőbb szinten használt portokat megnyitni, a VPN csomagja egy ún. encapsulated protokoll, elég a VPN adatokat továbbítani. A próbákhoz ideiglenesen kapcsoljunk ki mindenféle szűrőt a tűzfalon, majd egyesével visszacsatlakoztatva őket esetleg kiderül, melyik nem engedi át a nekünk fontos adatokat. Ha megoldható, a teljes LAN oldal teszteléséhez be lehet vinni a munkahelyre a gépet, és ha az VPN nélkül fel tud lépni a szerverre, csak a routerrel és a VPN-beállításokkal lehet probléma.

Kedves Olvasóink!

A szerkesztőségbe küldött leveleik tárgyát (Subject) kérjük, írják át „CHIP olvasói rovat”-ra.

CHIP

A CHIP magazinban szereplő játékokkal, vetélkedőkkel, olvasói kutatásunkkal, hírlevelünkkel havonta értékes nyereményekhez juthat. Ne legyen tehát rest, fejtse meg rejtvényeinket, s csatlakozzon Ön is nyereményklubunkhoz.

nyereményklub

Augusztus havi nyerteseink:

Olvasói kutatásunk résztvevői közül féléves Computer Panoráma magazin előfizetést nyertek:
 Bercz László, Lakitelek
 Beck Péter, Budapest
 Tóth László, Budapest

Olvasói kutatásunk résztvevői közül ViewCon USB (2.0 4 Port HUB) elosztót nyertek:
 Szabó Ervin, Hernád
 Kulik Ádám, Szirák
 Németh Béla, Celdömölk

CHIP kvízünk díja egy Sapphire Radeon X1600Pro Pcle 256 MB VGA kártya volt, amelynek tulajdonosa Sztankó Zoltán békéscsabai olvasónk lett.

A FileMaker sorozat játéka nyertese Kocsis Zoltán mosonmagyaróvári olvasónk, aki egy FileMaker szoftvert vehetett át.

Nyerteseinknek szívből gratulálunk!

Azt beszéljük, hogy...

...**HASZNOS SZOLGÁLTATÁSAI RÉVÉN A GOOGLE NÉV MÁRA OLYANNYIRA ISMERTTÉ VÁLT**, hogy számos formájában használják a világ minden részén, a hétköznapi nyelvben is. A Merriam-Webster és az Oxford szótárak készítői éppen ezért úgy döntöttek, a szótárba való felvétellel hivatalosan is elismerik az új szót. A google mint ige (és nem mint főnév!), „hitelesítve” akkor használatos, amikor valaki a Google keresőt használja arra, hogy információhoz jusson az internet segítségével. Számos aktív internetező már évek óta használja a google igét akár vicces, akár hétköznapi értelemben, amikor például valakiről szeretné kideríteni, valójában kicsoda (mi az előélete), vagy kimerítő választ keres egy

The IT Crowd: az angol vígjáték sorozatban előszeretettel „google-öznek”

kérdésre. A szó mára olyannyira népszerű lett az angol nyelvterületeken, hogy tévésorozatokban is felbukkant. A google ige egyfajta világrekordot is felállított ezzel, hiszen 5 év alatt sikerült elérnie azt, amire szakértők szerint általában 10–20 évet kell várni egy átlagos szó esetén.

...**EGY SVÉD ILLETŐSÉGŰ VÁLLALKOZÓ ÉRDEKES BIZTOSÍTÁSI SZOLGÁLTATÁST INDÍTOTT**. Bármelyik svéd honfitársának 14 (fél évre), illetve 20 (1 évre) dollárnak megfelelő svéd koronáért cserébe védelmet nyújt a kalózszoftverek, illetve a jogi törvénybe ütköző „warez” tartalmak letöltéséért járó büntetés ellen. A svéd állam egészen a tavalyi évig nem büntette a P2P fájlcsere-élőket, ám amerikai nyomásra ezt megváltoztatta. Amúgy a büntetés még mostanában sem számít túlságosan szigorúnak: a nyakon csipett letöltő

maximálisan 2200 dollár megfizetésére kötelezhető. Magnus Braath biztosítási vállalkozó várakozása szerint szerez annyi ügyfelet szolgáltatásával, amennyiből könnyedén fedezi azt a néhány büntetést, amelyet biztosítottjai helyett kifizet. Az alacsony ár és a könnyen átlátható működés pedig már most rengeteg felhasználót vonz, ám még remény sincs arra, hogy hazánkban is indulna egyhamar hasonló szolgáltatás.

...**EBBEN A HÓNAPBAN IS AKADTAK ÉRDEKES ÉS MEGHÖKKENTŐ JOGI ESETEK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA VILÁGÁBAN**. Nem meglepő, hogy a RIAA (Recording Industry Association of America) beperli a P2P fájlletöltőket, ám annál érdekesebb, amikor az egyik ellen pert veszít. A legtöbben peren kívül állapodnak meg a RIAA-val, és megfizetik a 2–6 ezer dolláros büntetést, ám egy Debbie Foster nevű felhasználó és lánya, Amanda Foster úgy döntöttek, bíróságra viszik az ügyet. A per akkor vett érdekes fordulatot, amikor a RIAA nem tudta naplófájlokkal és egyéb adatokkal alátámasztani az oklahomai család bűncselekményét, így a bíróság amellett, hogy ejtette a vádat, elmarasztalta a RIAA-t.

...**A LIFTPORT SCI-FIBE ILLŐ FEJLESZTÉSEI IGAZÁN MEGHÖKKENTŐEK**. A cég nagyraívó terveinek első helyén a még 2020. előtt elkészülő első úrfelvonó áll, ám közelebbi elképzelései is hasonlóan ambiciózusak. Jelenleg azon munkálkodnak, hogy nyereséges üzletet csináljanak a hőlégballonról sugárzott netszolgáltatásból. A tesztüzemben egy Washington melletti területet „szórtak be” széles sávú interneteléréssel, amihez három ballont és vezeték nélküli technológiát használtak. A cél olyan területekre is eljuttatni a széles sávú internetet, amelyek egyébként megközelíthetetlenek, esetleg katasztrófa sújtotta területek, vagy csak egyszerűen nem épült ki a földi szolgáltatás. Az ötlethez már szolgáltatót is sikerült szerezni, és ha tényleg nyereséges lesz a hőlégballonos netszolgáltatás, talán lesz elegendő pénz az úrliftra is.

AMD: árcsökkentés

Filléres processzorok

» Az Intel meglehetősen jól sikerült Core 2 Duója épp csak megkezdte hódító útját, az AMD máris válaszolt rá, ám nem egy új szériával, esetleg jobb technikai paraméterekkel, hanem a már meglévő processzorok áraival. A masszív árcsökkentés első üteme minden asztali processzort érinti, így a S754-es Sempronoktól kezdve egészen az új AM2-es X2-kig minden modell ára hatalmasat zuhant.

A hír legjobb része, hogy ez már Magyarországon is érezhető, így például az eddig közel 70 ezer forintért kapható 3800+-os Athlon 64 új ára alig több 30 ezer forintnál. Az X2-k esetében is hasonló mértékű az áresés, itt már nettó 55–60 ezer forint körül kaphatunk felsőkategóriás duplamagos CPU-t, és a 3800+-ért is jelentősen kevesebbet, az eddigi ár mintegy felét kell csak kifizetnünk.

A Sempronok is vonzó árcédulát kaptak, az új árazás alapján már 10–15 ezer forint körül kaphatunk S754-es vagy akár AM2-es modelleket. Az Intel idén ősszel még egyszer csökkent árat, ám erre minden bizonnyal az AMD is válaszolni fog. A jelenlegi állás szerint egy E6400-as Core 2 Duo nagyjából az Athlon 64 4600+ X2-vel van azonos áron. A mobil Turion vonalon október 23-án esedékes egy újabb árcsökkentés, valamint egy új modell, a Turion X2 4600+.

Athlon és Sempron processzorok fél áron: technológia helyett ajándékokkal operál az AMD

Samsung LCD-k Windows XP-vel

Operációs rendszer a tévében

» A Samsung legújabb, 40 és 46 colos átmérőjű LCD TV-i, a SyncMaster 400PXn és a 460PXn a már megszokott LCD tévés szolgáltatásokon felül beágyazott Windows XP operációs rendszert is tartalmaznak. A kijelzőkhöz így számítógépet sem kell kapcsolnunk, ráadásul a cég előre telepíti az Office fájlok megjelenítéséhez szükséges Microsoft programo-

kat is. Ehhez kapcsolódik a MagicNet elnevezésű szolgáltatás, amellyel a két új modell 4x4-es kijelzőfalhoz is használható, ráadásul így lehetővé válik, hogy akár távolról, egyetlen PC-vel vezéreljük a teljes falat. Az LCD kijelzők 1366x768-as felbontásúak, HD jel fogadására alkalmasak, és minden fontosabb csatlakozással felszerelték őket.

Rendszer a kijelzőben: rögtön 16-ot érdekes venni belőle

Intel Itanium 2 processzor

Duplázás a szerverek osztályában

» Az *Intel* végre piacra dobta hányatott sorsú szerverprocesszorát, az *Itanium 2*-t. A 9000-es szériába tartozó modellek első változatai már két évvel ezelőtt is láthatók voltak, ám a rengeteg áttervezés, karcsúsítás folytán egyre csak csúszott a megjelenésük. Az *Itanicnak* elkeresztelt CPU azonban végre napvilágot látott. Végleges (az eredeti tervekhez képest szerényebb) formájában az *Itanium 2 9000* dup-

lamagos felépítésű, támogatja a *Hyper-Threading* és a *virtualizációs* technológiát, valamint számos egyéb egyedi szolgáltatást. Ilyen például az *Intel Cache safe*, amely megakadályozza, hogy az L3 gyorsítótár hibás adatot tároljon, ami már csak azért is fontos, mert a két mag ezen keresztül kommunikál egymással. A hat új IA64-es modell közül öt duplamagos, és a legnagyobb TDP is „csak” 104 watt.

Pat Gelsinger az új CPU-kal: a leggyorsabbért 800 ezer forintot kérnek

Apple Wireless Mighty Mouse

Egér farok nélkül

» Az *Apple* mérsékelt lelkesedéssel fogadott *Mighty Mouse*-ának legújabb változata szakít a zsinóros kapcsolattal, és rádiós kommunikációt használ. A *Wireless Mighty Mouse* dizájnjá és tudása megegyezik elődjével, azaz maradt a több érintőgombos felállítás, a mindenfelé mozgatható „görgő”, csupán a zsinór tűnt el az egér és a PC közül, és – hála a *Blue-*

tooth kapcsolatnak – kiegészítő vevőegységre sincsen szükség.

Az új modell áramellátásáért két normál AA elem felel, ám az egér egyetlen elemmel is működőképes. A Bluetooth hatósugara nagyjából 9 méternyi eltávolodást engedélyez Mac-üktől, ami átlagosnak és elegendőnek mondható. Az új egér ára 69 dollár, ám mellette megmarad a zsinóros, 49 dolláros modell is.

LG P1 Express Dual

Ha eddig az LG-t nem tartották volna első osztályú noteszgépgyártónak, a cég új termékpalettája láttán ezen most változtatniuk kell. A P1 Express Dual névre hallgató, hordozható munkagép kategóriájába tartozó masina gyors, jó felszereltségű és még elegáns is.

A kétéves garanciával árult noteszgép specifikációi kiválóak: a villámgyors működésért a kétmagos Intel Core Duo 1,83 GHz-en futó (T2400-as nevet viselő) processzora felel, 1024 MB DDR2 memóriával és az Intel 945-ös lapkakészletével megtámogatva. A játékosok és a komolyabb 3D-s teljesítményre vágyó felhasználók kedvéért az LG külön grafikus processzort is beépített, az ATI Mobility Radeon X1400-at, amelynek saját 512 MB-nyi memóriája van, így a szükséges mennyiséget nem a rendszermemóriából veszi el (s így nem csökkenti a gép teljesítményét). Adataink tárolásáról egy 100 GB-os merevlemez, illetve egy minden létező lemezformátummal (még DVD-RAM-mal is) megbirkózó Super Multi gondoskodik.

A gyönyörű képmínőségű, 15,4 colos szélesvásznú kijelző felbontása 1280 × 800 pixel. A monitor adataiból és a gép sebességéből is kitalálható, hogy a P1 nemcsak munkára, hanem szórakozásra is kiváló: a gyors videokártyának köszönhetően a játékokkal is elboldogul, a képernyő pedig remekül megfelel akár filmnézésre is.

Nagyon jól áll a masina a csatlakozások tekintetében is: a gépház hátoldalán található meg a tápcsatlakozón kívül modem- és Ethernet portot, illetve S-Video és kompozit csatlakozást egyaránt nyújtó tévékimenetet.

A gép két oldalán összesen három USB 2.0-s csatlakozó várja a külső eszközöket, a bővítőkártyákat pedig egy Type II PCMCIA fogadja. Nem hiányzik a beépített memóriakártya-olvasó sem, amely a megszokott SD/MMC és Memory Stick formátumokon kívül az xD kártyákat is képes használni. Prezentációk tartásában a már említett tévékimenet mellett egy standard VGA (D-Sub) port is segíthet bennünket.

A vezeték nélküli eszközökhöz és hálózatokhoz a 802.11b/g szabványú WLAN kártya és a nagysebességű adatátvitelt (Bluetooth 2.0+EDR) lehetővé tevő BlueCore 4 adapterrel csatlakozhatunk.

A gép mellé a Windows XP Home operációs rendszert kapjuk, kiegészítve a Norton Antivirussal, valamint számos hasznos LG segédsoftverrel.

(X)

Szabadjogású Számítógépverseney

Kreatívak kerestetnek

» A C3 Kulturális és Kommunikációs Központ szeptember 5-én hirdeti meg, immár negyedik alkalommal az országos Szabadjogású Számítógép versenyt a 19. életévüket be nem töltött fiatalok számára (alsó korhatár nincsen). A verseny keretében lehetőség nyílik az ifjúság számítógépes tudásának és kreativitásának megmértetésére.

A versenyen bármilyen számítógépes alkotással indulni lehet, így

saját fejlesztésű játékprogrammal, honlappal, portállal, szoftverrel, animációval, rajzzal, zenével vagy robottal, a műnek csak a pályázó képzelőereje szabhat határt. Olyan alkotások beérkezését várják a rendezők a számítástechnika különböző területeiről, amelyek szokatlan ötleteket, egyéni elgondolásokat, különleges megoldásokat rejtenek.

Az informatikai szakemberekből, művészekből, pedagógusokból álló zsűri azokat a pályázatokat díjazza, amelyekben a fiatalok a leginnovatívabb, legkreatívabb módon tudják hasznosítani tudásukat.

A művek beküldésének határideje október 16. A díjazott pályázatokat 2006 decemberében, a Jövő Házában, egy nagyszabású kiállítás keretében tárják az érdeklődők elé. A versennyel kapcsolatos tudnivalók megtalálhatók a <http://verseny.c3.hu> weboldalon.

Időjárás a weben: a tavalyi nyertesek egyike

DVDrent.hu

Túl a 25 ezren

» Imponáló számot könyvelhetett el a DVDrent.hu online DVD-kölcsönző: a 2004-ben indult szolgáltatás regisztrált felhasználóinak száma túllépte a 25 ezres határt. A szolgáltatás népszerűvé válása érthető: a fix 3900 forintos havi díj ellenében ügyfelei annyi filmet kölcsönözhetnek egy hónapban, amennyit csak akarnak (pontosabban amennyit meg tudnak nézni), s a korongok házhöz- és visszaszállításáról is a cég gondoskodik.

Kedvező, hogy a DVDrent.hu-nál nincs sem letéti, sem késedelmi díj, a kikölcsönzött filmeket bármennyig maguknál tarthatják az előfizetők. A DVD-kölcsönző most további ingyenes szolgáltatással kedveskedik ügyfeleinek: az előfizetők ingyen kaphatnak valós idejű információt SMS-ben arról, hogy mikor kölcsönözhető az általuk kiválasztott film.

Microsoft Zune lejátszó

Reszkess iPod, jön a Microsoft!

» A rengeteg találgatás és pletyka után a Microsoft hivatalosan is bejelentette, digitális médialejátszót készít Zune márkanéven. A nyíltan az iPod ellenében indított lejátszótól sokat vár a cég, ráadásul mindent megtesz azért, hogy még vonzóbbá tegye walkmanjét. A Zune technikai paramétereiről egyelőre csak keveset lehet tudni, ám annyi már biztos, hogy három színben fog megjelenni, 30 GB-os merevlemez lesz a háttértárolója, és egészen biztosan valamilyen Microsoft operációs rendszert fog futtatni. Az MS ezek mellett olyan szolgáltatásokat ad Zune lejátszóihoz, mint a wifi vezérlő, a játékok futtatása és egy új online zenebolt, Urge néven. A wifi vezérlővel a Zune képes lesz az online rádióadások vételére, de a zenéinket is meg tudjuk majd osztani közelben lévő társainkkal, persze a DRM másolásvédelem betartása mellett. A megjelenés pontos dátumát és egyéb hardveres jellemzőket egyelőre nem árult el a cég, de ha tudják tartani a határidőket,

még idén megjelenhet az első, 399 dolláros Zune walkman.

Az is könnyen elképzelhető, hogy a Zune képes lesz az Xbox360-nal és számos egyéb (leginkább MS) hardverrel és szoftverrel kommunikálni. A Microsoft heves vérmérsékletű szószólója, Steve Ballmer elmondása szerint a Zune-nal nemcsak egy szolgáltatásokban gazdag, minden hasonló eszköznél jobb terméket kívánnak piacra dobni, hanem divatot akarnak teremteni.

A prototípus: vajon mi lesz az Apple válasza?

50 TB egy DVD-n

Elavult a Blu-ray, itt a DNS lemez!

» Az új kéklézeres formátumok, amelyek egy nagyságrenddel több adat tárolására képesek, mint az eddig használatos DVD-k, máris kevésnek tűnhetnek az új fejlesztések tükrében. Az első ígéretes kísérletekről a Technion R&D Foundation's Technology Incubator számolt be: sikerült 1 TB-nyi adatot préselniük egy DVD-méretű lemezre. Ez azonban semmiség egy tudós eredményéhez képest, aki ennek 50-szeresét ígéri. A bostoni Harvard's Medical School professzora egy olyan új eljárásról dolgozik, amely módosított proteinek használata adattárolásra, ahol a DNS-ben végzett változtatás

tárolja a 0 és a 1 állapotot. A felhasznált mikróba (halobacterium salinarum avagy bacteriorhodopsin (bR)) fény hatására „írható”, és a professzor szerint lemezen is rögzíthető a helye nagy mennyiségben, így hamarosan elkészülhet az első prototípus, amely egy Blu-ray kapacitásának a hússzorosát kínálja. Az ígéretes fejlesztés azonban még gyerekcipőben jár, és egyelőre semmit sem lehet tudni a technológia áráról, a tömeggyártásról és az írási-olvasási sebességekről sem. Abba pedig belegondolni se merünk, hogy mekkora szerzői jogdíjat fog kiszabni az Artisjus 50 TB-nyi tárhely után.

Logitech Mobile Pro

Finomított headset modell

» Nem érdemes kockáztatni a balesetet a vezetés közbeni mobilhasználatnál, egy Bluetooth headsettel ugyanis biztonságossá tehetjük a telefonálást. A Logitech-féle Mobile Pro Headset 10 órás beszélgetési időt kínál, 10 méteres hatótávolságának köszönhetően pedig akár a számítógépünkhöz kapcsolva, az irodában vagy otthon is használható. A gyors Bluetooth 1.2-es szabványt alkalmazó készülék

állítható mikrofonkarjának végére zajsűrőt szereltek, így zajos helyeken (például vonaton vagy gépkocsiban) is tiszta beszédhangot állít elő. Telefon-

típustól függően a hívás bontását, fogadását és elutasítását, hangtárcsázást, az utolsó szám újratárcsázását, valamint némítást is végezhetünk a csupán 30 gramm tömegű, 15 900 forintba kerülő készülékkel.

RÖVIDEN

VÉGRE ITT A BLU-RAY

A Sony piacra dobta első PC-s Blu-ray íróját, a *BWU-100A*-t. A 750 dolláros optikai egység ír és olvas minden formátumot, leszámítva természetesen a HD DVD-t. Egy 25 GB-os, egyrétegű Blu-ray lemez megírásához 50 perc kell a maximális, 2x-es sebességgel.

TÚLHAJSZOLT INTEL CPU-K

Az új Intel CPU-k alacsonyabb órajele és kis fogyasztása alapján biztosra lehetett venni, hogy a profi tuningolók komoly sikereket fognak elérni. Az eddigi legjobb próbálkozás egy X6800-as Core 2 Duo, amelyet egészen 5501 MHz-re sikerült stabilan feltornázníni folyékony nitrogén hűtéssel.

IBM AZ AMD MELLETT

Az IBM immáron nemcsak felső kategóriás szervereiben, egyszerű, olcsóbb osztályokban is alkalmazza az AMD Opteron processzorokat. Ezek már a Socket F foglalatot használják, így a mostani duplamagos, DDR2 memóriavezérlővel szerelt Opteron CPU-k mellett a jövőre érkező negyemagos modelleket is kezelik majd.

ÚJ CPU RÉGI FOGLALATBAN

Az új, AM3-as foglalatba készülő, jövőre megjelenő Athlon K8L CPU visszafelé kompatibilis az AM2-vel is, ami megnöveli az AM2 időállóságát. A K8L CPU DDR2/DDR3 memóriát és HyperTransport 3.0 kapcsolódási technológiát fog tartalmazni, és továbbra sem lesz LGA tokozású.

BAJBAN A SONY PSP

A sikeres játékkonzolhoz készült UMD-s filmeket nem veszik a felhasználók. A Sony most 60 és 100 dolláros áron ad egy 1 és 2 GB-os Memory Stick Duót és egy DVD-t, amelyen négy film közül egyet a kártyára másolhatunk.

MINÉL KISEBB, ANNÁL JOBB

Az Intel és a Micron elkészítették a világ legkisebb csíkszélességű NAND memóriachipjét. A 4 Gbytes tárolót 50 nm-es gyártástechnológiával állították elő, amely még a Samsung 60 nm-es rekordját is megdöntötte.

PQI NAND flash lemez

64 GB mozgó alkatrész nélkül

» A PQI – a Samsung segítségével – bemutatta a 64 GB-os kapacitású, 2,5 colos NAND flash merevlemezeit. A tisztán memórián alapuló háttértár 64 GB adat tárolására képes, nem tartalmaz mozgó alkatrészt, továbbá mágneses elven működő elődeinél kevesebbet fogyaszt, gyorsabb, hangtalan és alig melegszik. A PATA és SATA kivitelben is készülő merevlemez egyetlen, nehezen leküzdhető hátránya az ára, amely többszöröse a jelenlegi legdrágább „hagyományos” modellének. Ugyanakkor a piac szereplői néhány éven belül robbanásszerű növekedést jósolnak ezen a területen, addig pedig a hibrid felépítésben látják a megoldást.

Atigris Zrt.

Biometrikus azonosító

Az Atigris Zrt. az államigazgatásban és a civil szférában is alkalmazható biometrikus azonosító rendszerekkel jelent meg a piacon.

Az azonosítás alapja a Senselect által alkalmazott biometrikus PIN (BiometricPIN), amelynek alapja a biometrikus azonosítók sorrendje (például az ujjlenyomatok adott sorrend szerinti megadása). Minthogy egy ilyen sorrend a felhasználó által könnyen megváltoztatható, megjegyezhető, s nem tulajdonítható el az adatbázisból, ezért jóval nagyobb biztonságot kínál, mint az egyszerű biometrikus azonosítás. Ráadásul a hibás olvasás lehetőségét

is jelentősen lecsökkenti, s míg eddig 15 ezer leolvasásnál 1 hiba adódott, addig most 1,5 billiónyi leolvasásra esik 1 hiba.

Hibás Abit alaplapok

Bukdácsló Abit

» Az Abit nemrég újult meg, termékskáláját is felfrissítve, ám hiba csúszott a rendszerbe, ugyanis két felső kategóriás alaplapját, az AN9 32x-et és ennek Fatal1ty változatát vissza kellett hívni hardveres problémák miatt.

A használat során hamar kiderült, hogy az alaplap chipkészletek hűtése rosszul volt rögzítve, ami szállításkor akár el is mozdulhatott. Az újabb modellek már mentesek a túlmelegedési hibától, ám ennek ellenére a hír érzékenyen érintette az amúgy is gyengén szereplő Universal Abitot.

APC akkumulátor

Kicsi és erős

„Trendi” külsőt kapott az APC új, Mobile Power Pack névre hallgató hordozható akkumulátora, amely miniatűr kivitele ellenére több órányi áramellátást kínál. Számos mobil eszközzel kompatibilis, így az Apple iPod lejátszókkal, illetve több telefontal és PDA-kal is. Az alig 85 grammos újdonság lítium-polimer akkumulátorcellákat alkalmaz, amelyekre nagyobb áramsűrűség jellemző, mint a hagyományos lítium-ion cellákra.

A Mobile Power Pack tartalmazza az akkumulátor eszközt, a váltóáramú USB kimenetű töltőt és egy USB-Mini B áramkábel. A készülék fogyasztói ára a tervek szerint körülbelül 15 ezer forint lesz.

Havi bosszúságaink

Digitális tized...

» Magyarországon a szerzők jogait az *Artisjus* nevű intézmény védi, akinek a nevével már bizonyára mindannyian találkozhattunk. Egyben minden találkozáskor pénzt is adományoztunk ennek a jogvédő egyesületnek, amely ezt az összeget minden évben a magyar szerzők közt osztja fel az általa meghatározott elv alapján.

De ezúttal nem is ennek az összegnek a sorsával vagy a felosztás igazságosságával kapcsolatban „bosszankodunk”, hanem az *Artisjus* legújabb közleménye okán, amelyben tudatja a nagyközönséggel, újabb adattárolókra vetett ki sarcot.

Az új rendelkezés alapján augusztustól kezdődően minden merevlemez asztali DVD-felvevő után jogdíjat vagyunk kötelesek fizetni, ami így beépül a vételárba – cserébe biz-

tosak lehetünk benne, hogy az adott termék legális forrásokból került hozzánk, és még a magyar szerzők felé is leróttuk kötelességünket. Ez a teher 40 GB-os háttértárhelyre 4 ezer forint, 160 GB-ig 5 ezer, míg e felett 7 ezer forintot kell fizetnünk a készülékre ragasztott *Artisjus* matricáért.

Az *Artisjus* a jövőre is gondolt, és nem csupán a ma már elérhető árú készülékekre vetette ki a hálóját, hanem a közelgő kéklézeres formátumú lemezeket is „felcímkézte”. Minden egyes 25 GB alatti kapacitású *HD DVD* és a *Blu-ray* lemez után ettől kezdve 400 forintot kell fizetnünk, ami a jelenlegi magas nyersanyagárnak körülbelül a 10%-át teszi ki (de vajon mi lesz néhány év múlva, amikor 100 forint lesz egy *Blu-ray* vagy *HD DVD* lemez?). Ugyanakkor a szabályozásba egy kis hiba is csúszott, ugyanis a dupla rétegű, 25 GB feletti adatmennyiség tárolására alkalmas lemezekre ez nem vonatkozik, sőt ezekre semmiféle megkötés vagy jogdíjkötelesség nincs. Igaz, ezek egyelőre még nagyon korai szakaszban vannak, ahogy a merevlemez set top boxok sem terjed-

tek (még) el tömegesen hazánkban, így ezek után sem kell plusz költségeket megfizetnünk.

A bejelentés nem csak a felhasználók körében keltett hatalmas felháborodást, a *DAFKE* (*Digitális Adathordozók Felhasználóinak Közhasznú Egyesülete*) is felszólalt az intézkedés ellen, és annak felülvizsgálatát követeli. Az *Artisjus* ugyanis senkivel nem egyeztetett a jogdíjak kialakításával kapcsolatban, számos – meglehetősen súlyos – helyesírási hibát vétett (pl.

Blu-ray helyett *Blue Ray-t* írt), ráadásul a határozat számos érdekes és kínos kérdést vet fel.

Ilyen például a kétszeres díjfizetés a DVD-felvevők esetében, amennyiben a készülékkel rögzített filmet ugyancsak jogdíjjal terhelt DVD-re szeretnénk kiírni, vagy például a kéklé-

zeres formátumok jogdíjkötelessége, amikor tervezőik szerint ezek másolása teljességgel lehetetlen, ráadásul a másolásvédelem miatt törvénybe is ütközik.

A Magyarországon érvényben lévő szerzői jogi védelem ezen formája tehát tökéletesen elavult, és sokszor gondolhatjuk azt, hogy az embert eleve törvényellenes másolónak nézik, továbbá a jogdíjrendszer leginkább a 15 évvel ezelőtti technológiához passzol. Szerencsére ezt már az Európai Unióban is felismerték, és foglalkoznak az ügygel, ám ahogy azt már megszokhattuk, ebből még jó ideig nem lesz semmiféle konkrét lépés, amit mi itthon, a pénztárcánkon is megéreznénk. Amíg pedig ezen a téren nem lesz egyetértés a felhasználók és a jogalkotók között, sokan megmaradnak az illegálisan árukt (de persze tökéletes minőségű) lemezeknél, esetleg külföldről szerzik be azokat, és reménykednek abban, hogy az *Artisjus* tartja magát jelenlegi álláspontjához, miszerint a PC-k egyelőre nem jogdíjkötelesek. Egyelőre.

Erdős Márton ■

Verbatim Mini DVD +/-R DL

Megduplázott kapacitás

» A *Verbatim* piacra dobta 8 cm-es írható lemezeinek dupla rétegű változatát. A normál 12 cm-nél kisebb lemezeket leginkább digitális kamerákban használják majd, ahol különösen nagy szükség van a megduplázott kapacitásra. A DVD +/-R DL formátumú lemezek így 2,6 GB-nyi adatot képesek tárolni, ám még év vége előtt elkészülhetnek ezek dupla oldalas változatai, amelyek épp e tárolási kapacitás kétszeresére lesznek képesek. A *Scratch Guard*dal is ellátott lemezeket több kamera is kezeli, ráadásul

az új *Sony* és *Panasonic* AVCHD kameráknak kifejezetten jól jön majd az extra tárhely.

HP-Mercury Interactive

Erősít a HP

» Ugyan a legnagyobb sajtóvisszhangja jelenleg az *AMD-ATI* összeolvadásnak van, egy csendesebb *HP*-bejelentésben majdnem ugyanekkor (ott 5,4 milliárd amerikai dollár volt a vételár) öszszegről van szó. A *HP* a *Mercury Interactive Corp* részvényeit vásárolta fel nem kevesebb, mint 4,5 milliárd dollárért, hogy ezzel erősítse üzleti szoftver részlegét. A *HP* ezzel olyan nagy vetélytársakkal kívánja felvenni a harcot, mint a *BMC Software*, a *Computer Associates* vagy az *IBM*. A bejelentés hatására ugyan némileg csökkent az *HP* részvények ára, elemzők szerint azonban hosszú távon jövedelmező lesz ez az üzletág.

Yahoo zenebolt

MP3 jogtisztán

Szabad másolás legálisan: mindössze dupla annyit kell érte fizetnünk

» A *Yahoo* egy merész ötlettel próbálja becsalogatni a vevőket online zeneboltjába. Az *iTunes*-szal és egyéb más zeneboltokkal ellentétben a *Yahoo* nem használ *DRM*-et a pénzért legálisan letölthető MP3 fájloknál, így azok korlátlan számban másolhatóvá, felhasználhatóvá válnak. Lépését a *Yahoo* a *DRM* alkalmazásának magas árával, valamint az így kényelmetlenné váló használattal jellemezte.

Van persze hátulütője is a jól csengő ajánlatnak: a dalok ára az *iTunes* 0,99 dolláros árához képest 1,99 dollárra rúg.

Intel Santa Rosa

Mobilitás 2007-ben

» Az *Intel* egyre több részletet árul el a jövő évben érkező *Santa Rosa* kódnevű platformjáról. A *Centrino* osztályba tartozó mobil platform különösen érdekes, mert nem csupán a már meglévő modellek frissítése, felújítása lesz, hanem egy egészen új, különleges szolgáltatásokkal felvértezett notebookszeria.

Már a megjelenési dátumából is könnyen kitalálható, hogy a *Santa Rosa* kifejezetten a *Vista* operációs rendszerhez lesz szabva, továbbá az *Intel* a vezeték nélküli kommunikációra, valamint a fogyasztás csökkentésére helyez még nagyobb hangsúlyt.

Az új platform alapját a *Socket P* foglalatba illeszkedő, *Merom* kódnevű *Core 2 Duo* mobil CPU és a *GM/PM965*-ös chipkészletek adják, így itt találkozhatunk mobil

fronton először a *GMA3000*-rel és számos egyéb újítással. Megjelenik a *Robson* technológia is, amely *NAND* tárolóval egészíti ki a tárhierarchiát, ezzel sok esetben drasztikusan felgyorsítva a rendszert, s továbbá csökkentve a fogyasztást.

További újdonságként a *Santa Rosa* tartalmazni fog egy *WWAN (Windigo)* vezérlőt, továbbá a *Kedron* kommunikációért felelős chip az összes *wifi* szabványt is támogatja majd, ahogy a *Santa Rosa*val már *3G-s* szolgáltatásokat is használhatunk.

Az *Intel* feltett szándéka, hogy minél hamarabb elkészüljön egy olyan kommunikációs vezérlővel, amely az összes manapság használt és a közeljövőben megjelenő vezeték nélküli kapcsolatot támogatja.

Skype wifi telefon

PC a telefonban

» A népszerű *Skype* szolgáltatás használatának legegyszerűbb módja, ha telepítjük a szoftvert a PC-nkre, majd mikrofont, hangszórót és igény szerint webkamerát kapcsolunk a géphez. Nos, mostantól a „*Skype*-olás” legegyszerűbb eszköze egy egyszerű, *wifi-n* kommunikáló telefon, amely mindent tartalmaz, ami a *Skype* VoIP telefonálásához szükséges. A *Skype* készítői már meg is nevezték négy gyártót, amelyek ilyen termékeket fognak piacra dobni, így remélhetőleg nem lesz akadálya a gyors elterjedésnek.

A *Skype*-telefonok bármilyen szabad *wifi* hotspotra képesek automatikusan felkapcsolódni, ahonnan ingyenes vagy alacsony tarifájú hívásokat kezdeményezhetünk, azonban a weboldalas, bejelentkezést igénylő központokkal (webböngésző hiányában) nem képesek együttműködni. Az

Netgear Skype-telefon: wifi-közelben verhetetlen, wifi nélkül használhatatlan

összel érkező *Belkin*, *Edge-Core*, *Netgear* és *SMC* modellek nagyjából 210 euróba kerülnek majd.

Új Canon-kamerák

Színesedő paletta

» Öt új videokamerával – köztük több különlegességgel is – jelentkezett a *Canon*. A *DC 21 E* és *22 E* típusú két kisebb modell a cég DVD-s termékpalettáját erősíti. Mindkét készülék képérzékelője 2,2 Mpixeles, és nemcsak egyrétegű DVD+-R és RW lemezekre képesek dolgozni, hanem kétrétegű alanyagra is.

A kamerák a felvételeket valódi 16:9-es képarányban rögzítik, a folyamatot pedig szintén szélesvásznú képarányú, 2,7"-os kijelzőn követhetjük nyomon. A gyors képfeldolgozást lehetővé tevő *DiGiC DV* processzor gondoskodik a filmek és állóképek egyidejű rögzítéséről is. A jó képminőséghez nagyban hozzájárul az igényes, 10x-es optikai zoommal működő és stabilizált lencse is.

A félpofa felhasználók számára készült a *HV10 E*, amely jelenleg a világ legkisebb, 1080i formátumban dolgozó videokamerája. A 106x104x56 mm-es méretű és 440 gramm tömegű apróság 1/2,7"-os, 2,96 Mpixeles CMOS érzékelővel dolgozik, a felvételek

Canon HV10E: kicsi, ám nagy tudású

feldolgozásáért pedig a *DiGiC DV II* processzor felel.

A professzionális termék kategóriában is két új eszköz látott napvilágot: az *XH A1 E* és *XH G1 E* kamerák 1080i formátumú felvételek készítésére alkalmasak, a profi képek pedig a 3 CCD-s rendszernek köszönhetőek (az egyes érzékelők felbontása 1,67 Mpixel). Az optika a *Canon „L”* sorozatából kerül ki, és 20x-os optikai zoom jellemzi. Az optikai képstabilizátor természetesen innen sem hiányzik, mint ahogy az új *DiGiC DV II* processzor sem.

A HÓNAP SZÁMA

» 60, azaz 60 másodperc. Ennyi időre van szüksége egy jól felkészült hackernek, ha egy MacBookot szeretne feltörni. A Black Hat biztonságtechnológiai cég két szakembere, *Jon Ellch* és *David Maynor* kritikus hibát fedeztek fel a MacBookok meghajtószoftvereiben, amelyet kihasználva könnyedén és pillanatok alatt teljes hozzáférést lehet szerezni bármely *Intel*-alapú MacBook felett – ráadásul mindezt *wifi-n* keresztül. A betörés olyannyira alacsony szintű, hogy sem vírus, sem

tűzfalprogram nem képes kimutatni és megakadályozni.

A hír hallatán több fórumon is kikeltek a PC-s fanatikuskok az Apple ellen, hiszen annak leg-

újabb kampánya épp azt hirdeti, hogy a Mac-ekre nem igaz a PC-k sebezhetősége. A Black Hat szakértői ugyanakkor lecsendesítették a hangoskodókat, mondván,

minden olyan PC-alapú notebooknál is kihasználható ez a hiba, amelyekben *Intel* *wifi* vezérlő van, így az összes *Centrino*-nál és az összes *Core Duo*-s MacBooknál hasonló a helyzet.

60

Egyesült Chipgyártó Művek

A számítástechnika főszezonja az őszi. Az idei évben azonban ez a tétel megdőlni látszik, hiszen már a nyár is szenzációktól volt hangos. Mit hozhat akkor vajon az őszi?

Itt van például a két CPU-óriás, az AMD és az Intel harca, amely nyár közepére éleződött ki. Ekkor jelent meg ugyanis az új – a bejáratott Pentium márkanevet immáron hanyagoló – Core 2 Duo processzor, amely akár úgy is nézzük, kellemetlen meglepetés az AMD-nek, amelynek évekig nem okozott gondot megmaradni a virtuális trónon. A Core 2-esek megjelenését szinte azonnal követte az AMD masszív leárazási kampánya, amellyel újfent vonzóvá tette S939-es és legújabb, AM2-es platformjait. Ebbe a huzakodásba hasított bele villámként a bejelentés: az AMD megveszi az ATI-t.

Kézpénzes vásárló

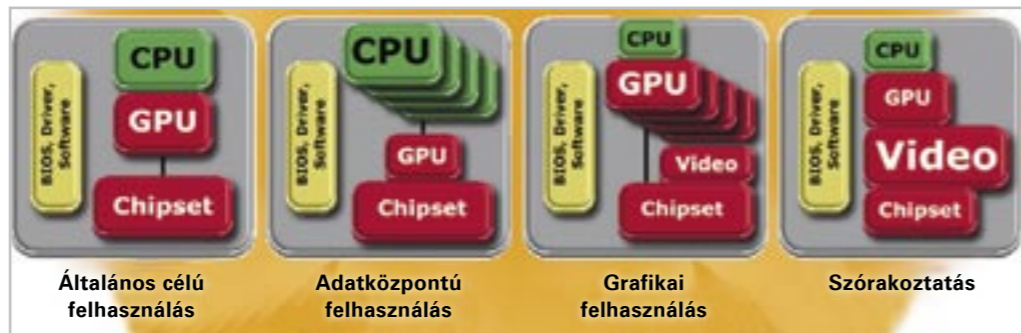
Már a hivatalos bejelentés előtt hetekkel felbukkantak olyan pletykák az interneten, miszerint az AMD nagy bevásárlásra készül, és nem elképzelhetetlen, hogy az ATI lesz az „áldozat”. A legtöbb elemző ezt hitetlenkedve, olykor számokkal alátámasztva cáfolta, és a két érintett cég sem nyilatkozott semmit az ügyletről. Azután váratlanul kiderült, hogy az előzetes hí-

Tévhit-térítő

A sokkoló hír bejelentését közlő weboldalak fórumai napokig, sőt hetekig izzottak az összeesküvés-elméletektől, a csalódott és a reménykedő felhasználók összecsapásaitól. Túloldali táblázatunkban összegyűjtöttük, mely tévhitet merültek fel a leggyakrabban, továbbá azt is, hogy véleményünk szerint mi szól ezek ellen, illetve mi szól mellettük.

resztelések mégis igazak, és az AMD az egész ATI-t szórótül-bőröstül felvásárolja, annak minden szabadalmával, dolgozóival, fejlesztőlaborjával és licencével együtt – így jelenleg az összes szakértő ennek előnyeit keresi kétségbeesetten.

A felvásárlás nem is akárhogy ment végbe: az AMD

AMD-ATI jövő: terítéken a négy fő irányvonal

kes elméleteket megfogalmazó – felhasználóktól, ami érthető is, hisz a tranzakció rengeteg, a mai PC alapjait érintő témában vet fel izgalmas kérdéseket. Az AMD-ATI egyesülésből sokan azt olvasták ki elsőként, hogy a Radeon szép lassan meg fog szűnni, avagy kizárólag AMD platformon lesz elérhető. Ehhez kapcsolódik egy másik, némileg paranoiás elgondolás, miszerint az AMD kizárja az nVidiát a chipkészletek piacáról, teret nyitva ezzel az ATI-nak, továbbá az Intel felbontja az ATI-val kötött szerződését, így Intel platformon sem lesz XPress lapkakészlet.

A szóvivők sietve eloszlatták ezeket a félelmeket, s állították, hogy továbbra is megmaradnak a licenck és a nyitott platformok, hiszen egyik félnek sem érdeke, hogy egy jól működő, hasznos hozó összeállítást halálra ítéljen (ne feledjük, hogy az Athlonok nagyrészt az nVidia nForce chipseteknek köszönhetik a sikereiket!).

A maga részéről az Intel is cáfolta a szerződés felbontását, vagyis továbbra is lesz ATI chipkészlet Intel platformokra, bár itt még kérdéses, hogy meghosszabbítja-e a két cég az év végén lejárató egyezségeket (az ATI különösen az intel notebookok piacán erős). Aggodalomra adhat okot, hogy az Intel már be is jelentette, hogy megszünteti ATI chipkészletes (Intel márkájú) alaplapjainak a gyártását.

A Radeonoknak sem kell búcsút intenünk egyik platformon sem: a fejlesztések tovább-

minden mozdítható készpénztartalékát és kapcsolatát bevetve kaparta össze az ATI-ravalót. Ez egészen pontosan az AMD saját kasszájából 1,7 milliárd USA dollárt, 57 milliónyi részvényt és további 2,5 milliárd dolláros kölcsönt igényelt (a Forbes hitelezőtől), ami összesen 5,4 milliárd amerikai dollárnak felel meg.

A hivatalos közlemény szerint az ily módon megszülető megacég célja, hogy még jobban szolgálja a felhasználókat, és még könnyebben elérje őket (ergo még nagyobb piaci részesedést szerezzen).

Búcsú a Radeonoktól?

A bejelentést követően az összes internetes fórum izzott az izgatott, csalódott – és érde-

ra is a tervek szerint haladnak (érkeznek az új közép- és felsőkategóriás modellek), és az már most biztosra vehető, hogy ez jövőre sem fog megváltozni.

Felzárkózás az Intelhez

Felmerülhet hát a kérdés, hogy az adminisztratív osztályok összeolvasztásából származó költségcsökkentésen kívül mi értelme volt a nagybevásárlásnak, hiszen ez ellentmond az AMD sikeresnek tűnő „tisztogatásának”, amelynek keretében a vállalat a CPU-n kívül minden más részleget eladott vagy átcsoportosított. Ráadásul az ATI-val megszerzett chipkészlet- és GPU-biznisz jóval kisebb nyereséget termel a CPU-énál.

Az egyesülés oka talán az lehet, hogy míg az Intel jelen-

Az utolsó pillanatban megváltoztatott Intel akció: ATI nélkül is mennie kell

leg komplett platformokat kínál ügyfeleinek és a felhasználóknak, ugyanezt az AMD nem mondhatja el magáról. Továbbá úgy fest, hogy a jövőben egyre kisebb piaci szerepük lesz a részegységek gyártóinak, és sokkal inkább a komplex megoldások válnak egyeduralgokká. Ha az AMD nem akar az

évek során szép lassan lemorzsolódnia, sürgősen fel kellett volna állítania egy chipkészlet- és egy GPU-tervező részleget, amelyek ráadásul tapasztaltak, és már az első munkájuk is profi színvonalú (bár ne feledjük, anno az AMD nem is olyan rossz chipkészleteket is készített az Athlonokhoz). Ezt most

legegyszerűbben egy erre specializálódott cég felvásárlásával érhetne el, így esett a választás a két GPUzilla közül az ATI-ra.

Miért éppen az ATI?

Az nVidia talán logikusabb döntésnek tűnhet első ránézésre, mint a kanadai ATI, hiszen épp az nForce chipkészletek vitték sikerre az Athlonokat, ám az AMD mégis inkább az ATI-t választotta, annak ára és hajlandósága okán. Az nVidia szóvivője kijelentette, továbbra is fejlesztenek AMD-s chipkészleteket, ám azt is hozzátette, ettől kezdve a Core 2 Duóval megerősödött Intel platform lesz a favorit. Természetesen erre a némileg provokatív (és sértődöttséget sugalló) kijelentésre is rávetették magukat a szak-

TEÓRIA	ELLENE	MELLETE
AZ ATI VISSZALÉP AZ ÜZLETTŐL	Ezért 162 millió dollár büntetést kellene fizetnie, amit nem bírna elviselni a cég	–
AZ AMD MEGSZÜNTETI A RADEON-VONALAT	Nem lenne értelme, egyelőre bevételt termel, ráadásul ha sikerülne megoldani a gyártást házon belül, még nagyobb nyereség származna belőle	Hosszabb távon elképzelhető, a GPU bizniszben nincsen akkora nyereség, és a verseny is szorosabb
AZ ATI-T KIVÁSÁROLJA AZ INTEL	Az Intelnek már van chipkészlet- és GPU-tervező részlege, ráadásul az ATI-val együtt már túl nagy cég lenne, amiből jogi problémái adódhatnak	Az ATI GPU-i és olcsóbb chipkészletei kiválóan kiegészítik az Intel platformjait
AZ AMD GYÁRTJA A RADEONOKAT IS	Egyelőre az AMD-nek arra sincs elegendő kapacitása, hogy saját CPU-ít legyártsa	Hosszabb távon ezt szeretné elérni az AMD, hiszen ezzel olcsóbban tudna fejlettebb GPU-kat előállítani
AZ INTEL FELVÁSÁROLJA AZ NVIDIA-T	Az Intelnek már vannak piacvezető lapkakészletei, ahogy GPU-t is fejleszt	Ezzel megszerezné a másik GPUzillát, amelynek számos terméke jelenleg is piacvezető, ráadásul a licencai is sokat érnek
AZ NVIDIA BEKEBELEZI AZ AMD-ATI-T	Nincs annyi pénze, és indítékot is nehéz lenne találni	A sértődött harmadik így megmutatná a világnak, ki az igazán erős, de hogy ezek után mit kezdene a Radeonnal és az Athlonokkal...
NEM LESZ TÖBB NFORCE CHIPKÉSZLET AMD PLATFORMRA	Egy hasznos hozó ága egyik fél sem szívesen szakít meg, egyszerűen senkinek nem érné meg	Az ATI chipkészletei így előtérbe kerülnének, ráadásul az nVidia bejelentette, mostantól az Intel az elsődleges platformja
A RADEONOK KIZÁRÓLAG AMD-S RENDSZEREKBE FOGNAK MŰKÖDNI	Így komoly piactól esne el az ATI, a PCIe-t egyik cég sem szeretné egyhamar megszüntetni	–
PERIFÉRIA SZINTEN IS INKOMPATIBILIS LESZ AZ INTEL ÉS AZ AMD	Ez a teljes PC-s iparnak (ahol a kompatibilitás alapvetően fontos) nagy érvágás lenne, egyszerűen egyik félnek sem érné meg	A platformközpontság felerősödésével évek múltán elképzelhető, hogy az AMD-Intel váltás nem csupán alaplap+CPU döntés lesz, hanem számos egyéb periféria is ilyen platformfüggővé válik
NEM LESZ ATI-S LAPKAKÉSZLET INTEL PLATFORMRA	Az ATI igencsak erős az intel mobil piacon a GPU-kat és a chipkészleteket tekintve	Az Intel nem biztos, hogy év végén meghosszabbítja szerződését az ATI-val, hiszen a chipkészletek mellett a GMA3000-rel már van versenyképes GPU-ja is, ráadásul az ATI elsődleges fejlesztési platformja ezentúl az AMD lesz
AZ NVIDIA MEGVESZI A VIA-T	A VIA-val rengeteg gond és vesződség szakadna az nVidia nyakába, ráadásul chipkészletei már vannak, csak a gyengécske CPU-részleggel kezdetre valamit	Egy működő CPU-fejlesztő labort és csapatot nehéz felállítani, amit így készen kapna az nVidia, így beszállhatna harmadiknak a komplett platformokat kínáló megacégek közé, ám erre mégis nagyon nehéz lenne magyarázatot találni

THE ULTIMATE GAMING POWER

A világ leggyorsabb grafikája

GECUBE RADEON X1900 Sorozat

512MB / GDDR3 / Dual DVI / HDTV

Shader Model 3.0

- ATI RADEON® X1900 GPU-val felszerelve
- 512MB, 256-bit (512-bit Belső Ring Busz) GDDR3 memória
- Dual DVI + HDTV +D-sub(by dongle)+ Video-in (Avivo) támogatás
- CrossFire™ támogatás a multi-GPU-s játékelményért
- A Dual DVI-vel (Dual link) még kifinomultabb képminőség és kiterjesztett funkciók érhetőek el.
- Új 'Ultra-Threaded' 3D magos architektúra az ATI forradalmi 'Avivo' video és kijelző technológiájával a tökéletes megjelenítés érdekében.
- Shader Model3.0 támogatás

GECUBE RADEON X1800 Sorozat

256MB/128MB / GDDR3 / Dual DVI / HDTV

Avivo / Shader Model 3.0

- ATI RADEON® R520XT (90NM) GPU-val felszerelve
- 90 nanométer technológiás GPU
- Új 'Ultra-Threaded' 3D magos architektúra az ATI forradalmi 'Avivo' video és kijelző technológiájával a tökéletes megjelenítés érdekében.
- Dual DVI + HDTV +D-sub(by dongle)+ Video-in (Avivo) támogatás
- CrossFire™ támogatás a multi-GPU-s játékelményért
- 'Shader Model3.0' grafikai meghajtóval és 'Dynamic Range Rendering'-gel

GECUBE RADEON X1600 Sorozat

256MB/512MB / DDR2 / HDTV

Avivo / Shader Model 3.0

- ATI RADEON® x1600 (90nm) GPU-val felszerelve
- 90 nanométer technológiás GPU
- GECUBE™ exkluzív Cross+ kivitelű hátlap
- Nagy ventilátoros kivitel, alacsony zajérték (25dB alatt) DVD/VCD vagy HDTV megjelenítéskor is
- Új 'Ultra-Threaded' 3D magos architektúra az ATI forradalmi 'Avivo' video és kijelző technológiájával a tökéletes megjelenítés érdekében.
- Dual DVI + HDTV +D-sub(by dongle)+ Video-in (Avivo) támogatás
- CrossFire™ támogatás a multi-GPU-s játékelményért (Szoftveres)
- Shader Model3.0 támogatás

GECUBE RADEON X1300 Sorozat

256MB/512MB / DDR2 / HDTV

Avivo / Shader Model 3.0

- ATI RADEON® X1300 (90nm) GPU-val felszerelve
- 256/512MB, 64/128bit DDR2 gyors memória sebességgel
- Új 'Ultra-Threaded' 3D magos architektúra az ATI forradalmi 'Avivo' video és kijelző technológiájával a tökéletes megjelenítés érdekében.
- CrossFire™ támogatás a multi-GPU-s játékelményért (Szoftveres)
- DVI + HDTV +D-sub támogatás
- Új 'High Dynamic Range' képi hatások
- Shader Model3.0

* a specifikációk változtatási jogát fenntartjuk

értők, akik szerint az nVidia ezzel éppen kétségbeesettségét bizonyította, hiszen így már ő az egyetlen a „4 nagy” közül, aki egyedül áll a piacon néhány (igaz, igen erős) licencszerződésbe kapaszkodva, amelyeket ha a másik fél felbont, nem lesz kinek eladnia új termékeit.

„Mindent bele” CPU-k

A legtöbb (és legvadabb) találgatás a távolabbi jövőt illetően hangzott el. Sok fórumon olyan „szakértő” hozzászólások bukkantak fel, amelyek tudni vélték, hogy hamarosan az AMD „mindent bele” központi egységeket dob piacra, amelyekben azután minden földi jó integrálva lesz, kezdve a 4-8 magos CPU-tól, az egyesített shaderrel operáló Radeonon át egészen a fizikai és egyéb gyorsítókig. Ez azonban több ponton is száktu a közeljövőt tekintve, hiszen olyan gyártástechnológiát követelne, amellyel gond nélkül lehetne akár több milliárd tranzisztort egyetlen szilíciumlapkára zsúfolni, alacsony hibaszázalékban gyártani, nem megfélekezve az alacsony fogyasztásról és hőtermelésről.

Ugyanakkor elképzelhető, hogy idővel (2008. után vagy még később) ilyen, általános igényekre szabott, több egységet magában foglaló chipet is tervez és gyárt majd a cég, amikor már rendelkezésre áll a megfelelően fejlett gyártástechnológia, és lezárul az ehhez szükséges sokéves tervezési szakasz is. A cég komoly szándékát mutatja, hogy máris levédettek egy ehhez kapcsolódó technológiát, amely a CPU és a GPU által közösen használható gyorsítótárat írja le.

Mindenkinek jobb lesz

Legalábbis ezt ígéri Hector Ruiz, az AMD vezérigazgatója, aki szinte észrevétlen egyesüléstől, a felhasználók igényeire szabott platformokról és mindenekfelett alacsonyabb árakról beszélt. Az

egyesülés első szakaszában, azaz idén még semmit sem vesznek észre a felhasználók, 2007-ben azonban több új platformot is bemutat majd az AMD-ATI, amelyek már aktívan használják a Torrenza technológiát. Ez a technológia rendkívül gyors kapcsolatot létesít a memória, a CPU és a chipkészlet között, ráadásul a rendszer könnyedén bővíthető speciális egységekkel. Itt négy fő irányvonalat határoztak meg: az általános felhasználást (1 CPU, 1 GPU), az adat-központút (sok CPU, 1 GPU), a grafikai célterületet (1 CPU, sok GPU) és a média-központút, ahol kiemelt szerepet kap a videoalrendszer.

Az azonban még ennél is fontosabb, hogy a két cég az összeolvadást követően is megmarad két külön cégnek (az ATI az AMD divíziója lesz), így tovább folytatódik az Athlon, Opteron, Radeon, XPress stb. termékek fejlesztése (hivatalosan nem várható XPress alapú AMD márkájú alaplap). A GPU-k gyártását az AMD szeretné minél előbb a saját gyáraiba áttelepíteni, avagy a Chartered szerződéses partnerének kiadni, ám ehhez még jó ideig nem lesz az UMC és a TSMC által nyújtott-hoz hasonló kapacitása. Ehhez az AMD gyártósorainak megtöbbszörözésére van szükség, ha azonban ez sikerül, a TSMC egy nagy partnertől esik el.

Az idei nyár így meglehetősen izgalmasra sikeredett, a csúcsponton egy olyan, az iparág alapjait érintő felvásárlással, amelyet még a legmerészebb szakértők sem hittek el egészen a hivatalos bejelentésig. Hamarosan sok minden változni fog az AMD és az ATI háza táján, ahogy egészen biztosak lehetünk abban is, hogy ehhez az Intelnek is lesz egy-két szava. Ám azt biztosra veszik az elemzők (bár ezek után kinek lehet hinni?), hogy az Intel semmiképpen sem fogja felvásárolni az nVidiát (és az nVidia sem kebelezi be az AMD-ATI-t).

Érdős Márton ■

Dupla mag Dupla élvezet

MSI 975X Platinum PE

MSI P965 Platinum

MSI P965 Neo-F

Élvezze az MSI alaplap és az Intel® Core™ 2 Duo processzor egységét! Nagyobb teljesítmény, nagyobb izgalom!

Hol kapható?

3 Mérnök-Terminál Kft.
H - 4400 Nyíregyháza
Dózsa György u. 67.
mail@3mernok.hu
+36-42/506-699

Dunaweb Kft.
H - 2600 Vác
Szület u. 14.
info@dunaweb.hu
06-27/300-072

Rufusz Computer Informatikai Zrt.
H - 1117 Budapest
Bercsényi u. 19/a.
bolt@rufusz.hu
+36-1/203-0382

Vision Computers Kft.
H - 1041 Budapest
István ut. 20.
info@visioncomputer.hu
+36-1/370-4705

Win Investor Rt.
H - 5000 Szolnok
Kolozsvári út 3.
info@wininvestor.hu
+36-56/513-206

Web áruház
www.gepbolt.hu
www.notebook.hu
www.pcland.hu

Együtt, erősebben

Bár ma még a grid rendszerek egyfajta kuriózumnak számítanak, s viszonylag kevesen ismerik őket, hamarosan éppen olyan szerepet tölthetnek be, mint jelenleg a World Wide Web.

A grid szó hallatán valószínűleg kevesen kapják fel a fejüket, a *SETI@home* elnevezés azonban jóval ismerőbb: „igen, ez az a projekt, amelynél, ha felajánlom, az én számítógémem kapacitását is felhasználják a földön kívüli intelligenciák utáni kutatásban” – vélik sokan. Valóban ilyesmiről van szó, bár a szakemberek kissé másként fogalmazzák: a grid a globális méretű elosztott informatikai rendszerekre utal, amelyek kialakulását a robbanásszerűen fejlődő adatátviteli megoldások tették és teszik lehetővé. Az ilyesfajta rendszerekben a valós igények szerint aknázhatók ki az informatikai erőforrások (pl. számítási, tárolási kapacitás) és szolgáltatások (keresés, feldolgozás). Jelenleg a grid rendszereket elsősorban a tudományos életben, kutatásokra használják, hamarosan azonban a hétköznapi felhasználók számára is úgy jelenhet meg, mint ma az elektromos hálózat vagy a telefonhálózat. Nem véletlen tehát, hogy a grid rendszerek

fejlesztésében nagy szerepet szánunk a körjük épített szolgáltatásoknak is. De nézzünk egy konkrét példát!

Az Európai Unió által is támogatott *EGEE (Enabling Grids for E-science)* elnevezésű, 2004 márciusában indult projekt célja több különböző grid egyesítésével egy olyan infrastruktúra kiépítése volt, amelyet a tudósok világszerte használhatnak, a részecskefizikai kutatásoktól az orvostudományon át egészen a klímakutatásig.

A svájci *CERN (European Organization for Nuclear Research – Genf)* által vezetett projekt egy már létező, részecskefizikai kutatásokon alapuló vizsgálat erőforrásait használva indult el. Az első két éves szakasza nemrég zárult le, és elindult egy újabb két éves szakasz, az *EGEE-II*. A gigászi méretű projektben 32 országból összesen 90 intézmény vesz részt. Magyarország is benne van a csapatban, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME), a KFKI Részecske- és Magfizikai

Kutatóintézet (RMKI), az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet (SZTAKI), valamint a Nemzeti Informatikai Infrastruktúra Fejlesztési Intézet (NIFI) képviselőiben. A projekt második fázisa elsősorban a gridhez kapcsolódó szolgáltatások kiépítésére helyezi a hangsúlyt.

Az igazi főpróbát a 2007-ben beinduló nagyenergiás ütközések során nyert évi 10-12 petabájtnyi adat (17-20 millió CD-nyi adat) feldolgozása és tárolása jelent majd. A kísérleti adatokat az úgynevezett *Large Hadron Collider (LHC – nagy hadronütköztető gyűrű)* szolgáltatja majd, amely mind a méretével, mind az energiájával a világ legnagyobb tudományos műszere. A 27 km kerületű, gyűrű alakú föld alatti alagútban az abszolút nulla fok közelében 14 TeV energián ütköznek majd a protonok (összehasonlításképpen körülbelül 1 TeV egy szunnyog mozgási energiája). Egy ekkora feladatot a grid technológia nélkül végrehajtani lehetetlennek tűnik.

Felvetődik persze a kérdés, hogy mi az értelme az ilyesfajta kísérleteknek. Nos, az eredményeket tanulmányozva a kutatók mélyebbre hatolhatnak az anyag titkaiba, mint eddig bármikor. Választ kaphatnak arra, hogy miért van az elemi részecskének tömegük, és a részecsketömegek miért különböznek (azaz létezik-e a híres Higgs-bozon, és ha igen, milyen tulajdonságai vannak), létezik-e elemi kölcsönhatások nagy egyesített elmélete, amelyet már Einstein is sikertelenül keresett, léteznek-

e gyökeresen új részecsketípusok (pl. az ún. szuperszimmetrikus részecskék), vajon mi lehet az antianyag univerzumbeli „hiányának” oka, és persze még számtalan más jelenség megértésében segíthet az LHC.

A jelenleg kiépített grid infrastruktúra több mint 32 ezer processzort és 10 petabájtnyi tárolókapacitást tartalmaz, ami csak töredéke a kívánt kapacitásnak. A kísérleti rendszerben már folynak a szimulációs és próbafuttatások, sőt már éles feladatok elvégzésére is bevetették, például a malária elleni gyógyszerkutatásban és a madárinfluenza elleni küzdelemben is.

A grid rendszerek legfontosabb szoftverkomponense a *köztesréteg (middleware)*, amely a végrehajtandó feladatok menedzseléséről gondoskodik. Az EGEE keretében kifejlesztett, jelenleg 1.5-ös verziószámú *gLite* több jól ismert köztesréteg előnyét is egyesíti. Számos elterjedt ütemezővel kompatibilis, moduláris felépítése könnyen skálázhatóvá, igény szerint konfigurálhatóvá teszi.

Az EGEE-ben nagy hangsúlyt fektetnek a rendszer megismerésére, oktatására is. Erre a célra külön tesztkörnyezetet hoztak létre, amely a *gLite* köztesréteg szolgáltatásait használja. Ez a környezet 15 telephelyből áll, amelyek három kontinensen helyezkednek el – s lehetőség van a grid kipróbálására egy korlátozott idejű hozzáférést nyújtó virtuális szervezet (*Virtual Organization*) tagjaként.

Az EGEE-II minden olyan jelentkezőt örömmel fogad, aki erőforrásközpontként kíván kapcsolódni vagy valamilyen szolgáltatást szeretne nyújtani. Ezzel kapcsolatban a regionális üzemeltetési központtal (*Regional Operations Centre, ROC*) kell felvenni a kapcsolatot.

Dóbe Péter, Kápolnai Richárd,
Szmrecsányi Márton ■

KAPCSOLÓDÓ
LINK:

<http://egee.ik.bme.hu>

Kép a CERN-ből: óriási a számítási kapacitás

Nyomtatók

Színes lézernyomtató egy tintasugaras áráért? A CHIP-Radar megmutatja, hogy mikor várható árzuhanás.

» A printergyártók minden évben növelik eszközeik nyomtatási sebességét, méghozzá nagyjából 10%-kal. A lassú nyomtatók ennek megfelelően olcsóbbakká válnak. Igazi generációs ugrások azonban ritkán történnek – legutóbb a 90-es évek elején volt ilyen, amikor a tús nyomtatót leváltotta a tintasugaras nyomtató.

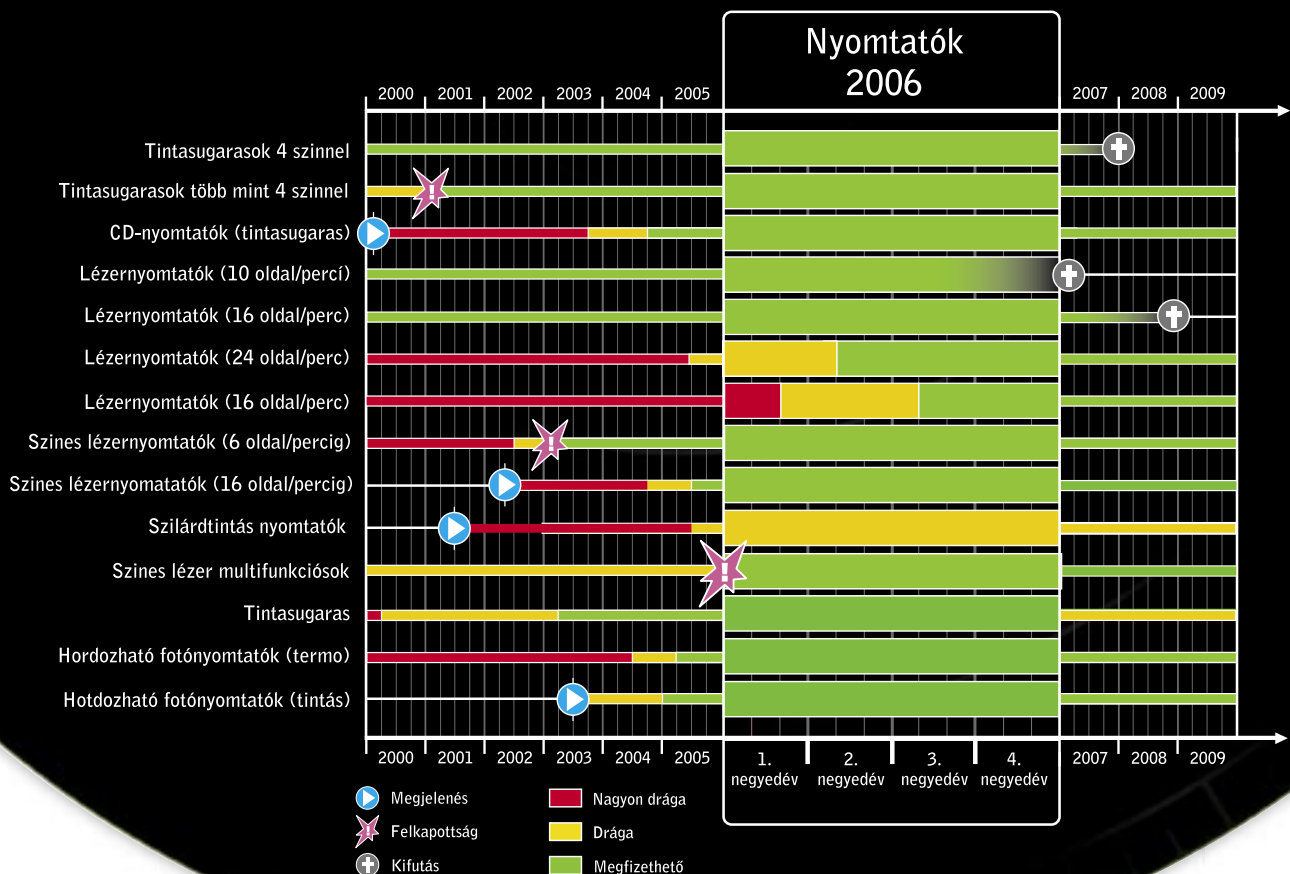
Két eszközfajta azonban mégis feltűnik: a hordozható fotónyomtatók, amelyek egyre nagyobb közkeveltségnek örvendenek, és az új színes lézer multifunkciós eszközök, amelyeknek még be kell bizonyítaniuk tudásukat. Ez utóbbiak némelyike jelenleg még inkább egy nyomtatóból és egy szkennerből összetákolt szek-

rényre emlékeztet, semmint egy teljes szolgáltatást nyújtó csomagra. Hogy ez az eszközfajta mikor lesz valóban „készen”, valamint hogy az árak mikor lesznek megfizethetők, azt mutatja meg a CHIP-radar. A radart a következőképpen kell értelmezni:

Az időszágon található két háromszög a gyártó termékbejelentését jelzi, amelyet gyakran követ a sztároeltság (hype – lila felkiálltójel). Az oszlop eleje a hazai piacon való megjelenést jelzi. A színek az új fejlesztések kezdetekben magas árát jelzi. Sárga színel az első árzuhanást jelöljük, míg a zöld szín a tömegpiacot szimbolizálja.

Színes lézeres multifunkciós: vajon mikor lesznek mindenki számára elérhetők?

Újratelepítés és villámgyors rendszerindítás

Sok oka lehet annak, hogy újratelepítjük a Windowst. Talán egy korábbi verzióról upgrade-elünk, talán a konfiguráción változtattunk, vagy ki kellett cserélnünk egy részegységet hardverhiba miatt. Ilyen esetekben általában javallott az OS újratelepítése, hogy stabil maradjon a rendszerünk. Sokan rendszeresen újratelepítik a Windowst, hiszen az operációs rendszer idővel hajlamos megmacskásodni, lelassul, hihetetlenül komótosává válik.

Vannak olyan esetek is, amikor ezeknél súlyosabb dolog történik, ami miatt újratelepítésre kényszerülünk. Például megbásodik a merevlemez, vagy egy vírus szabadul el a rendszeren, s még a vírusirtónk sem képes tökéletesen úrrá lenni a gondon. A particionáló szoftverrel elkövetett bal-lépés vagy az olyan program használatánál bekövetkező szerencsétlen melléfogások, melyek alacsony szinten férnek hozzá a merevlemezhez, ugyancsak szükségessé tehetik az újbóli installálást. Persze gyakran megmenthet bennünket a rendszerről készített biztonsági mentés, amit egy előrelátóbb pillanatban követtünk el, de ha ez nincs, akkor bizony marad az OS embert próbáló újratelepítése. S hogy miért használjuk ezt a jelzőt? Nos, mivel a merevlemez tisztára kell pucolnunk, és mindent előlről feltelepíteni, az adatvesztés veszélye jelentős. Azonban ha leírásunkat követve, figyelmesen hajtják végre a telepítéssel járó feladatokat, akkor nemigen hibázhatnak.

Áttekintjük, hogyan telepíthetjük újra a Windowst (a legnagyobb hangsúlyt természetesen az XP-re helyezve) az adatvesztés kizárása érdekében végzett biztonsági mentéstől kezdve a Windows installálásának lépésein át egészen az alapvető, telepítés utáni feladatokig.

Címlapsztorinkban végül azt is megmutatjuk, milyen ügyes fogásokkal rövidíthetjük le a Windows bootolását, azaz a rendszerindítás olykor hihetetlenül hosszú-ra nyúló idejét.

A hónap kérdése

Milyen időközönként telepíti újra a Windowst?

- A** | Soha nem éreztem szükségét
- B** | Csak ha vírus pusztított, vagy komoly hardvercserén esett át
- C** | Rendszeresen, egy évben többször
- D** | Csupán éves szinten látom hasznát

Kíváncsiak vagyunk olvasóink véleményére, így minden hónapban felteszünk egy, az aktuális címlapsztorival kapcsolatos kérdést. Válaszokat weboldalunk szavazógépén várjuk (www.chipmagazin.hu). Az előző havi kérdésre adott válaszok százalékos megoszlását Olvasószolgálat rovatunkban közöljük.

BACKUP ÉS ELŐKÉSZÜLETEK
Adatvesztés kizárva!

A Windows újratelepítésének sikere nagyrészt azon múlik, hogy mekkora hangsúlyt fektetünk az előkészületekre. Amennyiben készítettünk biztonsági mentést a beállításainkról, és tudjuk, hol vannak az illesztőprogramokat tartalmazó lemezeink, megkíméljük magunkat a későbbi fejfájástól. Arra különösen figyeljünk, hogy legyenek meg az online elérésünk adatai (tele-

Outlook Express Backup Wizard: biztonsági másolat leveleinkről

fonszám, felhasználói név, jelszó), mivel az internetkapcsolat már-már nélkülözhetetlen, miután megtörtént az újratelepítés. Sőt, az e-mail üzenetek mentése is fontos lehet.

Kezdjük is mindjárt ez utóbbival. Az Outlook Express üzeneteit legkönnyebben

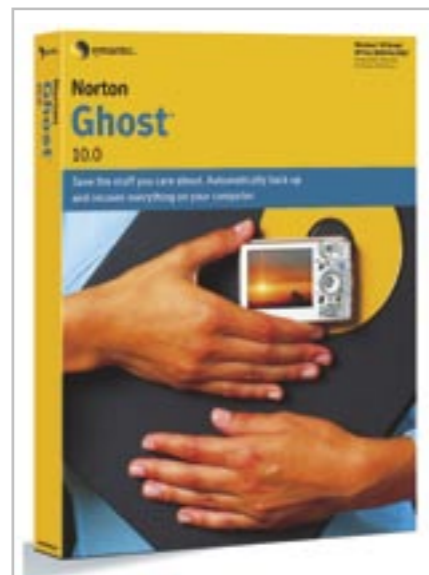
Előkészületi teendők

Bizonyosodjunk meg arról, hogy elvégeztük-e a legfontosabb előkészületi feladatainkat:

- Megvan az összes, illesztőprogramokat tartalmazó lemez, és alkalmazásaink telepítőlemezei?
- Particionáltuk a merevlemez, vagy van egy külön merevlemezünk az adatoknak?
- Készítettünk biztonsági mentést az adatokról, az internetbeállításokról, az e-mail üzenetekről, kedvenceinkről?
- Készítettünk biztonsági másolatot lemezre arra az esetre, ha a merevlemezrel vagy a partícióval gondok adódnának?
- Készítettünk biztonsági mentést az illesztőprogramokról?
- Használtuk a *Fájlok és beállítások átvitele varázslót* a Windows-beállítások átvételére (*Start/Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Fájlok és beállítások átvitele varázsló*)?

egy célszoftverrel menthetjük el. Az *Outlook Express Backup Wizard* 30 napos próbaváltozata ingyen letölthető a www.outlook-express-backup.com címről.

Ha magunk akarjuk megoldani a feladatot, kicsit körülményesebben kell eljárunk. Először tegyük láthatóvá a rejtett fájlokat a *Sajátgép* ikonra kattintva, majd az *Eszközök/Mappa beállításai/Nézet/Rejtett fájlok és mappák* megjelenítése pontjával. Az OK-ra kattintás után kezdjük el kutakodni a *C:\Documents and Settings\[felhasználói név]\Local Settings\Application data\Identities\[biztonsági azonosító]\Microsoft\Outlook Express* mappában. A [felhasználói név] az XP-be való belépéskor használt név, a [biztonsági azonosító] számok és betűk sorozata. A *Beérkezett üzenetek* fájlt mentjük el innen.

Norton Ghost: lemezkép-készítésre valóban kiváló

Amennyiben *Outlook*ot használunk, keressük meg a *Fájl* menüben az *Importálás és Exportálás varázslót*, majd itt válasszuk az exportálást. Az adatokat több formátumban is elmenthetjük, de az Outlookban való visszaállításra a legjobb a *Personal File Folder (.PST)*. A *Tovább* gombra kattintva már csak meg kell adnunk azt a mappát, ahonnan exportálni szeretnénk az üzeneteket (persze akár az összes mappát is elmenthetjük).

A Windows meghajtónk vagy a partíció teljes elmentése mindig jó ötlet. Használjunk ehhez lemezképkészítő alkalmazást, mint amilyen például a *Norton Ghost*. Ha több meghajtónk vagy partíciónk van, akkor a teljes lemezkép elkészítése nemigen

vesz igénybe többet fél óránál. A CD-re vagy DVD-re írt biztonsági mentés természetesen több idő.

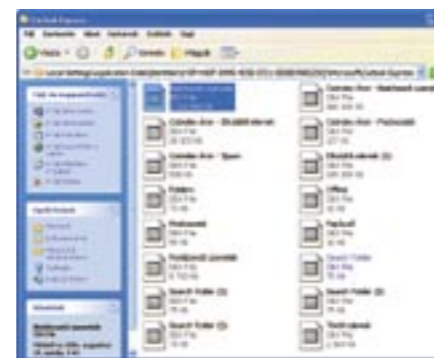
Néhány esetben előfordulhat, hogy a teljes újratelepítés nem lehetséges, mert nem áll rendelkezésünkre a Windows CD. Sok PC-hez nem kapunk telepítő CD-t, amely tartalmazná a teljes Windowst. Az azonos PC-ken a merevlemezeket gyakran egyszerűen klónozzák. A PC-nken ilyenkor az

Drive Guide Toolkit: használjuk az illesztőprogramok elmentésére

egyik partíció megtalálható a C: meghajtó lemezképe, amelyből helyreállítható a Windows-verzió. Bizonyos értelemben ez egyszerűbb, mint semmiből való újratelepítés, mivel nem kell levadásznunk az összes illesztőprogramot. Azonban ha nincs meg a Windows-telepítő CD, gondjaink is lehetnek, mivel nincs telepítve valamennyi Windows komponens, és a CD nélkül ezek telepítésére nincs is lehetőség.

Miután töröltük a C: meghajtót, nincs visszaút, tehát megéri kétszer is ellenőrizni, hogy mindent elmentettünk-e. Dokumentumaink elmentése nem túl bonyolult feladat, hiszen a *Dokumentumok* mappa tárolja őket, így elég ezt a mappát CD-re kiírni. Azonban az is megfontolandó, hogy a *Dokumentumok* mappát egy másik meghajtó-

Levelek mentése manuálisan: nincs nehéz dolgunk

Automatikus telepítés

Egy speciális válaszfájl készítésével elérhetjük, hogy a Windows XP automatikusan települjön, anélkül, hogy az installálás során folytonosan kérdésekkel zaklatna bennünket. Ehhez töltsük le a Windows XP Service Pack 2 bevezetési eszközöket a www.microsoft.com/downloads/details.aspx?displaylang=hu&FamilyID=3E90DC91-AC56-4665-949B-BEDA3080E0F6 címről. Csomagoljuk ki a letöltött CAB fájlt, majd kattintsunk duplán a *setupmgr.exe*-re a varázsló indításához. Az *Új válaszfájl létrehozására* kattintva válasszuk a *Felügyelet nélküli telepítést*, majd jelöljük ki a saját Windows-verziókat. Ezután válasszuk a *Teljesen automatikus* opciót. A telepítési megosztás képernyőn pedig a *Telepítés CD-ről* opciót. Most keresztül kell mennünk azokon a kérdéseken, amelyeket telepítéskor kapnánk. Ezeket megválaszolva létrejön egy válaszfájl, amelyet mentünk el *Winnt* néven, majd lépünk ki.

Két fájlt kapunk, a *winnt.sif* és a *winnt.bat* elnevezésűt. Nyissuk meg a *winnt.sif*-et a *Jegyzettömbben*, és navigáljunk a *[data]* felirathoz. Itt az *Autopartition* értéket változtassuk 1-ről 0-ra (*Autopartition=0*), és mentjük el újra a fájlt. Ezt aztán felmásolhatjuk az új Windows XP CD-nkre.

ra vagy partícióra mentjük (már ha erre lehetőségünk van). Kattintsunk ehhez jobb gombbal a *Dokumentumokra*, majd válasszuk a *Tulajdonságok* opciót. Itt nyomjunk rá az *Áthelyezés* gombra, és válasszuk ki az új meghajtót. A Windows meghajtótól távol, a dokumentumaink így túlélnek a formázást és újratelepítést. Persze a biztonsági mentés ettől függetlenül továbbra sem elvethető.

Ne feledkezzünk meg a webes Kedvencekről sem. Könyvjelzőink elmentéséhez az IE-ben kattintsunk a *Fájl* menüben az *Importálás és exportálás* pontra. Itt válasszuk a *Tovább* gombot, majd a *Kedvencek exportálását*.

A szenvedélyes játékosok biztos azt szeretnék, ha mentéseik átvészelnék az újratelepítési procedúrát. A legjobb módja a mentések biztonságba helyezésének, ha ezeket a *Dokumentumok* mappába másoljuk, mielőtt még backupolnánk azt.

Az illesztőprogramokat ugyancsak fontos megőrizni. Egy alig ismert hardvereszköz illesztőprogramját fásztó munka felhajtani, ezért feltétlenül érdemes bizton-

sági mentést készíteni róla. Ehhez a *Driver Guide Toolkit*et ajánljuk (www.driverguide-toolkit.com), amelyből van ingyenesen elérhető próbaverzió. Indítsuk el a programot, majd válasszuk a *Backup Drivers* menüben a *List all drivers* opciót. Ezután válasszuk ki a célmappát, kattintsunk a *Select All*-ra, majd a *Backup Selected Drivers*-re. A célmappa tartalmát írjuk ki CD-re.

SP2-BEÉPÍTÉS, PARTICIONÁLÁS, FORMATTÁLÁS

Telepítő CD és telepítés

A Windows elég nagy felületet nyújt a különböző biztonsági hibáknak, így nem csoda, ha van belőlük szép számmal. A legutolsó nagyobb hibajavító egységcsomag, a *Service Pack 2* telepítése éppen ezért nélkülözhetetlen. Azonban a feltelepített Windows-ra való telepítése körülményes, miért nem építjük be tehát rögtön a telepítő CD-be? Nos, megmutatjuk, hogy ez hogyan oldható meg hat könnyen nyomon követhető lépésben.

1 Szerezzük be az XP SP2-t!

Először is töltsük le az internetről az XP SP2 magyar nyelvű verzióját, vagy – szerencsés esetben – másoljuk ki a birtokunkban lévő XP SP2 CD-ről, majd hozzuk létre az *sp2* mappát a gyökérkönyvtárban (*c:\sp2*), és helyezzük bele a javítócsomagot. A magyar SP2 a <http://msdownload.net/academia.net/info.aspx?prid=1480> címen található. Persze vegyük figyelembe, hogy az állomány meglehetősen méretes – majd 270 MB-ra rúg. Miután ezzel készen vagyunk, nevezzük át a fájlt későbbi teendőink megkönnyítésére *xpsp2.exe*-re.

2 Másoljuk az XP-t a merevlemezre!

Második lépésként hozzuk létre a merevlemezünkön az *xp* nevű mappát a gyökérkönyvtárban (*c:\xp*), majd vegyük elő a

Második lépés: költöztessük az XP CD-t a merevlemezre

Windows XP telepítőlemezünket, és másoljuk a CD tartalmát az újonnan készített könyvtárba.

3 Építsük be az SP2-t az XP-be!

Nyissuk meg a parancssort a *cmd* paranccsal (*Start/Futtatás/cmd*). A parancssorban

Önkicsomagolás: az integrálás első mozzanata a fájlok kibontása

gépeljük be a következőt (mindegyik sor után lütvé az *Enter*-t):

```
cd\
cd sp2
xpsp2.exe /integrate:c\xp
```

Ekkor megindul az integrálás folyamata. Először megtörténik a fájlok kicsomagolása az *xpsp2.exe*-ből.

Összefésülés: az SP2 beépül az XP-be

Ezután pedig végbemegy az SP2 beépülése az alap XP-be. A művelet végén egy kis ablak tájékoztat arról, hogy az integrált telepítés sikeresen befejeződött.

4 Tegyük a lemezt bootolhatóvá!

A) Ez már kacifántosabb lépésnek ígérkezik. Hiába épült be ugyanis ripsz-ropsz az SP2 az XP-nkbe, még ne írjuk ki a lemezt – ugyanis az így még nem lesz bootolható. Hogy ezt lehetővé tegyük, szükségünk van egy fájlra az XP-lemezről. Ennek kimásolásához szükségünk lesz az *ISO Buster* nevezetű programra (www.smart-projects.net/isobuster/). Telepítsük és indítsuk el az *ISO Buster*-t. (Tipp: a magyart is beállíthatjuk a kezelőfelület nyelvének.)

ISObuster: a bal oldali panelen válasszuk a Bootable CD pontot

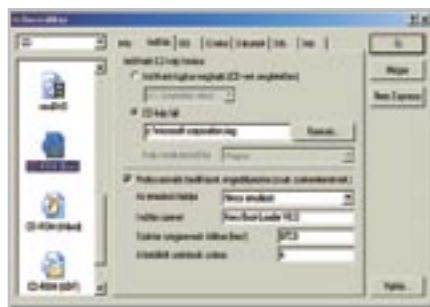
Amikor berakjuk a XP CD-t, válasszuk a bal oldalon található *Bootable CD* pontot. Ekkor a jobb oldalon feltűnik egy fájl *Microsoft Corporation.img* névvel (elképzelhető, hogy az elnevezés eltérő, a lényeg, hogy *.img* kiterjesztésű legyen). Ezt a piciny állományt kell kicsomagolnunk, méghozzá úgy, hogy a jobb gombbal rákattintunk, majd a *kifejt/extract* parancsot választjuk. Másoljuk a C: gyökérkönyvtárba, majd zárjuk be az ISOburstert.

B) Ezután jegyezzük fel az XP CD-nk nevét – a *Sajátgépnél* vessünk rá egy pillantást. Ez a mi esetünkben *WXPOEM_HU*, amely persze eltérő lehet a különböző XP-változatok esetében. Most már csak az a dolgunk, hogy az XP CD helyett egy üres lemezt helyezünk a CD-írónkban, és már kezdetét is veheti a következő lépés, a CD megírása.

5 Írjuk meg a CD-t!

Az írás műveletét a *Nero*-val mutatjuk be. Ennek két oka van: egyfelől a *Nero* az egyik legnépszerűbb írószoftver, másfelől segítségével megoldható a bootolható XP CD írása.

A) Indítsuk el a *Nero Burning ROM*-ot. Az *Új összeállítás* ablakban válasszuk a *CD-ROM (boot)* opciót. Az *Indítás* fülnél a *CD-képfájl* adjuk meg a *c:\mic-*

Nero: az Indítás fülnél eszközölj beállítások

rosoft corporation.img fájlnevet (a *Keresés* gombbal hamar fellelhetjük). Ezután pipáljuk ki a *Professzionális beállítások engedélyezése* négyzetet, amely hozzáférést enged a további – szükséges – beállításokhoz. Az *Emuláció fajtájánál* adjuk meg a *Nincs emulációt*, majd változtassuk *A betöltött szektorok számát* 4-re. A *Szektorszegmensek töltését* feltétlenül hagyjuk a megadott 07C0 értéken.

B) Ha ezzel megvagyunk, kattintsunk a *Címke* fülre, ahol adjuk meg az XP CD-nk korábban feljegyzett nevét (a mi esetünkben a már említett *WXPOEM_HU*-t). Ha ez is megtörtént, nyomjunk az ablak jobb oldalán található *Új* gombra. Ekkor megjelenik a *Nero Burning ROM* fő ablaka.

C) Az ablak jobb oldalán keressünk rá a *c:\xp* mappára. Válasszuk ki az összes ott található fájlt, majd másoljuk az új CD-re. Ezután már csak annyi a feladatunk, hogy rábökjünk az *Írás* aktivizáló gombra.

6 Teszteljük az elkészített CD-t!

Miután elkészült a CD-nk, érdemes letesztelni egy olyan rendszeren, amelyen nyugodtan kísérletezhetünk (azaz nincsenek életbevágóan fontos adatok rajta), vagy egy *Microsoft Virtual PC*-vel vagy *VMWare*-rel létrehozott virtuális gépen. Az elkészült CD-nek akadálymentesen kell bootolnia. Emellett a telepítés után érdemes megbizonyosodnunk az integrálás sikeréről is, amit úgy tehetünk, hogy a *Start* menü *Futtatás* parancsmezőjébe begépeljük a *winver* parancsot, amely elénk tárja a gépen futó Windows verziószámát. Ebből hamar nyilvánvalóvá válik, hogy az SP2 telepítésre került-e. A munka végeztével persze ne feledkezzünk meg a *c:\microsoft corporation.img* állomány és a *c:\xp*, valamint a *c:\sp2* mappák törléséről sem.

Particionálás

Miután ezzel megvolnánk, következhet a merevlemez particionálása. A korábbiakban már kiderülhetett, hogy nem butaság a Windows számára külön particiót létrehozni, míg az adatok számára egy másikat. Ez ugyanis azt jelenti, hogy az adatok megússzák az újratelepítést (nem kell róluk biztonsági mentést készíteni). A particionálás alapvetően egy destruktív jellegű folyamat, amíg be nem ruházunk egy olyan eszközbe, mint amilyen például a népszerű *Partition Magic*. Ingyen a Win-

dows beépített eszközét, az *fdisk*-et használhatjuk a Windows 9x esetében, az XP-nél pedig a *setup* eszközt.

A telepítés megkezdése

A telepítés megkezdéséhez a Windows XP CD-ről kell bootolnunk. Ehhez először is lehetővé kell tennünk a CD-ről való rendszerindítást a BIOS-ban. Lássuk, hogyan.

Lépjünk be a BIOS-ba, és keressük meg a bootbeállításokat. Módosítsuk azokat úgy, hogy a bootolás sorrendjében a CD-ROM legyen az első (a lényeg hogy a merevlemez előtt legyen). Mentsük el az új beállításokat, és lépjünk ki.

Mielőtt újraindítanánk a gépet, helyezzük be a Windows XP CD-t a meghajtóba. Ha a BIOS-t sikeresen állítottuk át, most egy kérést kapunk arra vonatkozólag, hogy üssünk le egy gombot, ha a CD-ről akarunk bootolni. Pár másodpercünk van erre, ezért legyünk gyorsak.

Miután a gép elkezd bootolni a CD-ről, kapunk egy beköszönő képernyőt. Válasszuk azt a lehetőséget, hogy a merevlemez törlése mellett telepíteni kívánjuk az XP-t. A felhasználói licen szerződést elfogadva továbblépünk a particionálási teendőkre. Ha több merevlemezünk vagy particiónk van, akkor kiválaszthatjuk, melyikre kívánjuk telepíteni az XP-t. Amennyiben csak egy meghajtónk és particiónk van, akkor nem találkozunk ezzel a lehetőséggel.

Miután választottunk, indulhat a formattálás az *F* lenyomásával. A formattálásnál több opciónk is van; amennyiben a legnagyobb stabilitást és teljesítményt szeretnénk, érdemes az NTFS fájlrendszerre való formattálást választani. A formattálás után megkezdődik a telepítőfájlok fémásolása.

Az újratelepítés folyamata

A Windows bármelyik verzióját is telepítjük, a folyamat során hasonló kérdésekkel fogunk találkozni. Miután kiválasztottuk a megfelelő régiós beállításokat, jöhet a gép nevének és a cégnévnek a megadása.

A termékkulcs megadásához is hamarosan elérünk. Ez egyébként az aktiváló kód része, ugyanúgy mint a számítógépünk hardverelemeiből generált kód. A termékaktiváláshoz a legegyszerűbb, ha internetes kapcsolattal rendelkezünk, de akár fel is hívhatjuk a Microsoft magyar ügyfélszolgálatát (06 1 267 46 36). 30 napig van időnk ezt megtenni, ezután – ha nem tesszük meg – az XP nem működik tovább. A többszö-

ri aktiválás miatt ne aggódjunk, már ha ugyanazon a gépen telepítjük újra a Windows-t. Ha már előtte aktiváltuk a rendszert ezen a gépen, az aktiválás felismeri, hogy ugyanazon a hardveren használjuk az XP-t.

Ha egy upgrade-változattal telepítettük a Windows-t, igazolnunk kell a CD berakásával vagy a telepítőfájlok helyére való rámutatással, hogy rendelkezünk a Windows korábbi verziójával.

A telepítés kudarca

Ha bekövetkezik a legrosszabb, például elakad a telepítés, akkor sincs minden veszve. A Windows ugyanis olyan szövegfájlokat is készít, amelyek naplózzák a telepítés folyamatát.

Feltételezve, hogy ilyen esetben képesek vagyunk elérni a merevlemez, a DOS-t vagy a Windows másik verzióját használva menjünk a Windows könyvtárba, ahol keressük meg a *Setuplog.txt* és a *Setupapi.log* fájlokat. Ezeket bármilyen szövegszerkesztővel, például a *Jegyzettömb*bel is megnézhetjük. Lehet, hogy érdemes ezeket fopira elmenteni, és másik PC-n megnézni őket. Keressük meg azokat a komponenseket, amelyek nem települtek rendesen. Ez támpontot ad arról, hogy min bukott el a telepítés, így biztosít-

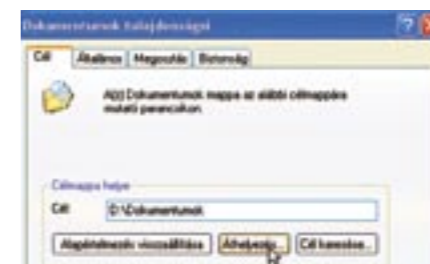
Ad-Aware: ne feledkezzünk meg a kémprogramok elleni védelemről se!

hatjuk, hogy legközelebb ez ne forduljon elő. Használjunk olyan PC-t, amelynek működő netkapcsolata van, keressük fel a <http://support.microsoft.com/> címet. Gépeljük be a tudásbázis keresőmezőjébe a hibaüzenetet.

TELEPÍTÉS UTÁN

A végső lépések

Miután felkerült a Windows a merevlemezre, még mindig maradnak elhanyagolható lépések a végső használatba vétel előtt. Bár a Windows XP jóval hatékonyabban biztosít megfelelő illesztőprogramot a korábbi Windows 9x verzióknál, mindig ésszerű biztonsági

A Dokumentumok áthelyezése: csak a célmappát kell megadnunk

mentést készíteni illesztőprogramjainkról. Ha használtuk a *Driver Guide Toolkit*et a biztonsági mentés készítésére, egyszerűen csak arra a mappára kell mutatnunk a hardvervársló számára, ahol az elmentett driverek vannak.

Az internetre való fellépés tehát elengedhetetlen. Ehhez válasszuk a *Start* menü *Programok* pontjából a *Kellékeket*, majd a *Kommunikációt*, és ott az *Új kapcsolat varázslót*. Adjuk meg online adatainkat.

A frissítések beszerzése

Miután helyesen konfiguráltuk kapcsolatunkat, gyűjtjük be a Windows-frissítéseket. Ehhez a Windows 9x-ben indítsuk el az Internet Explorert, és kattintsunk az *Eszközök/Windows Update*-re. Bizonyosodjunk meg arról, hogy a *Fontos frissítések* és a szervizcsomagok valóban felkerülnek-e. Amennyiben a Windows XP-t frissítjük, elég a *Start* menü vonatkozó pontjára kattintani.

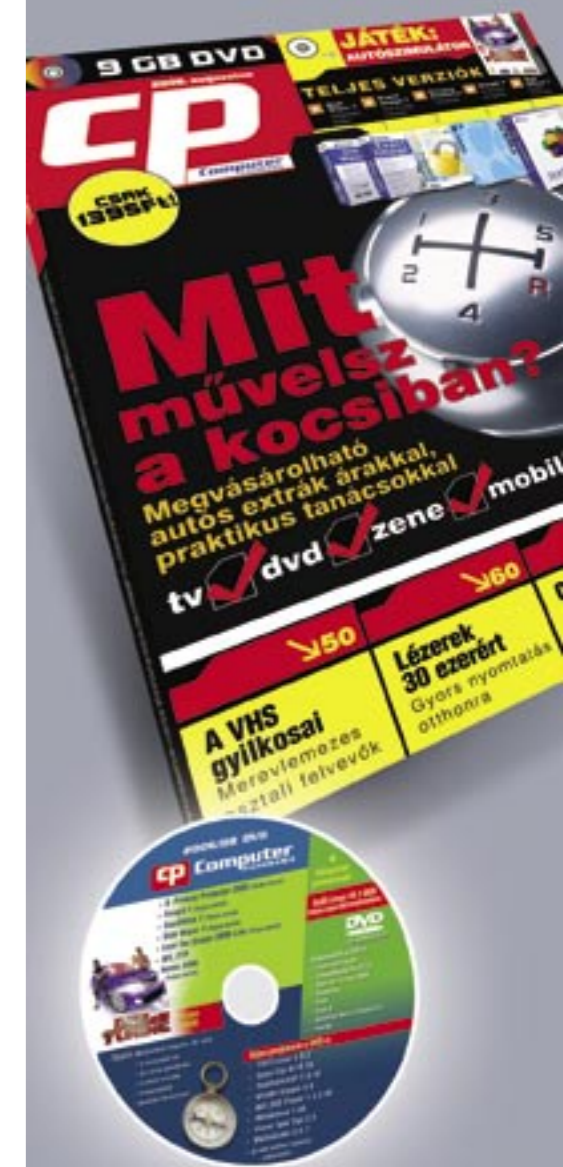
Amikor az illesztőprogramok és a frissítések már a gépünkön vannak, ideje feltelepíteni az alkalmazásainkat is. Kezdjük mindjárt a vírusirtóval és a tűzfalal, ezeket kövesse a többi program. Miután az antivírus és a tűzfal működik, rögvest frissítsük is őket. Utánuk az olyan kémprogramirtók jöhetnek, mint az Ad-Aware SE, a Spybot és a Microsoft Antispyware. Akár többet is felrakhatunk belőlük, mert együtt használva hatékonyabban akadnak a spyware-ek nyomára. Végül állítsuk vissza a dokumentumainkat, vagy a *Dokumentumok*at helyezzük át egy új helyre, egy másik meghajtóra vagy particióra, mégpedig jobb egérgombbal a *Dokumentumok* mappára kattintva, majd a *Tulajdonságokat* és az *Áthelyezés* gombot választva.

Az utolsó lépésben telepítsük maradék programjainkat, beleértve irodai alkalmazásainkat. Állítsuk vissza az e-mailjeinket az *Outlook Express Backup Wizard*dal vagy az *Outlook Importálás* funkciójával. Az e-mail fiók adatainkat is meg kell adni, hiszen ezek nem élték túl az újratelepítést.

Csőndes Áron ■

Mit művelsz a kocsiában?

Megvásárolható autós extrák árakkal, praktikus tanácsokkal

Teljes verziós autós játék! RPM Tuning

Keresse DVD-melléklettel a hírlapárusoknál!

Windows bootbiblia

Már a Windows indulása önmagában is jelzi, hogy bizony nem egy szélesebb csatolót ülünk meg. A rendszerindítás alatt néha annyi idő áll rendelkezésünkre, hogy elszürcsölhetünk egy jófajta presszókávét. A CHIP magazin megmutatja, hogyan rövidíthetünk radikálisan ezen az elbukott időn.

A Microsoft – tudván, hogy milyen fontos a felhasználók számára az idő – egyre inkább odafigyel a különböző Windows-inkarnációk rendszerindítási idejére. Már a Windows XP esetében is tanúbizonyosságot tettek ez irányú dicséretes törekvésükről, a Vistánál pedig azon vannak, hogy különböző trükkökkel még inkább elejét vegyék a bootidő alatti tétlen malmozásnak. Cikkünkben a manapság legszélesebb körben használt Windows, az XP rendszerindítási idejének rövidítésével foglalkozunk.

A Windows XP viszonylag gyors rendszerindítását ugyanis – akár jelentősen is – fokozhatjuk. A Microsoft operációs rendszere ugyanis számos nagyszerű képességgel és vizuális látványelemmel dicsekedhet, azonban mindezzel nagyobb terhet ró a hardverre. Ha nem rendelkezünk elég erős igavonóval (azaz PC-vel), akkor bizony érdemes megfontolni és alkalmazni az alább ismertetett tippeket.

Első lépés: a BIOS

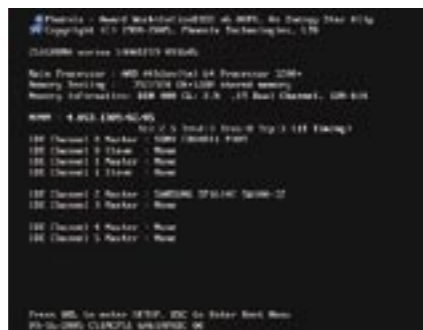
Minden személyi számítógép rendelkezik egy alapvető ki- és bemeneti rendszerrel, népszerűbb nevén BIOS-szal, ami bekapcsolás után átveszi az uralmat gépünk felett. A legelső képernyő, amit látunk, a bekapcsolási önteszt (azaz POST) képernyő. Ha egy nagyobb gyártótól vettünk gépet, ezt gyakran a gyártó emblémája mögé rejtik. Ezt az Esc gomb lenyomásával eltüntethetjük, és akkor rögtön láthatóvá válik, mi

BIOS: ügyesen beállíthatjuk, hogy rögvést rá-találjon az operációs rendszerre

történi a háttérben. A BIOS, amennyiben a rendszermemóriánál és a számítógép alkatrészeinél nem talál problémát, megke-re-si azt a meghajtót, ahonnan az operációs rendszert betöltheti. Miután megtalálja a kérdéses merevlemez, megkezdődik a Windows betöltése.

A BIOS a fő rendszerkomponens-irányító panelként is funkcionál, ahol alacsony szintű beállításokat foganatosítha-

POST-képernyő: bekapcsolási önteszt, általában a Esc lenyomásával innen a BIOS-ba jutunk

tunk a hardvereszközökhöz. A meghajtók sorrendje, a portcímek, a plug&play beállítások mind a BIOS setupjában található. A BIOS setupját általában a Del vagy az F2 lenyomásával lehet behívni a már említett POST során.

Lássuk, mit tehetünk a BIOS-ban! Kezdjük a legalapvetőbb elemnél, a meghajtók sorrendjének kialakításánál. Ha ugyanis ezt ügyesen megváltoztatjuk, a gépnek nem kell végiglepedelni a meghajtókon, az operációs rendszer után kutatva. Pusztán ennek megváltoztatásával értékes időt spórolhatunk.

Lépjünk be a BIOS setupba, és keressük meg a Boot feliratot, majd kattintsunk erre. Válasszuk ki a Boot Sequence-t, és üssük le az Entert. Menjünk az elsődleges eszközhöz (first device), és keressük meg a listán a Hard Disk Drive-ot vagy IDE0-t (feltéve, hogy a merevlemezünk az IDE0-n csatlakozik). Ha a setup képernyő nem emeli ki az elsődleges eszközt, akkor válasszuk ki a HDD-t, és mozgassuk a lista élére. A mozgásra szolgáló gombok BIOS-ról BIOS-ra eltérhetnek. A lényeg

az, hogy a rendszerindításnál a merevlemez használja először a gépet.

Miután elkészültünk a változtatásokkal, nyomjunk le a kilépéshez az Esc-et, és bizonyosodjunk meg arról, hogy a BIOS elmentti a változásokat. A legközelebbi újraindításnál már érzékelnünk kell a hatást.

A legtöbb rendszer hasonlóképp indul. A POST szakaszban a BIOS ellenőrzi a hardveregységeket és a memóriát. A RAM számlálása gyakran tetemes időt vesz igénybe, főleg ha van belőle bőséggel. Például egy 512 MB RAM-mal felszerelt gép memóriellenőrzése átlagban 3 másodpercet vesz igénybe. Ezek a rendszerteszt kikapcsolhatók, hogy időt spóroljunk. A legtöbb BIOS kínál egy Quick Boot-nak nevezett opciót, amellyel kiiktathatók e tesztek. Más BIOS-ok csak azt teszik lehetővé, hogy kikapcsoljuk a memóriellenőrzést, de már ezzel is időt spórolhatunk.

Mindehhez lépjünk be a BIOS-ba, keressük a Quick Boot vagy a Memory Check kifejezéseket, majd az előbbi értelemszerűen kapcsoljuk be, az utóbbit pedig ki.

Ez sem károsítja a rendszert, sőt akadnak olyan számítógépgyártók, akik eleve ilyen optimalizált BIOS-beállításokkal szállítják gépeiket. Az egyetlen hátlulító az a

Az indítási sorrend módosításának következményei

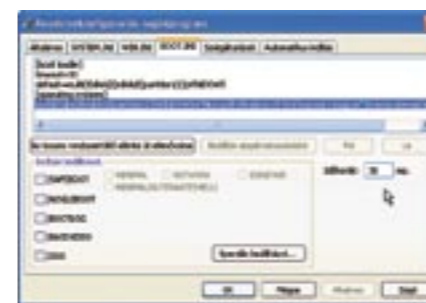
Alapvetően mindez nem károsítja a rendszert, de ha véletlenül töröljük a merevlemez beállítások közül, és így mentenénk el a beállításokat, akkor elképzelhető, hogy a következő bekapcsolásnál a gép nem találja az operációs rendszert. Ha ez így történne, nyomjunk le a Ctrl+Alt+Del billentyűkombinációt, újra lépjünk be a BIOS-ba, és válasszuk ki a merevlemez indító meghajtóként.

A másik kellemetlenség akkor köszönhet ránk, ha rendszer-visszaállító CD-t vagy flopipt akarunk használni – ehhez ugyanis újra vissza kell állítani azt a helyzetet, amikor a gép először a flopipt és az optikai tárolóegységet ellenőrzi.

ritka helyzet lehet, amikor a RAM-mal valami baj történik, viszont ezt a BIOS nem érzékeli, mi pedig hibaüzenetet kapunk az operációs rendszertől, vagy a rendszerünk instabillá válik. Ha azt észleljük, hogy a gép egyre-másra lefagy, esetleg még csak nem is bootol, akkor lépjünk be a BIOS-ba, és kapcsoljuk vissza a memóriatesztet, hátha a RAM-mal van a probléma.

Az időkorlát csökkentése

Ha több operációs rendszer van telepítve a gépünkre, akkor a Microsoft-telepítő feltesz egy OS Selectornak elnevezett segédprogramot. Alapértelmezésben az OS Selector 30 másodpercet ad arra, hogy az alternatív operációs rendszert válasszuk, mielőtt

Az időkorlát átállítása: sok-sok értékes másodpercet nyerhetünk

az alapértelmezettet tölteni kezdené. Ha általában ugyanazt az operációs rendszert használjuk, időt spórolhatunk azzal, hogy kiválasztjuk az általában használt rendszert, és ezt a várakozási értéket 1 vagy 2 másodpercre állítjuk.

A Windows XP Pro és Home változatában az időkorlát (timeout) érték változtatása egyszerű, amennyiben az alapértelmezett operációs rendszer az marad, ami be van állítva.

- 1.) A Start menü Futtatás mezőjébe gépeljük az MSCONFIG parancsot, amivel betöltjük a Rendszerkonfigurációs segédprogramot.
- 2.) Itt válasszuk a Boot.ini fület.
- 3.) Keressük meg benne az időkorlát feliratú mezőt, és a 30 másodperces értéket írjuk át 1-re, 2-re vagy annyi másodpercre, amennyi nekünk elég a választáshoz. Ez a másodpercekben mért érték nem azt takarja, amennyi idő alatt ténylegesen választanunk kell, hanem amennyi idő alatt le kell ütünk egy (bármilyen) gombot. Csak ezután kell választanunk.

- 4.) Kattintsunk az OK gombra a változásokhoz.

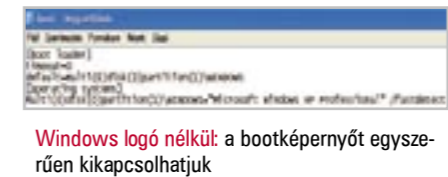
Ha nem a fő operációs rendszer van beállítva az alapértelmezett időkorlátértéknél, és annál szeretnénk beállítani, akkor köves-sük a következő lépéseket:

- 1.) Töltsük be a Programok/Kellékek/Jegyzet-tömböt.
- 2.) Válasszuk a Fájl menüt a fejlécben, majd a Megnyitás opciót. Navigáljunk a gyökérmappánkhoz, és gépeljük be a boot.ini-t a Fájlnev mezőbe. Ezután kattintsunk a Megnyitás gombra.
- 3.) Az [operating systems] felirat alatt láthatjuk az operációs rendszereinket. Az egyenlőségjel után idézőjelben szerepel az operációs rendszer neve. A lemez- (disk) és partíció- (partition) információkkal (az egyenlőségjeltől balra) – pl.: multi(0)-disk(0)rdisk(0)partition(1)\WINDOWS – másoljuk a vágólapra (jelöljük ki az egerrel, majd nyomjuk le a Ctrl+C-t).
- 4.) Ezután keressük meg a default= feliratot, és írjuk felül vele a régít a Ctrl+V lenyomásával.
- 5.) Mentsük a fájlt, és zárjuk be a Jegyzet-tömböt.

Az időkorlátértéket itt a Jegyzet-tömbben is megváltoztathatjuk, de a Rendszerkonfigurációs segédprogramot használva egyszerűbb a dolgunk.

A bootképernyő eltávolítása

Szükségesnek tartjuk, hogy a rendszer tájékoztasson minket arról, hogy épp a Windows XP töltődik? Nem? Akkor kikapcsolhatjuk a jól ismert betöltőképernyőt, ami ha csak pillanatokkal is, de gyorsabb rendszerindítást eredményez. Ehhez mindössze módosítanunk kell a boot.ini fájlt. Ha ez a fájl hiányzik a gépünkről, akkor létre kell

Windows logó nélkül: a bootképernyőt egyszerűen kikapcsolhatjuk

hoznunk a Jegyzet-tömbbel, és boot.ini névvel el kell menteni a gyökérmappába. Lássuk, hogyan is néz ki a boot.ini fájl:

```
[boot loader]
timeout=0
```

```
default=multi(0)disk(0)partition(1)\WINDOWS
```

```
[operating systems]
```

```
Multi(0)disk(0)partition(1)WINDOWS
="Microsoft Windows XP Professional" /fastdetect /noguiboot
```

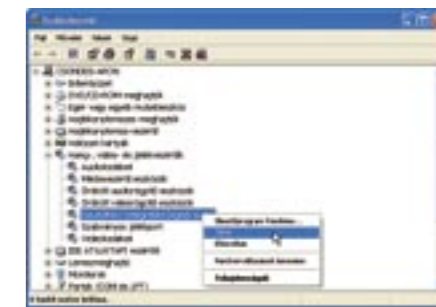
A fenti boot.ini fájl teljesen szokványosnak tekinthető, egyetlen kivétellel: ez pedig a /noguiboot kapcsoló a végén. Ez az utolsó paraméter közli a Windowszal, hogy a bootképernyőt ne töltsse be. Figyeljünk arra, hogy amennyiben a gépet Windows 2000-ről vagy más NT-alapú termékről upgrade-eljük, és a gyökér Windows könyvtár nem a Windows, akkor kell egy apró változtatás a fentiekhez képest. A \WINDOWS-t le kell cserélnünk \WINNT-re vagy arra a névre, ahova telepítettük a Windowst.

Amennyiben van boot.ini fájlunk, elég a /noguiboot kapcsolót megadnunk a /fastdetect után, és így elmenteni a boot.ini fájlt.

Figyelem: ha szerkesztjük a boot.ini fájlt, érdemes egy biztonsági másolatot készíteni róla.

Hardverelemek kiiktatása

Minden alkalommal, amikor bekapcsoljuk a gépet, az minden hardveregységet inicializál. Azonban nem felelkezhetünk meg ar-

Hardvereszközök tiltása: amit nem használunk, iktassuk ki

ról, hogy számos olyan eszköz is van, amit nem használunk, ezek inicializálása pedig plusz idő. Az XP sokkal hatékonyabb a rendszerindításnál, mint a korábbi Windows-változatok. Ez utóbbiak az illesztőprogramokat szépen sorjában, egymás után töltötték be, ami igencsak elnyújtotta a rendszerindítást. A hálózati kártya – mely az IP-címre vár a DHCP szervertől – felet-ben sok időt sajátít ki magának. A Windows XP már új módszert használ, nem egymás után, hanem szimultán tölti be az illesztőprogramokat, így a bootidő jelentősen lerövidül. Azonban minél több hard-

vereszköz illesztőprogramját kell betölteni, annál hosszabb ez az idő.

Szerencsére megtehetjük azt, hogy bizonyos eszközöket egyszerűen kikapcsolunk – persze pusztán azokat, melyeket amúgy sem használunk. Mindehhez az Eszközkezelőt kell használnunk.

- 1.) Menjünk a Vezérlőpult/Rendszer ikonra, s válasszuk a *Hardver* fület.
- 2.) Kattintsunk az Eszközkezelő gombra.
- 3.) Az Eszközkezelőben kattintsunk jobb gombbal az egyes tételekre, a *Tiltást* választva kikapcsolhatjuk őket.

Minden felhasználó másra használja a gépet, még is akad egy-két olyan eszköz, amelyet ritkábban használunk, ezért esetlegesen kikapcsolható. Nézzük, melyek eshetnek leginkább ebbe a kategóriába:

Hálózati csatlakozók: Különösen a noteszgépeken van egynél több hálózati eszköz. Azon hálózati eszközök kikapcsolása, melyeket nem használunk, komoly időt spórolhat számunkra.

Firewire: A firewire kikapcsolása is megfontolandó. Persze csak akkor, ha nem használunk például videokamerát vagy külső firewire-s eszközt.

Modem: Széles sávú kapcsolatunk van? Akkor nyugodtan kapcsoljuk ki a modemot.

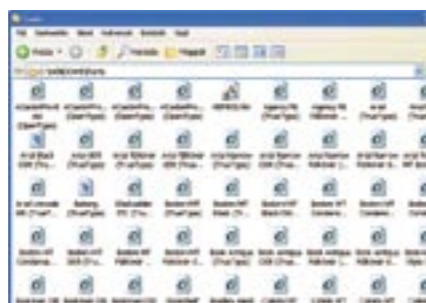
Multimédiás eszközök: Gépünkben minden valószínűség szerint számtalan multimédiás eszköz van – elég, ha a *Hang-*, *video-* és *játkevezérlők* részben körbenézzük az *Eszközkezelőben*. Amit nem használunk, tiltsuk le.

PCMCIA: amennyiben laptopot használunk, fontoljuk meg a PCMCIA kártyavezérlő kikapcsolását, ez ugyanis manapság már ritkán kerül használatba. A legtöbb laptop ma már beépített hálózati csatlakozóval, sőt vezeték nélküli csatlakozóval rendelkezik.

Figyeljünk arra, hogy a *Lemez meghajtó*, a *Számítógép*, a *Videokártyák*, az *IDE vezérlők* és a *Rendszerezszközök* alatt ne kapcsoljunk ki semmit, mert ezek életbevágóak gépünk működése szempontjából.

Fontok likvidálása

A Windows XP több mint 250 betűkészletet tölt be rendszerindításnál, azonban ezek csupán töredékét használjuk napi szinten. Több mint valószínű, hogy számunkra csak az olyan alapfontok lényegesek, mint a Tahoma, a Times New Roman, az Arial, a Verdana, a Trebuchet vagy az MS Sans Serif. A többit nyugodtan eltávolíthatjuk a fontmappából, hiszen 250 font betöltése nem kis idő.

Fontmappa: van mit kitakarítani

Azoknál pedig, akik font-CD-eket telepítettek, akár több száz betűkészlet is lehet ebben a mappában – ezeket csak akkor tároljuk ott, ha tényleg fontosak számunkra.

A legjobb, ha a nem használt fontokat egy külön könyvtárba másoljuk át, így ha mégis szükségünk lenne rájuk, visszahelyezhetjük őket a fontkönyvtárba. Figyeljünk arra, hogy miután eltávolítottunk fontokat, nem tudjuk őket olyan alkalmazásokban használni, mint a Word vagy az Excel. Mielőtt nekikezdenénk a módszeres eltávolításnak, érdemes rápillantani keretes anyagunkra, amelyben felsoroljuk a gyakran használatos betűkészleteket.

Font neve	Miért tartjuk meg?
Verdana	Gyakran használják a weboldalak és az alkalmazások.
Arial	Gyakran használják alkalmazások, például az Outlook.
Trebuchet	A Windows kezelői felülete használja.
Tahoma	A Windows kezelőfelülete mellett számos alkalmazás és weboldal használja.
Times New Roman	Weboldalak és olyan alkalmazások alapértelmezett fontja, mint amilyen például a Word.
MS Sans Serif	Egyes alkalmazások és weboldalak használják.

A fontok törlésének folyamata egyszerű, azonban az áthelyezésük már trükkösebb, mivel a fontmappa nem egy átlagos mappa. Hogy eltávolíthassuk a fontokat, először létre kell hoznunk egy másik mappát:

- 1.) Nyissuk meg a *Sajátgépet*, majd navigáljunk a C: meghajtóhoz, vagy ahova a Windowst telepítettük.

- 2.) Menjünk a Windows mappára (egyes esetekben WinNT), ahol készítsünk egy mappát az eltávolított fontok tárolásához. Ehhez jobb gombbal kattintsunk egy üres területre, válasszuk az *Új* opciót, majd azon belül a *Mappát*. Nevezzük el az új mappát mondjuk *FontBackup*-nak.
- 3.) Nyissuk meg az új mappát, majd újra kattintsunk a *Sajátgép* ikonra, és navigáljunk a *Windows* mappához, majd azon belül a *Fonts* mappához.
- 4.) Most, hogy mindkét mappa nyitva van, rendezzük el úgy őket, hogy mindkettőt lássuk egyszerre a képernyőn, majd azokat a fontokat, amelyeket nem akarunk a továbbiakban használni, ragadjuk meg az egérrel, és vonszoljuk át az újonnan létrehozott *FontBackup* mappánkba.

Ha bármikor vissza szeretnénk kapni egy fontot, akkor a *FontBackup* mappából hasonló módon vissza kell varázsolnunk az eredeti *Font* mappába a betűkészletet, ezután törölhetjük a *FontBackup* mappában lévő maradványt.

Túl sok a szolgáltatásból

A szolgáltatás olyan szoftveres alkalmazás, mely folyamatosan fut a háttérben. A Windows számos olyan szolgáltatást működtet a háttérben, amelyek a rendszer alapvető funkcionalitásáról gondoskodnak. A hálózati csatlakozás, a külső eszközök csatlakoztathatósága (pl. a nyomtató) mind-mind erre példák. Azonban minden egyes aktív szolgáltatás memóriát és CPU-kapacitást sajátít ki, ráadásul növeli a rendszerindítási időt, hiszen be kell tölteni őket. Ha tudjuk, hogy milyen szolgáltatásoktól válunk meg nyugodt szívvel, kikapcsolhatjuk őket, így nyerve értékes időt.

Mielőtt belekezdenénk a szolgáltatások kiiktatásába, hozzunk létre egy rendszer-visszaállítási pontot.

A *Szolgáltatások* segédprogram a Windows XP mindegyik változatában megtalálható.

- 1.) A *Start* menü *Futtatás* parancsára kattintva gépeljük be a *service.msc* parancsot. Így elindíthatjuk a *Szolgáltatások* segédprogramot.
- 2.) A megjelenő listában kattintsunk azon szolgáltatások nevére jobb gombbal, amelyeket ki akarunk kapcsolni. A megjelenő menüben válasszuk a *Leállítás* opciót.
- 3.) Amikor a szolgáltatás leállt, kattintsunk újra jobb gombbal rá, és válasszuk

Alapvető szolgáltatások

- COM+ eseményrendszer
- Kriptográfiai szolgáltatások
- DHCP ügyfél
- DNS ügyfél
- Eseménynapló
- IPSEC szolgáltatások
- Munkaállomás
- Rendszerhéj hardverfigyelése
- Rendszeresemény jelzése
- Védett tároló
- Hálózati kapcsolatok
- Plug and Play
- Nyomatatásir-kezelő
- Távoli eljárás hívás
- Másodlagos bejelentkezés
- Biztonsági fiókkezelő

A következő szolgáltatások a legtöbbször tilthatók:

- Háttérben futó intelligens átviteli szolgáltatás
- Elosztott hivatkozási ügyfél
- Hibajelentési szolgáltatás
- Súgó és támogatás
- Indexelő szolgáltatás
- Messenger
- Hálózati helyfigyelés
- Hordozható lejátszó sorozatszám szolgáltatás
- Távoli rendszerleíró adatbázis
- SSDP keresőszolgáltatás
- Terminálszolgáltatások
- Windows Image Acquisition (WIA)
- Windows idő
- WebClient
- Feladatütemező

a *Tulajdonságokat*. Az *Általános* fül alatt keressük meg az *Indítás típusa* választódobozt, és jelöljük ki a *Letiltva* beállítást.

- 4.) Kattintsunk az *Ok* gombra.

Töredezettségmentesítés

Amikor egy fájl szét van töredeztve (azaz a merevlemez különböző pontjaira darabolódott szét), lassabb a betöltése. A Windows azonban képes arra, hogy a bootfájlokat a lemezen úgy rendezze el, hogy azok minél gyorsabban elérhetők legyenek. Ezt a képességet előtöltésnek hívják, és ezzel a Windows képes megállapítani, hogy milyen fájlokat használ a gép a rendszerindításnál, és hova érdemes a merevlemezre elhelyezni ezeket. Sőt, a bootfájlok töredezettségmentesítésére is lehetőség van, de ezt kissé trükkös manuálisan indítani. Mikor a számítógépünk 5–30 percig tétlen, a rendszer beolvassa az előtöltött boot adatait, és megkezdheti a töredezettségmentesítést. Ez a háttérben fut, ezért

láthatatlan a felhasználó számára. Magyarárn, ha sokáig tétlenül hagyjuk a gépet, az töredezettségmentesíti a bootfájlokat.

A Windows feljegyzi, mikor optimalizálta utoljára a bootfájlokat, így ennek könnyen utánanézhethetünk. A *Futtatás* mezőből indítsuk el a *regedit*-et, és keressük meg a „*HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Prefetcher*”-t a Registryben, azaz a rendszerleíró adatbázisban, és ezen belül vessünk egy pillantást a „*LastDiskLayoutTimeString*” kulcsra.

Szolgáltatások: böngésszük át a listát, és a leírtak alapján állítsuk le azokat, melyekre nincs szükség

A boot optimalizálását kézzel nem indíthatjuk el, csupán egy parancs begépelésével. Arra azonban lehetőség nyílik, hogy megmondjuk a rendszernek, hogy akkor is hajtsa végre az optimalizálást, ha a gép nem tétlen. Persze érdemes tisztában lenni azzal, hogy ilyenkor a többi tétlen állapotra várakozó folyamat is lefut, hiszen valószínűleg nem a töredezettségmentesítés az egyetlen ilyen. Azt sem árt tudni, hogy ilyenkor nem használhatjuk a gépet teljesítményigényes feladatokra (például játékokra). Lássuk tehát, mit kell tennünk a közvetlen aktiváláshoz.

- 1.) Kattintsunk a *Start* menüre, azon belül a *Futtatás*-ra.
- 2.) A *Futtatás* mezőbe gépeljük be a *Rundll32.exe advapi32.dll,ProcessIdleTasks* parancsot.
- 3.) Nyomjunk az *OK*-ra, és hagyjuk, hogy a rendszer végrehajtsa a várakozó feladatokat.

A boot töredezettségmentesítésénél érdemes tudni azt, hogy bár a Windowsba épített eszköz nem végez rossz munkát, de az olyan különálló, szakosodott alkalmazások, mint a *Diskeeper* vagy az *O&O Defrag* sokkal jobbák nála. Ráadásul eltérő módszereket használnak, így akár külön-külön is érdemes rendezni velük a bootcszakaszt.

Csöndes Áron ■

www.for-max.hu

STORMBLUE - A9

Bluetooth

39.900.-

- 1Gb Flash memória
- SD kártyával bővíthető
- Bluetooth támogatás!
- Video és Kép megjelenítése
- MP3/WMA/OGG támogatás

Alpha GPS PDA

Beépített GPS antenna

- Hálózati és autós töltő
- **Processor: Samsung 266Mhz**

59.900.-

Lenco DVP-715

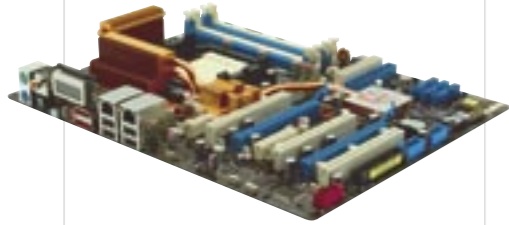
DivX VIDEO

39.900.-

- 7" (18cm) TFT LCD kijelző
- DivX formátum lejátszása
- Hálózati és autós töltő
- Li-ion akkumulátor

For-Max Kft.
1077 Bp. Wesselényi u. 33
Tel: 342-6701 / info@for-max.hu

Alaplap

Asus Crosshair

ÉRTÉKELÉS: ★★★★

INFO: HU.ASUS.COM
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 69 900 FT
ÁR/ÉRTÉK: GYENGE

MŰSZAKI ADATOK

CPU-foglalat: Socket AM2
Chipkészlet: nVidia nForce590 SLI
Kártyahelyek: 2x PCIe16, 1x PCIe4, 3x PCI
Kiegészítő vezérlők: dupla SATA RAID, 2 Gbit LAN, Firewire, SupremeFX hangkártya
Quake 4 – 1024×768 HQ: 94,8 FPS
PCMark05: 4079 pont
3DMark06: 4876 pont

PDA

Dell Axim X51v

ÉRTÉKELÉS: ★★★★

INFO: WWW.HRP.HU
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 176 000 FT
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Processzor: Intel XScale PXA270 620 MHz
Memória (ROM/RAM): 256/64 MB
Operációs rendszer: Windows Mobile 5.0
Kijelző: 3,7"-es képátlójú és 640×480 pixel felbontású.
WLAN/Bluetooth: Van/Van
GPS: nincs
Méretek: 119×73×19 mm
Tömeg: 172 gramm

Hordozható háttértár/digibin

LC Power Cyber Mate EH-25BD

ÉRTÉKELÉS: ★★★★

INFO: WWW.NIGHTCOMPUTER.HU
ÁR: 16 200 FT
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Támogatott merevlemez: 2,5"-os PATA
Kártyanyílások: xD, SM, SD/MMC, MS, CF II
Tartozék merevlemez: nincs
Kijelző: van
Beépített akku: van
Számítógép-csatlakozó: USB 2.0 Full speed
Mellékelt tartozékok: töltő, USB kábel, CD
Méretek: 115×78×25 mm

PDA-telefon

Fujitsu Siemens T830

ÉRTÉKELÉS: ★★★★

INFO: WWW.FUJITSU-SIEMENS.HU
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: BEVEZETÉS ALATT
ÁR/ÉRTÉK: -

MŰSZAKI ADATOK

Processzor: Intel XScale PXA270 416 MHz
Memória (ROM/RAM): 128/64 MB
Op. rendszer: Windows Mobile 5.0 Phone Edition
Kijelző: 2,4", 240×240
Telefon-modul: GSM 900/1800/1900 és UMTS
GPS: van
Méretek: 126×64×21 mm
Tömeg: 195 gramm

MP3-lejátszó

Meizu M6 Miniplayer

ÉRTÉKELÉS: ★★★★

INFO: WWW.INFOPATIKA.HU
ÁR: 49 900 FT (2 GB-OS VÁLTOZAT)
ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Memória típusa, mérete: flash, 1/2/4 GB
FM rádió: van
Vonalszintű bemenet: nincs
Diktafon: van
Képnézetes/filmlejátszás: van/van
Kijelző: színes, 2,4", 320×240 pixel
Méretek: 79×48×10 mm
Tömeg: 55 gramm

Notebook

LG S1 Express Dual

ÉRTÉKELÉS: ★★★★

INFO: WWW.LG.HU
ÁR: 499 900 FT
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Processzor: Core Duo T2500
Memória: 1024 MB
Merevlemez: 100 GB, SATA
Kijelző: 15,4", 1280×800
Optikai meghajtó: DVD/CDRW combo
WLAN/BLUETOOTH: van/van
Méretek: 359×264×32 mm
Tömeg: 2,82 kg

» A felsőkategóriás, minden extrával megpakolt alaplapok mestere, az Asus ismét új trükköket eszelt ki, hogy felhívja a vásárlók figyelmét a termékeire. A cég az új alaplapszériát Republic of Gamersnek nevezte el.

A játékosoknak készült alaplap két-séggel felül feltűnő jelenség: rengeteg apró kék led világít rajta, a hátlapján pedig egy csöppnyi LCD kijelzőt találunk, amely kijelzi a pontos időt és induláskor a rendszerüzeneteket, vagy bármi más, a felhasználó által beállított szöveget. Az nForce590 SLI-re épülő lapot az összes lehetséges extrával felszerelték, és a körítésre sem lehet panasz (pl. sztereó mikrofon vagy SupremeFX hangkártya). A BIOS minden fontos beállítást tartalmaz, és további extrákkal (pl. a profilok mentésével) segíti a játékosokat, túlpörgetőket. A chipkészlet hűtéséről hőcsöves, passzív bordák gondoskodnak, de szükség esetén a mellékelt ventilátort is használhatjuk.

A Crosshair szolgáltatásain kívül sebessége is kiváló, így méltán nevezhető kifejezetten felsőkategóriás, prémium alaplapnak. Akinek pedig nincs szüksége egy tucat kék ledre és LCD kijelzőre, válassza az Asus M2N32-SLI Deluxe modellt, amely ugyancsak felsőkategóriás, ám mentes minden feltűnősködéstől.

» A tenyészámítógépek között a Dell Axim X51v igazi csúcsmoделlnek számít. A ma kapható leggyorsabb, 624 MHz-es Intel processzorát 256 MB ROM és 64 MB RAM egészíti ki. Kijelzője 3,7"-es képátlójú és 640×480 pixel felbontású.

A PDA legnagyobb különlegessége azonban az, hogy különálló grafikus processzora van: a Marathon kódnevű 2700G chipet 16 MB-os külön videomemóriával szerelték fel. Funkciói közé tartozik az MPEG 2/4 és WMV tömörítésű fájlok kikódolása, a 3D-s alkalmazások támogatása, illetve második videokimenet biztosítása. Ez utóbbinak köszönhetően, egy külön megvásárolható kábel segítségével az Axim számítógépes monitorra is köthető.

A nagy kijelző ellenére az átlagosnál nem sokkal nagyobb X51v a 802.11b WLAN hálózatokon használható adaptert és Bluetooth csatlakozót is kapott, bővítésére pedig SDIO és CF II kártyahely is rendelkezésre áll. Utóbbiak közvetlenül egymás mellett, a felső oldalon kaptak helyet, így nem minden kártya esetében használhatók együtt.

A készülék kivitele és összeszerelése kifejezetten igényes, és nagy tudásához képest súlya is megfelelő. Az elem élettartama ugyan csak közepes, de az akkumulátor cserélhető – ráadásul második elemként nemcsak normál (1100 mAh-s), hanem megnövelt kapacitású (2200 mAh-s) akku is vásárolható hozzá.

» A kicsit nyakatekert nevű LC Power Cyber Mate EH-25BD klasszikus „digibin”, azaz olyan hordozható, nagykapacitású háttértár, amely nem hiányozhat egyetlen digitális fényképező kellékei közül sem. A 2,5"-os, noteszgép-merevlemezrel bővíthető eszköz legfontosabb feladata, hogy a megtelt memóriakártya tartalmát saját merevlemezére másolja át, lehetővé téve a további felvételek készítését.

Az LC Power által gyártott eszköz sokoldalú készülék, hiszen gyakorlatilag az összes elképzelhető kártyatípussal használható. Jobb oldalán az xD és SmartMedia, bal oldalán az SD/MMC, illetve valamennyi MemoryStick változat fogadására képes nyílások kaptak helyet. A felső élen található a CF II formátumú kártyák (flashmemória és MicroDrive) fogadására használható olvasó.

A 2,5"-os merevlemeznel alig nagyobb külső ház előlapjának jelentős részét a kék háttérvilágítású LCD kijelző foglalja el, amelyen a működésről (másolási folyamat menete, használt kártyatípus, rendelkezésre álló memóriakapacitás stb.) kapunk információkat.

A Cyber Mate természetesen kültéren is használható, beépített Li-Ion akkumulátorának köszönhetően, amelynek feltöltésére a csomaghoz mellékelt hálózati tápegység használható. Az USB 2.0-s csatlakozó a számítógéppel való összekötésre szolgál.

» A Fujitsu Siemest is elérte a telefonnal kombinált PDA-k divatja – legalábbis erről tanúskodik a Pocket LOOX T sorozat, amelynek jelenlegi csúcsmoделlje a T830-as készülék.

A teljes értékű 3G-s telefonként is használható tenyészámítógép külsőre a megszokott FSC jegyeket és színeket viseli magán. Meglepően vastag keret miatt tényleges méreténél még nagyobbak is tűnik. Kezelőszervekkel kifejezetten jól ellátott készülék, az érintőképernyő és a PDA-éknél szokásos gyorsgombok mellett ugyanis a jogdíj és a teljes értékű QWERTY billentyűzet is megtalálható rajta. Utóbbi a gombok apró mérete ellenére viszonylag kényelmesen használható, és ha dokumentumszerkesztésre nem is való, rövidebb üzenetek beírására kiválóan alkalmas.

Ami a tudásszintet illeti, a T830 kategóriájának királya lehet: a 3G-s telefonmodulon (és az ehhez járó két kamerán) kívül a 802.11b és g hálózatokon is használható WiFi kártyával, Bluetooth 2.0-s adapterrel, illetve GPS modulal is felszerelték, azaz gyakorlatilag egyetlen ma elterjedt PDA-s kiegészítőt sem hagytak ki belőle. A rengeteg eszköz ellenére az alap-hardver viszonylag soványnak mondható: a 416 MHz-es XScale processzort 64 MB RAM és 128 MB ROM egészíti ki, amelyet SD kártyával bővíthetünk.

» A kínai Meizu által gyártott készülékek egyre jobbak – jól mutatja ezt az M6-os típusjelű „Miniplayer” is, amely kinézete és kezelése alapján egyértelműen az iPod nano közvetlen versenytársának készült.

A fehér színű előlappal ellátott készüléken azonnal szemet szűr a hatalmas, 2,4 hüvelykes, 320×240 pixel felbontású kijelző, amely nemcsak a menüket jeleníti meg szépen, hanem az általunk feltöltött fotók visszánézésére is remekül használható. A kijelző elhelyezése nem véletlen, a lejátszót ugyanis nem álló, hanem fekvő helyzetben érdemes használni, így a képernyőtől jobbra elhelyezett tapipad is kézreáll. A készülék kezelésére egyébként gyakorlatilag csak az utóbbi szolgál, és ugyan kényelmi színvonalra nem éri el az Apple-féle ClickWheelét, könnyedén használható.

A megszokott MP3-lejátszási szolgáltatásokon kívül FM rádió és diktafon is rendelkezésünkre áll, és a készülék természetesen az ID3-as mezőket is kezeli. A készülék nemcsak fotóalbumként, hanem egyszerű videolejátszóként is használható, ehhez nem is igényel külön programcsomagot (az elterjedt és ingyenes XviD kóddal készült filmekkel is tökéletesen boldogul), ám a 18 fps/512 kbps korlátozás meglehetősen visszafogja a mozgóképek minőségét.

» Egyáltalán nem tűnik átlagos noteszgépnek a reddot dizájn-díjat is elnyert LG S1 Express Dual. Az elegáns kivitelű notebook fényes műanyag burkolata és csillogó kijelzője valóban exkluzív teszt megjelenését.

A nevében is szereplő Dual szóból kitalálható módon az Intel Centrino Duo platformjára épülő noteszgépben a Core Duo processzort találjuk, az általunk kipróbált modellben éppen a 2000 MHz-en működő T2500-ast. A 945PM lapkészletre épülő alaplapon 1024 MB DDR2-es memóriát találunk, a szélesvásznú, 15,4"-os kijelző meghajtásáért pedig az 512 MB videomemóriával kiegészített ATI Mobility Radeon X1600 felel. A multimédiás felhasználást segítik a készülék előlapján elhelyezett lejátszógombok, amelyekkel az operációs rendszer elindítása nélkül is lejátszhatunk CD, illetve DVD lemezeket.

Az S1-nek a hagyományosabb szolgáltatások területén sem kell szűgyenkeznie: 100 GB-os merevlemezének és DVD Super Multi írójának köszönhetően helyhiányra nem fogunk panaszkodni. A Centrino matricához elengedhetetlen vezeték nélküli adapter természetesen nem hiányzik, ráadásul az általunk kipróbált változatba egy Bluecore 4 Bluetooth adapter is beleszerelt. Az extrák közé tartozik a beépített TPM chip is, amely ujjlenyomat-olvasóval kombinálva az érzékeny adatoknak nyújt védelmet.

MP3-lejátszó

Sandisk Sansa e260

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■

INFO: www.hama.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 65 000 FT
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Memória/kapacitás: flash/4 GB
FM rádió: nincs
Vonzásinté bemenet: nincs
Diktáfon: van
Képnézegetés/filmlejátszás: van/van
Kijelző: színes, 1,8", 176×220 pixel
Méretek: 89×44×13 mm
Tömeg: 74 gramm

Notebook

HP nc2400

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■

INFO: www.hp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 445 281 FT
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Processzor: Core Solo ULV U1300
Memória: 512 MB
Merevlemez: 40 GB
Kijelző: 12,1", 1280×800
Optikai meghajtó: DVD/CDRW combo
Wlan/Bluetooth: van/van
Méretek: 280×235×30 mm
Tömeg: 1,6 kg

Memóriakártyák

Toshiba SD/CF memóriakártyák

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■

INFO: www.procomp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: (1 GB SD): 11 500 Ft
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Írási sebesség – 1 GB SD: 8574 KB/s
Olvasási sebesség – 1 GB SD: 10 351 KB/s
Írási sebesség – 2 GB SD: 2210 KB/s
Olvasási sebesség – 2 GB SD: 6650 KB/s
Írási sebesség – 2 GB CF: 6976 KB/s
Olvasási sebesség – 2 GB CF: 5720 KB/s
Írási sebesség – 4 GB CF: 5115 KB/s
Olvasási sebesség – 4 GB CF: 1710 KB/s

TFT monitor

EIZO FlexScan S1910AS-K

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■

INFO: WWW.EIZOMONITOR.HU
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 136 000 FT
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Panel: 19", 1280×1024 pixel
Kontrasztarány: 1000:1
Fényerő: 280 cd/m²
Válaszidő: 8 ms
Bemenetek: D-Sub, DVI-D
Garancia: 5 év
Méret: 404×288-432×200 mm
Tömeg: 6,7 kg

Külső HDD keret

LCPower EH-35BS/BF

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■

INFO: WWW.NIGHTCOMP.HU
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 6894/6565 FT
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Interfész: USB 2.0, FireWire (csak az EH-35BF)
Írási sebesség – USB 2.0: 28 543 MB/s
Olvasási sebesség – USB 2.0: 32 541 MB/s
Írási sebesség – IEEE-1394a: 37 684 KB/s
Olvasási sebesség – IEEE-1394a: 41 555 KB/s
Elérési idő: 20,2 ms
Méret: 222×116×28 mm
Tömeg: 336 g (HDD nélkül)

Hangfalkészlet

Creative GigaWorks ProGamer G550W

ÉRTÉKELÉS: ■■■■■

INFO: WWW.RAMIRIS.HU
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 94 990 – 185 000 FT
ÁR/ÉRTÉK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK
Teljesítmény (RMS): Mély: 130 watt, szatellitiek: 5×36 watt csatornánként
Frekvenciaátvitel: 35 Hz – 20 kHz
Digitális bemenet: nincs
Távírányító: van
Analog bemenet: 1× hatszornás direkt, 1× sztereo
Kimenet: fülhallgató vezetékes és vezeték nélküli
Szatellitiek kialakítása: egyutas, basszreflex

» A Sandisk által az idej CES-en bemutatott lejátszó 2, 4 és 6 GB-os változatban kapható – ezek közül éppen a középső az e260 jelölésű modell. A flashmemóriás, így meglehetősen kis méretű és viszonylag vékony lejátszó egyértelműen a kategóriát uraló iPod nano ellenfelének készült. A nagy versenytársnál vastagabb készülék példás kivitelű: okulva a karcolódással kapcsolatos vádaktól, amelyek a konkurens terméket érték, a Sansa előlapja keményebb plexiborítást kapott, a hátoldala pedig matt fémből készült.

A lejátszó az ebben a kategóriában kötelező szolgáltatásokat kínálja, azaz a zenehallgatás mellett képnézegetésre és filmklip lejátszására is alkalmas. Mivel a kijelzője 1,8" képátlójú és 176×220 pixel felbontású (több mobiltelefonnak is ilyen kijelzője van), a képek minősége még elfogadható, ám a filmek esetében a 15 fps és az alacsony felbontás már erősen korlátozza a használhatóságot. Sajnos az európai modellből hiányzik az FM rádió (a licencdíjak miatt), így csak a beépített mikrofonnal tudunk felvenni. Az előlapon elhelyezett forgatható tárcsa és a körülötte csoportosuló gombok szolgálnak a készülék kezelésére. Ezeknek, illetve a logikusan felépített menürendszernek köszönhetően a Sansa kifejezetten bárárságos termék.

» A HP ultrahordozható noteszgépei közé tartozó nc2400 azoknak a vásárlóknak lehet jó választás, akik utazás közben is szeretnének dolgozni. Az általunk kipróbált modellhez adott hatcellás akkuval több mint öt óras használati időt mértünk (három- és kilencellás elemek is kaphatók), ami igazán figyelemre méltó, ráadásul a készülék alján egy második akkucsatlakozót is elhelyeztek. Szintén elégedettek voltunk a készülék felszereltségével, ebben a kategóriában ugyanis ritkaságszámba megy a beépített optikai meghajtó – amivel az nc2400-at is ellátták. A masina – és főleg a benne tárolt adatok – biztonságáról ujjlenyomat-olvasóval kombinált TPM chip gondoskodik.

Az energiatakarékos működéssel ellentétben a masina sebessége már korántsem irigylésre méltó: az 1066 MHz-es ULV-s Core Solo processzor, valamint a 40 GB-os merevlemez némileg visszafogja a gépet, igaz, ez az irodai alkalmazások használatakor nem vehető észre.

A gép kivitele is igényes: bár a méretek miatt a tapipadot elhagyták – illetve pöccökkel helyettesítették –, a billentyűzet kifejezetten kényelmes, a felette elhelyezett érintőgombos funkcióbillentyűk (amelyekkel többek között a vezeték nélküli adaptort és hangszórót kapcsolhatjuk ki-be, állíthatjuk a hangerőt stb.) pedig teljesen egyediek.

» A Procomp jóvoltából négy új Toshiba memóriakártya érkezett szerkesztőségünkbe: két SD (Secure Digital) és két CF (Compact Flash) kártya, mégpedig mindkét fajtából a leggyorsabb és a legnagyobb kapacitású modellek.

A fényképezőgépekben és a PDA-kban használt apróságokat egy SimpleTech és egy Trust kártyaolvasó segítségével teszteltük, s értelemszerűen a két legfontosabb adatot, az írási és az olvasási sebességeket mértük.

A tesztelés során minden egyes mérést háromszor végeztünk el, a feltüntetett értékeket pedig egyszerű átlagolással számítottuk ki.

A próbán mindannyian remekül helyt álltak, és a kapacitásokra sem lehet panasz: gigabájtanként 3-500 képet tárolhatnak. A nagyobb kapacitású változatokat azonban egyelőre mégsem tudjuk jó szívvel ajánlani: egy 8 Mpixeles fényképezőgéppel ugyanis akár 4 MB-os képeket is készíthetünk, amelyek a 4 GB-os CF kártyára vagy a 2 GB-os SD-re csak 2-3 másodperc alatt írhatók ki, így sorozatképet gyakorlatilag nem készíthetünk. A memóriakártyák ajánlott végfelhasználói ára az SD modellek esetében 11 500, illetve 20 500 forint, a CF kártyákért pedig 20 990, illetve 37 900 forintot kell kifizetnünk.

» Az EIZO név vitathatatlanul a prémiumkategóriára utal a monitorok között. A gyártó SlimEdge sorozatába tartozó S1910AS megjelenítőbe S-PVA panelt szereltek, amely az overdrive technológiának köszönhetően 8 ms-os válaszidőre képes, legyen szó akár szürkeárnyalatok közötti, akár a teljes tartományt érintő váltásról. Mindehhez 280 cd/m²-es fényerőérték, 1000:1-hez viszonyított kontrasztarány és mindkét irányban 178 fokos betekintési szög párosul, hogy a monitor valóban minden felhasználási területen megállja a helyét.

A képminőség persze nem csak a panel érdeme, a feladat részben az elektronikára hárul. Az EIZO 8 bites helyett 10 bites palettát használ, azaz több színárnyalatot képes megkülönböztetni, aminek a köztes feldolgozás során van jelentősége – megjelenítés előtt a kép újra 24 bitesre változik.

Az S1910-ben megjelentek a színprofilok is: négy gyári és egy szabadon beállítható saját profil közül választhatjuk ki az internetezéshez, filmnézéshez stb. leginkább megfelelőt.

Tesztjeink alapján a monitor képminősége kiváló és a sebességére sem lehet panasz: szabad szemmel nem, csak műszerrel tudunk különbséget tenni közte és egy 2-4 ms-os monitor között.

» Az NW Line Kft. két külső merevlemezkerete – az EH-35BF és az EH-35BS típusjelű készülékek – úgyszólván édestestvérek, és mindkettőnek van valami különlegessége. A BF a hagyományos USB 2.0 összeköttetés mellett FireWire interfészen is csatlakoztatható, amelynek használata nagyjából 25%-os sebességnövekedést eredményez. A BS típusú változat ugyanakkor nemcsak a hagyományos, párhuzamos interfészű merevlemez, hanem a SATA típusúak kezelésére is alkalmas – cserébe viszont csak USB 2.0 csatlót tartalmaz. Természetesen az USB által leadott energiamennyiség nem elegendő az asztali PC-kbe szánt HDD-k működtetéséhez, ezért külső tápegység használatára is szükség van.

A keretekbe épített átalakítók sebességére sem lehet panasz: az USB-vel elért 30 MB/s-os adatátvitel teljesen normálisnak mondható, ahogyan a FireWire 40 MB/s körüli eredménye is. (Az elérhető adatátviteli sebesség természetesen a használt merevlemez típusától is függ.)

A készülékház tervezésekor a mérnökök a jó szellőzésre is gondot fordítottak: egyfelől a teljes tok alumíniumból készült, másfelől pedig a keretek oldala lyukacsos, hogy a HDD-k ventilátor nélkül is kellő mértékben lehűljenek. A megoldás a gyakorlatban hatékonynak bizonyult, a teszt HDD csak alig melegedett jobban az átlagosnál.

» A Creative hangszórók elítjét képviselő GigaWorks sorozat vezeték nélküli tagja, a ProGamer G550W nemcsak a játékosok, hanem a házimozzi kedvelői számára is jó választás lehet. A „klasszikus” 5.1-es elrendezésű hangfalszett különlegessége, hogy két hátsó szatellitugárzója külön erősítőt kapott, amely a hangjeleket rádióon keresztül kapja a központi egységből. Ennek köszönhetően megszabadulunk a szobát behálózó hosszú kábelektől, ám mivel a hátsó erősítőnek külön konnektorra van szüksége, az elhelyezéssel időnként így is lehet még gondunk.

Az összeszerelés szempontjából a félig vezeték nélküli megoldás sem előnnyel, sem hátránnyal nem jár, és a kábeligény sem változott. Az első erősítőt és a fő hatszornás bemenetet is tartalmazó mélylédához egy vastag vezetékkel csatlakozik a vezérlőfunkciókat ellátó egység. Ezen az egyszerű LED-es kijelzőn kívül egy sztereo bemenetet és a fülhallgatóhoz tartozó jackdugót találjuk – különleges szolgáltatásként pedig a Creative saját vezeték nélküli fülhallgatójával is csatlakozhatunk hozzá.

A rendszer hangminősége meglehetősen jó, hangereje és dinamikája megfelel egy kisebb szoba behangosítására. Játék és házimozsi céljára inkább, zenehallgatásra kevésbé ajánlható.

Lézernyomtató

OKI C5900n

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ □

INFO: WWW.OKIHU.HU
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 215 000 FT
ÁR/ÉRTEK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Fekete nyomtatási sebesség:	max. 32 lap/perc
Színes nyomtatási sebesség:	max. 26 lap/perc
Felbontás:	1200×600 dpi
Memória:	256 MB (max. 768 MB)
Zajszint (nyomtatás közben):	55,6 dB(A)
Csatlakozók:	Ethernet, USB
Méret:	340×400×528 mm
Tömeg:	26 kg

» Az *C5900n* alapmodell egy Ethernet csatlakozóval szerelt, színes LED nyomtató, amelyet leginkább marketing- és promóciós anyagok készítésére szántak. A készülék első látásra is komoly, strapabíró munkacsoportos nyomtató benyomását kelti, holott ez a modell a sorozat legkisebbje. Az *Ok*i kínálatában kétoldali nyomtatóegységgel, második tálcával, sőt gépszekrénnel bővített változata is szerepel.

A nyomtató használatát megfelelő driver, számos kisebb segédprogram és egy LCD kijelző, valamint a hozzá tartozó logikus menürendszer segíti. A készülék A4 formátumú, de – feladatának megfelelően – képes transzparens nyomtatásra is, legfeljebb 215×1200 mm méretben és 203 g/m² papírsúlyig. Kategóriájában elvárható módon *PostScript* nyomtatásra is képes, és számos operációs rendszerrel együttműködik, ám a merevlemez csupán opcionális.

A képek minőségéről a rejtélyes nevű *ProQ2400 Multilevel* technológia, a *High Definition* festék, valamint a meghajtó fotójavító módja gondoskodik. A képminőség-tuning különösen a színes képeknél és ábráknál látványos, és erősebb színekben, határozottabb vonalakban, dinamikusabb összképben nyilvánul meg. Ugyanakkor szürkeárnyalatokkal dolgozva is előtűnnek valamennyire a színek, így ilyen esetben érdemes inkább a hagyományos képfeldolgozásra váltani.

DVD-író

NEC ND-4570A

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: WWW.RAMIRIS.HU
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 9900 FT
ÁR/ÉRTEK: KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

DVD+/-R írás:	16×
DVD+/-R DL írás:	8×
DVD+/-RW írás:	8×/6×
DVD-RAM írás:	5×
DVD+R/-R olvasás:	16×
Átlagos elérési idő (DVD):	160 ms
Interfész:	IDE (ATA-33)
Garancia:	2 év

» Bár egyre népszerűbbek a különféle feliratkezelő technológiák, sok olyan felhasználó van, aki nem akar ábrákat nyomtatni a DVD lemezekre. Nekik készült az *NEC ND-4570A* DVD-író. A masinának egyébként fekete, homokszínű és ezüst előlappal szerelt változata is kapható, és persze létezik *LabelFlash*-t támogató testvére is. (Az *ND-4571A* a címkézési képességét nem számítva műszaki paramétereiben teljesen megegyezik az itt bemutatott *ND-4570A*-val.)

A DVD-író egyrétegű lemezekkel 16×-os sebességre képes, a kétrétegű és DVD+RW lemezekre 8×-os, a DVD-RW korongokra pedig 6×-os sebességgel írhatunk. A meghajtó a DVD-RAM korongokat is kezeli – 5×-ös sebességgel. A teljesség kedvéért: CD lemezeket (CD-R/CD-RW) maximum 48×-os, illetve 32×-es sebességgel készíthetünk.

Tesztjeink alapján az elkészített lemezek minősége 16×-os sebességnél is jó, ám akkor járunk a legjobban, ha a 8×-os vagy a 12×-es tempót választjuk (kétrétegű és újraindított lemezekkel pedig a 4×-es tempó ajánlott).

Az *ND-4570A* feleslegessé teszi a DVD-olvasót a gépben, ugyanis a készülék nemcsak a legtöbb DVD-íronál, de még a DVD-olvasók nagy részénél is gyorsabban olvassa a lemezeket: a 16×-os tempó nemcsak a DVD-ROM (DVD-5), hanem a DVD-R és DVD+R lemezekkel is elérhető.

Alaplap

ECS KA3-MVP Extreme

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ □

INFO: WWW.ECS.COM.TW
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 42 990 FT
ÁR/ÉRTEK: JÓ

MŰSZAKI ADATOK

CPU-foglalat:	Socket AM2
Chipkészlet:	ATI Crossfire Xpress 3200 + SB600
Kártyahelyek:	2x PCIe16, 1x PCIe1, 2x PCI
Kiegészítő vezérlők:	dupla SATA RAID, 2 LAN, Firewire
AVI-kódolás:	13:45 m:s
Quake 4 – 1024×768 HQ:	96,2 FPS
PCMark05:	4046 pont
3DMark06:	4874 pont

» Az *ECS* legújabb alaplapja kifejezetten a felsőkategóriás PC-k világába szeretne beférközni, ezért a cég több extrát is bevetett. Az *ATI Xpress 3200*-as chipkészlet (RD580) két, teljes sávszélességű 16×-os PCIe kapcsolatot kínál, és AM2-es *AMD Athlon* CPU-kat, valamint akár 32 GB-nyi DDR2-800 memóriát tud kezelni. Déli oldalon az *ATI SB600*-as chipje 3 Gbps-os RAID SATA vezérlőt és HD Audiót tartalmaz. Az *ECS* ezeket még megtoldotta gigabites és 10/100-as LAN, valamint kiegészítő RAID és Firewire vezérlőkkel. Az amúgy passzív hűtésű lapon egy kiegészítő ventilátort is találunk, amely a jobb tuningot hivatott elősegíteni, amelyhez a részletes beállításokat engedélyező BIOS is adott.

A teszt során a stabilitással és a sebességgel nem volt gondunk, ám a kártyafoglalatok között villogó ledeknek nem igazán láttuk hasznát. Az alaplap körítése is a felsőkategóriát idézi, így bőségesen kapunk kábeleket, extra USB és Firewire kivezetéseket, valamint egy másodlagos BIOS chipet, amely vészhelyzet esetén életet menthet (az alaplapét). Az *ECS KA3-MVP Deluxe* tehát egy kiváló alaplap, azonban a miniatűr hátsó ventilátor, az alulméretezett északi hid hűtés (és az alaplap színválasztása) miatt egyesek számára nem tűnhet profi megoldásnak.

Diavetítés

Nero PhotoShow Deluxe 4

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ □ □

INFO: WWW.NERO.COM
PLATFORM: WINDOWS 98 SE/ME/2000/XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: KB. 10 000 FT

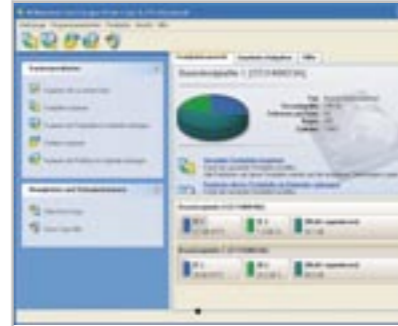
» „Fényképszerkesztés és diavetítés gyorsan és egyszerűen” – ezt ígéri a *Nero PhotoShow Deluxe*. És tényleg nem csalódunk: valóban percek alatt összeállítható egy diaműsor, feltéve persze, hogy az egykattintásos módszert választjuk. Az ilyenkor elérhető sablonok különböző effektusokat, zene-szekvenciákat és kereteket kínálnak, amelyek egyetlen kattintással elhelyezhetők a prezentáción. Ha azonban kreatívan szeretnénk dolgozni, gyorsan elérjük a program határait. A diavetítés modulban például hiányzik a *Storyboard* és a *Timeline*, amelyekkel hajszálpontosan meghatározhatók a képváltási effektusok, s amelyek nem hiányozhatnak egy ilyesfajta eszközből.

A képszerkesztés retusáló eszközei elegánsan használhatók, és a hagyományos „képzkozmetika” minden eszközét felkínálják, így például a vágást, a klónozást, a kijavítást és a kontrasztot. Az automata korrektúra tényleg kifogástalanul működik, s ami igencsak kedvező: még a félresikerült vakus felvételeket is megmenti – ez valóban olyan funkció, amely aranyat ér.

Vegyes benyomást kelt viszont a prezentáció: bár a diaműsor minden nehézség nélkül HTML fájlba exportálható vagy DVD-re írható, a sablonok a lehető leg-egyszerűbbek.

Ha viszonylag gyors eredményeket szeretnénk, jól járunk a *PhotoShow*-val. Az ambiciózus projektek számára azonban nem alkalmas. A *Magix Fotos auf CD & DVD 5.5 Classic*-nak (kb. 10 000 Ft) például bonyolultabb a kezelése, azonban több eszközzel rendelkezik, többek közt egy *Storyboard*-dal.

Merevlemez-eszköz

Paragon Drive Copy 8.0 Professional

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ □ □

INFO: WWW.DRIVE-COPY.DE
PLATFORM: WINDOWS 95/98/ME/NT/2000/XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 35 000 FT

» A nagykapacitású merevlemezek ára igen mélyre süllyedt, azonban sokan, érthetően, mégis félnek attól, hogy a teljes rendszerüket egy új, nagyobb lemezre telepítsék. Ebben az esetben segítségünkre lehet a *Drive Copy 8.0 Professional*. Az eszköz használata egyértelmű: közvetlenül a Windowsból költözteti át az adatokat. Hasznos újítás a „másolás egyetlen kattintással” funkció: egyszerű egérekattintással klónozhatjuk a régi merevlemez.

Tesztünk során az eszköz minden további nélkül átköltöztette a Windows XP rendszert egy 40 GB-os lemeze egy 120 GB-osra. Kevesebb mint 10 perc alatt 6 GB-ot másolt át, és a rendszer elindult az új lemeze.

Kívánságra a program arányosan testre szabja az eredeti partíciókat az új merevlemez méretére. Hasznos adatátköltöztetési segítség a naptárfunkció, amellyel a teljes procedura automatikusan – akár éjszaka is – elvégezhető. Más fontos funkciók, például a merevlemez vagy partíciók másolása új varázslókat kaptak, amelyek meggyorsítják a munkát.

Kiegészítésként a *Drive Copy* néhány partícionálási funkciót is kínál a felhasználóknak, azonban ezek nem nyújtanak többet az alapértelmezett Windows funkcióknál.

Összegezve elmondhatjuk, hogy aligha lehetne gyorsabban és egyszerűbben átköltöztetni az adatokat egy új merevlemezre, mint ezzel a programmal. Csúpan a magas ára riasztó. Az *Acronis True Image 9.0 Home* árban kedvezőbb, az adatátköltöztetés viszont nem közvetlenül Windowsból történik, valamint nem kínál időbeállítást.

Minilinux

Damn Small Linux 3.0.1

ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■

INFO: WWW.DAMNSMALLINUX.ORG
PLATFORM: LINUX
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: INGYENES

» A Linux történetében az általános célú disztribúciók mellett speciális csomagok is felbukkannak. Ez utóbbiak között olyanok is akadnak, amelyek kifejezetten kis méretűek és rendszermentési célra akár egy flopirol is használhatók. Az általánosabb rendeltetésűek között is vannak kisebbek, amelyek az egyre népszerűbb névjegynyi CD-k, illetve USB-eszközök révén kínálnak gyors megoldást tanulásra, netkapcsolatra. Több szempontból is ebbe a sorba illeszkedik a *Damn Small Linux*, azaz a DSL is, amelynek csomagjában meglehetősen sok képesség lapul.

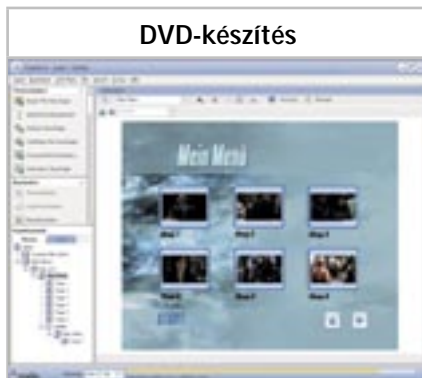
A *Knoppix* alapján kialakított *DSL 3.0.1*-et a honlapjáról egy 50 MB-nál kisebb ISO fájl formájában vehetjük a legegyszerűbben birtokba, amelyet azután egy CD-re kiírva indíthatunk is. A használatához nem kell a merevlemezre telepíteni: a memóriából futtatva teljes grafikus környezetet és nethasználati, böngészési lehetőséget nyújt. Ugyanakkor már az indítóképernyő is felkínál pár olyan funkciót, amelyeket a későbbiekben is eredményesen használhatunk. Az egyik ilyen funkció a merevlemezre való átköltöztetés, amivel egy *Debian* alapokon álló, folyamatosan bővíthető Linuxhoz jutunk.

A hordozhatóság érdekében egy USB-s pendrive-ra is feltelepíthetjük, amellyel az arról indulni képes eszközökön használhatjuk. Elsősorban arra, hogy általa elérjük a netet akár DHCP-kliensként, akár állandó IP-címes munkaállomásként. Sőt, néhány drót nélküli kapcsolattartó eszközt is támogat. És mert a benne fellelhető kernel számos fájlrendszert képes legalábbis olvasni, akár adatmentő eszközként is alkalmazható. A DSL kezelőfelülete alapértelmezettként a *Fluxbox*, de a *JWM* is választható.

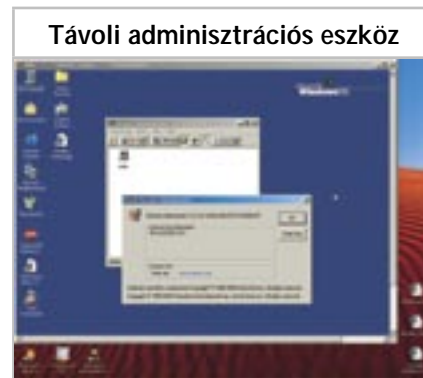
SQLyog 5.01

ÉRTÉKELÉS:	■■■■■
INFO:	WWW.WEBYOG.COM/SQLYOG
PLATFORM:	WINDOWS
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	INGYENES, PRO: 2000 FT, ENTERPRISE: 10 000 FT

Roxio MyDVD Premier 8

ÉRTÉKELÉS:	■■■■□
INFO:	WWW.ROXIO.COM
PLATFORM:	WINDOWS 2000/XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	20 000 FT

Radmin 2.2

ÉRTÉKELÉS:	■■■■□
INFO:	WWW.RADMIN.HU
PLATFORM:	WINDOWS
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	7735 FT

» Annak, aki weboldalt üzemeltet és tartalomkezelő rendszert (CMS) használ, már valószínűleg ismerősen cseng a *MySQL* és a *phpMyAdmin* – annak de facto grafikai kezelőszerve – neve. A *phpMyAdmin* nincsen semmi hiba, mégis akadhatnak olyan helyzetek, amikor egy alternatív megoldás – és itt jön a képbe az *SQLyog* – jobb választásnak bizonyulhat.

Az *SQLyog* egy Windows-alapú *MySQL* grafikus kezelőfelület, amely zökkenőmentesen fut, ha a *MySQL* windowsos verziója mellett használjuk. Majdnem ilyen jó az *SQLyog* ugyanazon a helyi hálózaton való használata, hiszen így csak egy távoli *MySQL* portot kell megnyitni a helyi IP-címeknek.

Az *SQLyog* helyi futtatásának legfőbb előnye kétségtelenül a sebesség. Az *SQL* parancsok futtatása soha nem volt gyorsabb – és itt milliszekundumokról beszélünk. A program az adatbázisokkal való munkát olyan sebessé teszi, mintha csak táblázatokkal dolgoznánk. Ily módon úgy böngészhetünk, ahogy a *phpMyAdmin* nem tehetjük. Ráadásul az *SQLyog* különálló alkalmazás, így nem veszik el a munkánkat, ha véletlenül bezárjuk a böngészőablakot. Az *SQLyog* képes minden olyasmire, amire a *phpMyAdmin*, sőt többre is. Az adatok importálása/exportálása egyszerű, varázslók és nagyszerű help fájl van a segítségünkre. A vállalati (*Enterprise*) verzió időzített biztonsági mentéseket és automatikus átvitel/szinkronizációt tesz lehetővé két vagy több *MySQL* adatbázis között (még az interneten keresztül is). A Pro és az ingyenes változat gyakorlatilag azonos, annyi a különbség közöttük, hogy az ingyenes változatban hirdetések vannak. Amennyiben adatbázisokat futtatunk, érdemes az *SQLyog*ot is próbára tenni.

» Nem könnyű stresszmentesen DVD-hoz jutni: a saját magunk által forgatott videótól a kész DVD-ig vezető úton számos akadályt kell kerülgetnünk. Nem így a *MyDVD 8* esetében: a filanyag importja, annak szerkesztése és a DVD külsejének elkészítése a lehető legkényelmesebben véghezvihető. A felhasználókat a program végig segíti, nincsenek lefagyások (még a HD-videóknál sem), valamint sok az automatizmus. Kiemelkedő teljesítményt nyújtott a teszt során a *CineMagic* modul, amely filmklipet vág automatikusan és hajszálpontosan a zene üteme szerint. Ilyen vágástechnikát egyetlen hasonló termék sem kínál. Az MPEG-encoderrel sem kell törődnünk, ez automatikusan testre szabja a bitértéket.

Ennek ellenére néhány helyen csalódnunk kellett: a tévékártyákról a *MyDVD* nem képes semmit sem felvenni, ellenben a konkurencia, mint például a *Magix Filme auf CD & DVD*, igen. A filmeket automatikusan fejezetekre osztó jelenetfelismerés beállítása túl erős: tesztünk során már 15 perc után elérte a maximális 99 fejezetet – elég buta dolog, ha a felvétel hossza egy óra.

Az *MyDVD* használatához legalább Pentium 4-re van szükség, mégpedig 2 GHz-esnél gyorsabbra – gyengébb számítógéppel túl lassan reagál a program. Összegzés: a program rugalmas és jó eszköz, azonban majdnem kétszer olyan drága, mint a konkurencia. Jó alternatívája lehet például a *Magix Filme auf CD & DVD 5.0* (kb. 10 000 forintért), amely jóval kevésbé köti meg a felhasználók kezét a DVD-készítés közben.

» Ott, ahol – a munkahelyen vagy akár a lakásban – több számítógép is üzemel, szükség lehet arra, hogy más is lássa a monitoron, amit mi látunk. Például akkor, ha meg kell oldani valamilyen problémát. Ahogy a rendszergazdák egyik kedvence is bizonyára az a kérdés, hogy „itt ez az izé a képernyőn, de hol kell megnyomni, hogy az a bigyó előjőjön?” Főleg, ha ezért emeleket kell megmászni vagy keresztül kell utazni a városon, hogy megnézzék, miről is van szó. Az ilyen problémák megoldását szolgálják a távoli adminisztrációs eszközök, amelyek a másik gép képernyőjének átvételére is alkalmasak. Az ilyesfajta alkalmazások közé tartozik windowsos környezetben a *Radmin* nevű program, amely nem mostanában kezdte pályafutását, és a jelenleg kipróbálható 2.2-es verzió gyakorlatilag valamennyi 32 bites Windows verzióval elboldogul. Egy egyszerű fájlból pillanatok alatt telepíthető, és egy biztonsági jelszó megadása után azonnal munkára is fogható – illetve előbb azért újra kell indítani a gépet. Ha ezt követően a Start menübe tekintünk, akkor láthatjuk, hogy a *Radmin* szervermoduljának indítása, illetve leállítása egyetlen kattintás műve. Ha ez a modul fut, akkor egy másik Windowsról probléma nélkül betekintést nyerhetünk abba, amit a felhasználó lát. Akár egy Windows XP-ről is segíthetünk egy Window 98-as munkaállomás előtt ücsörgő kollégának. A saját gépünkön a távoli képernyő egy átméretezhető ablakban jelenik meg, ami kényelmessé és egyszerűvé teszi a távkezelést. Ugyanakkor a *Radmin* rendszere több más szolgáltatást is kínál, a teljes bejelentkezéstől a fájlok átvételéig. Bár az időkorlátozás nélküli változat nem ingyenes, egy 30 napos periódusra ingyen letölthető a hazai honlapról.

Magánhálózat egyszerűen

A virtuális magánhálózatokkal biztonságos kapcsolatot alakíthatunk ki a távoli gépek között, az interneten keresztül. Cikkünkben megmutatjuk, miként kivitelezhető ez roppant egyszerűen és ingyen.

Sajnos a VPN-ek (virtuális magánhálózatok) egyik hátulütője az, hogy nem könnyű feladat ilyen hálózatokat kialakítani. Ezért is nagy könnyebbség az *Applied Networking* új programja, a japános nevű *Hamachi*, amellyel nulla konfigurációt (*zero config*) igénylő virtuális magánhálózatok hozhatók létre. A Hamachival még azok is viszonylag egyszerűen építhetnek ki biztonságos kapcsolatot a távoli rendszerek között, akiknek egyébként nincs túl sok tapasztalatuk ezen a téren.

Hogyan működik a Hamachi?

Számos oka van annak, hogy a VPN-t általában nehézkes konfigurálni. A tapasztalatlanabbak számára a routerek, a tűzfalak és a kliens szoftver gyakran bosszantóan inkompatibilisnek bizonyulnak. Még ha ugyanazokat a berendezéseket és ugyanazt a szoftvert használjuk is a vonal mindkét végén, a VPN-nel akkor is sok probléma lehet, amikor hálózati címfordítással (NAT) próbálunk összekötni két hálózatot.

A NAT-ot elterjedten használják manapság, hiszen lehetővé teszi, hogy egy privát LAN egyetlen nyilvános IP-címmel használhassa az internetet. A probléma csak az, hogy a címek fordítása végett a NAT-nak módosítania kell a címadatokat a hálózati csomagokban. Ez aztán akadályozza a VPN működését, mivel az a módosított csomagokat úgy értelmezi, mint amelyek veszélyessé váltak.

A sikeres VPN kapcsolat létrehozásához a Hamachi olyan technikát alkalmaz, amelyet már ismerhetünk a P2P alkalmazásokból, például az azonnali üzenetküldés (Instant Messaging, IM) kapcsán. Egy külső kiszolgálót alkalmaz, amelyet közvetítőszervernek hív. Ez egyfajta címjegyzékként és kapcsolatteremtőként funkcionál a Hamachi kliensek számára. A közvetítőszerver a kulcsok cseréjével hitelesíti a klienseket, nyomon követi őket, így azok megtalálhatják egymást a ro-

uterek és tűzfalak mögött, valamint segít a biztonságos kapcsolatok létrehozásában.

Telepítés

A Hamachi kezelőfelülete minimalista, így különösen egyszerű és könnyen használható. A szoftver első futtatásakor egy rövid oktatás keretében bemutatja az interfészt, ez azonban szinte felesleges, mivel mindössze három gombot tartalmaz: a bekapcsolót (Power), a hálózatit (Networks), amellyel létrehozhatunk vagy hozzákapcsolódhatunk egy létező hálózathoz és a konfiguráló gombot, amellyel konfigurálhatjuk a beállításokat (ebből is alig néhány van).

Telepítésekor a Hamachi létrehozza saját virtuális hálózati csatolóját a rendszerünkön, amelyet megtalálunk a Windows *Hálózati kapcsolatok* ablakában. Ez azonban mindaddig kikapcsolt állapotban van, amíg az előbb említett bekapcsoló gombot nem használjuk.

Egy Hamachi hálózat létrehozásához kattintsunk a *Networks* gombra, és adjuk meg a hálózat nevét és a jelszót. A többi rendszer bármikor csatlakozhat az így létrehozott hálózathoz, feltéve, ha ismerik a hálózat nevét és a jelszót. A mi tapasztalatunk azt mutatja, hogy minimális nehézséggel jár egymáshoz csatlakozni a Hamachin keresztül: gyakorlatilag könnyen csatlakoztunk ismerősünk Hamachi hálózatához az interneten keresztül, még

Új hálózat létrehozása: megy mint a karikacsapás

ha mindkét hálózat más routert és NAT címtartományokat használt is.

A Hamachi attól függetlenül jól működött, hogy ki kezdeményezte a kapcsolatot, és örömmel nyugtáztuk azt is, hogy a kapcsolat anélkül jött létre, hogy portot kellett volna nyitni, illetve bármiféle router- vagy tűzfalbeállításra lett volna szükség. Mivel a legtöbb szoftveres tűzfal hálózati kapcsolatként ismeri fel a Hamachit, és ezért blokkolja a rajta átmenő forgalmat, valószínűleg úgy kell majd konfigurálni, hogy átengedje azt a típusú forgalmat, amely számunkra szükséges.

A Hamachit különféle feladatokra tudtuk felhasználni, például futtatni a Windows Fájll- és Nyomtatógéosztást, az FTP szervert és számos játékot. Akár több Hamachi-hálózatunk is aktív lehet egy időben. Az összes kliens, amely tagja egy adott hálózatnak, kilistázódik (ha szürkék, akkor éppen nem csatlakoznak). Ha a jobb gombbal a hálózat egyik tagjára kattintunk, akkor megpingelhetjük, vagy szöveges üzenetet küldhetünk számára. Ha pedig mi vagyunk a hálózat létrehozói, lekapcsolhatjuk a hálózatról a nemkívánatos rendszert, és megkövetelhetjük, hogy a jövőben csatlakozzon.

Amit még érdemes tudni

A Hamachi jelenleg Windowshoz (kizárólag XP-hez és 2000-hez) és Linuxhoz áll rendelkezésre, és már készül a MacOS-verziója. Bár ingyenes, még csak bétaverzió van belőle, s elképzelhető, hogy amikor a végleges verzió elkészül, lesznek benne megszorítások.

S hogy milyen biztonságos a Hamachi? Tisztában kell lenni azzal, hogy a legtöbb kereskedelmi VPN-termékkel ellentétben a Hamachi csak a rendszereket hitelesíti, nem pedig az egyedi felhasználókat (hiszen minden felhasználó ugyanazzal a hálózati névvel és jelszóval lép be). Ezért bárki, aki eme információk birtokába jut, tagja lehet a hálózatnak.

Az Applied Networking állítása szerint a 256 bites AES titkosítás garantálja a Hamachi biztonságát, és a szoftver semmiféle spyware-t nem tartalmaz (ezt mi sem észleltük a telepítést követően).

Mindez persze nem nyugtatja meg az embert annyira, hogy érzékeny adatokat továbbítson a Hamachit használva, azonban valószínűleg nagyon csábító a könnyű csatlakozás és kezelés. A Hamachi remekül használható, egyszerű VPN – kitűnő példaul a közös játékokhoz.

Csöndes Áron ■

KAPCSOLÓDÓ LINKEK:

www.hamachi.cc

Ingyen iroda a neten

A Google apró „játékszerei” lassan egy jól felszerelt webes irodai szolgáltatáscsomaggá állnak össze. A Microsoftnak minden oka megvan az aggodalomra, mert az ingyenes szolgáltatások komoly bevételtől foszthatják meg az irodai szoftverek piacvezetőjét.

Akét világháború között Amerikába emigrált magyar fizikusokról tudományos körökben az a szóbeszéd járta, hogy marslakók, akik földi embereknek álcázták magukat. Nekünk a Google irányítói is nagyon gyanúsak: lehet, hogy ők is egy idegen bolygóról érkeztek? Fura dolgokat művelnek a hihetetlen elánnal, és bár örültségeikről mindig kiderül, hogy van bennük rendszer, mire rájövünk, hogy mi, ők már valami újabb megdöbbentőt húztak, és mi megint nem értjük, mire megy ki a játék.

Furcsák például azok a programok és szolgáltatások, amelyekkel a Google hónapról hónapra megajándékozik bennünket. Érdekesek és hasznosak, némelyik egészen zseniális, mégis nehéz szabadulni a gondolattól, hogy nem csak a boldogításunkra való, hanem távolabbi célokat szolgálnak. De ha valamilyen stratégiába illeszkednek, mi lehet az? A szakértők se tudják pontosan, de egy dolog azért kezd világossá válni: a Google a célkeresztjébe vette a Microsoftot. Az interneten eddig is nyílt küzdelem folyt a két óriás között, de most úgy tűnik, a Google új fronton támad, ott, ahol a Microsoft pozíciói eddig megingathatatlanak: az irodai programok piacán.

Office-terminátor

A PC-k megjelenése előtt a klasszikus adatfeldolgozási modell úgy nézett ki, hogy egy – mai szemmel persze nevetséges képességű – „nagy-számítógépen” terminálok sokasága csüngött, és a felhasználók rajtuk keresztül fértek hozzá a központi rendszer számítási kapacitásához.

A terminálok, amelyek egy monitorból és egy klaviatúrából álltak, nem végeztek igazi agymunkát, minden tudás a központi rendszerben összpontosult.

A személyi számítógépek megjelenésével egyre több számítási intelligencia került át a felhasználói oldalra, és a „nagy-számítógépterminál” alapú szisztéma a lomtárba került – hogy aztán az internet megjelenésével és főleg a széles sávú kapcsolatok elterjedésével frissen és kiglancolva újból előkerüljön onnan. Amikor az internetes levelezőszolgáltatásokat használjuk, útvonalat tervezünk valamelyik térképelyen, online játékot játszunk, vagy a világhálón

tároljuk el fájljainkat, a hősor működési modelljéhez térünk vissza: egy távoli rendszerre bízunk olyan számítógépes funkciókat, amelyek azelőtt a PC-nken futottak.

A megoldás költségkímélő (saját gépünk-re a böngészőn kívül nem kell semmilyen programot telepíteni), kényelmes (ugyanazt a funkciót bármelyik rendszerről elérhetjük) és biztonságos (az állományok nem a helyi rendszeren tárolódnak, így nem eshet bajuk). A modell gyorsan terjed, és egyre növekvő igény mutatkozik az olyan internetes szolgáltatások iránt, amelyek alternatívát kínálnak a PC-n futó alkalmazásokkal szemben. És itt jön be a képbe a Google: a cég bizonyos lépései arra utalnak, hogy suba alatt olyan ingyenes irodai szolgáltatáscsomagot épít a weben, amely nyugdíjba küldheti a Microsoft Office-t.

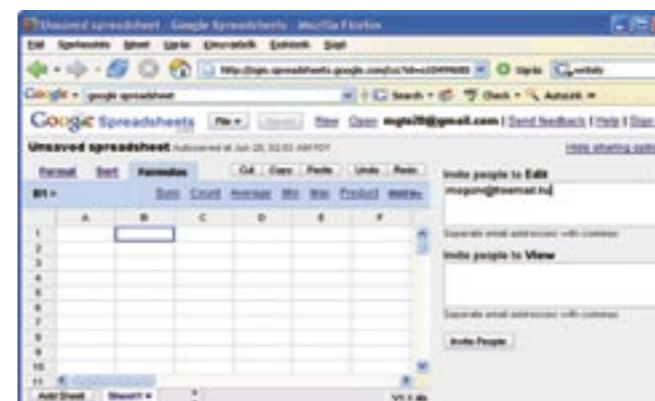
Hozott anyagból

Az irodai programcsomagok készítésének receptje pofonegyszerű. A következőképpen kezdődik: „végy egy jó szövegszerkesztőt.” Nos, a Google pontosan ezt tette: vett egyet. Márciusban felvásárolta a Writely (www.writely.com) webes szövegszerkesztőt üzemeltető Upstartle céget, és ezzel megszerezte a program tulajdonjogát.

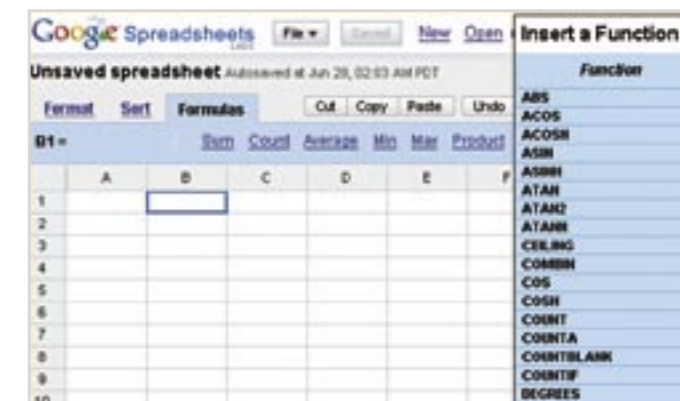
A Writely kellemes eszköz, amely minden fontos szövegszerkesztő szolgáltatást magában foglal. A dokumentumkészítést kezdhetjük tiszta lappal vagy a számítógépünkön feltöltött szöveggel, és a szerkesztés során minden számottevő formázási és oldaltördelési eszköz a rendelkezésünkre áll. A Writely a magyar ékezeteket is kezeli, és

Writely: nagy erőssége a csoportmunka

Google Spreadsheets: e-mailban hívhatunk munkatársakat a szerkesztéshez

Spreadsheets-képletek: választékuk elfogadható

tíz másodpercenként mentést készít a munkaanyagról, vagyis garantált, hogy a legdurvább hardverhiba vagy áramkimaradás sem tud borsot törni az orrunk alá. Ha készen vagyunk, a végterméket elmenthetjük PDF, RTF vagy Word formátumban a Writely webhelyén, vagy letölthetjük saját merevlemezünkre.

A legtöbb kategóriában a Word szolgáltatásválasztéka szélesebb, mint a Writelyé, de köztudott, hogy a felhasználók többsége ezeket az egzotikus funkciókat nem használja, így a hiányukért nem hullat könnyeket, sőt talán még hálás is, hogy nincsenek az útjában. Van viszont egy fontos terület, ahol a Writely simán veri a Wordot, mégpedig a csoportmunka. Kiválaszthatjuk, kikkel akarunk együtt dolgozni az anyagon, azután a Writelyből elektronikus levél formájában meghívót küldhetünk a számukra, és egyidejűleg szöszmötölhetünk ugyanazon a szövegen, nyomon követve szerkesztőtársaink munkáját. És ha véletlenül ugyanakkor, ugyanazon a szöveg helyen szeretnénk változtatást eszközölni, a Writely üzenetben figyelmeztet az ütközésre.

Megvásárlása óta látszólag nem sok minden történt a Writelyval: a leglátványosabb változás, hogy már nem lehet bejelentkezni a használatára. De ez csak átmeneti állapot, amely addig tart, amíg a programot áttelepítik a Google szervereire, és – talán – a Google dizájnájához igazítják a megjelenését. Hogy ez utóbbiból mennyi valósul meg, rövidesen meglátjuk, ugyanis a pletykák szerint valamikor nyár közepén postázzák a meghívókat azoknak, akik feliratkoztak a szolgáltatás várólistájára.

Ingyen és bérmertve

Egy másik területen viszont már nyár elején lépett a Google: júniusban elindította a Google Spreadsheets nevű webes táblázatkezelő próbá-

com/googlespreadsheets/try_out.html címen lehet bejelentkezni). Az egyszerű, sallangmentes eszköz alapszintű szolgáltatásokat nyújt, de amennyit tud, az tízből kilenc Excel-felhasználó számára bőven elég. A Writelyhoz hasonlóan kezdhetjük a munkát tiszta lappal, illetve megnyithatunk a számítógépünkön vagy a szolgáltatás tárhelyén elraktározott XLS vagy CSV fájlokat is (a tesztidőszakban a program használata korlátozott, egy felhasználó maximum száz táblázatot hozhat létre). A szerkesztési műveletek egyszerűek, és bár a képletek választéka elmarad az Excelétől, ordító hiányok nincsenek benne.

A csoportmunkában a Google Spreadsheets is nagyon erős. Elektronikus levélben küldhetünk meghívót azoknak, akikkel meg akarjuk osztani a táblázatkezelés örömeit, és munka közben egy csevegőablakban cserélhetünk eszmét. A szerkesztés végeztével a táblázatot elmenthetjük az online tárhelyen vagy saját merevlemezünkön XLS, CSV vagy HTML formátumban.

A Google Spreadsheets egyértelmű csapás a Microsoftra. Aki meglátja ennek a guszdos kis online táblázatkezelőnek az áttekinthető felületét, és megismerkedik jól összeválogatott szolgáltatáskészletével, abban óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy minek adjon pénzt egy drága, túlsúlyos, erőforrás-igényes programra (jelesül az Excelre), amikor a lényegét megkaphatja ingyen.

Az igazi Google-ézés

Egy ütöképes irodai készlet azonban nem csak szövegszerkesztőből és táblázatkezelőből áll: kell hozzá minimum egy naptár és egy prezentációs program is, legalább PowerPoint-szintű. Utóbbival még nem büszkélkedhet a Google, viszont webes előjegyzési naptára – véletlenül? – már van: az áprilisban beindított Google Calendar (<http://calendar.google.com>).

A szolgáltatás nem csak megjelenésében hasonlít az Outlookra, de szoros adatkapcsolatot is ápol a Microsoft alkalmazásával. Az Outlookból (valamint az Apple iCalból és a Yahoo! Calendarból is) gyorsan hozhatunk át bejegyzéseket, de természetesen új bejegyzéseket is létrehozhatunk. Készíthetünk privát és mások által is hozzáférhető naptárakat, s az eseményekre e-mailben hívhatjuk meg az érintetteket. A naptárakban rákereshetünk nevekre, eseményekre, és nem csak saját naptárunkban kotorászhatunk, hanem mások megosztott határidőnaplóiban is.

A nyuszi határidőnaplót hozott a Google-felhasználóknak: nem biztos, hogy a Microsoft is örült...

A Gmail Calendar szorosan illeszkedik más Google-szolgáltatásokhoz (az eseményekhez például automatikusan hozzárendeli a megfelelő Google Maps hivatkozást), és használóját minden erővel igyekszik beszippkázni a Google-univerzumba. És pontosan ez az, amitől a Microsoftnak a leginkább kell félnie! Mert igaz ugyan, hogy a Google játékszerei egyelőre nem pótolják száz százalékgig az Office-t, de aki belekóstol a használatukba, teljesen újfajta feelinggel ismerkedik meg. És nagy esély van rá, hogy ha majd megteheti – mert a Google elkészül a hiányzó elemek fejlesztésével – talán tényleg úgy dönt, hogy sutba vágja a drága és nehézkes Microsoft Office-t, és átköltözik a Google kellemes hangulatú, ingyenes online irodájába.

T. F. ■

Vállalatirányítás nyílt forráskóddal

Sok cégvezető nem érti: miért van szüksége vajon egy olyan új vállalatirányítási rendszerre, amelynek a funkcióit a meglévő rendszer is tudja, ráadásul még fizetnie is kell valakinek a rendszer telepítéséért és karbantartásáért. Cikkünkben éppen erre a kérdésre próbálunk meg válaszolni.

A hány vállalkozás, annyiféle igény jelentkezik a vállalatirányítási folyamatok kezelésére. Van, akinek csak egy egyszerű számlázóprogramra van szüksége, másnak minden adatot és folyamatot ismernie kell a cégen belül, hogy megfelelő döntéseket tudjon hozni. Amíg csak egy-két alkalmazott koordinálásáról kell gondoskodni, addig nem nyilvánvaló, hogy miért is érdemes már a kezdet kezdetén fontolóra venni egy ilyen rendszer bevezetését. Azonban ahogyan nő a cég, s vele együtt az ügyfelek és az alkalmazottak száma, egyre sürgetőbbé válik egy integrált vállalatirányítási rendszer bevezetése.

Cite CRM: egyszerű ügyfélkezelés, távoli eléréssel

A választék ebben a körben is meglehetősen széles: az egyszerű számlázóprogramoktól kezdve egészen a CRM/ERP/e-commerce hármassig minden megtalálható. Több programnak úgynevezett demo oldala is van, ahol a potenciális ügyfél kipróbálhatja vagy letöltheti az alkalmazást (lásd a kapcsolódó címet), hogy a megfelelő rendszer mellett tudja letenni a voksát.

Gondolkozzunk!

Először is mindenképpen végig kell gondolni, hogy pontosan milyen jellegű kapcsolatot tartunk a meglévő és a potenciális ügyfeleinkkel, ez milyen adminisztrációs terhet ró ránk és az alkalmazottakra. Ha már működik a cég, akkor milyen fo-

lyamatok zajlanak nap mint nap, melyek azok a folyamatok, ahol a legtöbb fennakadás van, és melyek azok, amelyek egy teljes embert lefoglalnak.

Sokszor találkoztam már olyan céggel, ahol három, sőt néha öt különböző nyilvántartást vezettek a különböző termékekről, folyamatokról stb. Ez természetesen oda vezetett, hogy bizonyos idő elteltével a különböző rendszerekben lévő adatok nem egyeztek. A több rendszerből lekérdezett adatok és az ezekből készített jelentések alkalmanként jelentősen eltértek, akár még a valóságtól is. A rendszerek „összefűlése” hihetetlen erőforrás-pazarlást jelent, ezért ha lehet, ezt el kell kerülni. Egy jól megválasztott és testre szabott vállalatirányítási rendszer bevezetése a legtöbb helyen megoldja ezt a problémát.

Ha nem látható át a vállalat működése, az alkalmazottak munkája nem elég hatékony, mert felesleges adminisztrációra vannak kényszerítve, a leadott jelentések nem fedik a valóságot, a folyamatokban sok a hiba, és nem zökkenőmentes a kommunikáció a cégen belül, illetve az ügyfelekkel sem, nos, akkor szükségünk van egy vállalatirányítási rendszerre!

De mit tehet egy vállalkozás, amely nem tudja megfinanszírozni a több százezer, esetleg több millió forintot induló költséget? Nos, ott a lehetőség, hogy körülnézzünk a nyílt forráskódú programok világában; ezek között a programok között bárki költségta- karékos és hatékony megoldást találhat cége számára. Már csak a megfelelő alkalmazást kell megtalálni.

Bizalom

Egy ilyen rendszer esetében rendkívül lényeges a bizalom, mivel minden céges adatunkat – ügyfelek, termékek, számlák, ajánlatok, megrendelések – ebben a rendszerben fogjuk tárolni, így nagy gondot és figyelmet kell szentelnünk az adatok biztonságának. Ne válasz-

szunk olyan rendszert vagy szállítót, akiben nem bízunk, vagy a legcsekélyebb kételyünk is felmerül. Ha kereskedelmi terméket választunk, akkor megfelelő garanciákat kell kapnunk az adataink biztonságára nézve.

Pofás számla a Cite CRM segítségével: sajnos a magyarországi jogszabályoknak nem felel meg

A másik igen fontos kérdés, hogy asztali vagy webes alkalmazást válasszunk-e. Nos, a vélemények megoszlanak arról, hogy egy interneten elérhető program, amelyre a teljes vállalatunkat rábizzuk, mennyire biztonságos. Én a magam részéről nem a hátrányait emelném ki ennek a lehetőségnek, hanem inkább azt, hogy nagyon hatékonyan lehet távmunkában együttműködni a cég alkalmazottaival, amivel szintén hatalmas összegeket takaríthatunk meg. Azonban egy dolog biztos: ha nem megfelelő körülményekkel járunk el, akkor könnyen eltűnhetnek a komplett adatbázisunkat, vagy ellopják az adatainkat. Ez a biztonság pedig kiterjed a kiszolgált beállításaira, felhasználóink jelszavára, a bejelentkezésre használt nyilvános vagy nem nyilvános munkaállomásokra is.

A lehetőségek

Kereskedelmi és ingyenesen elérhető CRM rendszerből is bőséges a választék. Akadnak közöttük olyanok, amelyek valamilyen speciális feladat ellátására készültek, és vannak olyanok is, amelyek univerzális rendszer-

ként hirdetik magukat. Ha végiggondolta valaki, hogy milyen feladatokat akar eljövő rendszerére bízni, akkor gyorsan lezárítható a kör négy-öt olyan alkalmazásra, amelyek tesztelése viszonylag hatékonyan és gyorsan elvégezhető. Az alábbiakban két, egymástól teljesen eltérő alkalmazást mutatunk be: az egyik a Cite CRM, amelyet a számítógépek vagy egyéb eszközök szervizével foglalkozó cégek használhatnak hatékonyan, a másik a vtiger, amely egy általános használatra szánt CRM rendszer, nagyon sok funkcióval és beállítási lehetőséggel.

Cite CRM

Ez a program speciális igényeket hivatott kielégíteni, s leginkább azoknak készült, akik számítógépeket vagy egyéb berendezéseket javítanak. A fejlesztők elmondása szerint a mindennapi munkájukban ők is ezt a rendszert használják, ennek köszönhetően minden felesleges funkció hiányzik belőle.

Nézzük, milyen folyamatok zajlanak egy ilyen tevékenységgel foglalkozó cégben.

- Új ügyfél felvétele
- Új hiba/munka felvétele ügyfélhez
- Munka hozzárendelése alkalmazotthoz
- Határidő hozzárendelése a munkához
- Megjegyzések kezelése
- Számlázás

A Cite CRM PHP-t és MySQL-t használ, ennek köszönhetően szinte minden PHP-t futtatni képes webserverre feltelepíthető. A távoli elérés előnye, hogy akár az ügyfél-től bejelentkezve is lezárhatjuk a munkalapot, és kiállíthatjuk a számlát.

vtiger CRM 5 beta

A vtiger egy meglehetősen széles réteget kiszolgáló képes CRM rendszer, amelyben megtalálható az ügyfélkapcsolatokhoz szükséges szinte összes felület. Integrált webmail rendszerének köszönhetően a bejövő és kimenő levelek kezelésére is lehetőséget ad, így

Testreszabható indulóképernyő: minden fontos dolog egy helyen

nem kell keresgélni a levelezőprogramban az ügyfeleknek küldött leveleket, hanem mindent egy helyen találhatunk meg.

A vtiger fejlesztői igencsak jó munkát végeztek: az oldalról az előre elkészített „instant” vtiger telepítőkészlet Windows és Linux változata egyaránt letölthető. Ez tartalmazza az összes programot, kódot és egyáltalán mindent, amire a rendszernek szüksége van.

A legegyszerűbben a Windows változat próbálható ki. Egyszerűen, a szokásos módon feltelepíthető, és rögtön használatba is vehető. Kattintsunk a letöltött fájlra, majd kövessük a telepítő utasításait. Eldönthetjük, hogy a vtiger a Windows elindulásakor induljon-e, vagy majd mi indítjuk el kézzel, ha szükségünk van rá.

Használat

Első bejelentkezéskor kicsit ijesztő lehet a vtiger: a fejlesztők minden olyan funkcióval telelték, amire valaha csak szükségünk lehet. A rendszerrel való ismerkedést a beállítások után az ügyfeladatok rögzítésével, a termékcsoportok és termékek létrehozásával, a felhasználói csoportok, felhasználók és jogosultságok beállításával, valamint az e-mailjeink integrálásával folytassuk. Mire mindezzel végeztünk, már lesz egy kialakult képünk a vtigerről, elsajátítjuk a program logikáját, ami elengedhetetlen a rendszer mindennapos használatához.

Saját tapasztalatként, amely legfőképpen a vtiger 5 Beta változathoz fűződik, elmondhatom, hogy a rendszer igazán kezes, meghálálja a vele töltött és tanulásra fordított időt. Ami hibát, illetve hiányosságot tapasztaltam, az egyfelől a webmail felület hibás működése volt (beta változatról van szó, ez a funkció a 4-es változatban hibátlanul működött), illetve nagyon hiányzott a bizonyos időközönkénti számlázás, például a havonta megújuló automatikus számlázás. Ez utóbbit a felhasználói fórumon is szóvá tették páran, amire válaszként született valamiféle megoldás, de sajnos nem igazán emészthető a nagyközönség számára, mivel programkódokban kell turkálni.

Kiindulási pontok

Egy ilyen rendszer nagyon hatékony társa lehet bármilyen méretű vállalkozásnak, segítségével könnyebben nyomon követhető a pénzügyi folyamatok, az alkalmazottak teljesítménye, a termékek sikeressége és a pénzügyi helyzet.

Nagyon fontos szempont a választásnál, hogy a rendszert fejlesztői is használják, széles felhasználói táborral rendelke-

zen, és a felhasználói visszajelzéseket figyelembe vegyék.

A másik lehetőség, hogy egy olyan rendszert választunk első lépésként, amely „lebutított” változat, majd ahogyan a cégünk nő, úgy nőhet vele együtt az alkalmazás is. Ilyen alkalmazás a SugarCRM, amely három különböző változatban érhető el: Open Source Edition, Professional Edition és Enterprise Edition változatban.

Testreszabás: meg kell fizetni a tanulópenzt

Az itt bemutatott két rendszert körülbelül egyhetes tesztelés és keresés után választottuk ki, ezek kiindulási pontnak nagyon jók. Minél több rendszert kipróbálunk, annál világosabbá válik, hogy mit is szeretnénk valójában. Olyan rendszert, amely az igényeink 100%-át kiszolgálja, nem valószínű, hogy találunk. Ilyenkor egy már meglévő alkalmazás testre szabásával, kiegészítésével, avagy éppen a lebutításával érhetjük el a kívánt eredményt.

Csontos Gyula ■

KAPCSOLÓDÓ LINKEK:

Cite CRM

Hivatalos oldal: www.citecrm.org
Letöltés: <http://prdownloads.sourceforge.net/citecrm/>
Demo: www.citecrm.com/demo/index.php
Dokumentáció: www.citecrm.com/docs/

vtiger

Hivatalos oldal: www.vtiger.com
Letöltés: www.vtiger.com/index.php?option=com_content&task=view&id=30&Itemid=57
Demo: www.vtiger.com/products/crm/demo/index.php
Dokumentáció: www.vtiger.com/index.php?option=com_content&task=view&id=34&Itemid=60

SugarCRM

Hivatalos oldal: www.sugarcrm.com/crm/
Letöltés: www.sugarcrm.com/crm/download/sugar-suite.html
Demo: www.sugarcrm.com/crm/demo/sugar-suite.html

Iskolakezdés

Főleg a felsőoktatásban, de lassan a középiskolában is hasznos tanulási segédeszköz lehet egy noteszgép. Az internetelérésre, leckeírásra tökéletesen használható masinák ára folyamatosan csökken, így egyre több diák kezdheti az új tanévet ilyen segédeszközzel.

Ha még nem is tartunk ott, hogy valamennyi főiskolás és egyetemista ingyen notebookkal kezdje meg tanulmányait, a hordozható számítógépek árának folyamatos csökkenése miatt egyre többen vásárolnak belépő szintű noteszgépet taneszköznél. Tesztünkben igyekeztünk a Magyarországon kapható legkedvezőbb árú (de nem feltétlenül a legolcsóbb!) noteszgépeket összehasonlítani – elsősorban a szeptemberi iskolakezdők szemszögéből vizsgálva őket.

A kedvező árú gépek tesztelésakor persze mindig felmerülhet a kérdés, hogy az árcsökkentés során mikor érünk el arra a pontra, amikor a költségek lefaragása miatt az adott termék teljesítménye, használhatósága már annyira gyenge lesz, hogy a masina még ezt a kedvező árat sem fogja megérni. Az általunk összeválogatott noteszgépek esetében szerencsére sikerült ezt a je-

lenséget többé-kevésbé elkerülni, de mint látni fogjuk, egyes cégek azért néha túlzásokba estek.

Fontosabb hardverek

Olcsó gépekről lévén szó, a *Pentium M* processzorokról természetesen le kell mondanunk, mégis örömmel tapasztaltuk, hogy szinte egyetlen gyártó sem próbálta asztali CPU-k mobilizált változatát becsempészni a notebookjába. Az egyetlen kivétel a *Fujitsu Siemens* jelenti, amely *Sempron LV 3100+*-os processzorral szerelte *Amilo K7610*-es masináját. Az eredmény egy viszonylag nagy teljesítményű, ám nem kifejezetten energiatakarékos noteszgép lett.

A mezőny többi gépében *Celeron M* processzorok dolgoztak. Ezek közül a legújabb példányt – *Yonah* manggal – az *Acer Travelmate 2451*-ben találtuk, a többi ver-

Összegzés

Olcsó noteszt gyártani egyszerű. Olcsó és jó noteszt már kicsit nehezebb. A mezőny *Tesztgyőztese* a *Dell Latitude D510* lett, nemcsak erős hardverei, hanem magas szolgáltatási színvonala miatt is – legnagyobb érdekessége a ma már szinte teljesen eltűnt soros és párhuzamos port. A jó teljesítményért cserébe azonban fizetnünk kell – a masina alig száz forinttal marad el a tesztünkre megállapított felső árhatarától. Természetesen ez az ár csak az általunk kipróbált konfigurációra érvényes, mivel a *Dell* üzleti modellje szerint valamennyi számítógépét egyedi megrendelés alapján állítja össze.

A kedvezőbb árú masinák közül a legjobbnak, és így a *Legjobb vételnek* a *Notebookcentrum Kft.* által küldött *Compal AL51* bizonyult: viszonylag erős hardverének és kifejezetten jó szolgáltatási színvonalának köszönhetően összpontszámában sem sokkal maradt el a tesztgyőztestől. Egyetlen negatívumként a WLAN kártya hiányát említhetjük, de ennek pótlására természetesen van lehetőség.

Igen nehéz dolgunk volt a *Különdíj* odaítélésakor, hiszen több érdekes noteszgéppel is találkozunk. Közülük végül a *HP* gépet jutalmaztuk a díjjal – leginkább azért, mert a nálunk lévő masinák közül ez tűnik a legjobban fejleszhetőnek, tehát várhatóan képes lesz majd „együtt nőni” a vásárlójával. Első fejlesztésnek mindenképpen a memória bővítését ajánljuk – a 256 MB (amelyből az integrált videokártya is leveszi a saját részét) gyakran kevésnek bizonyulhat.

senyő a régebbi, *Dothan-1024* elnevezésű processzormagot használja. A teljesítményadatokat nézve látható, hogy hiába az új architektúra, a frekvenciában mutatkozó különbség miatt a *Celeron M 410* (1,46 GHz) nem igazán tudja befogni a közel 200 MHz előnnyel rendelkező *Celeron M 380*-at.

A lapkakészletek területén az *Intel* gyártmányai vannak többségben, de a szórás viszonylag nagy: a régebbi *852GM* még megtalálható a mezőnyben, de a *910/915* sokkal elterjedtebb. Természetesen az árak alacsonyan tartásának igénye a többi lapkakészletgyártónak is kedvez, így például a *Toshiba* és az *Acer* az *ATI Radeon Xpress 200M* chipkészlete köré építette gépét, a *Fujitsu* és a *Senorg* gépének alapját adó *Clevo* pedig a *VIA*-nál vásárolt be.

Abban sincs semmi meglepő, hogy ebben az árostályban le kell mondanunk a különálló videokártyákról és így a játékteljesítményről is. A lapkakészletbe integrált megoldások közül ezen a téren a legjobban az *ATI* teljesít, hiszen nagyjából egy

asztali X300-as kártyának megfelelő tudást nyújt, de játékokra azért még így sem ajánlható. Az *Intel 910/915*-ös lapkakészletében található *GMA900* papíron ugyan viszonylag fejlett megoldásnak tűnik (az *ATI*-hoz hasonlóan ez is támogatja a 2.0-s pixel shader), ám teljesítményben jóval gyengébb a *Radeon IGP*-nél. Ebből a szempontból még rosszabb a helyzet a régi lapkakészletet használó *QWERTY* és *VIA*-féle *UniChrome Pro IGP*-vel dolgozó *Fujitsu-Senorg* páros esetében, amely nemcsak a sebesség, hanem a tudásszint szempontjából sem üti meg a modernebb játékok által elvárt szintet. (Azonban az *UniChrome Pro* hardveres *MPEG2* dekódolóként is működik, ami *DVD*-lejátszáskor igen jól jön.) Összefoglalva tehát azt kell mondanunk, hogy akciódúsabb, látványra épülő játékok futtatására ezek a gépek nem alkalmasak.

Dell D510: kicsit drága, de a legjobb

A gép teljesítményét nagymértékben befolyásoló memória mérete 256 és 512 MB között váltakozott. Mivel az alaplap integrált videokártyák ebből még elvesznek, a kevesebb RAM-mal szerelt számítógépek bővítése mindenképpen ajánlott, hiszen a *Windows XP* 256 MB alatt már érezhetően lelassul.

Monitorok és tárolók

Monitorok területén a „fapad” úgy látszik egyet jelent a 4:3-as képarányú, 15 colos XGA felbontású panelekkel, ugyanis az összes gép ilyen kijelzővel érkezett. Ennek megfelelően látványban nem sok különbséget tapasztaltunk, irodai jellegű munkára valamennyi tökéletesen megfelel.

Érezhető a spórolási szándék a merevlemezek kiválasztásánál is, 60 GB-os tárolókapacitásnál többel egyik gyártónál sem találkozunk (természetesen a bővítési le-

Compal AL51: kiváló vétel

hetőség minden esetben adott). Az optikai meghajtók esetében nem sok különbséget tapasztaltunk a drágább gépekhez képest: itt is érkeztek *DVD-RAM* íróval szerelt masinák (*Toshiba* és *Acer*), de a többség az „egyszerű” *DVD+-RW DL* írókat preferálta. A legolcsóbb, ám legkevésbé hasznos eszközt, azaz kombó meghajtót a *QWERTY* és a *Senorg* szerelt a gépébe.

Csatlakozási lehetőségek

Felsőbb kategóriában már annyira magától értetődő, hogy szóba sem kerül a *WLAN* adapterek megléte (annál is inkább, mivel a *Centrino* platform kötelező alkatrészét képezi). Esetünkben azonban nem ez a helyzet, ilyen lehetőségre csupán a *Dell*, a *QWERTY*, a *Fujitsu Siemens*, az *Acer* és a *Senorg* gépében leltünk. Természetesen a modul utólagos beszerelésére és így bővítésre is lehetőségünk van, a *Notebookcentrum*tól érkezett *Compal AL51* például körülbelül 10 ezer forinttal drágábban már *WiFi*-képes konfigurációban is kapható.

HP nx6110: alap a fejlesztéshez

CHIP Így teszteltünk

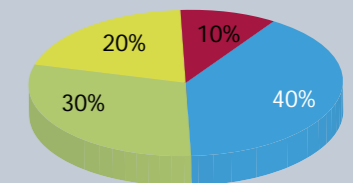
Noteszgépeinket a már megszokott módon teszteltük, majd négy szempont szerint osztályoztuk. A *Teljesítmény* mérése során irodai és multimédiás alkalmazások futási idejét mértük, illetve pár szintetikus benchmark programot is lefuttattunk. Általános felhasználású masináról lévén szó, a részeredmények súlyozását is úgy állapítottuk meg, hogy a végpontszámában egyenlő mértékben szerepeljenek a különböző szoftverek.

A játékprogramok sebességét mérő 3D-s tesztekkel ezúttal kihagytuk, elsősorban azért, mert a gépek java része nem is tudta volna ezeket megfelelően (vagy esetenként egyáltalán) lefuttatni.

A *Szolgáltatások* pontszám alatt szokás szerint a teljesítményt egyáltalán nem, vagy csak nagyon kis mértékben befolyásoló hardverek (például merevlemez mérete, optikai meghajtó és így tovább), illetve a csatlakozók számát és típusát pontoztuk.

A *Hordozhatóság* pontjaiba ezúttal is a méret, a tömeg és természetesen az elemlettartam értékelése került, ám mivel ezeket a gépeket valószínűleg nem a fél napokat átutazó és vonaton vagy repülőn is dolgozó üzletemberek vásárolják, az összpontszámába ezúttal csak kisebb mértékben számított bele.

A *Hozzáadott értékek* alatt a garanciát és a mellékelt szoftvereket pontoztuk. Az Akadémiai Licenc elérhetősége miatt az operációs rendszert nem tettük kötelezővé, de mivel a licenc nem mindenki számára hozzáférhető, értékeltük a meglétét.

- Teljesítmény
- Szolgáltatások
- Mobilitás
- Hozzáadott értékek

A felsőbb árkategóriában terjedő *Bluetooth* kapcsolatnak itt nyoma sincs (egyetlen gép sem rendelkezik ilyen adapterrel, de persze utólag többre is beszerelhető, ha szükségét érezzük). Az alapszintű szolgáltatásnak tekinthető *Ethernet* azonban valamennyi masinában megtalálható, és a modemet is egyedül a *Senorg Fidelity*ből hagyták el. A külső bővítések számára elenged-

Termék	Dell Latitude D510	Compal AL51	Senorg Fidelity	HP nx6110	Fujitsu Siemens Amilo K7610	Toshiba Satellite L100-112	IQ 808	Acer Travelmate 2451NLMi
Beküldő	HRP	Notebookcentrum	Senorg Hungary	HP Magyarország	Fujitsu Siemens	Ramiris	QWERTY	Acer Computer Magyarország
Információ	www.hrp.hu	www.compal.hu	www.senorg.hu	www.hp.hu	www.fujitsu-siemens.hu	www.ramiris.eu	www.qwerty.hu	www.acer.hu
Tájékoztató ár (bruttó Ft)	199 900	167 760	155 000	179 388	189 900	199 900	153 300	198 788
Garancia (év)	3	1	2	1	1	1	2	1
Végeredmény	97	93	89	88	86	86	85	83
Ár/érték	közepes	kiváló	kiváló	közepes	közepes	közepes	nagyon jó	közepes
Teljesítmény (40%)	95	91	94	84	88	86	81	80
Szolgáltatások (30%)	97	100	85	84	91	87	85	94
Hordozhatóság (20%)	99	100	93	100	78	82	100	80
Hozzáadott érték (10%)	100	64	71	93	82	93	71	64
Röviden	Nagy tudású és igényes kivitelű notesz, ám ezért fizetnünk is kell	Remek felszereltségű és sokat tudó modell, kedvező árral	Kedvező ára és jó felszereltsége miatt kiváló vétel lehet	Igényes kivitelű, ám egyszerű felszerelésű – érdemes tehát bővíteni	Asztali processzora különösen a hordozhatóságát fogja vissza	Megbízható középkategóriás masina, megérdemelné némi bővítést	Jó hordozhatóság, közepes teljesítmény, nagyon kedvező áron	Energiatakarékos alkatrészei ellenére az elemélettartama nem a legjobb
Műszaki adatok								
CPU	Intel Celeron M 380	Intel Celeron M 370	Intel Celeron M 370	Intel Celeron M 370	AMD Sempron LV 3100+	Intel Celeron M 380	Intel Celeron M 350	Intel Celeron M 410
Chipset	Intel 910GML	Intel 915GM	VIA PM800	Intel 910GML	VIA K8M800	ATI Radeon Xpress 200M	Intel 852GM	ATI Radeon Xpress 200M
VGA	Intel GMA900	Intel GMA900	VIA/S3 Unichrome Pro	Intel GMA900	VIA/S3 Unichrome Pro	ATI Radeon X300	Intel Extreme Graphics2	ATI Radeon X300
Monitor	15" XGA	15" XGA	15" XGA	15" XGA	15" XGA	15" XGA	15" XGA	15" XGA
Memória	512 MB DDR2	512 MB DDR2	512 MB DDR	256 MB DDR	512 MB DDR	256 MB DDR2	512 MB DDR	256 MB DDR2
HDD	40 GB PATA	60 GB PATA	60 GB PATA	40 GB PATA	40 GB PATA	40 GB PATA	40 GB PATA	60 GB PATA
ODD	DVD+-RW DL	DVD+-RW DL	DVD/CDRW kombó	DVD+-RW DL	DVD+-RW DL	DVD-RAM	DVD/CDRW kombó	DVD-RAM
USB/IEEE1394	4/●	4/●	3/○	2/●	4/○	4/○	4/○	3/○
WLAN	●	○	●	○	●	○	●	●
Kártyaolvasó	○	sd/mmc/ms	sd/mmc/ms	○	○	○	○	○
PCMCIA	1	1	1	2 db PCMCIA	1	1	1	1
DVI-I/DVI-D/Sub/S-Video	○/○/●/○	○/○/●/●	○/○/●/○	○/○/●/○	○/○/●/●	○/○/●/●	○/○/●/●	○/○/●/○
Extrák, érdekességek	soros+párhuzamos port, dokkolócsatlakozó, egyszerűen kivehető optikai meghajtó	párhuzamos port, a CD előre nyílik	nincs modem	dokkolócsatlakozó külső akkuhoz	○	médialejátszó gombok	○	○
Operációs rendszer	Windows XP Home	○	○	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	○	Linux
Fontosabb szoftverek	PowerDVD, Sonic programok	Nero, WinDVD	Nero, PowerDVD	HP ProtectTools, WinDVD, NAV, Sonic programok	Nero, WinDVD	WinDVD, NIS 2006, Sonic programok, Toshiba eszközök	Nero, WinDVD	○
Méret [mm]	335×277×40	333×276×37	333×278×36	328×265×37	325×275×39	330×275×35	325×275×39	358×265×40
Tömeg [kg]	2,79	2,81	2,66	2,64	2,71	2,66	2,72	2,62
Mérési eredmények								
Office [pont]	17,4	16,9	16,2	15,1	13,2	15,5	15,7	14,1
Multimédia [pont]	20,4	20	21,8	17,2	20,9	17,5	17,7	15,9
PCMark 2005 [pont]	1676	1497	○**	1570	○**	1846	○**	1903
MP3 tömörítés [m:s]*	5:43	6:07	4:47	6:09	5:50	5:46	6:57	6:09
XviD tömörítés [m:s]*	8:09	8:47	7:33	8:38	7:10	8:34	10:14	8:52
Rar [KB/s]	321	298	239	296	321	298	225	307
Elemélettartam [óra: perc]	2:51	2:52	2:14	2:38	1:24	1:29	2:47	1:27

*A kisebb érték jobb. **Nem futott le a teszt.

hetetlen USB csatlakozókból a legtöbb gépen a maximális négy darabot sikerült elhelyezni, de a HP sajnos csak két kivezetéssel szerelte fel az nx6110-est, ami néha kellemetlenséget okozhat.

A noteszgépek esetében a másik elterjedt bővítési lehetőség a PCMCIA csatlakozó, amelyből általában egyet találunk a noteszgépek oldalán – kivéve a HP-t, ahol a két USB csatlakozót kompenzálva, rögtön két bővítőnyílással is ellátták masinájukat.

A régen elfeledett csatlakozók egész tárházát találjuk a Dell D510-esen, ugyanis nemcsak párhuzamos (ami a Compal AL51-en is van), hanem soros portot is ta-

lálhatunk rajta, ami kifejezetten jól jön például az iskolai laboratóriumokban.

Érdekes módon a gyártók nem kényeztetik el a digitális média rajongóit: a FireWire csatlakozó a legtöbb gépről hiányzik, ilyen csak a HP, a Dell és a Compal eszközein van, kártyaolvasót pedig csak a Compal és a Senorg gépén találtunk.

Extrák és érdekességek

Ebben a kategóriában különösebb extra szolgáltatásokkal sem találkozhatunk. Természetesen a nagyobb cégek igyekeznek legalább garanciális szolgáltatásokkal vagy szoftverekkel többet nyújtani. Tesztünkben nem volt

Toshiba Satellite: letisztult vonalak

HP: a legjobb tappad

feltétel a Windows XP operációs rendszer megléte, amelynek külön beszerzése a noteszgépek bruttó végfelhasználói árát körülbelül 20 ezer forinttal megnöveli, ám a diákok az Akadémiai Licenc (Campus License) megállapodás keretében ennél sokkal kedvezőbb áron is hozzájuthatnak az alapvető szoftverek nagy részéhez. Mivel sok cég csak operációs rendszerrel együtt ad el notebookot, ők már eleve magasabb áron kénytelenek kínálni gépeiket, ami táblázatunk ár rovatában is jól látszik.

Az előre telepített Windowszal érkező gépek közül elsősorban a HP és a Toshiba látta el vásárlóit hasznos eszközökkel (HP Protect Tools, a Toshiba különféle segédprogramjai, illetve a Norton Antivirus), de például a Linuxszal érkező Acer gépét is (amint Windows kerül rá) felszerelhetjük a cég Empowering Technology elnevezésű segédeszközeivel (amelyek ingyen tölthetők a cég weboldaláról).

A külalak igényessége és kivitele szempontjából az egyes noteszgépek között nincs sok különbség. A HP, az Acer és a Toshiba a tőlük megszokott formatervvvel jelentkezett (és szokás szerint a HP-é a legjobb tappad díja is), míg a többi gép a Clevo, a Mitac vagy éppen a Compal által gyártott alapokhoz ragaszkodott – még a Fujitsu Siemens is.

Rosta Gábor ■

QWERTY COMPUTER **IQ NOTEBOOK** **A HORDOZHATÓ ÉRTELEM**

NOTEBOOK szaküzlet és szerviz: 1111 Budapest, Bartók Béla út 9. Tel.: 209-4733

IQ 808

Intel Celeron M 1,3 GHz, 256 MB DDR Ram, 40 GB HDD, 15" TFT CD-RW - DVD Combo

129.900.-

IQ 806

Intel Celeron M 1,3 GHz, 512 MB DDR2 Ram, 40 GB HDD, 15" TFT DVD író

159.900.-

KIEMELT AJÁNLATUNK:

IQ 660 NW

Intel Celeron M1,6 GHz, 512 MB DDR2 Ram, 40 GB HDD, 15,4" TFT, DVD író

219.900.-

IQ 540 NW

Intel Celeron M1,6 GHz, 512 MB DDR2 Ram, 40 GB HDD, 14" TFT, DVD író

209.900.-

ÁRAINK BRUTTÓ ÁRAKI!

A leggyorsabbak

A piacon ma már több olyan monitor is kapható, amely kimondottan a játékosok számára készült. Tesztünkben a hat legnépszerűbb és leggyorsabb típust vettük tüzetes vizsgálat alá, hogy kiderüljön, melyikük a legjobb.

Néhány éve a TFT monitorok még luxusnak számítottak, napjainkban viszont már jóval több lapos megjelenítő fogy, mint CRT-s monitor. A gyártási költségek csökkenése és a technológia fejlődése révén a változatos felhasználói igények kielégítésére különféle monitortípusokat forgalmaznak. A filmek kedvelői például választhatnak szélesvásznú megjelenítőt, aki pedig sokat játszik, olyan típust, amelyek nagyon rövid a válaszideje. Tesztünkben olyan 19 colos monitorok nevezhettek, amelyek az utóbbi csoportba tartoznak.

Fejlődéstörténet

Ahogy a CPU és a videokártya esetében, úgy a monitoroknál is a játékok követelik meg a legnagyobb teljesítményt. A lapos megjelenítőknél a teljesítményt akár egyetlen adattal is jellemezhetjük: a válasz-

idővel. Ez a jellemző szabja meg, mennyi idő telik el egy képpont vezérlése és tényleges „beállása” között. Minél rövidebb ez az idő, annál jobb; minél gyorsabb egy monitor, annál kevésbé mosódnak el a gyorsan mozgó ablakok, tárgyak, emberek stb. körvonalai.

A játékra és filmnézésre is remekül használható monitorok közül az első „fecskék” 2004 második felében jelentek meg, ekkor kezdtek a gyártók átállni a 8 ms-os, tehát elméletileg akár a 62 fps tökéletes megjelenítésére is képes berendezések előállítására.

Az EIZO más úton indult el: a japán cég a szürkeárnyalatok közötti váltás idejét az akkor még csak az LCD TV-kben használatos *overdrive* átültetésével javította – a képpontok reakcióját a feszültségértékek rövid ideig tartó túladagolásával növelték. Az első tesztek bebizonyított-

Összegzés

Ahogy vární lehetett, a monitorok pontszámában nagyon közel kerültek egymáshoz. A megmérettetésen végül az Acer AL1951Cs bizonyult a legjobbnak (mindössze egyetlen ponttal megelőzve a képminőségben kicsivel gyengébb, de a szolgáltatások terén jobban teljesítő LG L1970HR-t). Az Acer monitora a *CrystalBrite*-nek köszönhetően kiváló képminőséget produkált, és a tervezésére sem lehetett panasz.

A *Legjobb vétel* díját a *Belinea 10 19 27*-es monitora kapta. Ára messze a legkedvezőbb a mézőnyben, sőt még egyes 17 colos (felsőkategóriás) megjelenítőknél is olcsóbb.

A *Különdíjat* az ASUS PG191-es monitora kapta, amely több egyedi megoldást is tartalmaz. Közéjük tartoznak például az extravagáns érintőpaneles kezelőszerkevek, a monitoroknál szokatlannul nagy teljesítményű, 15 wattos hangrendszer és a beépített webkamera is.

Termék	Acer AL1951Cs	LG Flatron L1970HR	Samsung SyncMaster 940BF	ViewSonic VX922	ASUS PG191	Belinea 10 19 27
Beküldő	Acer Magyarország	LG Magyarország	Samsung	RRC Hungary	ASUS	Ramiris
Információ	www.acer.hu	www.lg.hu	www.samsung.hu	www.rrc.hu	hu.asus.com	www.ramiris.eu
Bruttó ár [Ft]	107 730	104 800	99 990	93 900	115 000	83 000
Garancia [év, típus]	3	3	3	3 (helyszíni)	3	3
Pixelgarancia [fekete/fehér/alpixel]	ISO 13406-2	ISO 13406-2	ISO 13406-2	1 hibás pixel (3 évig)	ISO 13406-2, vagy 1 fényes pixel az első évben	ISO 13406-2
Végeredmény	87	86	85	85	83	81
Ár/teljesítmény	közepes	közepes	közepes	kiváló	közepes	kiváló
Működési jellemzők (40%)	84	89	88	92	85	84
Képminőség (40%)	97	92	91	89	85	87
Kezelhetőség (10%)	85	90	85	85	65	80
Szolgáltatások (10%)	60	50	50	40	80	50
Röviden	Kiváló, CRT-közeli képminőség	Az f-ENGINE-nel a képminőség tovább javult	A legjobban beállított gyári színprofilok	A világ első 2 ms-os monitora	Felszereltség alapján biztos befutó	Akár irodába is tökéletesen megfelel
Műszaki adatok						
Képtároló [col]	19	19	19	19	19	19
Felbontás [pixel]	1280×1024	1280×1024	1280×1024	1280×1024	1280×1024	1280×1024
Képpontméret [mm]	0,294	0,294	0,294	0,294	0,294	0,294
Látószög (H/V) [fok/fok]	150/135	160/160	160/160	170/170	150/135	140/135
Válaszidő [ms]	4	2	2	2	2	3,9
Színreprodukció	24	18	18	18	18	18
Fényerő [cd/m²]	400	300	300	270	320	270
Kontrasztarány [X:1]	700	2000	700	650	800	550
Képfrekvencia [Hz]	56-75	56-75	56-75	50-75	56-75	56-75
Bemenetek	D-Sub, DVI	D-Sub, DVI	D-Sub, DVI	D-Sub, DVI	D-Sub, DVI	D-Sub, DVI
Beépített hangszóró	●	○	○	○	●	●
Beépített kamera	○	○	○	○	●	○
USB elosztó	○	○	○	○	●	○
Fogyasztás [watt]	50	39	38	35	46	45
Méret [mm]	416×427×164	412×414×237	408×408×200	431×468×201	442×462×218	426×406×189
Tömeg [kg]	5,4	5,4	5,5	6,7	6,4	5
Mérési adatok*						
Megvilágítás (fehér) [lux]	327	303	293	298	285	245
Megvilágítás (fekete) [lux]	2,5	1,9	2,4	2,2	2,3	2,1
Kontrasztarány [X:1]	131	159	122	135	124	117
Megvilágítás szórása	19,0	19,6	10,3	12,8	10,8	11,3
Képpont-kigyulladás idő [ms]	6,7	4,8	4,4	5,9	5,8	4,8
Képpont-kikapcsolási idő [ms]	8,2	6,2	6,7	3,4	8,4	10,2

*A Megvilágítás- (fehér) és kontrasztarányértékeknél a nagyobb, egyébként pedig a kisebb érték a jobb **Az ISO 13406-2 szabvány 3 fekete, 3 fehér vagy 7 hibás alpixelt engedélyez

Az Acer népszerűsége nem véletlen: a gyártó mindvégig kitarított a 24 bites színnyelvvel mellett

ták, hogy ez jó döntés volt: az EIZO 17 és 19 col méretű overdrive-os monitorai valamivel drágábban ugyan, de jobb képminőséget produkáltak.

Idővel a két irányzat egyesült: ma már az EIZO termékkatalógusában is megtalálhatók a 8 ms-os, de persze továbbra is overdrive-os monitorok, míg a túlzérlés néhány hónapon belül más gyártók elektronikájába is bekerült. Igaz, elsősorban nem a képminőség javítása érdekében, hanem azért, hogy lejjebb szorítsák a 6–8 ms-os válaszidőértékeket. Megkezdődött ugyanis a harc a világ leggyorsabb monitora címért. A 2 ms-os értéket elsőként

a ViewSonic érte el a VX922-vel, kereskedelmi forgalomba pedig a Samsung 940BF került először.

A nagy sietségben sajnos a legtöbb gyártó elfelejtette, hogy a képminőség legalább olyan fontos, mint a gyorsaság, így csaltak egy kicsit: gyors, de 24 helyett csak 18 bites színreprodukcióra képes monitorokkal árasztották el a piacot. A különbség egyesek

DVI bemenet: szerencsére a közép- és felsőkategóriában általános

Szubjektív

HIGYED GÁBOR
nunkatárs

Bár vannak, akik esküsznek rá, én 8 ms alatt már nem igazán tudok minőségbeli különbséget felfedezni a monitorok képe között. Valószínűleg a hiba nem bennem van: a 2-4 ms-os adatok ugyanis GTG eredmények, azaz a szűrkeármalatosok közötti váltásra értendő. Ahogyan az méréseinkből is kiderült, a teljes válaszidő még a leggyorsabb monitornál is csak 4 ms feletti, az átlagos érték inkább 4-6 ms. Valós felhasználási körülmények között tehát ezek a monitorok szinte teljesen úgy viselkednek, mint a gyári adatok alapján 6-8 ms-os masinák. Persze ha biztosra akarunk menni, és bevállaljuk a 10-15%-os többletköltséget, a tesztben szereplő monitorok jó választást jelentenek. Csalódnai biztosan nem fogunk!

szerint látható, mások szerint nem. A CHIP tesztlabor azon a véleményen van, hogy a színmélységet nem szabad feláldozni a rövidebb válaszidő kedvéért.

Év eleji bejelentésével összhangban a Samsung azt tűzte ki célul, hogy 2006-ban javítsa a képminőséget, azaz hogy visszaterjén a 24 bites megjelenítésre. Egy másik

ViewSonic VX922: helyszíni garancia és pixel-hiba-mentesség

pozitív példa az LG, amelynek legújabb, f-ENGINE-nel szerelt monitorai között újra van 24 bites – bár a tesztünkben szereplő L1970HR nem az.

A mezőnyről

Tesztünkre ezúttal hat monitor nevezett, amelyek mindegyike a közép-, vagy még inkább a felső kategóriát képviseli gyártója termékpalettáján. Ez több mindenben is megmutatkozott, például abban, hogy

valamennyi írásunkban szereplő monitoron volt DVI bemenet. Ez az ASUS PG191 esetében különösen fontos, hiszen ezen a készüléken nincsen automatikus finomhangolási lehetőség. Az ASUS monitora ettől eltekintve igazi multimédiás eszköz: beépített hangszórója 2.1-es rendszerű, azaz a mélynyomót is tartalmaz, s ezen felül találni benne webkamerát, illetve USB elosztót is.

Elegáns ASUS: az összképet az érintőpaneles gombok teszik teljessé

Az LG egy új megoldással, a Flatron márkanévhez kapcsolódó f-ENGINE lapkával igyekszik javítani monitorai képminőségét; a lapka folyamatosan elemzi a megjelenített képet, s az optimális képminőség érdekében az adatok alapján változtatja a fényerőt és a kontrasztarányt.

Az Acer kiugróan sikeres 1951-es sorozatából az AL1951Ds sajnos még nem érkezett meg az országba a teszt lezárásakor, így annak „kistestvérét”, az AL1951Cs-t vizsgáltuk meg. A készülék a CrystalBrite tech-

SyncMaster 940BF: a monitor paramétereit PC-ről is szabályozhatók

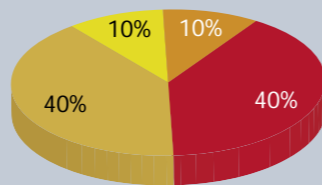
CHIP Így teszteltünk

A monitorok teszteléséhez a bekapcsolás után fél órával kezdtünk hozzá – ennyi idő biztosan elég minden megjelenítőnek, hogy kellően bemelegedjen. A készülékeket egy teszttábla segítségével állítottuk be a tüzetesebb vizsgálat előtt (kalibráltuk a színhőmérsékletet, a fényerőt, a kontrasztarányt, és ahol lehetett, korrigáltuk a gamma értéket). Ezután egy fényerősség-mérővel meghatároztuk az optimális beállításokra érvényes fényerő- és kontrasztarány-értékeket, illetve a megvilágítás egyenletességét. A válaszidőt ezúttal is oszcilloszkóp segítségével vizsgáltuk – szokásunktól eltérően azonban a gyártók mérési metodusát választottuk, azaz a 10-90%-os válaszidőt mértük. Nem követtük azonban mindenben a gyártók eljárását: a szűrkeármalatos színváltás helyett továbbra is a valós felhasználási körülményekre inkább jellemző fekete-fehér képpontok közötti váltás idejét mértük – ez a katalógusokban Full response time néven szerepel.

A szubjektív képminőséget FPS játékokkal és filmekkel határoztuk meg, s elsősorban az elmosódás mértékét, illetve a képek részletességét elemeztük. A képminőség pontszám részben szubjektív elemeket is tartalmaz.

A kezelhetőségnél figyelembe vettük a menürendszer felépítését és a gombok számát, valamint azt, hogy milyen könnyen érhető el az egyes szolgáltatások.

A szolgáltatások pontszámába ezúttal is az olyan extrákat számítottuk bele, mint az emelhető káva, a forgatható talp, a DVI bemenet, a talpba épített csatlakozók stb.

- Működési jellemzők
- Képminőség
- Kezelhetőség
- Szolgáltatások

nológiát használja, de nagy fényerejével és érdekes dizájnjával is felhívja magára a figyelmet: a kezelőszerkezet és a csatlakozók egyaránt a talpra kerültek.

A Belinea 10 19 27 beépített hangfalpárt is tartalmaz, míg a Samsung SyncMaster 940BF és a ViewSonic VX922 monitorok esetében a DVI az egyetlen hardveres érték-növelő szolgáltatás.

A 2, illetve 4 ms-os válaszidőt a gyártók egyelőre csak TN panelekkel képesek elérni – nem meglepő tehát, hogy a hat versenyző mindegyikébe ilyen panelt építettek. Túl nagy minőségbeli eltérésekről nem lehet beszélni: a fényerő- és látószögértékek nagyon közel vannak egymáshoz, a gyári adatoknál szereplő kiugróan magas kontrasztarány pedig optimális beállítások mellett nem nyújt számottevően jobb teljesítményt.

Tapasztalatok

A mérések alapján egyértelmű, hogy gyorsultak a monitorok. Az már más kérdés, hogy jár-e ez bármilyen szemmel is látható előnnyel. Szerintünk valóban értékelhető többletet nem adnak a 2-4 ms-os monitorok, a minimális eltérést jóformán csak akkor lehet felfedezni, ha egy „gyors” és egy

Kifogástalan menürendszer: az LG Flatron még a színprofilok használatára is lehetőséget kínál

„lassabb” monitort egymás mellé teszünk.

A képminőséggel minden monitor esetében elégedettek voltunk, de hozzá kell

Funkcionális dizájn: a Belinea monitora azok számára ideális, akik kényesek a könnyű kezelhetőségre

tenni, hogy minden monitor igényelte a finomhangolást: a gyári értékek a Belinea és az LG esetében nagyon, a többieknél enyhébben eltértek az optimalistól. A 6500K-s színhőmérséklet és a tesztábrás beállítás után már minden monitor közel azonos színvonalon teljesített. A mezőnyben az Acer egyedülként használt 24 bitet a színárnyalatok megkülönböztetésére.

Az AL1951Cs gyártásában a CrystalBrite technológiát is alkalmazták, amely láthatóan élénkebb színeket eredményez, a hátránya viszont, hogy a felület a CRT monitorok képernyőfelületéhez hasonlóan tükröződik, s van, akinek ez – főleg nappal – zavaró lehet. A betekintési szög minden egység-nél kicsi volt, a 150-160 fok volt a jellemző vízszintes irányban. Ez sajnos a TN panelek vejejárója, meg kell barátkoznunk vele.

A kényelmi szolgáltatások közül leginkább a talpra szerelt csatlakozókat és a forgatható kávé értékeltük. A monitorok kezelése nem igazán okozott meglepetést, a gyártók szinte sehol sem változtattak a már jól

Pixelgarancia

A TFT panelek gyártásakor nem kizárható ki minden hiba: a jelenlegi gyártási technológia mellett előfordulhat, hogy egy-egy képpont hibásan vagy egyáltalán nem világít. Ez természetesen nagyon bosszantó, ám egyszerűen védekezhetünk ellene: vásárláskor minden esetben vizsgáljuk meg a kiválasztott készüléket.

A pixelhiba egyébként még így sem zárható ki teljesen: előfordulhat, hogy a használat elején nem, csak néhány nappal/hétrel később jelentkeznek. Ezért feltétlenül kérdezzünk rá: hány és milyen súlyos pixelhiba jelentkezésekor kérhetjük a cserét. A gyártók akár monitortípusonként is egyedi feltételeket szabhatnak, így sokszor a forgalmazók sem tudják pontosan az adott monitorokra vonatkozó előírásokat. Vásárlás előtt ezért lehetőleg írásban tisztázzuk a kereskedővel a pontos feltételeket, hogy elkerüljük a későbbi vitákat.

bevált megoldásaikon. A Samsung, az LG és az ASUS esetében színprofilok teszik kényelmesebbé a használatot, sőt az ASUS készülékénél még hangprofilok közül is választhatunk. Más kérdés, hogy ez utóbbinak véleményünk szerint nem sok értelme van: nem a beépített hangfalpár minősége miatt, hiszen az meglepően jó, hanem azért, mert aki-nek van pénze a PG191-re, az igazi hangfalakat is tud venni magának. Az ASUS egyébként maradt az érintőpaneles megoldásnál, amelyen a gombok ezúttal kellően érzékenynek bizonyultak.

Összességében az is elmondható, hogy talán nem véletlen, hogy 2-4 ms-os monitort nem készít minden gyártó: az előrelépés a képminőségben nagyon csekély, a többletköltség pedig túlságosan is nagy. Néhány hónap belül az árak valószínűleg rendeződnek, ezt érdemes lehet kívánni.

Higyed Gábor ■

Processzorok	bruttó	Memóriák	bruttó	Alaplapok	bruttó
Athlon64 3200+ (S.939) OEM	18.720	DDR400 512MB: Kingmax 3év	12.450	ASUS: A8N SLI/SLI-SE	26.700/23.520
Athlon64 3500+ (S.939) OEM	22.200	DDR2-677 512MB Samsung 2év	10.550	ASRock: K8UpNF3 / A8XM	10.650/11.400
Athlon64 3500+ (S.AM2) BOX	26.280	DDR2-677 1024MB Samsung 2év	19.920	Asrock AM2NF4G-SATA2	16.980
Celeron-D (S.775) 2.5GHz BOX	10.950	PenDrive: 1G/2G	5.400/10.290	Gigabyte (2év): K8U-939/K8NS	11.988/12.150
Celeron-D (S.775) 3.0GHz OEM	14.394	SD Avixe 1G/2G	6.480/12.600	GigaByte (2év) K8NF9 Ultra	22.200
Intel P4 (S.775) 3.0GHz BOX 2x2MB	45.600	CF 512/1G/2G	4.620/7.500/14.988	GigaByte (2év) K8N-SLI	20.340
Intel P4 (S.775) 3.2GHz BOX 2x2MB	53.280	XD Olympus 1G	12.990	GigaByte (2év) M55plus-S3G	22.980
Intel P4 (S.775) 3.4GHz BOX 2x2MB	59.400				
Videokártyák	bruttó	Merevlemezek	bruttó	Optikai meghajtók	bruttó
ATI 9250 Captiva 128MB	8.490	Sams. (8M) 160	15.180	LG H10N fehér/fekete	8.190/8.580
ATI 9600Pro HIS 128MB	17.988	Sams. (8M) 200/250	17.250/19.560	LG H20L fehér / fekete	9.000/9.360
ATI X1600Pro HIS IceQ 256MB	33.360	Sams. (SATA2) 160/200	15.120/18.600	NEC 4571 fehér/fekete	9.150/9.240
ATI X1600Pro GeCube 512MB	33.000	Sams. (SATA2) 250/300	19.680/24.180	Pioneer 111D fehér/fekete	9.120/9.360
GF 6600GT 128MB GigaByte	27.840	Sams. (2.5") 80 8M 5400rpm	20.550	Festékpatronok, tonerek	bruttó
GF 7600GS 256MB Club3D	29.850	Sams. (2.5") 100 8M 5400rpm	27.000	Canon BCI-24 fekete / színes	1.800/3.588
GF 7600GT GigaByte silent 256MB	47.250			Canon CLI-8 fekete / CMY	2.760/2.790
TV-Tuner kártyák	bruttó	Monitorok	bruttó	HP 6656/ 6657 komp.	3.450/4.950
Pinnacle PCTV Stereo XE Pro	6.600	17" TFT Acer 1716As 8ms	47.400	HP 6658 photo	5.280
Leadtek TV2000 Expert	13.950	19" TFT LG L1940PQ 8ms	91.800	HP C8727 / 8728	3.990/4.620
Szoftverek	bruttó	Apple Macintosh	bruttó	HP toner Q2612 orig. / komp.	14.700/10.980
Win.XP OEM: Home / Prof.	24.960/39.960	Mac Mini 1,5GHz Intel Core Solo	172.800		
Hangkártyák	bruttó	Mac Mini 1,66GHz Intel Core Duo	232.800		
C-Media 5.1 / 7.1	1.980/3.360	iMac 17" 1,83GHz Intel/512/160	359.400		
		iPod nano 1GB / 2GB	44.400/61.800		
		iPod 30GB / 60GB	97.800/129.900		

MagiComp

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.

Tel.: 1/373-05-82 Nyitva: 20/538-65-46 H-P: 8-20h
30/489-13-39 Sz: 10-16h

1036 Budapest, Lajos utca 47.

a 6., 60., 85-os busz megállójában

Tel.: 1/242-00-83 Nyitva: H-P: 9-19h Sz: 10-16h

CD-DVD polírozás!

Ha újra olvasni akarod öreg, karcos lemezeidet, hozd el hozzánk!

További részletek online árlistánkon... Az árvaltoztatás jogát fenntartjuk! Áraink tartalmaznak a 2%-os készpénzfizetési kedvezményt.

bruttó 990 Ft

Megvárható, kb. 5 perc alatt kész!

A mozigépek lelke

HTPC sorozatunkban ezúttal a belbecssel foglalkozunk, azaz az alapvető hardverelemeket vesszük sorra. Több konkrét terméket is bemutatunk, amelyek kiválóan beválhatnak egy vérbeli mozigép alapjaként.

Sorozatunk korábbi részeiben már foglalkoztunk a házimozi-PC buktatóival, melyekre fontos odafigyelnünk, majd a hűtéssel, aminek maximális hatékonyságának és tökéletesen csendesnek kell lennie, ha igazán jó HTPC-t szeretnénk építeni. Ezúttal a gép részegységeit vesszük sorra, és konkrét modelleken mutatjuk be, melyiket miért tartjuk érdemesnek arra, hogy épülő gépünk elemei legyenek.

Központi kérdés

A számítógép és így a házimozi-PC talán legfontosabb alkotóeleme az alaplap, mégis a processzorokkal kezdjük, hiszen itt dől el az a nehéz, de fölöttébb fontos kérdés, hogy *Intel* avagy *AMD* vonalon induljunk-e el. *AMD* esetén a *Socket 939* még mindig jó választás lehet, főképpen akkor, ha a fiók alja rejt még némi *DDR* memóriát, vagy kimentettünk előző gépünkől egy *S939*-es *CPU*-t. Ha azonban teljesen új gépet építünk, válasszunk inkább az *AM2*-es foglalatba illeszkedő modellek közül – ezek előtt nagyobb jövő áll, így később a bővítéssel

sem lesznek gondjaink, ráadásul a platform nem drágább elődjénél.

Ha szeretnénk olcsón megúszni a HTPC-építést (de nem feláldozva a minőséget és a sebességet), és egyelőre nem tervezzük mondjuk (kettőnél) több tunerkártya egyidejű használatát, választhatunk egymagos *Athlon 64*-et is. A *3200+* vagy afölötti modellek már tökéletesen alkalmasak HTPC-s feladatokra, de az időközben egyre olcsóbbá váló *3800+* is jó döntés lehet. Mivel azonban az *X2*-es *CPU*-k árai nemrég látványosan zuhantak, érdemes inkább ilyen modellt választani: alacsony fogyasztás mellett kiváló teljesítményt kapunk, és a párhuzamos felvételkészítéskor sem adódhatnak sebességbeli problémák.

Nyár közepén az *Intel CPU*-k világa is fejetejére állt az új *Core 2 Duo* modellek bevezetésével. Az eredmény egy kiváló *CPU*-család, amely amellet, hogy a jelenlegi legjobb ár/teljesítmény arányt kínálja, a régebbi modellek árait is a mélybe taszította. Ez jó hír a HTPC-építők számára, hiszen a jó teljesítményű *Pentium D 920/930* immár könnyen elérhető, és ugyan kénytelenek leszünk egy nagyjából 10 ezer forintos darab-

Sorozatunk részei

1. Általában a HTPC-ről
2. A HTPC hűtése
3. A HTPC hardverelemei: alapelemek
4. A HTPC hardverelemei: „HTPC-sító” elemek
5. HTPC-szoftverek

Ha sorozatunk korábbi részei érdeklik, a kívánt lapszámokat megvásárolhatja az ITmédiabolt-ban (www.itmediabolt.hu).

ra cserélni a hangos gyári hűtőt, a duplamagos *CPU* teljesítménye tökéletesen megfelel a házimozi feladatokra. Aki pedig a biztos utat választaná, annak egy egyszerűbb, *6300*-as vagy *6400*-as *Core 2 Duót* javasolnánk, ám az alaplapoknál kiemelten figyelnie kell a kompatibilitásra.

A HTPC gerince

A nappaliban, a tévé mellett megbúvó HTPC esetében bizony létkérdés, hogy tetszetős külsejű legyen. Ma már számtalan dizájnos, minőségi ház közül válogat-

hatunk, ám szinte minden esetben némi kompromisszumra kényszerülünk a belső felépítés tekintetében. Fontos például a megfelelő alaplap megválasztása, ami sok esetben *microATX* formátumú kell, hogy legyen. A maximális stabilitás mellett fontos még a passzív chipkészlethűtés, a jó kompatibilitás és bővíthetőség, valamint a megfelelő BIOS.

Míg ezek közül a legtöbb egyértelmű, a legutolsó némi magyarázatra szorul. A HTPC-t kényelmesen csakis távirányítóval lehet vezérelni, ám a legtöbb távirányító szimpla *USB*-s vevővel kapcsolódik a géphez, és csak megfelelő BIOS-szal együttműködve képes ki- és bekapcsolni gépünket. Hogy ne kelljen minden bekapcsoláskor odamenni a géphez és megnyomni a gombot, az alaplapnak támogatnia kell a megfelelő energiatakarékos alvó üzemmódot, és ebből akár *USB* aktivitásra is fel kell tudnia ébredni. Ezt persze a *Windows*-ban is megfelelően be kell állítanunk, ha szeretnénk kényelmesen mozogni. Ehhez hasonló, ám csak bizonyos, *Intel* chipkészletes alaplapoknál elérhető szolgáltatás az *Intel Quick Resume Technológia* (QRT), ami megfelelő driver telepítése után „hifi-eszköz szintű” ki/bekapcsolást tesz lehetővé. A QRT trükkje, hogy kikapcsolás helyett minden ki- és bemenetet lekapcsol, továbbá alvó üzemmódba vált a *CPU*, ezzel csökkentve a fogyasztást – innen pillanatok alatt képes visszakapcsolni a gép, hiszen tulajdonképpen ki se lett kapcsolva.

Ideális HTPC-kiegészítő: 2 tuner, hardveres tömörítés, teljes MCE-kompatibilitás

Egy másik nélkülözhetetlen szolgáltatás a dinamikus órajelszabályzás (*Cool'n'Quiet*, *EIST*), amely szerencsére már minden kor-

Intel 945-ös alaplap: jó szolgáltatások, stabil működés, passzív hűtés

szerebb alaplapnál megtalálható. Ehhez kapcsolódik a fejlett *PWM*-támogatás is, vagyis a processzorhűtő ventilátorának a szabályozása. A legjobb az, ha beállíthatjuk a bekapcsolási, felpörgési és egyéb riasztási hőmérsékleteket – esetleg a fordulatszámot – és szerencsés esetben még a reakció türelméhatárát is. Ez utóbbi igazán hasznos, hiszen ezzel elkerülhetjük, hogy 2-3 fokos ingadozás esetén ventilátorunk félpercenként zavaróan fel-, majd lepörögjön.

Az *ECS* kifejezetten HTPC-hez igazított alaplapokat kínál, és a megfelelő modellekben minden fentebb említett szolgáltatást megtalálunk. *Intel* vonalon a *945-M3*-as lap lehet jó választás, amely még az *Intel Viiv* logójával is büszkélkedhet. Hasonlóan jó alapot találunk a *Gigabyte* kínálatában is *8I945G-MF* jelzéssel, nagyjából azonos bővíthetőséggel, hűtéssel és szolgáltatásokkal.

AMD-s rendszerekhez kiváló alap lehet a *Socket 939*-es *Gigabyte K8N51GMF-9 RH* vagy az *MSI K8NGM2-IL*, amelyek *GeForce 6100*-as chipkészletre épülnek, így *HD Audio*-t, jó minőségű integrált grafikát és megfelelő bővíthetőséget kínálnak, passzív hűtéssel és jó kompatibilitással. Másik jó választás az *ECS ATI RS485*-ös lapja, amelyen integrált *X300*-as osztályú *VGA* kártya dolgozik, *tv-kimenettel*, *HD audio*-val és a szükséges szolgáltatásokkal.

Az alapkomponeensek közé tartozik a rendszermemória is, amelynek rendkívül fontos szerepe van a kezelőfelület gördülékenysége, a gép gyors reagálása és az akadózó működés elkerülése tekintetében. Mivel alapvetően *Windows XP* (vagy ennél nagyobb étvágyú) operációs rendszer alá épí-

tünk gépet, az *512 MB* tekinthető minimálisan elegendőnek, de a párhuzamos feladatok végzésénél készüljünk fel rá, hogy gépünk így akadozni fog.

Ez különösen felvételnél jelenthet komoly problémát, ekkor akár képkockaeldobást is okozhat, ami élvezhetetlenné teszi a felvételt. A gyorsan és gördülékenyen működő HTPC-be így nem árt *1 GB* memóriát tenni, ezzel a merevlemez gyorsítótárazás is drasztikusan lecsökken, és valóban hifi-szerű élmény lesz a HTPC kezelése. A *Windows Vistának* és a vele együtt érkező új *Media Center* kezelőfelületnek ennél még nagyobb étvágya lesz, vagyis a *2 GB* rendszermemória sem lesz értelmetlen luxus a HTPC-k világában.

Hangsúly a periférián

Egy igazi HTPC rengeteg hasznos szolgáltatást tartalmaz, amelyekhez számos perifériára van szükség. Míg az alaplap, a *CPU* és a memória gépünk sebességében játszik döntő szerepet, addig a perifériákkal tudjuk pontosan meghatározni, milyen feladatokra legyen alkalmas a házimozi-központunk.

A sort a videokártyákkal nyitva máris nyilvánvaló, nem a *3D*-s teljesítményt, a pipeline-ok és shaderek számát kell nézni, sokkal inkább a megfelelő drivereket, a jó képminőséget, a szükséges ki- és bemenetek meglétét és a videolejátszási szolgáltatásokat. A mai fejlett, *GeForce 6*-os, *7*-es és *Radeon X1000*-es osztályba sorolható kártyák képminősége kiváló, ahogy a driverek is havonta frissülnek a tökéletes kompatibilitás és sebesség érdekében. A szolgáltatásoknál már alapértelmezett a különbö-

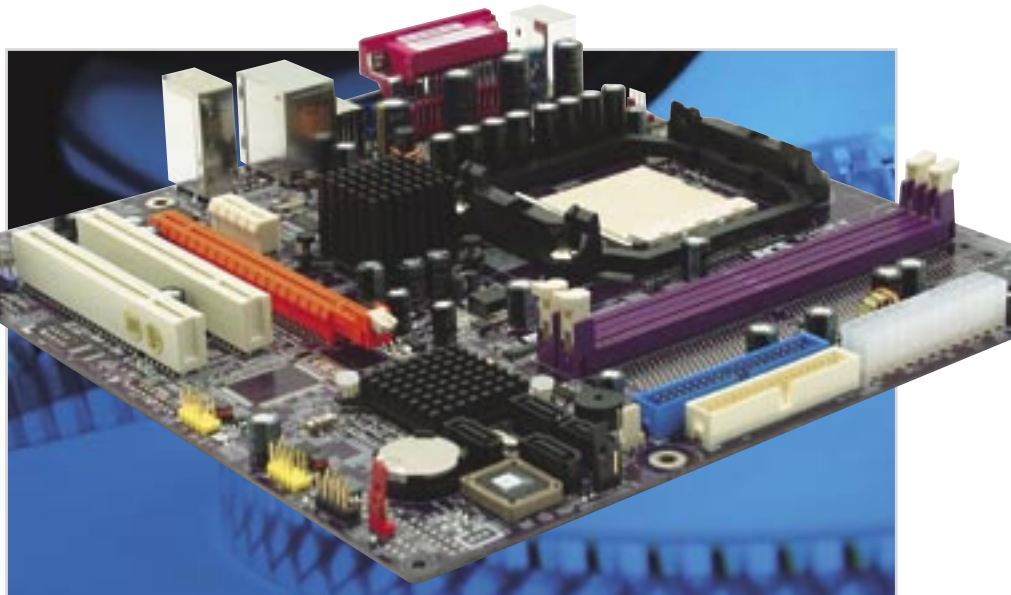
ző fájlformátumok hardveres kítömörítése – az újabb kártyáknál ide sorolva a H.264-et és a WMV 9-et, azaz a HD-t is. Ezek a GPU-k már videolejátszáshoz is az egyébként a 3D-s grafika előállításáért felelős shadereket vetik be a szebb mozgókép érdekében.

A csatlakozásoknál ma már alapértelmezett a DVI (sokszor már az extrém nagy felbontást is kezelő *dual Link DVI*), a D-SUB (ez lassan kikopik a piacról) és legalább egy S-Video/kompozit tv-kimenet. Gyakori a *komponens HD* kimenet is, amely az LCD és plazma tévéknél elengedhetetlenül fontos, és akadnak a piacon VI-VO-s kivitelű, bemenettel is ellátott VGA kártyák is.

Ha egyelőre nem tervezzük a H.264 hardveres támogatását, általános HTPC-felhasználásra kiváló választás lehet egy passzív hűtésű Radeon X300, X550, X600 avagy GeForce 6200-as kártya, ha pedig még több szolgáltatásra vágyunk, a 7300-as GeForce-ok és X1300-as Radeonok között keressük egy lehetőleg passzív hűtésű modellt. A Radeonok közt akadnak *All-in-Wonder* változatok is, amelyek jó minőségű tv-tuner is található, ezzel nagyban leegyszerűsítve a két vagy több tuner HTPC építését. Az egyik legjobb ezek közül jelenleg az X1300Pro alapú *All-in-Wonder 2006* (AGP és PCIe változat is létezik belőle), amelynek egyedülálló módon SCART csatlakozása is van.

A HTPC-ben központi szerepet játszó tv-tuner megválasztásánál is alaposan meg kell vizsgálni, milyen modell mellett döntünk. Elavult, mono vevőegységgel vagy rosszabb felbontásokat támogató változattal ne is foglalkozunk, csakis ismert márkájú, sztereó modellek jöhetnek számításba. A vevőegység analóg avagy szilícium mivolta nem mérvadó, ügyeljünk azonban arra, hogy ezek árnyékolása megfelelő legyen a minél kisebb zaj érdekében. Felvétel szempontjából fontos lehet a hardveres kódolás képessége, mint például az *ADS Instant TV Deluxe PCI* vagy a *Hauppauge WinTV-PVR* sorozata (ebből az 500-as modell két-tuneres!) esetében, amelyet kiegészít a PCI vagy PCIe csatlakozás, attól függően, melyikből akad még szabad hely a gépünkben.

A távirányító is szempont lehet a választásnál, de nagyon fontos, hogy előbb tájékozódjunk, az adott távirányítót kezeli-e az általunk választott szoftver. Erre jó példa a *Hauppauge* vagy a *Pinnacle* termékek teljes körű támogatása a *MediaPortal* alatt. Ha már eldöntöttük, hogy tanítható, univerzális távirányítót avagy a Microsoft sajátját

Socket 939-es microATX lap ATI chipkészlettel: egy alacsony fogyasztású Athlon 64-gyel tökéletes HTPC-alap

használjuk, ez az extra felesleges számunkra tuner vásárlásakor.

Aki a (közel)jövőre nézve is szeretné biztosítani magát, választhat hibrid tuner-kártyát, amely mind analóg, mind digitális adás vételére alkalmas, akár egyszerre is. Ezek közül az egyik legjobb az *AVerMedia AVerTV Hybrid+FM PCI*, amely alacsony áron kínál minden elképzelhető extrát és mellékesen jó képminőséget is.

Nem szabad megfélemlíteni a hangról és a kapcsolódásról sem, hiszen ezek nélkül egy HTPC életképtelen. A hang esetén az integrált vezérlő elegendő lehet egy egyszerűbb 5.1-7.1-es rendszer meghajtására, ám aki jobb hangminőségre vágyik, mindenképpen válasszon kiegészítő hangkártyát, vagy az alaplap S/PDIF kimenetét használva kapcsolja HTPC-jét hifirendszeréhez. A hangkártyák közül a tulajdonképpen egyeduralgó *Creative* modelljei megfelelőek, egy *Audigy 2* vagy *Audigy 4* már a komolyabb házimozis elvárásoknak is megfelel.

A HTPC nem igazán működhet széles sávú internet nélkül, így LAN vezérlőre mindenképpen szükségünk lesz. Az általunk is ajánlott alaplapok mindegyikén találunk ilyen, amely megfelel erre a feladatra, sőt egy router (avagy switch) segítségével otthoni hálózatainkra kötve más gépekkel is elérhetjük a médiacentrünkön tárolt adatainkat.

Feneketlen tároló

A HTPC-re hatványozottan igaz a mondas, miszerint nem létezik elegendően nagy tárhelykapacitás. Nevéből adódóan egy médiaközpont többnyire filmeket, rögzített adásokat, képeket, zenéket tárol, amelyek rövid

idő alatt hatalmas tárhelyet emésztenek fel, ezért merevlemez vásárlásakor elsődleges szempont legyen a minél nagyobb kapacitás. A 200 GB-os modellekké már lehet kezdeni valamit, ám készüljünk fel, hogy adataink száma és mérete idővel gyarapodni fog, és előbb vagy utóbb kevés lesz az első merevlemez. Két merevlemez pedig nagyobb hőt termel és hangosabb is, mely tulajdonságok a HTPC fő ellenségeinek számítanak. A ma kapható merevlemezek közül a *Samsung* és a *WD* modelljei megfelelően halkak és gyorsak ehhez a feladathoz, ráadásul az árak folyamatos csökkenésével már most a 250 GB-os modellek számítanak a legjobb ár/érték arányú vételnek.

Hátrébb lépve a tárhierarchiában az optikai tároló ugyancsak alapkelléke egy házimozis-PC-nek. A DVD-lejátszás mellett sokszor adódhat olyan helyzet, hogy médiaközpontunkban tárolt adatainkat lemezre szeretnénk írni, esetleg egy-egy felvett műsort szeretnénk archiválni, ezért egyáltalán nem túlzás a HTPC-be DVD-író is választani. Ez már csak azért sem jelent nagy problémát, mivel a DVD-írók ára a gép teljes vételéhez viszonyítva manapság immár elhanyagolható. Az írók közül az *NEC 4570-es* (vagy *4571-es*) és a *Pioneer DVR-111D* modellek kiválóan betölthetik ezt a szerepet, de szinte bármelyik másik márkáé is megfelelő a feladatra, ha kapható olyan előlappal, amely színben passzol a házunkhoz. Amennyiben olvasáskor túl hangossá válna egységünk, megfelelő programokkal könnyedén szabályozhatjuk a maximális sebességet, ám ezzel bővebben majd egy későbbi részben foglalkozunk.

Erdős Márton ■

A kör közepén

A közép kategóriás 4200-as és 6600-as kártyák után nehezen volt hihető, hogy még nagyobb sikerre képes az nVidia – azután jött a 7600-as.

Az időről időre megújuló GPU-családoktól a felhasználók látványosan nagyobb sebességet és több szolgáltatást várnak, amelyekből általában az egyiket meg is kapják. Adódnak azonban olyan alkalmak, amikor a két áldás egyszerre érkezik, és még a konzervatívabbak is elismerően bólogatva indulnak a boltba lecserélni addigi VGA kártyájukat. Az előző, GeForce 6-os szériában a 6600GT olyannyira jól sikerült, hogy még napjainkban, a 7. generá-

ció megjelenése után jó 1 évvel is az eladási listák élén áll. Persze időközben olcsóbb lett, és a konkurencia is felnőtt hozzá, ám kijelenthetjük, kisebb kompromisszumokkal még ma is alkalmas élvezetes játékra. Ezért még nehezebb feladatot jelentett az nVidiának, hogy ebben az igencsak népszerű kategóriában egy minden tekintetben jobb modellt fejlesszen ki, amellyel az elégedett 6600-tulajdonosokat is meggyőzi a váltás szükségességéről.

Középmezőny: megtelt

Az erős előző generáció mellett gondot okozott a középkategória zsúfoltsága is, amelyet jórészt önmagának köszönhet az nVidia. A 7600-as kártyák megjelenése idején a piacon még nagy készletek voltak az előző generáció leárazott felsőbb kategóriás kártyáiból, például a 6800GS-ből és a 6800/XT-ből, valamint egyéb variációkból, különféle mag- és memóriasebességeken. Az ATI sem volt rest, és mindent elkövetett, hogy tovább bonyolítsa az amúgy is már-már kaotikus helyzetet – amikor egyszerre csak betoppant a két GeForce 7600-as modell.

Kasszasiker

A tavaly nyáron a 7800GTX-szel indult rendkívül sikeres GeForce szériában egészen tavaszig nem volt középkategóriás modell. A 7900-as csúcsmoделlekkel együtt azonban megérkeztek a közép- és alsókategóriás GPU-k is, 7300-as és 7600-as jelöléssel. Mivel a bevétel szempontjából az nVidiának az egyik legfontosabb szegmens a középkategória, egyből két 7600-ast készítettek, amelyeket sebességük – és persze áruk – különböztet meg egymástól, szolgáltatásaik azonban megegyeznek. Mindkét GPU támogatja a Shader Model 3.0-t, fejlett videolejátszást kínál, és műszaki paraméterei (90 nm-es gyártástechnológia stb.) is megfelelnek a mai elvárásoknak.

Mindkét modellen a G73-as jelölésű GPU dolgozik, 5 vertex és 12 pixel shaderrel, ami a GeForce-oknál egyben 12 pixelfutószalagot is jelent (8 ROP egységgel). A fedélzeti memória 128 biten

Összegzés

A 7600GS-ek ma képesek az LCD monitoroknak köszönhetően népszerűvé vált 1280x1024-es felbontás mellett szinte minden játékot élvezhető sebességgel futtatni, ám a képjávitó eljárások alkalmazása nem minden esetben ajánlatos. Az élsimítást csak a régebbi vagy éppen megfelelően optimalizált (pl. Quake 4) játékokban szabad bekapcsolni, ellenben az anizotrop szűréshez minden játék esetében ragszkodjunk.

Ebben a mezőnyben egyértelműen a Galaxy magasan órajelzett modellje vezet, ráadásul a hűtés és az egyéb hardveres extrák is dicséretesek, csupán az extra szoftverekről kell lemondanunk. Ám ha a kártya ára nem csökken rohamosan a piaci

megjelenésig, akkor tesztgyőztes ide, tesztgyőztes oda, mindenkit lebeszéljünk megvételéről, ennyiért ugyanis a Gainward 7600GT-je is megkapható, ami ha nem is végzett elől a maga mezőnyében, de vitathatatlanul 7600GT. A Legjobb vétel szintén egy „kisebb márka” modellje lett: az Inno3D 7600GST-jével szemtelenül olcsón juthatunk a Galaxyéhoz hasonló teljesítményhez. Egy másik, ugyancsak gyárilag túlpörgetett modellt, az ASUS EN7600GS TOP Silent-je is figyelmet érdemel GS-hez mérten jó teljesítménye és extrém, ám hatásos hűtése miatt.

A 7600GT egy magasabb osztályba tartozik, amely még folyamatosabb mozgást, esetleg még nagyobb felbontást, valamint élsimítást engedélyez. Az élsimítás szinte mindegyik játéknál erőteljes javulást hoz a látványban, különösképpen az általunk

is alkalmazott szuper-mintavételezéses, áttetsző textúrán belüli élsimítással kiegészítve.

A 7600GT-k mezőnye szoros küzdelmet hozott, amelyből végül az MSI modellje került ki győztesen. A felsőkategóriás külső, a még tovább fokozható gyári tuning, a csendes és hatékony hűtés, valamint a VIVO-s kivétel mind értékes kiegészítések a referenciamodellhez képest. A különdíjat a Gigabyte passzív hűtésű, jól tuningolható 7600GT-je kapta, ám árban egyik modell sem képes felvenni a versenyt a Gainward Bliss 7600GT-jével, amely a mezőny legjobb ár/teljesítmény mutatója miatt érdemelte meg a Legjobb vétel címet. De gyári tuningra vágyók hasonlóan vonzódnak találhatják a nem sokkal drágább, sebességbajnok Leadtek PX7600GT-DH Extreme-t is.

Termék (7600GT)	MSI NX7600GT-VT2D256E-HD	Leadtek PX7600GT-TDH Extreme	Gigabyte NX76T256D-RH	Asus EN7600GT/HTDI/256M	XpertVision 7600GXTD21	Club3D CGNX-G766	Gainward Bliss 7600GT PCX	Galaxy 7600GT H2D Zalman	
Beküldő	Expert	Cédrus	Ramiris	Asus	Ramiris	Aqua Computer	Alien	Expert	
Információ	www.expert.hu	www.cedruskft.hu	www.ramiris.hu	hu.asus.com	www.ramiris.hu	www.aqua.hu	www.aliencomputers.hu	www.expert.hu	
Bruttó végfelhasználói ár [Ft]	61 900	51 900	54 000	55 600	49 990	50 280	44 160	56 900	
Garancia [év]	3	2	3	3	2	2	3	2	
Végeredmény	98	97	92	91	90	89	88	87	
Ár/teljesítmény arány	közepes	kiváló	jó	jó	kiváló	jó	kiváló	közepes	
Sebesség (60%)	98	100	89	92	90	90	89	85	
Hűtés (20%)	100	91	100	85	88	84	88	97	
Tuning (15%)	95	96	93	94	95	91	85	80	
Extrák (5%)	90	95	90	98	82	96	85	88	
Röviden	Felsőkategóriás külső és gyári túlpörgetés - biztos recept a győzelemhez	Átlagosnak tűnő kártya, melynél az Extreme jelző valódi értéket takar	A hatalmas hőcsöveknek hála csendes és jól tuningolható	A HDMI kimenet egyedi, ahogy a sajnálatosan hangos hűtés is	Kis nevű gyártó sallangmentes, átlagos kártyája jó tuningkilátásokkal	Referencia-kártya figyelemre méltó körítéssel és hangos hűtéssel	Kicsit többet vártunk ettől a modelltől, de ettől még jó vétel lehet a csábítóan olcsó Bliss 7600GT	Gyári órajeltuningra is alkalmas lett volna Zalman hűtésével	
Műszaki adatok									
Fedélzeti memória mennyisége [MB]	256 MB, GDDR3	256 MB, GDDR3	256 MB, GDDR3	256 MB, GDDR3	256 MB, GDDR3	256 MB, GDDR3	256 MB, GDDR3	256 MB, GDDR3	
Grafikus mag órajele [MHz]	578,57	590	561,6	561,6	576	561,6	561,6	561,6	
Memória órajele (effektív) [MHz]	1494	1593	1404	1404	1404	1494	1404	1404	
AutoTuning [MHz]	613/1650	613/1708	593/1552	610/1600	625/1600	565/1536	581/1500	575/1476	
Hűtés	aktív, 2 foglalat	aktív	passzív, 2 foglalat	aktív	aktív	aktív	aktív	aktív, 2 foglalat	
Kimenetek	2x DVI, S-Video, kompozit, komponens, S-Video és kompozit kimenet	2x DVI, kompozit, komponens	2x DVI, S-Video, kompozit, komponens	DVI, HDMI, S/PDIF, kompozit, komponens	D-Sub, DVI, S-Video, kompozit, komponens	2x DVI, S-Video, kompozit, komponens	D-Sub, DVI, S-Video, kompozit, komponens	2x DVI, S-Video, kompozit, komponens	
Mérési eredmények									
Rendszerfogyasztás (nyugalmi/teljes terhelés) [Watt]*	91/156	90/153	96/153	93/147	93/157	89/151	92/151	92/149	
3DMark06 – default futás [pont]	3196	3328	3084	3110	3127	3165	3081	3024	
Call Of Duty 2 1.2 – 1024x768, HQ, 4AA/8AF [képkocka/s]	31,7	32,5	29,8	30,6	30,5	30,8	30,7	29,8	
F.E.A.R 1.03 – 1024x768, HQ, 4AA/8AF [képkocka/s]	49	52	47	47	48	49	47	46	
NFS:MW 1.3 – 1024x768, HQ, 4AA/8AF [képkocka/s]	23,1	24,2	22,0	22,1	22,9	22,9	22,7	21,6	
Prey – 1280x1024, HQ, 4AA/8AF [képkocka/s]	39,7	42,4	37,6	38,4	37,9	40,0	37,4	37,0	
Quake4 – 1280x1024, HQ, 4AA/8AF [képkocka/s]	68,9	73,5	65,6	67,1	66,3	69,6	65,5	65,2	
Tomb Raider: Legend – 1024x768, NextGen, 4AA/8AF [képkocka/s]	31,8	31,9	29,8	30,1	30,3	30,2	29,6	30,0	

*A kisebb érték a jobb.

kapcsolódik a GPU-hoz, és GDDR2 vagy GDDR3 is lehet. Továbbá minden kártyán megtalálunk legalább egy Dual DVI és tévékimenetet, így a 7600-as széria a nagyobb felbontású LCD monitorokhoz is használható. Természetesen az SLI támogatás sem maradt le a natívan PCI Express-es csatlakozású kártyákról, amelyek alacsony fogyasztását mutatja, hogy

beérik a PCIe foglalatból felvehető teljesítménnyel, és nem igényelnek kiegészítő tápcsatlakozást.

A GeForce 6600GT kiváltására érkezett, nagyjából azonos árszempontban pozicionált 7600GS fejlettebb az elődjénél (például képes áttetsző textúrákon belüli élsimitásra), gyorsabb, alig melegszik és ára is baráti. Az ATI oldaláról talán az

X1600Próval lehetne szembeállítani, ám 3D-s sebességben a 7600GS többet nyújt vetélytársánál. A költségek leszorítása érdekében a GS modelleknél a legtöbb gyártó a némileg már elavult, lassabb, jobban melegedő, ám olcsóbb GDDR2-es memóriához folyamodik, amelyből akár 512 MB-ot is a 7600GS mellé pakolnak. Szerencsére akad olyan modell is, amely

már GDDR3-at használ – ez pedig magasabb órajeleket enged meg nagyjából azonos fogyasztás mellett. Az alacsony órajelen (400 MHz-en) hajtott, 90 nm-es csikszélességű GPU és a lassabb (effektív 800 MHz-es) memória hűtéséhez akár egy nagyobb passzív borda is elegendő, amelyet szerencsére több modellen is viszontláthatunk.

HDMI kimenet az Asus 7600GT-n: jövőre már minden VGA kártyán standard lesz

A 7600GT egy erősebb, a felső-középkategóriába szánt kártya, amely szolgáltatásaiban megegyezik kisebb testvérel, ám a sebességét illetően (560 MHz-es mag- és effektív 1400 MHz-es memória-órajelével) már a felsőbb osztályba sorolható. Ez persze magasabb árat is jelent, cserébe nagyobb felbontásra kapcsolhatunk, és sok esetben a képjavító eljárásokat is használhatjuk anélkül, hogy ez a sebesség drasztikus csökkenésével járna. A GT-knél már mindenképpen szükséges a GDDR3 memória, amelyből számos gyártó effektív 1600 MHz-en stabilan működő chipet alkalmaz, és sok esetben könnyedén ki is használhatjuk ezt a tartalékot. Ennél az erősebb kártyánál már szinte egyeduralkodó az aktív hűtés, amelyből ugyan már a referencia is megfelelően hatékony és csendes, de több gyártó is saját, fejlettebb megoldást használ.

Mint a tojások

A 7600-as kártyák mezőnyében is megfigyelhető az az általános trend, miszerint alig akad olyan kártyagyártó partner, amely kialakításban vagy legalább hűtésben eltérne az nVidia által megadott referenciadizájntól.

Ez egyfelől szomorú, hiszen így a vételáron és a kártya mellé csomagolt extrákon (na meg a kártyahűtés átmatricázásán) felül semmi sem különbözteti meg egymástól a különböző gyártók modelljeit, másfelől szerencsés is, hiszen így nem igen választhatunk a többinél sokkal rosszabb modellt, még ha annak márkája nem is cseng túl ismerősen.

Szerencsére az élvonalbeli gyártóknál más a helyzet, és az ASUS, a Gigabyte és az MSI mérnökei legtöbbször saját maguk tervezik meg kártyáikat és azok hű-

Titokzatos jumperek és csipogó az SLI érintkezősor mellett: hardveres extrákkal erősíti a Galaxy

Termék (7600 GS)	Galaxy GF 7600GS 256MB GDDR3	Asus EN7600GS Top Silent	InnoVision GF7600GST DDR3	Gigabyte NX76G256D-RH Silent-Pipe	Gainward Bliss 7600GS PCX	Leadtek PX7600GS-TD	MSI NX7600GS-T2D256EH	Club3D CGNX-GS766
Beküldő	Expert	Asus	Aqua Computer	Ramiris	Alien	Cédrus	Expert	Cédrus
Információ	www.expert.hu	hu.asus.com	www.aqua.hu	www.ramiris.hu	www.aliencomputers.hu	www.cedruskft.hu	www.expert.hu	www.cedruskft.hu
Bruttó végfelhasználói ár [Ft]	45 590	45 400	35 880	34 700	29 970	37 000	37 490	36 000
Garancia [év]	2	3		3	3	2	3	2
Röviden	GS-börbe bújtatott GT – így könnyű győzni	Feje tetejére állított elrendezés, jó hűtéssel és gyári tuninggal	Félreérthető elnevezésű 7600GS, alacsony áron, GT sebességgel	A passzív hűtés és gyárilag emelt órajel kiemeli a középmezőnyből	Jó teljesítményű, tuningbarát GS, közepesen hangos hűtéssel	Egyszerű 7600GS, halk hűtéssel és sok szoftverrel	Átlagos 7600GS nulla zajszinttel	AutoTuninggal javítható, de gyárilag alulórajelzett GS, egészen olcsón
Végeredmény	98	97	96	93	93	91	91	86
Ár/teljesítmény arány	közepes	közepes	kiváló	kiváló	kiváló	jó	jó	jó
Sebesség (60%)	100	97	99	94	94	90	90	85
Hűtés (20%)	92	100	89	96	92	92	94	90
Tuning (15%)	99	95	95	88	92	93	91	85
Extrák (5%)	88	93	90	90	88	94	90	94
Műszaki adatok								
Fedélzeti memória mennyisége [MB]	256 MB, DDR3	512 MB, DDR2	256 MB, DDR3	256 MB, DDR2	256 MB, DDR2	256 MB, DDR2	256 MB, DDR2	256 MB, DDR2
Grafikus mag órajele [MHz]	501,43	551,57	501,43	450	450	401,14	401,14	401,14
Memória órajele (effektív) [MHz]	1404	954	1404	796,5	796,5	796,5	796,5	702
AutoTuning [MHz]	550/1600	569/1052	531/1536	461/866	471/904	440/960	422/904	440/860
Hűtés	aktív	passzív, 2 foglalat	aktív	passzív	aktív	aktív	passzív	aktív
Kimenetek	2x DVI, S-Video, kompozit, komponens	D-Sub, DVI, kompozit, komponens	2x DVI, S-Video, kompozit, komponens	D-Sub, DVI, S-Video, kompozit, komponens	D-Sub, DVI, S-Video, kompozit, komponens	2x DVI, kompozit, komponens	2x DVI, S-Video, kompozit, komponens	D-Sub, DVI, S-Video, kompozit, komponens
Mérési eredmények								
Rendszerfogyasztás (nyugalmi/teljes terhelés) [Watt]*	91/150	92,1/148,1	91/146	91/144	86/140	85/137	84/136	89,7/141,7
3DMark06 – default futás [pont]	3052	2855	2873	2232	2228	2111	2110	1987
Call Of Duty 2 1.2 – 1024x768, HQ, 8AF [képkocka/s]	34,6	33,3	33,9	28,2	27,8	26,7	26,2	25,7
F.E.A.R 1.03 – 1024x768, HQ, 8AF [képkocka/s]	72	67	71	56	55	53	53	50
NFS:MW 1.3 – 1024x768, HQ, 8AF [képkocka/s]	34,2	33,4	35,1	26,9	27,2	24,9	25,1	24,6
Prey – 1280x1024, HQ, 8AF [képkocka/s]	52,2	45,1	51,9	36,8	37,1	35,7	35,2	33,1
Quake4 – 1280x1024, HQ, 8AF [képkocka/s]	89,6	83,7	91,6	69,4	69,3	65,5	67,2	61,3
Tomb Raider: Legend – 1024x768, NextGen, 8AF [képkocka/s]	36,6	34,8	36,2	27,9	28,6	27,0	27,4	25,1

*A kisebb érték a jobb.

teseit. A kisebb márkák között is akad olyan, ahol úgy gondolták, jobbat képesek tervezni az nVidiánál, és találkozhatunk olyan kártyával is, ahol a referenciadizájn mellett a hűtést egy másik, ebben profi céggel tervezeti meg a gyártó.

A végeredmény legtöbbször jó, az alapmodellnél halkabb, dizajnosabb és sokszor gyorsabb kártyát jelent, ám ez az árban is jelentkezik. A G73-as chip rendkívül

Hatalmas hűtés az MSI 7600GT-jén: tuning és csendes üzem egyben

jó tuningolhatóságát mutatja az is, hogy legtöbb esetben már gyárilag túlpörgetik, ami amellet, hogy biztonságos (és természetesen garancia is van rá), érezhetően fürgébbé is teszi a videokártyát.

A 3D-s sebesség mellett továbbra is különlegességnek számít a VIVO (Video In Video Out) kivitel, de azért mindkét kártyatípusból találhatunk ilyet is a boltokban.

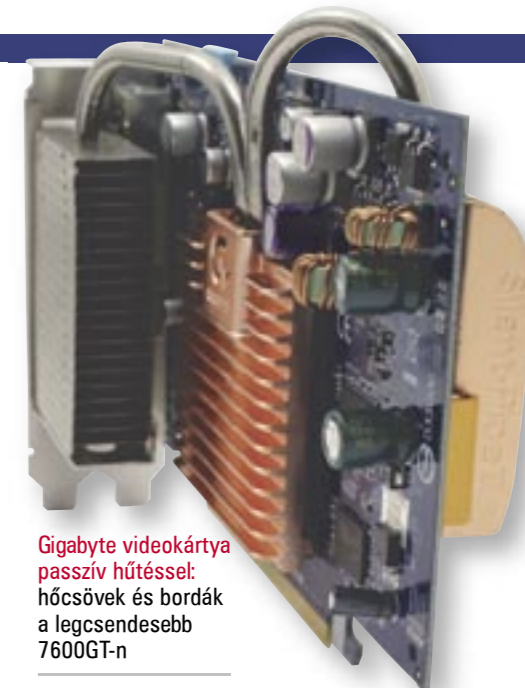
emelés épp hogy csak meglátszik a mérésekben, ezért ennyit csak a passzív hűtéssel operáló Gigabyte használt (mindazonáltal szimpatikus, hogy a minimális gyorsítás miatt nem aggattak a kártyára Xtreme, Turbo vagy egyéb hangzatos jelzőket).

Az ASUS agresszív tuningot alkalmaz TOP jelzésű kártyáján, amelynek további érdekessége, hogy a kártya másik (felső) oldalára, a hatalmas, passzív borda alá szerelték a GPU-t a hatékonyabb hűtés érdekében. A magórajel egészen magas – majdnem a 7600GT-nek megfelelő –, a GDDR2 memória pedig a technológia felső határát súrolja 954 MHz-ével, továbbá ne feledjük, hogy dupla annyi fedélzeti tárhely áll a GPU rendelkezésére, ami ebben a kategóriában ugyan nem jár látványos gyorsulással, ám mindenképpen hasznos.

A teljesítmény terén a kisebb nevek által uralt 7600GS-ek mezőnyét nyers erejével fölényesen uralja az itthon még kevésbé ismert Galaxy kártyája, méghozzá azzal a trüffel, hogy GDDR3-as memóriát alkal-

Galaxy 7600GT: a gyári Zalman hűtés egyszerű és nagyszerű

Gigabyte videokártya passzív hűtéssel: hőcsövek és bordák a legcsendesebb 7600GT-n

maz, így a kártya órajelét közel 7600GT-s magasságokba emelte (500/1400-as tuninggal képes egy 7600GT teljesítményére), ráadásul a saját tervezésű aktív hűtés megfelelően halk, még teljes terhelés mellett is. Emellett a cég olyan extra szolgáltatásokkal is megpróbálja felhívni magára a vásárlók figyelmét, mint a Smart Panel, a hardveres hőmérséklet-riasztás és a dupla BIOS, amelyeket jumperek segítségével aktiválhatunk, illetve tilthatunk le. Hasonló trüffel operál az ismertebb Inno3D is, amely egy szójátékkal jelöli a modell nevében a magasabb teljesítményt. A 7600GST így csak hajszálnyival marad le a Galaxytól, amelynek 7600GS kártyája a jobb hűtéssel és tuninghajlandósággal végez az első helyen, azonban a Legjobb vétel címet senki sem veheti el a GST modelltől, amely középkategóriás áron ki-

Szubjektív

A már-már legendás 6600 után nehéz dolga volt az

nVidiának, de a siker ezúttal sem maradt el: a 7600-as széria igazi bestseller, ráadásul nehéz az ATI oldalán hasonló(ka)t találni (az X1600XT nem veszi fel a versenyt 3D terén). Olyannyira jól sikerült az új középkategóriás GeForce, hogy még a 6600GT (de még a 6800GS vagy 6800GT!) tulajdonosoknak is minőségi csere egy 7600GT beszerzése. Ugyanakkor jó, ha tisztában vagyunk vele, hogy a 7600-asok bármennyire is jó kártyák, egy, de még inkább másfél év múlva már igencsak túlhaladottá válnak a Vista, a DirectX 10 és az újabb technológiai árnyékában. Jelenleg azonban kiváló vételnek számítanak a 7600-asok, sőt sok esetben még a felsőkategóriás termékekénél is jobb, és egy 7600-as birtokában biztosak lehetünk benne, hogy még sokáig minden játékot teljes pompájukban élvezhetünk. Ugyanakkor a váratlanul iz-

galmassá vált mezőny is rámutatott, hogy komoly eltérések lehetnek az azonos árazású modellek között, így vásárlás előtt mindenképpen vizsgáljuk meg, milyen modellel van dolgunk, és azon milyen órajeleken fut a GPU és a fedélzeti memória. Az Intel új generációja átdolgozott mikroarchitektúrájú ellentétben az AM2-es Athlon 64-ekkel, és még hír sincs arról, hogy a közeljövőben váltana az AMD. Az egyetlen hírmorzsa egy KBL kódnevű új mikroarchitektúráról szól, ám annak megjelenése 2007 közepe előtt nem valószínű.

Sokkal valószínűbb, hogy az AMD a Core 2 Duo támadását a 65 nm-es, megnövelt órajelű Athlon 64 X2-ekkel próbálja majd visszaverni az Intel pedig a felfejlesztett gyártókapacitással alányomni az árakat. Ha pedig ez beigazolódnik, akár már a negyedik negyedévben fillérékért juthatunk duplamagos CPU-hoz bármelyik platformon, hiszen a legolcsóbb Pentium D 820 ára várhatóan 93 dollár lesz, és az E6300-as Core 2 Duoért is csupán 183 dollárt kell majd kifizetnünk.

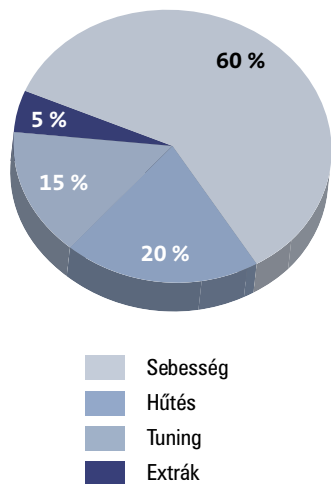
CHIP Így teszteltünk

A GPU-k alapján két mezőnyre bontott tesztben mindkét alkalommal a kategóriát leginkább jellemző felbontásokat és minőségi beállításokat alkalmaztuk, ahol megköveteltük, hogy a középmezőny is képes legyen az adott játékot 30 képkocka/s körüli sebességgel futtatni. Mindkét mezőny esetében a játékok maximális részletességét (High Quality) állítottuk be, a legújabb SM3.0-s effektek érdekében.

A kialakult sorrendet döntően befolyásolta a kártya 3D-s teljesítménye, hiszen egy 7600-as osztályú kártyát elsősorban a játék miatt választunk. A második legfontosabb tényező – jelentősen lemaradva – a hűtés hatékonysága és zajszintje, amely a passzív bordák esetében (leszámítva a tuningot) közel tökéletes, ám ez esetben nem szabad megfelekedni a jól működő házhűtésről sem.

A ForceWare-rel végzett automata tuning hozzávetőlegesen képet adott arról, hogy az adott márka modellje mekkora tuninghajlandóságot mutat, ám ez akár két azonos márkájú és típusú kártya esetén is eltérhet.

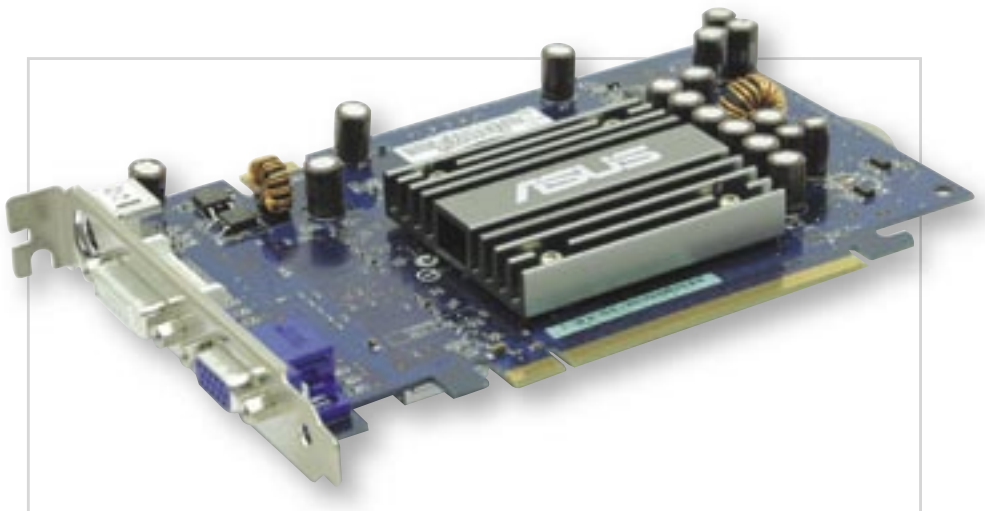
Végül az extrák is befolyásolták a végeredményt, ahol a kiegészítő kábelek és hasznos szoftverek minőségét és számát pontoztuk.

Tesztrendszer:

ASUS A8N-SLI SE alaplap, AMD Athlon64 X2 4400+ CPU, 2x512 MB Corsair PC3200 DDR-SDRAM memóriamodulok, Samsung SP2504C 250 GB-os, SATA merevlemez, EnerMax EG495AX-VE tápegység és Gigabyte PCU22VG CPU hűtő. Microsoft Windows XP SP2, nVidia ForceWare 91.31, DirectX 9.0c.

Tesztünket – kiegészítő termékekkel – az alábbi cégek segítették: AMD, ASUS, Corsair, Expert, Kellytech, Samsung.

Asus 7600GS gyári tuninggal: a GPU és az igazi hűtés a túloldalra került

nál GT-szintű teljesítményt. Az egyszerű, de annál szebb csomagolású Club3D 7600GS-t érdekes módon leszállított memóriával szerelték, ami sajnos a sebéségen is meglátszik, még szerencse, hogy a kártyát az automata tuninggal (mindössze két egérekattintással) könnyedén a középmezőnybe emelhetjük.

Tuning egérekattintásra

A legújabb, kishibás 91.31-es nVidia ForceWare driverben is ott bújkál a CoolBits menüpont, amelyet egy speciálisan erre tervezett programmal (avagy Registry módosítással) könnyedén előcsalagathatunk. Az alkalmazásban az automatikus tuning opciót kihasználva elég, ha egy gombra kattintunk, a szoftver elvégzi helyettünk a GPU és a memória túlpörgetését. Ez igazán egyszerű és kényelmes módja, hogy némi extra teljesítményhez jussunk ingyen, ám komolyabb szándékú túlpörgetők konzervatívnak találhatják, így maradnak továbbra is a legmagasabb órajelek manuális „kicentizésénél.” Természetesen ez a lehetőség a későbbi, stabilabb driveerekben is megmarad.

Belépő a nagyok közé

Az nVidia referenciaadatai szerint a megduplázott memóriá-sávszélességgel és gyorsabb GPU-val rendelkező 7600GT a középkategória felső tartományába sorolható, ahol már a nagyobb felbontások és a komolyabb képjavító eljárások is elérhető közelségbe kerülnek. Mivel továbbra is a G73-as chipről van szó, itt már kevésbé agresszív tuningolásokat láthatunk – sokszor már a 20–30 MHz-es GPU és az 50–100 MHz-es memóriagyorsítás is ele-

gendő ahhoz, hogy egy kártya megkapja az „Extreme tuning” jelzöt.

A hűtés tekintetében sem lehet két táborra elkülöníteni a mezőnyt, a Gigabyte-ot leszámítva mindegyik teszt példány aktív hűtésű volt. Sok esetben a referencia hűtést találtuk átmatricázva, ami alapjáraton csendes, ám terhelés alatt határozottan hallhatóvá válik.

Ezekkel ellentétben az MSI és a Galaxy aktív hűtési csendesekek és hatékonyabbak, az MSI megoldása pedig amellett, hogy tekintélyt parancsoló, még tuningra is kiválóan alkalmas. A Gigabyte Silent-Pipe II-es rendszere is két kártyahelyet emészt fel, cserébe viszont passzív, és még némi tuningot is elvisel, ezért dicséret jár a Gigabyte 7600GT tervezőinek.

A kimenetek tekintetében figyelemre méltó az MSI VIVO-s kivitelű kártyája, valamint az ASUS HDMI-s modellje, amely manapság még igazi fehér hollónak számít a VGA kártyák világában.

Az AGP élt, él...

Az AGP-ről manapság már mindenki „egy letűnt kor” technológiájaként beszél, ám több, a felhasználók körében végzett felmérés szerint még minden második, középkategóriába sorolható gépben ilyen VGA kártya dolgozik. Ennek tudatában nem volt meglepő, hogy több nVidia-partner kártyagyártó is elkészítette 7600-as kártyája AGP-s változatát, amelyhez a HSI hídchipet használták. A PCIe ugyanakkor a felső- és lassan már az alsó kategóriából is kiszorította az elavult AGP8x-et, és feltehetően nem kell már sok idő ahhoz, hogy a többi szegmensből is végleg kikopjon a kiszolgált szabvány.

Erdős Márton ■

Zenélő telefonok

Jelenleg a legnépszerűbb zeneforrás az MP3-lejátszó, ám kemény kihívója akadt a mobiltelefon személyében. A piaci igényeknek megfelelően a gyártók egyre több olyan készüléket dobnak piacra, amelyek zenelejátszóként is tökéletesen megállják a helyüket.

Az MP3-lejátszók a legnépszerűbb digitális eszközök közé tartoznak (elég csak szétnézni az utcán), elterjedtségük azonban meg sem közelíti a mobiltelefonokét. Nem csoda tehát, hogy a legújabb felmérések szerint egyre többen vásárolnának különálló zenelejátszó helyett megfelelő képességekkel rendelkező mobiltelefonot. Az ilyen készülékek az elmúlt egymásfél év alatt terjedtek el igazán, ma pedig már szinte minden új modell képes a tömörített zenefájlok lejátszására.

Persze ez az egyetlen tulajdonság önmagában még nem teszi alkalmassá a telefont arra, hogy helyettesítse a normál MP3-lejátszót – ehhez pár egyéb szolgáltatásra is szükség van. Ezek közül a legfontosabb a megfelelő mennyiségű memória: a normál lejátszókhöz hasonlóan a telefonokban is legalább 256 MB-ra van szükség, de még jobb, ha a memória bővíthető.

A következő fontos segédeszköz – és ez az, amit a legtöbb gyártó elhanyagol – a megfelelő minőségű fülhallgató csatlá-

koztatásának lehetősége. Hiába alkalmas sok mobiltelefon az MP3-lejátszásra, a speciális csatlakozók hiánya miatt nem lehet (vagy csak jó drágán) helyettesíteni a mellékelt, nem túl jó hangminőségű headsetet.

A memória gyors feltöltésére nem árt (sőt nélkülözhetetlen), hogy a telefont és a számítógépet USB 2.0 kapcsolaton keresztül köthessük össze. Sajnos a Bluetooth és különösen az infravörös adatátvitel sebessége nem igazán megfelelő a több száz megás zenegyűjtemények átvitelére, arról nem is beszélve, hogy használatukkal az elemeket is alaposan lemerítenék. Ennek megfelelően a gyártók az ilyen telefonokhoz rendszerint valamilyen USB-s kábelt is mellékelnek.

A memória és a fülhallgató mellett természetesen arra is szükség van, hogy a telefonba épített szoftver tudásszintje kényelmessé tegye a zenelejátszást. Ezen a téren természetesen az okostelefonok és a GSM modullal kombinált PDA-k előnyben van-

nak, hiszen tudásuk különféle szoftverekkel szinte korlátlanul bővíthető.

Alapvető követelmény, hogy az MP3-lejátszót a készülék többi részétől függetlenül is használhassuk, illetve hogy a telefon modult kikapcsolhassuk (ez az úgynevezett *flight-mode*), hogy olyan helyen is hallgathassunk zenét, ahol a mobilok használata nem megengedett.

E rövid bevezető után pedig nézzünk meg pár modellt a hazai piacról!

Sony Ericsson

A kifejezetten az MP3-lejátszó helyettesítésére szánt telefonok specialistája a *Sony Ericsson* – a *W* (mint *Walkman*) sorozatba tartozó készülékek valamennyien ezt a célt szolgálják. A sorozat cikkünk írásának pillanatában a *W300i*, *W550i*, *W700i*, *W800i*, *W810i* és *W900i* modellekből áll, de ezekhez hamarosan csatlakozik a *W710i*, *W850i* és *W950i* is. A két legkurrensebb modell a *W300i* és a *W810i* – előbbi az alsó, utóbbi

a felső-közép kategóriába tartozik. A formaterv tekintetében a kisebbik modell a kagyló, a nagyobbik a hagyományos téglafonokat képviseli.

Ennek megfelelően a W300i két kijelzővel rendelkezik: a belső, 128×160 pixeles, 65 ezer színes képernyő helyett csukott állapotban a monokróm, 101×80 pixeles külső kijelzőről olvashatjuk le a fontosabb információkat. A W810i esetében a cég hasonló telefonjain már megszokott 176×220 pixeles képernyővel találkozhatunk, valamint a készülék örökölte elődjétől annak két megapixeles, autofókuszos kameráját, amellyel meglepően jó minőségű képeket készíthetünk.

Valamennyi Walkman-telefon közös jellemzője a rendkívül jó minőségű fülhallgató, amely – ismerve a Sony tapasztalatait ezen a téren – egyáltalán nem meglepő. A minőség ellenére a gyártó lehetővé teszi külön fülhallgató használatát is, a készülékekhez járó headset ugyanis két részből áll: az alsó tartalmazza a felcsiptethető mikrofont, a tulajdonképpeni fülhallgató pedig egy hagyományos jackdugó segítségével csatlakozik ehhez.

Sony Ericsson W810i: a legjobb megoldás

Memória dolgában mindkét készülék a cég új M2 (Memory Stick Micro) kártyáival bővíthető – ám míg a W810i 512 MB-os kártyával a dobozában érkezik, addig az olcsóbb W300i tulajdonosainak kezdet-

Összegzés

Az általunk kipróbált telefonok árukat és szolgáltatási színvonalukat tekintve meglehetősen széles skálát fognak át, így nem sok értelme volna közvetlenül összehasonlítani őket. Ami a zenelejátszást illeti, a Nokia és a Sony Ericsson is kiválóan oldotta meg ezt a feladatot – valamennyi készülékük tökéletesen alkalmas egy normál MP3-lejátszó kiváltására. A két nagy közül az SE megoldásai valamivel jobbnak tűnnek – egyfelől a Nokia operációs rendszerének a lassúsága, másfelől az SE fülhallgatójának érezhetően jobb minősége miatt. A W300i és a W810i között a választás értelemszerűen a pénztárcánk vastagságától függ – ha csak a lejátszó részt vesszük figyelembe, akkor a két készülék között semmilyen különbséget nem találunk.

ben be kell érniük 256 megával. Ennél valamivel komolyabb különbség, hogy míg a W810i-t mindenféle külön meghajtóprogram telepítése nélkül is csatlakoztatni tudtuk a számítógépünkhöz (mindkét telefon gyári tartozéka az USB kábel, amellyel megoldhatjuk a gyors zeneletöltést), addig a W300i esetében ehhez először szoftvert is kellett telepítenünk. A zenék átmásolására az utóbbi esetben a mellékelt PC Suite programot kell használni, míg a W810i-nél egyszerűen a drag&drop módszerrel húzhatjuk át a fájlokat.

Ami a lejátszószoftver tudását illeti, a két készülék gyakorlatilag teljesen megegyezik, és mindent tud, amit egy különálló lejátszótól is elvárhatunk. Így például megfelelő számú előre elkészített EQ-beállítás áll rendelkezésünkre (közötte a Sony által oly kedvelt MegaBass is), illetve mi magunk is készíthetünk ilyet, sőt lejátszási listákat is.

A feltöltött zenék között számcímek, előadók és más adatok szerint böngészhetünk – feltéve, ha a metaadatokat tartalmazó ID3 mezőket előzőleg kitöltöttük. A W810i szoftvere elég intelligens ahhoz, hogy a nem a PC Suite használatával felmásolt zenefájlok esetében is elvégezze ezt az indexelést.

Mindkét telefon képes arra, hogy a zenelejátszót a „háttérben” futtassa, így közben nyugodtan írhatunk SMS-t, böngészhetjük a naptárat és így tovább. Hívás közben a zenehallgatás természetesen megszakad, de a beszélgetés befejezése után automatikusan folytatódik. A készülékek kezelése kényelmes: mindkettő külön gomb-

kat kínál a lejátszási funkciók vezérlésére: a W810i esetében ez a feladat a joystickra hárul, a W300i-nél pedig a telefon bal oldali csuklóján található – és így csukott állapotban is használható – gombokkal oldható meg.

Nokia

A Nokia hatalmas kínálatában jelenleg két zenelejátszóra optimalizált készüléket találunk: az olcsóbb 3250-est és a gyakorlatilag csúcsmoddnek számító N91-et. Mindkettőt 176×208 pixeles színes kijelzővel látták el, és mindkettő a Symbian operációs rend-

Merevlemez, WLAN csatlakozás, rozsdamentes acél: a Nokia N91 az igazi csúcsmodd

szert (S60 3rd Edition) használja, így okostelefonnak minősül. Valójában a beléjük épített szoftver semmilyen sem különbözik a hasonló alapokon nyugvó N és E sorozatba tartozó készülékektől, így azokban is megtalálható ugyanaz az MP3-lejátszó. E két telefon különlegességei a dedikált lejátszóvezérlő gombok és a távvezérlős, kifejezetten jó minőségű fülhallgatók.

A 3250-es készülék a középkategóriás mobilok közé tartozik, legfőbb különlegessége az elforgatható alsó rész: ez tartalmazza a 2 megapixeles kamerát, teljes körbeforgatásával pedig a kijelző alá kerülnek a lejátszást vezérlő gombok.

A különböző alapfunkciók (telefon, kamera, zene) között az alsó rész forgatásával válthatunk (a telefon két fele határozott kattánással áll be a megfelelő helyzetekbe). 90, illetve

270 fokos elforgatás után a készülék kameraként működik, míg 180 fokkal való elforgatás után a zenelejátszóban találjuk magunkat.

A csúcscategóriás N91 különlegessége a beépített merevlemez és az ezzel járó hatalmas (4 GB-os) kapacitás (a 3250 esetében microSD kártyát használhatunk, amelyből gyárilag csak egy 128 MB-osat kapunk). Ezen felül a készülékben WLAN adaptert és egy 2 Mpixeles kamerát is találunk. A dedikált lejátszóvezérlő gombok itt az előlapon kaptak helyet, a telefonálásra használható megszokott gombsor csak ennek lehúzása után bukkan elő.

A zeneszámokat USB kapcsolaton keresztül tölthetjük fel (illetve így érdemes nekilátnunk), a gyári tartozékok között található adatkábel segítségével. A művelethez külön meghajtóprogram telepítése nem szükséges, a telefonok egyszerű USB-s háttértárként is használhatók.

A Nokia okostelefonokba épített zenelejátszó szoftver kifejezetten gazdag szolgáltatásokban, így például képes arra, hogy a feltöltött zenéket ID3 vagy más azonosító adatmezők szerint indexelje. Érdekes módon ezt nem automatikusan teszi, hanem csak a megfelelő menüpont kiválasztása után.

Az indexelés megtörténte után a zeneszámok közötti böngészés a megszokott módon (előadó, cím, album stb. szerint) zajlik. A szolgáltatások között a már ismert funkciókat találjuk, így természetesen különféle EQ-beállítások is rendelkezésünkre állnak, illetve akár több lejátszási listát is létrehozhatunk. Okostelefonokról lévén szó, a lejátszó természetesen a háttérben is futtatható. Az irányításra szolgáló gombok persze ekkor is elérhetők maradnak, de a kényelmes használatot nagyban segíti a tartozékok között szereplő headseten található távvezérlő.

A Nokia által mellékelt fülhallgató, bár szilikonos, nem csúcsmínőségű hangjáról híres – szerencsére könnyedén cserélhető, a headset többi részéhez (a távvezérlővel kombinált mikrofonhoz) ugyanis szabványos jackdugó segítségével csatlakozik. Amennyiben pedig nem szeretnénk bajlódni a távvezérlő jelentette plusz vezetékkel, az N91 tetején található másik jackaljzatot is használhatjuk.

Motorola

A Motorola ROKR E1 az egyik legígéretesebb MP3-lejátszós telefontól indult – a cég ugyanis az Apple-t kérte fel arra, hogy a lejátszó részt megterveze. Sajnos

W300i: kiváló ár és remek lejátszó

az iPod gyártója nem igazán akart legfontosabb termékének konkurenciát állítani, így a készüléket oly mértékben lebutította, hogy az már a használhatóság rovására ment. Az egyébként könnyen kezelhető és példás kivitelű telefonban a lejátszó és a mobil részleg szigorúan elkülönül egymástól, a kettő között gyakorlatilag semmilyen együttműködés nem lehetséges. Ez nemcsak azt jelenti, hogy a lejátszó részre az iTunes-szal feltöltött zenéket a telefon nem látja (és így például csengőhangként sem használhatók),

Nokia 3250: az alsó rész forgatásával válthatunk funkciókat

hanem azt is, hogy a telefonra – amely saját MP3-lejátszó szoftverrel is rendelkezik – feltöltött dalokat az iPod-résszel nem tudjuk lejátszani. Ráadásul a feltölthető zenék számát az Apple 100 darabban korlátozta (a rendelkezésre álló memóriától függetlenül), az adatátvitel sebességét pedig az USB 1.1 kapcsolat fogja erősen vissza.

Sajnos az utód ROKR E2 – amely az idei CES-en mutatkozott be – cikkünk írásakor még nem volt elérhető, pedig ez a Linux-alapú operációs rendszert használó telefon meglehetősen érdekesnek ígérkezik.

Alcatel

Az Alcatel egyetlen igazi MP3-lejátszós telefont gyárt, OT-S853 néven. A kifejezetten érdekes kinézetű készülék előlapja aszimmetrikus felépítésű – jobb kezes használatra optimalizálták. A telefont a szokásos MP3-lejátszós szolgáltatások mellett 220×176 pixeles kijelzővel és 1,3 Mpixe-

Fényképezőgép helyett: a W810i 2 Mpixeles autofókuszos kamerája az egyik legjobb a piacon

les kamerával látták el. A 10 MB-os belső memória miniSD kártyákkal bővíthető, a fülhallgatókat pedig szabványos 3,5 mm-es jackdugón keresztül csatlakoztathatjuk. A legnagyobb különlegességet talán a telefon saját hangszórói jelentik – bár kihangsúlyozták a többi hasonló készüléken is vannak, az Alcatel sztereo, 2.1-es (!) hangrendszert szerelt az S853-ba. Ennek segítségével a készülék egészen meglepően jól szól, és még a beépített 3D-s hangzáskép sem ront sokat a hangminőségen.

A lejátszást dedikált gombokkal vezérelhetjük: a telefon bal oldalán hat ezüstszürke billentyű szolgál erre, illetve a kamera irányítására. Az Alcatel azokra is gondolt, akik nem szeretnék folyton előbányászni zsebükből az OT-S853-at: a gyárilag mellékelt fülhallgatóhoz ugyanis távirányító is tartozik.

Rosta Gábor ■

Elsőként teszteltük!
CHIP
exkluzív

Tenyérszíni forradalom

Az idén 25. születésnapját ünneplő Logitech valami igazán értékes ajándékkal szeretne meglepni a felhasználókat, így elkészítette minden egerek legjobbját, az MX Revolutiont.

A negyed évszázadra visszatekintő Logitech az első számítógépes vezérlő, az egér óta rengeteg egyéb terméket vett fel a kínálatába, így ma már megszámlálhatatlan PC-s és nem PC-s kiegészítőt gyárt, ám fő termékei továbbra is a számítógépes beviteli eszközök. Ráadásul ebben a műfajban vitathatatlanul az iparág vezetőjének számít, mind az eladások, mind az ismeretség tekintetében, s e megtisztelő pozíciót jórészt hasznos újításaival és minőségi termékeivel érte el. A jó oldalát nézve a Logitech, hogy még a nagy cégek közül is vannak, akik szinte egy az egyben „lekoppintják” új fejlesztéseiket, termékeiket. Nos, a Logitech-kel ellentétben, amelynek a 2006-os év minden bizonnyal kellemes emlék lesz, a koppintók a szó szoros értelmében vért fognak izzadni, ha a legújabb Logitech-fejlesztést is akarják másolni.

Egér 2006

A cég vezetői már 2005-ben leültek megvitatni, mivel ünneplhetnék meg méltóképpen negyedszáz éves fennállásukat, míg végül arra jutottak, hogy egy új, minden eddi-

ginél jobb egeret fognak tervezni. Az ötlet – noha jól hangzott – meglehetősen nehéz feladat elé állította a tervezőket, hiszen a rengeteg egérgyártó látszólag már mindent kitalált és bemutatott, amit az alapkoncep-

Egy prototípus digitalizálása 3D-s szkennelvel: 50 mikronnyi pontossággal dolgoztak

Balkezesek és játékosok

Az MX Revolution mint felsőkategóriás egér elsősorban az „átlagos” programokkal dolgozó felhasználóknak vagyis nem kifejezetten a játékosoknak készült. Ez persze nem jelenti azt, hogy játékosra ne lenne tökéletesen megfelelő, ám az új fejlesztések és a dizájn nem a keményvonalas játékosok igényeihez igazodik. Kérdésünkre, miszerint tervezik-e az MX518 és G5 folytatását, szerencsére pozitív választ kaptunk, ám arra, hogy itt is találkozhatunk-e a SmartShift technológiával valamilyen formában, és hogy még idén kapunk-e új játékos egeret, nem tudtak válaszolni. A balkezesekkel is hasonló a helyzet: az új modellt kifejezetten jobb kézre fejlesztették ki, és egyelőre nem tudni, készül-e belőle balkezes változat.

ció gyökeres megváltoztatása nélkül létre lehetett hozni. A fő kérdés tehát az volt, hogy milyen újdonságot lehet még belezsúfolni ebbe az eszközbe, ami amellett, hogy mindenki számára rendkívül hasznos, könnyen használható és megszokható. Az újdonság-nak emellett még számos egyéb kritériumnak is meg kell felelnie, a dizájnt, a technika jelenlegi fejlettségét, a gyárthatóságot és a viszonylag rövid, nagyjából 1 éves fejlesztési és tömeggyártási időt is beleértve.

Görgő nélkül nem megy

A tervezők végül arra jutottak, hogy az egér két gombja között található, ma már kötelező görgőt kellene valami sokkal jobbra lecserélni. A görgő az internet és az egyre

nagyobb, hosszabb dokumentumok viharos terjedésével rendkívül népszerűvé vált, és ma már nem is találunk a piacon olyan modellt, amelyen ne lenne valamilyen formában jelen a görgő. Népszerűsége ellenére azonban egyik cég sem fektetett kellő hangsúlyt a görgő könnyű használatára és precíz működésére, így ahány egér, annyiféle görgő készült, és egyik sem bizonyult minden feladatra tökéletesnek. Az új egérnél éppen ezt az univerzalitást próbálták megoldani a tervezők egy intelligensnek mondható típus kifejlesztésével.

Rengeteg lendkerekes autó és görgős egér szétszedése és elemzése után született meg a *MicroGear Precision* görgő, amely nem egy egyszerű kerék egy tengelyen, hanem egy miniatűr remekmű, speciális csapágyazással, felfüggesztéssel, rugókkal és egy vezérlő szervomotorral. A nagyjából 25 mm átmérőjű tárcsa fémből készült, és gumiborítás teszi könnyen és precízen kezelhetővé.

A fémvázból felépített szerkezet kulcsfontosságú része a *SmartShift* technológia: ennek alapja egy motor, amely a görgő két funkciója között vált. A pontos érzékelő így figyel, éppen mekkora sebességgel pörget-

tük meg a görgőt, majd ez alapján dönt arról, hogy melyik üzemmódba kapcsoljon.

Általában csupán egy-két sort szoktunk görgetni, ilyenkor a tárcsába vajt barázdákhoz egy apró golyó nyomódik rugó segítségével – ez a *Click-to-Click* opció. Azonban ha a tárcsát nagyobb erővel pörgetjük meg, a *SmartShift* azonnal érzékeli ezt, és a golyót elhúzza a tárcsától, amely a kiváló csapágyazásnak köszönhetően akár hosszú másodpercekig szabadon pörög (*Free Spin*). Azt, hogy milyen erősségű pörgetéssel hány sort, esetleg oldalt ugorjunk, valamint azt a sebességet, ahol a mechanikának változtatnia kell, a *SetPoint* szoftverrel könnyen beállíthatjuk. A technológia pontos használatát nagyban segíti, hogy a Logitech drivere több alkalmazásprofil is tartalmaz, így például az *Office*-t vagy éppen kedvenc böngészőket felismerve az adott dokumentumhoz igazítja a *SmartShift* technológiát.

A sokadik változat

A görgő azonban nem minden, hiszen az egér dizájnját és ergonómiáját is a tőkélyre kívánta fejleszteni a Logitech. A tervezéshez a cég 10 éve megbízható partnerét, az *Ir De-*

sign Partnerst kérte fel, aki az egész világon elismert dizájnstúdióknak számít, és már számos egeret tervezett a Logitechnek. Annak tudatában, hogy mennyi mindent kell belezsúfolni az új egérbe, ráadásul figye-

SmartShift Precision görgő: vajon melyik vetélytárs másolja le elsőként?

TOSHIBA

Színek

egyetlen gombnyomásra

TECHNOTRADE

Technotrade Informatikai Zrt.
Toshiba magyarországi képviselője
1147 Budapest, Óv utca 185.
Tel: 467-6111, Fax: 252-6470
e-mail: info@technotrade.hu
web: www.technotrade.hu

A Toshiba által fejlesztett e-Bridge technológiának köszönhetően az e-STUDIO2500c/3500c/3510c készülékek nemcsak minden eddiginél kimagaslóbb színminőséget biztosítanak hihetetlenül alacsony áron. Az innovatív fejlesztésnek köszönhetően rendkívül egyszerűen integrálhatók a számítógépes hálózatra:

- PCL és PostScript® nyomtatás támogatása
- távoli elérés böngészőn keresztül a Toshiba TopAccess technológiának köszönhetően

- Slim PDF - minden eddiginél kisebb méretű PDF dokumentum készítése a hálózati forgalom csökkentéséért
- további hálózati funkciók: LDAP támogatás, Active Directory azonosítás, vagy Toshiba Flottakezelés

PRÓBÁLJA KI A KÉSZÜLÉKET SZÍNES LABORUNKBAN! #studio2500c/3500c

lembe véve a MicroGear Precision szerkezet súlyát (rengeteg fém alkatrész), meglehetősen nehéz dolga volt a tervezőknek, ráadásul kínosan kellett ügyelniük az új, figyelemfelkeltő dizájn és a már megszokott kialakítás egyensúlyára. Ez utóbbi rendkívül fontos, mivel több kutatás is kimutatta, hogy a felhasználók nagyon nehezen (és nem szívesen) állnak át egy – ha nem is tökéletes, de – már megszokott eszköztől egy egészen új, tanulást igénylő termékre.

A hosszas tervezés során 20 modell készült, amelyek között néhány egészen érdekes, radikális és ígéretes változat is napvilágot látott. Azt is megtudtuk a tervezőktől, hogy ezeket nem hagyja feledésbe merülni a cég, és elképzelhető, hogy valamelyikkel még találkozhatunk a jövőben, egy új Logitech egér formájában. Miután a csapat kiválasztotta az alapmodellt, továbbra sem pihentetett a 3D-s nyomtató – számos apró finomítás következett, amelyek már a dizájn és a technológia összehangolásáról, valamint a tömeggyártáshoz szükséges előkészületekről szóltak.

Új generáció

Az így elkészült, ismerős és egészen új megoldásokat is felvonultató MX Revolution a mai napig sikeres MX 1000-et váltja a sorban, így a Logitech zászlóshajójává lép elő, az elődjét pedig nyugdíjba küldik. Ezt a prémium kategóriás osztályt 2001-

magától értetődő, hogy pár perc használat alatt is hozzá lehet szokni. Ezután pedig már természetesnek vesszük az „intelligens” görgőt, és igazán kiábrándító, amikor régi egerünkhöz visszatérve hiába pörgetjük a görgőjét, nem vált a (nem létező) Free Spin üzemmódba.

Az MX Revolution elrendezése nagyon kényelmes, nem nehéz és megfelelően érzékeny, jól tartja a kezünket, és a csuklónk sem fárad el a több órás használatban. A kiegészítő gombok is hasznosak, bár ezeknél kiemelten fontos, hogy saját igényeinkhez igazítsuk a működésüket. Egyedül talán a Quick-flip gomb lehet egyesek számára kényelmetlen (de nem megszokhatat-

A mostani új egér az MX Revolution nevet kapta, valamint rögtön egy notebook-kivitel is készült belőle az MX-hez hasonló technológiával és dizájnnal, a VX szériában. A SmartGear Precision görgő és az új dizájn mellett a tölthető akkumulátorral szerelt egéren a görgő alatt egy nagyítóval jelölt gombot is találunk, amelyet tetszőleges funkcióra konfigurálhatunk. Alapértelmezésben az általunk kijelölt szót vagy kifejezést (legyen az bármilyen programban) egyetlen gombnyomásra kedvenc keresőnkkel megkeresi, és a találatokat egy böngészőablakban megjeleníti.

Oldalt, az egér „peremén” egy oda és egy vissza gombot találunk, továbbá a bal oldalon a hüvelykujjunkkal egy görgőre hasonlító, ám csak kétállású gombot érünk el, amelyet tetszőleges funkcióra programozhatunk. Ez a Quick-flip gomb ugyancsak fémből készült, gumi bevonattal, ami garantálja, hogy még véletlenül se csússzon meg rajta az ujjunk.

A zsinórmentes kivitel okán egy beépített akkumulátor látja el árammal az MX Revolutiont, amelyet a mellékelt dokkolóval könnyen feltölthetünk (extraként az egér ki-be kapcsoló gombot is kapott). A vevőegység ettől különbözik: egy apró USB-s eszköz, amelynek mérete nagyjából megegyezik a legkisebb USB kulcsokkal.

A puding próbája

A Magyarországra érkezett első MX Revolution hatalmas szerencse folytán a CHIP magazin tesztlaborjában mutathatta meg legelőször, mire képes az új dizájn és az új technológia. A SmartShift Precision technológia használat közben is olyan jó, mint elméletben, az üzemmódok közötti váltás rendkívül gyors, ráadásul megfelelően egyénre szabva olyannyira kényelmes és

Az első próbálkozások: egy lendkeres kis-autó is kés alá került

lan), mivel elhelyezése folytán véletlenül is megnyomhatjuk, a kisebb kezűek pedig lehet, hogy csak nehezebben érik el (bár itt sokat segít a csúszásgátló gumi bevonat). A SetPoint szoftver beállító paneljei tökéletesen funkcionálnak, ám az alkalmazásérzékeny görgőszabályozás még nem tökéletes, néhány programnál (például a Firefoxnál) nehézkesen kapcsol vissza Free Spin módból Click-to-Click-be a SmartShift.

A beépített, az AA elemeknél könnyebb akkumulátor jó teljesítményét mutatja, hogy egyetlen feltöltéssel roppant hosszú ideig használhatjuk az egeret, ráadásul a töltöttséget is látjuk az egér oldalába rejtett töltöttségi jelzőn.

Összességében egy rendkívül komfortos, igazi felsőkategóriás egér lett az MX Revolution, amely tökéletes megkoronázása a Logitech 25 éves tevékenységének, és méltó utódja az MX 1000-es modellnek.

Erdős Márton ■

PROHARDVER - VOGELBURG
ONLINE

- alaplap
- cpu
- ram
- hűtés
- ház/lámp
- vga
- lfi
- cd/dvd
- hdd/usb
- wlan
- multimedia
- imaging
- pc
- hálózati

HARDVERBEN A LEGNAGYOB

http://prohardver.hu

Fényképezőgép vagy telefon?

A mai mobiltelefonok szinte elképzelhetetlenek beépített fényképezőgép nélkül. A CHIP tesztközpontjában ezúttal két, kifejezetten fényképezési célokra szánt mobil hasonlítottunk össze.

Új mobiltelefon vásárlásakor egyre gyakrabban hangzik el: hány megapixel? Ennek a látszólag ide nem illő kérdésnek a magyarázata az, hogy a mobiltelefonokba zsúfolt extraszolgáltatások közül talán a kamera a legnépszerűbb. Az első telefonok 352x288 pixeles, borzalmas minőséget produkáló „képfeldolgozó rendszere” mára nagyot fejlődött: a hazai piacon elérhető csúcsmo- dellek immáron 3,2 megapixeles érzékelővel és akár optikai zoommal is rendelkezhetnek.

Eme adatok láttán rögtön felmerül a kérdés, hogy érdemes-e egyáltalán az enél nem sokkal nagyobb felbontású kompakt kamerákkal foglalkozni, vajon nem elég-e egy jobb mobiltelefont magunkkal vinnünk a nyaralásra?

Írásunkban két, kifejezetten fotós célokra szánt mobiltelefont – a Nokia N73-at és a Sony Ericsson K800i-t – hasonlítottunk össze egymással és egy Sony Cyber-shot S-40-es fényképezőgéppel.

Nokia N73 – a sikeres széria

Az N73 a Nokia új sikersorozatának legújabb üdvöskéje. A multimédiás felszereltségű „N” széria tagjai a merevlemez MP3-lejátszós N91, a videokamerával kombinált N93, valamint az N73, amely mind MP3-lejátszóként, mind digitális fényképezőgépként megállja a helyét.

A klasszikus téglatest formájú, 3G-képes okostelefon viszonylag kis méretűnek számít a kategóriájában. A többi új Nokia N telefonhoz hasonlóan a Symbian v9.1 alapú S60-as rendszer harmadik verziójával működik, annak valamennyi előnyével és hátrányával együtt. A viszonylag lassú rendszerindulást és az időnkénti lassú működést leszámítva telefonként rendkívül jól funkcionál. A kamera használatát nagyban segíti a kiváló minőségű kijelző,

K800i: pont mint egy fényképezőgép

amely 2,4”-os, 320x240 pixel felbontású és 16 bites színmélységű.

A kamera mellett a multimédiás és egyéb szolgáltatások széles skálájával találkozhatunk; a beépített 42 MB-nyi memória miniSD kártyával tovább növelhető. Okostelefonról lévén szó, az N73-as szolgáltatásait külön programokkal tovább bővíthetjük. Az új S60-as rendszeren a régebbi telefonokra írt szoftverek sajnos

Nokia N73: a Nokia N szériájának legújabb üdvöskéje

nem futtathatók, ám egyre több programnak készül el az átírt verziója is.

Az N73 kamerája egy eltolható fedél mögött, a készülék hátoldalán található. A Carl Zeiss lencsével és 3,2 Mpixeles érzékelővel felszerelt gép bekapcsolása a hátoldal eltolásával történik, ekkor a kijelző fekvő elrendezésre vált át. Ennek megfelelő a fotózáshoz használható gombok és menük elrendezése is, az ergonómiával tehát nem lesz problémánk.

Sony Ericsson K800i

A 3G-s K800i (és kistestvére, a „csak” EDGE-képes K790i) a Sony fényképezőgépeitől átvett Cyber-shot megnevezéssel igyekszik utalni arra, hogy a telefonok tervezésekor a Sony fényképezőgép-gyártásban szerzett tapasztalatait is felhasználták.

Az elegáns és enyhén szögletes készülék telefonként nem „okos”, azaz szoftvere megegyezik a K (és kisebb különbségekkel a D és W) széria eddigi tagjaiban használtakkal. Ennek megfelelően a menük és a különböző funkciók elérésének sebességével nem lesz gondunk, ám az eredeti – egyébként meglehetősen magas – tudásszintet sem bővíthetjük igazán további programokkal.

A készülék beépített memóriájának a mérete 64 MB, de ezt természetesen memóriakártyával tovább bővíthetjük – azonban nem a már megszokott Memory Stick Duo Pro, hanem a Memory Stick Micro kártyával.

A kijelző a megnövekedett igényeknek megfelelően megújult: az eddig 176x200 pixeles panel helyét egy 2”-es képátlójú, 240x320 képpontos megjelenítő vette át, így nemcsak a menü ikonjai néznek ki jobban, hanem a fotók minősége is élvezhetőbb.

A K800i fényképezőgépe a hátoldalon található védőborítás elcsúsztatásával kapcsolható be. Ez a megoldás egyébként a Sony Cyber-shot T sorozatának újabb tagjaira is jellemző. A fényképező üzemmódban kapcsolt telefont természetesen fektetve érdemes használnunk, hiszen ennek megfelelő a menük felépítése és a zoom-, illetve az exponáló gomb elhelyezése is.

Szolgáltatások

A fotózás során igénybe vehető szolgáltatások területén egyik cég sem akart lemaradni a másiktól – hasznos és érdekes funkciók egész tárházát építették be mind-

Minőségi lencse: a Nokia a Carl Zeiss-szel közösen dolgozik

két telefonba. Először is mindkét készülék digitális nagyítással igyekszik pótolni az optikai zoomot – ez a megoldás azonban a legdrágább digitális fényképezőgépekben sem ér sokat, így lehetőleg itt se használjuk. A Nokia N73 egyébként 20x-os, a K800i pedig 16x-os nagyításra képes.

Mindkét kamerát autofókuszos lencsével látták el, amely teljesen automata, valamint makró és fix „végtelen” üzemmódba is átkapcsolható. Erre egyébként a K800i esetében egy külön menüpont szolgál, míg a Nokianál a megfelelő program-üzemmód kiválasztásakor vált az élességállítás módja (és ezzel talán kicsit korlátozza az alkotói szabadságot). Ter-

mészetesen mindkét telefon kínál előre elkészített programmodokot (8-8-at). A képek készítésének folyamatába ezen túlmenően nem nagyon szólhatunk bele, így például sem záridőt, sem rekeszt nem választhatunk. A fehéregyensúlyt az automata mellett négy előre beállított értékből választhatjuk ki, a K800i esetében pedig a fénymérés módját is megválaszthatjuk (az N73-nál az ISO érzékenységet állíthatjuk három fokozatban).

Az érdekesebb lehetőségek közé tartozik a Sony Ericsson BestPic funkciója: ez az élesség beállítása után rögtön készíteni kezdi a képeket (végül a teljes lenyomás előtti utolsó négy fotót rögzíti), majd az expozíció után még négy képet készít. Az így kapott kilenc képből azután mi választhatjuk ki azokat, amelyekkel a leginkább elégedettek vagyunk. Jó ötletnek tartjuk, hogy a Sonymál az egyes funkciók gyors eléréséhez a billentyűzet gombjait is használhatjuk, így például a képernyő felett található kis gombokkal a programmodok és üzemmódok (Normál, BestPic stb.) között válthatunk. Mivel 3G-s mobiltelefonokról van szó, mindkét készülék lehetőséget kínál az elkészült képek in-

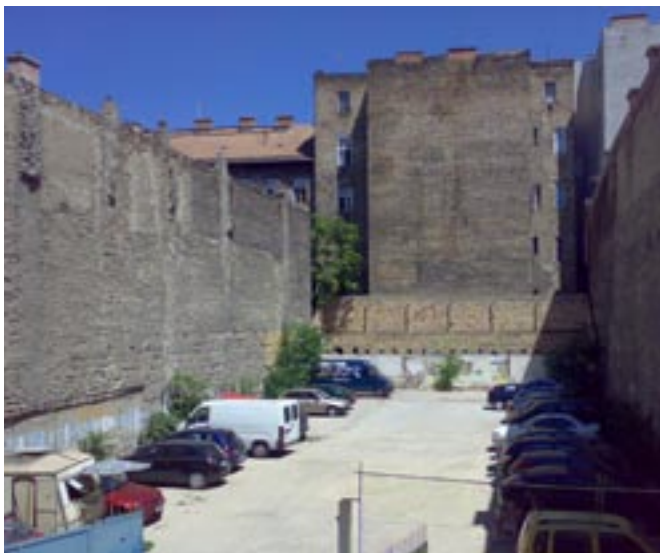
3G-s kamera: a Sony Ericsson K800i megérdemli a Cyber-shot melléknevet

LINKSYS®
A Division of Cisco Systems, Inc.
www.linksys.hu

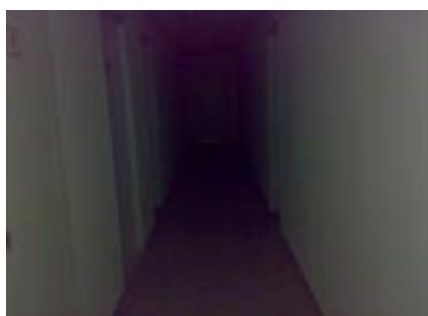
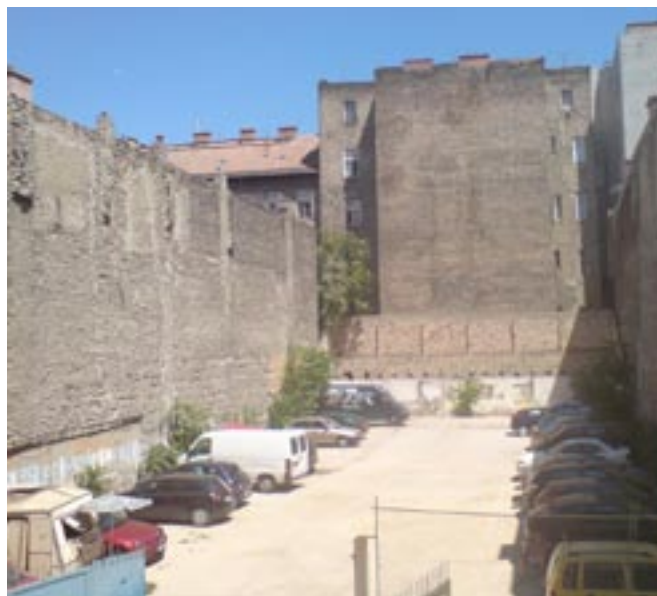
Hálózat, kötöttségek nélkül!
WiFi megoldások mindenkinek

Magyarországi disztribútor és nagykereskedés: **AlphaSonic**
AlphaSonic Kft. 1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel: 231-4000 Fax: 231-4000 www.alphasonic.hu

CISCO SYSTEMS

Színélmény: a színvisszaadás területén a Nokia teljesít jobban

A Xenon előnye: a Sony által használt villanófény elsőprő győzelmet arat

is fél másodperc körüli időt mértünk a gomb lenyomása és az exponálás között (mindezt ráadásul a fókuszálás megtörténte után). A vaku esetében a Sony egyértelműen előnyben van, ugyanis a mobiltelefonoknál megszokott LED-es világítás helyett egy valódi villanólámpát (Xenon) építettek bele.

A hagyományos megoldás

És hogy mit kínál a versenytárs kompakt kamera? Képzélesi és internetes funkciókat egyáltalán nem, és a fényképek készítésébe sem szólhatunk bele sokkal jobban (ez a drágább kompaktok szolgáltatása).

Sokkal lényegesebb azonban egyfelől a beállítások egyszerűbb elérése (a legtöbb gyakran használt funkcióhoz külön gombot kapunk), másfelől a működési sebesség: nemcsak a képek mentése tart sokkal kevesebb ideig, hanem a menük és az első gomb válaszideje is jóval gyorsabb.

A képminőség területén is látható különbséget tapasztaltunk a digitális fényképezőgép és a telefonok között – ez azonban korántsem akkora, mint vártuk. Mint már említettük, a fényképezőgép elsősorban a részletgazdagság területén tud többet, ami nemcsak a jobb optikának, hanem a kevésbé agresszív tömörítésnek is köszönhető.

Rosta Gábor ■

ternetes közzétételére – így például saját internetes naplónkat (blogunkat) közvetlenül a telefonokról is feltölthetjük.

Képminőség

A két mobiltelefonnal eltöltött idő után nyugodtan megállapíthatjuk, hogy vége annak az időnek, amikor a mobillal készült fotó kifejezés egy elmosódott, bélyeg nagyságú képet takart – mindkét eszköz tökéletesen megfelel a mindennapi használatra. Sajnos igazán jó képminőségről azonban még mindig nem beszélhetünk – a legnagyobb gondot az apróbb részletek

elmosódása okozza. A két telefon közül a Sony Ericsson képe tetszett jobban, de igazából a különbség olyan kicsi, hogy nehéz lenne egyértelmű győztest hirdetni. Ráadásul tovább nehezíti a választást, hogy bár a Sony Ericsson fotói részletgazdagabbak, a színek tekintetében a Nokia teljesít sokkal jobban – mind a telítettség, mind a színhűség szempontjából.

Az apró részletek eltűnését valószínűleg az agresszívebb zajsűrés és az erős JPEG tömörítés okozza – ez utóbbinak a hatása jól megfigyelhető például a kontúrok mentén. A tömörítés mértékét jól mutatja, hogy míg a Sony fényképezőgép (3 Mpixeles felbontásra állítva) átlagban 1,3–1,5 MB-os képeket készít, addig a telefonok 4–600 KB-ra „nyomják” össze a fotókat. Ennek jelen esetben igazából nem sok értelmét látjuk, hiszen mindkét készülék memóriakártyára dolgozik, ahol nem igazán lenne gond a kevésbé tömörített fájlok tárolása sem.

A használat során két olyan területet találtunk, amelyeken a Sony telefonja vitathatatlanul jobb – ez pedig a fényképezés sebessége, illetve a vaku. Bár az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy a későbbi szoftverfrissítésekkel mindkét telefon gyorsulhat még, a Nokiával többször

Régi, de megbízható: a Sony DSC-S40 olcsó, de jó képminőségű fényképezőgép

KAPCSOLÓDÓ CIKKEK:

Felhívjuk figyelmüket **GYAKORLAT ROVATUNK TIPPEK MOBILOS FOTÓZÁSHOZ CIKKÉRE**, amelyben 10 hasznos ötletet gyűjtöttünk össze azoknak, akik gyakran fényképeznek mobiltelefonnal.

DVD-k 345 variációban

Egy jó DVD-íróhoz jó minőségű alapanyagra is szükség van. A CHIP magazin utánajárt, hogyan teljesítenek a Magyarországon kapható legnépszerűbb lemezek a különböző meghajtókban.

A DVD lemezek – nagyon leegyszerűsítve persze – 0-k és 1-esek formájában tárolják az adatokat. A DVD-meghajtók lézere megváltoztatja a lemez hordozórétégek szerkezetét, illetve annak fényvisszaverő tulajdonságát, a DVD-olvasók pedig a lemez beolvasásakor ezeknek az adatoknak az értelmezésével nyerik vissza a tárolt információkat. Ahhoz, hogy a lemezeket gyorsan és hibamentesen olvashassuk vissza, jó minőségben kell megírni őket. Az írás minősége attól is függ, hogy milyen DVD lemezt, DVD-írót, illetve firmware-t használunk – ezek együttesen határozzák meg az alkalmazott írási stratégiát.

Bár a DVD-specifikációk szigorúan rögzítik, hogy milyen követelményeket kell teljesíteniük a lemezeknek és a meghajtóknak, az egyes gyártók termékei soha nem lesznek teljesen egyformák – sem

a DVD-írók, sem a DVD lemezek. Így azután a különféle DVD-írók más és más minőségben tudják felvinni az adatokat a lemezekre.

MID kód

Először vizsgáljuk meg a DVD lemezeket! A gyártók közül néhányan – a specifikációk alapján – maguk fejlesztik ki a különféle DVD lemezeket, a többiek (és ez most a túlnyomó többséget jelenti) csak gyártanak. Utóbbiak megvásárolják a lemez készítéséhez szükséges nyomóformát és a dye, azaz a hordozóréteg anyagának a „képletét” is – ami több problémához is vezethet.

A lemezekre ugyanis a gyártás során néhány fontos információ is felkerül. Ezek egyike az úgynevezett *MID kód*, amelyet gyártó- vagy médiaazonosítónak is szokás nevezni. Ez az elnevezés azonban fél-

Érdekes extrák

A *TDK* kifejlesztett egy újfajta védőréteget, amely jobban ellenáll a fizikai hatásoknak, mint a hagyományos polikarbonát. A normál DVD-khez képest 1,5–2×-es áron kapható korongokat a gyártó szerint akár tok nélkül is tárolhatjuk, mégsem kell félnünk az adatvesztéstől. Ha az összes lemezünket nem is, a gyakrabban használt korongokat érdemes lehet ilyen típusra lecserélni.

Az egyes márkákon és lemeztípusokon belül is többféle lemezt találunk, mostanság ugyanis nagyon népszerűek a különféle felíratkészítő megoldások. Az alapot a hagyományos nyomtatás jelenti, amely egyelőre a legjobb: megfelelő alapanyagot és nyomtatót használva nagyfelbontású, színes ábrákat vihetünk fel a lemezek felületére. Ha nem szeretnénk külön eszközt használni, ma már a DVD-írókba épített megoldások közül is választhatunk. A *LightScribe* és a *LabelFlash* alapötlete hasonló: a lemez adathordozó felületével ellentétes oldalára egy másik hordozóréteg kerül, amely hő hatására megváltoztatja az eredeti színt. A lézerrel ilyenkor adatok helyett felíratokat vagy képet vihetünk fel a lemezekre.

A lemezek ilyesfajta módosítása semmilyen kedvezőtlen hatást nem gyakorol az adathordozó réteg szerkezetére, ezért – ha egy adott márká normál lemezeit jó minőségűnek találjuk – bátran áttérhetünk a nyomtatható vagy karcmentes nyersanyagokra.

revezető: a MID alapján ugyanis nem vonhatunk le biztos következtetéseket a lemez gyártójára nézve, csupán azt tudhatjuk meg, hogy ki a fejlesztője az adott azonosítójú lemeznek.

Mint már említettük, a legtöbb gyártó vásárolja a technológiát, azonban semmi sem garantálja, hogy a gyártási metódust egy az egyben átveszik. Így például előfordulhat, hogy a költségsökkentés érdekében itt-ott spórolnak az alapanyagban. Ha ez az eset áll fenn, logikus, hogy az „eredeti” és az „utángyártott” lemezek minősége eltérő lesz, az azonos MID kód ellenére. Kitűnő példa erre a *RITEK*, amelynek lemezei azonos MID kóddal *RIDATA*, *RIDISC*, *TEK* stb. néven is forgalomba kerültek, hol ilyen, hol olyan minőségben.

A minőséget a selejt is befolyásolja. A gyengébb minőségű lemezeket általában nem dobják ki, hanem olcsón továbbadják másik cégnek, amely a saját neve alatt hozza forgalomba a korongokat.

A MID ennek ellenére a DVD lemezeken található legfontosabb információ, mert a DVD-írók ez alapján azonosítják a koron-

Dobogósaink

A CHIP Tesztközpontjában tetemes mennyiségű eszközt vizsgálunk havonta, s a teszben szereplőket mindig sorba rendezzük és értékeljük. Alábbi összefoglaló táblázatainkban néhány tesztünk első három helyezettjét állítjuk fel képzeletbeli dobogókra, illetve bemutatjuk a különdíjasokat is (színkóddal jelölve). Az adott teszt idején aktuális árak természetesen csak tájékoztató jellegűek. Aki a teljes mezőnyre kíváncsi – mert lehet, hogy szempontjai eltérőek a miénktől –, szerezze be azt a számot, amelyben teljes terjedelmében olvashatja a tesztet.

Középkategóriás noteszgépek					CHIP 2006. 08.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	HP nx6325	Széleskörű szolgáltatások	Viszonylag lassú	315 000 Ft	94
2.	Acer Aspire 5110	Gyönyörű kivitel	Gyenge hordozhatóság	344 388 Ft	92
3.	Lenovo 3000 N100	IBM örökség	Gyenge hordozhatóság	329 900 Ft	91
4.	MSI MegaBOOK M660	Jól kiegyensúlyozott	Kényelmetlen kurzorvezérlés	335 900 Ft	88
7.	Fujitsu-Siemens Amilo Pi1505	Remek ár	Egyszerű kivitel	250 000 Ft	83

Családi többfunkciós nyomtatók					CHIP 2006. 08.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Brother DCP-115C	Remek lapköltség	Másban nem kiemelkedő	25 320 Ft	94
2.	HP PSC 1510	Széleskörű szolgáltatások	Magas ár	29 990 Ft	91
3.	Lexmark P4350	Monoban gyors, színesben olcsó	Mono lapköltség	28 300 Ft	91
4.	Epson DX3850	Nagyon jó ár, és mono lapköltség	Színes lapköltség	21 900 Ft	89
5.	Canon PIXMA MP150	Remek sebesség és képminőség	Magas lapköltség	22 788 Ft	82

Irodai többfunkciós nyomtatók					CHIP 2006. 08.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	HP Officejet 6310	Remek sebesség és szolgáltatások	Viszonylag magas ár	59 990 Ft	92
2.	Brother MFC-4820C	Kiváló lapköltség	Gyenge képminőség	42 000 Ft	90
3.	Lexmark X7170	Baráti ár	Magas mono lapköltség	40 600 Ft	81
4.	Canon PIXMA MP530	Remek sebesség és képminőség	Magas ár és lapköltség	83 988 Ft	81

Felsőkategóriás kompakt fényképezőgépek					CHIP 2006. 07.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Canon PowerShot A700	Kiváló képminőség és szolgáltatások	Kevés extra	87 000 Ft	96
2.	Casio Exilim EX-Z850	Rengeteg extra	Nagylátószög hiánya	99 984 Ft	88
3.	Panasonic Lumix TZ1	10x zoom	Mindössze 4,9 megapixeles	99 900 Ft	87
4.	Fuji FinePix E900	Szép kép 9 megapixelen	Kevés extra	93 600 Ft	85
7.	Olympus SP-320	Jó ár	Nagylátószög hiánya	72 000 Ft	83

Táblázatainkban a díjazottakat a díjak alapszíneivel jelöljük:

Olcsó DSL routerek					CHIP 2006. 07.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Gigabyte GN-B40	Nagyon gyors minden üzemben	Szokni kell a kezelőfelületét	7 920 Ft	93
2.	Dialcom BBR-1500	Gyors és terhelhető	Szokni kell a kezelőfelületét	8 760 Ft	91
3.	Level1 FBR-1418TX	Kellemes kezelőfelület és sebesség	UDP terhelésre érzékeny	7 950 Ft	91
4.	SMC 7004VBR	Kis méret, szerény ár	Terhelés alatt lassul	7 500 Ft	90
5.	3Com 3CR858-91	Kiemelkedő sebesség	Kiemelkedő ár	15 200 Ft	90

Hordozható kivetítők					CHIP 2006. 06.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Lenovo M400	A legmobilabb modell	Fényereje elmarad az átlagtól	467 880 Ft	94
2.	Epson EMP-755	Széleskörű szolgáltatások	Drága izzó	499 000 Ft	93
3.	Sony VPL-CX20	Rengeteg automata szolgáltatás	Nincs egéremuláció	384 000 Ft	92
4.	Panasonic PT-LB50NT	Jó képminőség	Viszonylag nagy méret	419 880 Ft	92
5.	Sagem CDP-1100X	Kicsi és könnyű	Szerény szolgáltatások	396 000 Ft	91

250 GB-os SATA merevlemezek					CHIP 2006. 06.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	Hitachi T7K250	A leggyorsabb	A legdrágább	30 499 Ft	92
2.	Western Digital Caviar SE16	Kevező ár, jó sebesség	Nincs NCQ	25 680 Ft	88
3.	Samsung SpinPoint P120	Gyors folyamat adatátvitel	Csak 8 MB cache	29 174 Ft	87
4.	Seagate Barracuda 7200.9	Jó szoftvertámogatás	Nincs Acoustic Management	26 940 Ft	85
5.	Seagate Barracuda 7200.8	5 év garancia	Az önellenőrzése kissé hangos	27 215 Ft	82

Játékkonfigurációk					CHIP 2006. 04.
Sorrend	Termék	Mellette	Ellene	Tájékoztató ár	Elért pontszám
1.	FEFO Scienic 4100 Model-2	Európai módon összeállított	Játékban kissé lemarad	199 900 Ft	94
2.	Unitel VIVA P4	Jó átlagteljesítmény	Codegen ház és táp	196 000 Ft	93
3.	Kronos AMD-Gamer	Könnyen fejleszthető	Gyengén összeállított	201 600 Ft	92
4.	Alien Sirius 3 Mod	Remek teljesítmény	S754 platform	203 880 Ft	91
8.	Qwerty Titan-X	A mezőny legerősebbje játékban	Kezdeti kialakítás gondok	199 000 Ft	91

2005–2006-os nagytesztjeink – kategóriák szerint												
Kategória	Téma	Lapszám	Kategória	Téma	Lapszám	Kategória	Téma	Lapszám				
Alaplap	i945P-s alaplapok	2005.10.	Házak	Felsőkategóriás számítógépházak	2005.07.	Processzor	Felsőkategóriás kompakt fényképezőgépek	2006.07.				
	nForce4 chipes alaplapok	2005.05.		Középkategóriás számítógépházak	2005.06.		Belépő szintű lézernyomtatók	2006.03.				
DVD	Lightscribe-os DVD-írók	2006.03.	Megjelenítők	HTPC-házak tesztje	2005.08.		Memória	Tintasugaras nyomtatók alsó és középkategória	2006.02.			
	Felsőkategóriás DVD-felvevők	2005.06.		Videodigitalizálók	Hordozható kivetítők	2006.06.		Csúcsprocesszorok	2005.05.			
Hűtés	Hardveres digitalizálók	2006.05.	Kis válaszidejű 17"-os TFT-monitor				2005.08.			Noteszgép	DDR2 memóriamodulok (alapszintű)	2005.11.
	Vízűtések	2006.04.		Középkategóriás noteszgépek	2006.08.	DDR2 memóriamodulok (premium modellek)		2005.11.				
Hálózat	Multiplatformos CPU-hűtők	2005.11.	Képkalkotás				Ultra-hordozható noteszgépek		2006.06.	Tárolás	250 GB SATA merevlemezek	2006.06.
	Olcsó DSL routerek	2006.07.		Családi és irodai többfunkciós nyomtatók	2006.08.	RAID vezérlők tesztje		2005.09.				
	PCI-os WLAN kártyák	2006.05.										
	Tűzfalak	2006.03.										

Korábbi CHIP magazinok:

ITmédiabOLT www.itmediabolt.hu

Amíg nincs itt az igazi

Bizony izgatottan várjuk már a Vistát, de az egyre csak késlekedik. Ne legyünk hát restek, barkácsoljuk össze már most magunknak az új Windowst, méghozzá ingyen! Látványos 3D felület, új funkciók és megbízhatóbb vírusvédelem vár ránk.

U njuk már az XP-t, s nem győzzük kívánni a Vistát? Nos, itt az alkalom, hogy meglévő XP rendszerünket lépésről lépésre saját készítésű rendszerre alakítsuk át – freeware-ek és néhány béta verziós eszköz segítségével, amelyeket a Microsoft a programozók számára bocsát rendelkezésre. Mit nyerhetünk? Vadonatúj felhasználói felületet, bővített multimédia funkciókat, vírusok és phishingtámadások elleni védelmet. Mindezekhez társul egy multimédia felület, amely meglehetősen hasonlít a Windows Media Centerhez. Ezen kívül a profik számára egy új parancssorral is szolgálunk.

Új felület az Asztal számára

Lélegzetelállító 3D-s hatásokkal és kiegészítő funkciókkal szolgál az Aero, az új Vista-felület. Ezek közé tartozik az Asztal-keresés funkció, valamint az új Sidebar, amelynek segítségével könnyebben irányítható a Windows.

AERO-TÉMÁK ÉS IKONOK

VISTA-FUNKCIÓ: ÚJ FELÜLET

CHIP-ESZKÖZ: VISTA CUSTOMIZATION PACK 3.6

Ahhoz, hogy az XP alatt szimulálhassuk a Vista felületét, szükségünk van a Vista Customization Pack nevű alkalmazásra.

FIGYELEM! Mielőtt ezt az eszközt használnánk, mentünk el minden fontos adatot, vagy legalábbis hozzunk létre egy visszaállítási pontot, mivel mélyen belemélyülünk

az operációs rendszerbe. Bár az eszköz aktuális verziója felkínálja az eltávolítási funkciót, arra azonban, hogy minden ismét visszavonható, sajnos nincs száz százalékos garancia.

Telepítsük a CD/DVD mellékletéről a Vista Customization Pack-et (*Setup36.exe*). Amennyiben az eszköz régebbi verziója fut a számítógépünkön, azt először le kell törölnünk. Szintúgy ki kell kapcsolnunk átmenetileg a tűzfalat és a vírusellenőrző programot, ellenkező esetben problémák léphetnek fel. Telepítés közben egy DOS ablakban láthatjuk, hogy mely fájlokat módosítja az eszköz. Végezetül a számítógép automatikusan újraindul. Most az XP-hez hasonlóan módosíthatjuk az Asztal hátterét és az ablakok megjelenítését.

Új Asztal: a fülek helyett új beállítások fogadnak

Ehhez kattintsunk a jobb egérgombbal az Asztalra, majd válasszuk a Tulajdonságok pontot. Az Asztal fülön kattintsunk a Tallózás gombra, és navigáljunk a Customization Packs könyvtárhoz. Itt található a Bliss5259 háttér. Váltunk át a Képernyőkímélő fülre, majd válasszuk itt az auro_5xxxx bejegyzést. Amennyiben ez nem látható az előzetes ablakban, szükségünk van az ingyenes XviD codec-re, amelyet a www.free-codecs.com oldalon találhatunk. Most már csak a Megjelenítés alatt kell ki-

választanunk az Aero Style (Vista-Beta) témát, majd az Alkalmaz gomb segítségével át kell váltanunk az új felületre.

FIGYELEM! A CHIP Vista Edition egy új funkciót kínál, a Display Property. Így az Asztal ikonok segítségével állíthatjuk be, a füleket pedig elfelejthetjük.

A TÁLCA, AZ ABLAKOK ÉS A BETŰK MÓDOSÍTÁSA

VISTA-FUNKCIÓ: A TÁLCA TULAJDONSÁGAI

CHIP-ESZKÖZ: VISTA VISUAL STYLES PACK 3.0

A következő lépésben a Tálca, a Start menü és a betűk vannak terítéken. Ezeket az ingyenes Visual Styles Pack segítségével módosíthatjuk, amely enyhe fényhatást kölcsönöz a kissé sötétre sikeredett Tálcának,

Fények a Tálcán: új vizuális hatások és jobb ablakmegjelenítés

valamint javított ablakmegjelenítést kínál, és az új Vista betűt, a Segoe UI-t is tartalmazza. A programot a CD/DVD lemezen találják (*Vista Visual Styles Pack 3.0.zip*).

Csomagoljuk ki a ZIP fájlt, majd indítsuk el az eszközt. Most hívjuk elő a Megjelenítés tulajdonságai ablakot. A Megjelenítés fülön válasszuk az Aero Style (Vista-Beta2) bejegyzést. Ezzel automatikusan beállítjuk a Segoe betűt, és aktiváljuk a fényhatást a Tálca számára. Ez akkor észlelhető, ha az egér mutatójával egy minimalizált ablak fölé kerülünk. Amennyiben eddig a klasszikus Start menüvel dolgoztunk, állítsuk be a Start gomb alatt található Vezérlőpult pont Tálca és Start menü alpontja alatt a normál XP-menüt. Csak így láthatjuk a Vista menüjét.

KÉNYELMESEBB KERESÉSI FUNKCIÓ

VISTA-FUNKCIÓ: WINDOWS ASZTAL-KERESÉS

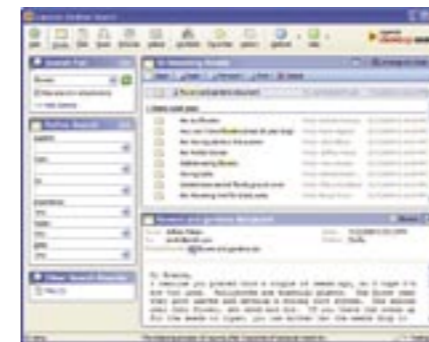
CHIP-ESZKÖZ: COPERNIC DESKTOP SEARCH

A Vista egy újabb, gyorsabb asztali keresési funkciót kínál, amely az XP alatt egy freeware eszköz segítségével szimulálható. Az új funkció így kényelmesen elérhető a

Start menün keresztül. Az új Vista asztali kereséshez használjuk az ingyenes Copernic Desktop Search programot, amely megtalálható CD/DVD mellékletünkön (*copernicdesktopsearch.exe*).

Telepítsük az eszközt, és közben a Setupban hagyjuk aktíválva a böngésző beállításait. Így a Vistához hasonlóan innen is bármikor indíthatunk keresést. Most már csak a Start menü normál Windows-keresését kell helyettesíteni a Copernic Desktop Search programmal. Ehhez indítsuk el a Rendszerleíró-adatbázis-szerkesztőt, majd navigáljunk a HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer kulcshoz. Most hozzunk létre egy új duplaszót NoFind elnevezéssel, majd rendeljük hozzá az 1 értéket. Ezzel eltávolítjuk a normál Windows-keresést a Start menüből. Az eredményt azonban csak a számítógép újraindítását követően észlelhetjük.

Az új keresési funkció beillesztéséhez kattintsunk a jobb egérgombbal a Copernic Desktop parancsikonzjára, majd válasszuk a Tulajdonságok pontot. A Parancsikonz fül alatt válasszuk ki az Ikoncsere bejegyzést. Ezt követően navigáljunk a Tallózás ponton keresztül a C:\windows\srchui mappához, majd nyissuk meg a srchui.dll fájlt. Most már kiválaszthatjuk a Windows nagyító ikonját a kereséshez. A parancsikont nevezzük egyszerűen Keresésnek, és kattintsunk rá még egyszer a jobb egérgombbal. A megfelelő parancs kiválasztásával beiktathatjuk a Copernic keresőt a Start menübe.

Copernic Desktop Search: hatékonyabb keresés a Start menüből

ÜDVÖZLŐKÉPERNYŐ LECSERÉLÉSE

VISTA-FUNKCIÓ: LOGIN SCREEN

CHIP-ESZKÖZ: MÓDOSÍTOTT LOGONUI.EXE

A bejelentkezésért az XP alatt a logonui.exe fájl felelős. Ez azonban könnyen kicserélhető egy módosított, a Vistához igazított fájjal. Mielőtt használhatnánk a módosított

logonuit, ki kell kapcsolnunk az éppen aktív változatát. Ehhez indítsuk el a Windows Intézőt, és navigáljunk a windows\system32 könyvtárhoz. Az itt található logonui.exe fájlt nevezzük át logonui.old-ra. A most megjelenő figyelmeztetést egyszerűen ne vegyük figyelembe. Másoljuk át a módosított logonui fájlt a CD/DVD-mellékletünkről a System32 mappába, majd indítsuk újra a számítógépünket. Mostantól a Vista üdvözlőképernyője fogad minket.

FIGYELEM! A logonui.exe fájl csak grafikus információkat tartalmaz. Ha nem várt hiba lépne fel, adjuk meg bejelentkezéskor felhasználói adatainkat kézzel, majd állítjuk vissza az eredeti fájlt.

ÚJ BOOTLOGÓ HASZNÁLATA

VISTA-FUNKCIÓ: BOOTLOGÓ

CHIP-ESZKÖZ: RESOURCE HACKER

A bootlogó kicserélése egy kicsit bonyolultabb, mivel a Microsoft ezt közvetlenül az operációs rendszer magjába integrálta. A Resource Hacker segítségével azonban mégis megoldható, ezzel a Windows-kernel és a kezdőképernyőt is manipulálhatjuk. Biztonsági okokból csak a kernel másolatával dolgozunk.

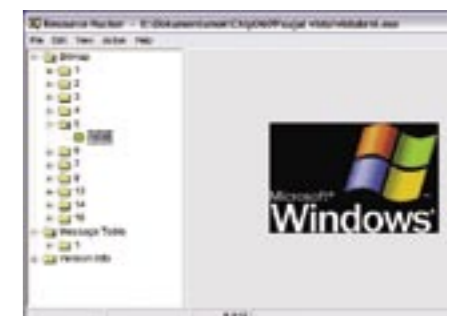
Indítsuk el a Windows Intézőt, és navigáljunk az ntoskrnl.exe fájlhoz, amely a windows\system32 könyvtárban található. Másoljuk ki a fájlt, és adjuk neki a vistakrnl.exe nevet. Most egy Vista bootképernyőre van szükség. Mivel még senki sem tudja, hogy végül is melyik mellett fog dönteni a Microsoft, a www.vistaultimate.com weboldal alatt különböző utáztatokat találhatunk, amelyek az eddig megjelent Vista-verziókhoz igazodnak. Válasszuk egyszerűen azt, amelyik a legjobban tetszik.

A bootképernyő integrálásához szükség van a CD/DVD mellékleten található Resource Hacker programra (*reshack.zip*).

Indítsuk el az eszközt, és a File/Open pontokon keresztül töltsük be a vistakrnl.exe fájlt. Most válasszuk az Action/Replace Bitmap beállítást, és az Open file with new bitmap ponton keresztül töltsük le a Vista bootképernyőjét az internetről. A Replace gombra kattintva mentjük el a kernel-fájlt. Hogy a CHIP Vista Edition ne az XP bootképernyővel induljon, kattintsunk a jobb egérgombbal a Sajátgép pontra, és itt válasszuk a Tulajdonságok bejegyzést. A Speciális fülön válasszuk a Indítás és helyreállítás pont alatt található Beállítások bejegyzést. Nyissuk meg a Szerkesztés gombra kattintva a boot.ini fájlt, és bőví-

sük ki a Windows XP indítósrót a /kernel=vistakrnl.exe paraméterrel. Amennyiben csak egyetlen Windows partícióval rendelkezünk, akkor helyezzük a kurzort a sor elejére, és ott adjuk hozzá a

default= utasítást. Így a Windowsnak induláskor nem kell azon morfondíroznia, hogy melyik kernelt használja. Indítsuk újra számítógépünket, hogy láthassuk a Vista indítóképernyőjét. Amennyiben valami nem jól sült el, több partíció esetén az XP-t indítsuk a régi kernellel, és ismételjük meg a tippet. Ellenkező esetben bootoljuk a számítógépet az XP Setup CD-vel, és válasszuk az előző Windows-partíció javítása beállítását.

Resource Hacker: az XP bootképernyőt bármikor kicserélhetjük

INTÉZŐ ESZKÖZTÁRAK VISTA KÜLSŐVEL

VISTA-FUNKCIÓK: WINDOWS INTÉZŐ

CHIP-ESZKÖZ: STYLE XP

A Microsoft a Windows Intéző és az Internet Explorer eszköztárait át dolgozta. Az új gombok integrálására két különböző megoldás kínálkozik.

DELUXE MEGOLDÁS: Az interneten, a www.themexp.org honlap alatt a megtévesztésig igazának tűnő Vista-ikonokra bukkanhatunk. Hátrányuk a következő: kénytelenek vagyunk két adware programot is (NewNetDomans és WhenUSaveNow) telepíteni. A nem kívánatos ajándéktól azonban a későbbiekben egy alkalmas eszközzel, például az Ad-Aware-rel egyszerűen ismét megválhatunk. Az Explorer Bar Icons hivatkozáson keresztül töltsük le a WinVista gyűjteményt. Ezek egy EXE archívumban találhatóak, amelyet egy használható ZIP archívummá alakíthatunk a spyware telepítésével. Az ikonok bekötéséhez a Style XP demo változatára van szükségünk, amely CD/DVD mellékletünkön található (*StyleXPInstallMale.zip*).

Telepítéskor válaszoljunk nemmel arra a kérdésre, hogy az Apple Panther nevű operációs rendszere számára telepítjük-e az ikonokat. Most eljutottunk az eszköz felhasználói felületéhez. Válasszuk az Explorer Bar bejegyzést, majd kattintsunk az OK gombra. Töltsük be az Add an Explorer Bar ponton keresztül a ThemeXP ZIP fájlt, ezt követően indítsuk újra számítógépünket, hogy az ikonokat beköthessük az Intézőbe. Csak most távolíthatjuk el nyugodt szívvel az Ad-Aware segítségével a feltelepített spyware programokat.

GYORS MEGOLDÁS: Nem annyira tökéletes, azonban tiszta az ArtWork nevezetű ZIP fájl (ArtWork.zip), amely szintén a CD/DVD mellékleten található. A Windows Vista ikonjainak integrálásához az operációs rendszerünkbe indítsuk el a Style XP-t, és az Add an Explore Bar Set ponton keresztül válasszuk ki a CD/DVD-ről a ZIP fájlt. A számítógép újraindítását követően használhatjuk az ikonokat.

Style XP: az Intéző ikonjait Vista-ikonokra cserélhetjük

FLIP 3D ABLAKHATÁS LÉTREHOZÁSA

VISTA-FUNKCIÓ: FLIP 3D
CHIP-ESZKÖZ: TOP DESK

Mi is lenne a Vistával annak különleges 3D felülete nélkül? Egy shareware eszköz segítségével (ára kb. 8 euró) ezt a hatást az átalakított XP-Asztalunkra varázsolhatjuk. Kipróbálásra elegendő a 30 napon keresztül működő demó változat, amely szintén a CD/DVD mellékleten található (TopDeskTrial.exe). Telepítés után egy új eszközhöz kellene megjelennie a Tálcán. Amennyiben így van, nyissunk meg pár ablakot, és ezt követően nyomjuk meg az Alt + Tab billentyűkombinációt, ezzel juthatunk a 3D-s ábrázoláshoz. Az egyes ablakok között vagy az Alt + Tab billentyűkombináció segítségével vagy a Tálcán található Top Desk ikonra történő jobb kattintással válthatunk.

Top Desk: Windows felület 3D-ben

SIDEBAR HOZZÁRENDELÉSE

VISTA-FUNKCIÓ: WINDOWS SIDEBAR
CHIP-ESZKÖZ: DESKTOP SIDEBAR

Az utolsó, még hiányzó desktop elem a Sidebar: ez egy többfunkciós Tálca, ahol speciális eszközöket (gadgets) helyezhetünk el. Ezek az eszközök ezt követően állandóan megjelenítik például az időjárást vagy a tőzsdeárfolyamokat, néhányra kattintva bizonyos akciókat indíthatunk. A Sidebar megtalálható CD/DVD mellékletünkön (sidebarb116.exe).

Telepítése után indítsuk el a programot a Start menüben található Programok alpont Desktop Sidebar bejegyzésén keresztül. Kattintsunk a jobb egérgombbal a Sidebar egy szabad felületére, és válasszuk a Beállítások pontot.

Most a Megjelenés fülön kattintsunk a Még több felszín letöltése pontra, és a most megnyíló weboldalon görgessük magunkat lefelé. Töltsük be az Aero felületet (skint). Már is illik az eszköztár a CHIP Vista Edition többi részének külsejéhez.

Desktop Sidebar: diavetítés, időjárás-előrejelzés és még sok más

A Sidebar kezelése a következőképpen zajlik: kattintsunk például a Diavetítés eszközre. Az itt megjelenített kép előugrik, és nagyított méretben jelenik meg. Amennyiben az internetre kapcsolódunk, a Hírszoba alatt folyamatosan az egész világból származó híreket olvashatjuk. A menüben a Panel eltávolítás pont alatt kitörölhetjük a nem

használt eszközöket, a Panel hozzáadás ponton keresztül pedig újakat vehetünk fel. A www.desktopsidebar.com oldalon újabb eszközöket találhatunk, például azt, amelylyel a Winampot irányíthatjuk. Természetesen az sem megvetendő, hogy a Desktop Sidebar magyarul is „beszél”.

Multimédia eszközök

Fényképeinket online szeretnénk előhívni, vagy számítógépünket távirányítóval a nappali kanapéjáról szeretnénk irányítani? Ilyen és hasonló célokra a CHIP Vista Edition egy halom új szoftverrel szolgál.

ÚJ FOTÓKÖZÖSSÉG HASZNÁLATA

VISTA-FUNKCIÓ: MEMORIES
CHIP-ESZKÖZ: MAX

Digitális fényképalbumok létrehozása és megjelenítése az interneten – mindez lehetséges az új Memories nevezetű Vista-eszközzel. Amit sokan nem tudnak: a program teljes angol nyelvű verziója már most ingyenesen letölthető az internetről. A Memoriest a Max kódnev alatt fejlesztették ki, és a www.microsoft.com/Max weblapon letöltésre készen áll, továbbá a WinFX Runtime Components-et is tartalmazza, amely nélkül az eszköz nem futtatható. Töltsük le a fájlt. Most már csak a .NET Framework 2.0-ra van szükségünk, amelyet szintén ingyen letölthetünk a www.microsoft.com weboldal Download területén.

Microsoft Max: fotók minden mennyiségben

Először telepítsük a .NET Framework-öt, majd ezt követően a Maxot. A Create and share a list ponton keresztül készítsük el fényképalbumunkat. Amennyiben a Sign in to Microsoft Max ponton keresztül létrehoztunk egy Accountot, az Other peoples list gomb segítségével más felhasználók fényképeit is használhatjuk.

MULTIMÉDIA FELÜLET HOZZÁADÁSA

VISTA-FUNKCIÓ: WINDOWS MEDIA CENTER EDITION
CHIP-ESZKÖZ: MEDIA PORTAL

A Vista a Media Center Edition összes funkcióját tartalmazza. Ez azt jelenti, hogy filmeket, tévéműsorokat és zenefájlokat hívhatunk elő egy speciális felületen keresztül – kívánság szerint akár távirányítással is, a kanapéról. Mivel a Windows Media Center Edition drága, a Media Portal elnevezésű nyílt forráskódú programmal helyettesíthetjük, amely megtalálható

Media Portal: skinek hadából választhatunk

CD/DVD mellékletünkön (MediaPortal.zip). Csomagoljuk ki a ZIP fájlt. Telepítésnél válasszuk felületként az mce-t, hogy az eredeti Windows külsőhöz juthassunk. A Setupot követően hívjuk elő a Media Portalt a Start alatt található Programok

CHIP KOMPAKT: A mi Vistánk

➤ Mindent a Vista számára

A CHIP Vista Edition legfontosabb eszközeit a CD/DVD mellékleten találhatjuk.

➤ Vista Customization Pack 3.6

Az eszköz az Aero felületet szimulálja a Windows XP alatt.

Információ: www.joejoe.org/joejoe/vcp.html

➤ Copernic Desktop Search 1.63

Nagy teljesítményű keresőeszköz, amely a WinFX funkcióit kínálja.

Információ: www.copernic.com

➤ Media Portal 0.2.0.0

A Windows Media Center Edition teljes értékű helyettese.

Információ: www.team-mediaportal.com

➤ Style XP Demo

Megváltoztatja a Windows Intéző és az Internet Explorer ikonjait.

Információ: www.tgtsoft.com

➤ Top Desk 1.4 Demo

A Vista Flip-3D hatása a Windows XP felületen.

Információ: www.otakusoftware.com

➤ Desktop Sidebar 1.05

A Windows Vista multifunkcionális eszköztára.

Információ: www.desktopsidebar.com

➤ A Microsoft Vista-eszközei

Csak online: a fent említett eszközök mellett még néhány Microsoft programra is szükségünk van az internetről. A weblapok címeit a rájuk vonatkozó részekben találhatjuk.

PowerShell Release Candidate1
.NET Framework 2.0
Codename Max (a Vistában Memories a neve)
WinFX Runtime Components
Windows Defender
Internet Explorer 7 Beta 3

FELKÉSZÜLT-E SZÁMÍTÓGÉPÜNK A WINDOWS VISTÁRA?

A Microsoft ismertette a hamarosan színre lépő Windows Vista hardverkövetelményeit. Hogy számítógépünk már most megfelel-e a komoly előírásoknak, azt könnyen ellenőrizhetjük.

PROCESSZOR: a Microsoft maga egy „modern CPU”-t ajánl. Az Intel és az Epson egy Pentium IV Modell 630 (3 GHz, 2 MB Level-2-Cache) használatát javasolják. A saját számítógép tesztelhető a winsat.exe parancssori eszköz segítségével. Lapzártáig ez azonban sajnos nem áll rendelkezésre letöltésre.

MEMÓRIA: 512 MB RAM – ezt adja meg a Microsoft abszolút minimumként. Mivel ma már minden újonnan kapható számítógép legalább 1 GB memóriával rendelkezik, ez valóban nem jelenthet akadályt.

MONITORKÁRTYA: a modern 3D-kártya, mondjuk a GeForce 6600 GT DirectX9-támogatással alapkövetelmény. A Windows Vista támogatja a GPU-kat is, amennyiben azok ismerik az új illesztőprogram irányvonalakat (Windows Display Driver Model).

MEREVLEMEZ: az Epson az első Vista-kompatibilis számítógépét, az Endeavour Pro 3500-at egy 80 GB-os lemezzel szereli fel. Kevesebb nem ajánlatos.

BILLENTYŰZET: a Windows-billentyű helyét egy Vista-billentyű veszi majd át. Mivel ennek nagy valószínűséggel ugyanazokat a feladatokat kell majd elvégeznie, mint elődjének, a most aktuális billentyűzetek a jövőben is használhatók lesznek.

KINCSESBÁNYA AZ INTERNETEN

A weben egy halom téma és eszköz található, amelyek segítségével tovább finomítható a CHIP Vista Editionje.

KINÉZET: Vista stílusban megjelenített felületek a Firefox, a Thunderbird vagy más eszközök számára: www.deviantart.com

ALTERNATÍVA: a Brico Pack Vista Inspirat egy a Vista Customization Packhez hasonló szoftver a www.crystalxp.net oldalon található.

Power Your PC
Minőség! Választék!

Elen járunk

BoostorX 3 (VGA tápegység)

ZEN 400 (Ventilátor nélküli)

Epsilon (EPS ready)

ATX-350PNF

Tápegységek gazdag választékával

és még számtalan más termékkel várjuk Önt!

FORTRON/SOURCE
The European Branch of FSP Group
<http://www.fortron-source.de/>

Magyarországi forgalmazóink

expert computer
www.expert.hu

ALBAZAMP
www.albacomp.hu

CASE
www.case.hu

pont *Media Portal* alpontján keresztül. Az eredeti MCE-távírányítót az *Options/Remote* pontokon keresztül köthetjük be. Így a Media Portalat kényelmesen, a kanapéről is irányíthatjuk.

Internet és biztonság

A Windows Vista olyan új *Internet Explorer* kínál, amely az Asztal és az internet, valamint a biztonsági és a hálózati funkciók teljes összekapcsolását jelenti. A következő tippek segítségével már ma használhatjuk a jövő technikáját.

VÍRUSOK/SPYWARE-EK ELLENI VÉDELEM

VISTA-FUNKCIÓ: WINDOWS DEFENDER

CHIP-ESZKÖZ: WINDOWS DEFENDER BETA 2

A hivatalan vendégeket a Vista a *Windows Defender* programmal ijeszti el. Bár ez az eszköz jelenleg még béta stádiumban található, már megbízhatóan működik, és a legmesszebbmenőkig stabil. A *Windows Defender Beta 2*-t a www.microsoft.com alatt tölthetjük le. Itt a Windows XP-t egy legalizációs vizsgálatnak (*Genuine Check*) vetik alá. A telepítést követően a *Tools/General Settings* pont alatt beállíthatjuk, hogy a *Windows Defender* mely fájlokat és mikor szkenelje.

Sokak számára ajánlatos a *Software Explorer* használata, amelynek segítségével kizárhatjuk a programok internethez történő hozzáférését.

Az *Adobe Reader* esetében ez például nagyon hasznos, mert ez a legszívesebben ötpercenként letöltene a netről a legújabb szoftverfrissítéseket.

INTERNETBÖNGÉSZŐ FRISSÍTÉSE

VISTA-FUNKCIÓ: INTERNET EXPLORER 7

CHIP-ESZKÖZ: IE7 BETA 3 VAGY FIREFOX

A webböngésző telepítésekor választanunk kell a funkciók és a biztonság között: az *Internet Explorer 7* béta verziója már tartalmazza a tipikus Vista-funkciókat, mint amilyen például több weboldal egyidejű megjelenítése. Azonban néhány biztonsági funkció tesztelése még nem kielégítő. Amennyiben inkább egy érettebb utánzatot szeretnénk használni, alkalmazzuk helyett a *Firefoxot* egy Vista Asztalhoz igazított felhasználói felülettel.

INTERNET EXPLORER: az új *Internet Explorer Beta 3* verziója már rendelkezésre áll a Microsoft weboldalán. Letöltése és tele-

Ezt rejt az új WinFS fájlrendszer

A Vista forradalmian új fájlrendszere a *WinFS*. A kulisszák mögé pillantva azonban megláthatjuk, hogy az egész nem más, mint egy jól sikerült marketingfogás.

A *WinFS* mögött rejlik a trükk: a fájlrendszer az SQL Server 2005 technikáját használja, és lehetővé teszi a gyors hozzáférést az adatokhoz, valamint az olyan kritériumok szerinti keresést, mint a szerző vagy a tartalom. Ezzel a *WinFS* a meta-fájlrendszerek csoportjában foglal helyet. A Linux a *Gnome Storage* néven már régóta kínál ilyen fájlrendszert, s még az őskori BeOS is ismerete a fájlkezelés illetően formáját.

Leváltás helyett feljavítás: a Microsoft eleinte az NTFS fájlrendszert teljes egészében le akarta cserélni a *WinFS*-re. Azonban nem ezt tette. A

WinFS az NTFS felett fog futni, és az SQL Server jelleget csak emulálni fogja, ami nem feltétlenül javítja a teljesítményt. Mégis: ezzel a trükkel még a Windows XP felhasználói is rákapnak a *WinFS* ízére.

WinFS a CHIP Vista Editionben: anélkül hogy sejtettük volna, már a 3. tippben telepítettünk egy meta-fájlkeresést. A *Copernic Desktop Search* ugyanis szintén képes a bizonyos kritériumok szerinti keresésre, és a Vistához hasonlóan megtalált képeket thumbnaiként jeleníti meg. Amennyiben ehelyett az eszköz helyett a *Google Desktop Search* programot használjuk, a metakeresést még az internettel is összeköthetjük – ez a Vista egy további funkciója. Vagyis semmiről sem kell lemondanunk.

MAILEK KÜLDÉSE A PHISHINGSZŰRŐVEL

VISTA-FUNKCIÓ: WINDOWS MAIL

CHIP-ESZKÖZ: THUNDERBIRD 1.5

pítése után ellenőrizzük az *Eszközök* pont alatt, hogy az előugró ablakok blokkolása be van-e állítva. Ez növeli a biztonságot és így egyben a szörfölés sebességét is.

FIREFOX: az interneten történő keresgélés után a *Longfiber 105* felület mellett döntöttünk, mivel ez színben jól illik a Sidebarhoz és a Tálcához.

A témákat a <http://lynchknott.com> weboldal alatt találhatjuk.

Válasszuk letöltés után a böngészőben az *Eszközök/Témák* pontot, húzzuk át a *Longfiber105* fájlt a témaablakba. Aktiváljuk a felületet a *Téma használata* ponton keresztül, és indítsuk újra a webböngészőt.

A különösen bizonytalan *Outlook Express* a Windows Vista által végleg el lesz temetve. Az *Outlook Express* a *Windows Live Mail* váltja fel, amely jelenleg béta stádiumban található. A *Live Mail* keresési sorral szolgál az egyes e-mailek gyorsabb felkutatásához, valamint egy javított junk-mail-szűrőt és különböző módszereket is rendelkezésünkre bocsát a phishingtámadások elleni védekezésre.

A még bizonytalan béta stádium miatt alternatívaként a nyílt forráskódú *Mozilla Thunderbird* használhatjuk, amely az 1.5 verziótól a *Windows Live Mail* valamennyi lényeges funkcióját magában foglalja. Először a *Thunderbird* telepítsük a CD/DVD mellékletéről (*Thunderbird Setup.exe*). Az *Eszközök/Fiókok* ponton keresztül hozzunk létre egy új mailfiókot. A tanulásra képes junkmail-szűrő automatikusan aktivált. Hogy elektronikus postánk phishing után átvizsgálásra kerül-e, azt az *Eszközök/Beállítások/Adatvédelem/Csalási kísérletek* pont alatt ellenőrizhetjük.

Természetesen a *Thunderbird* is a Windows Vista stílusára alakítható egy új felületen keresztül. Lapzártáig nem találtunk Aero stílusú felületet, azonban még a Microsoft sem igazította a *Windows Live Mail* erre a stílusra.

Átmeneti megoldásként ajánljuk a *Thunderbird* számára a *Noia V.2.1 lite* témát, amely a www.deviantart.com weboldalról tölthető le. ■

PROFI TIPP:

az új PowerShell

Egy olyan kibővített parancssor, amely a szkriptek feldolgozására is alkalmas, nem hiányozhat a *CHIP Vista Edition*-ből. Az eredeti Vista esetében *Monad* néven ismert új parancssor itt *PowerShell* névre hallgat.

A *PowerShell* használatához szükségünk van a .NET Framework 2.0-ra a Microsofttól, valamint érvényes Passport fiókra. Először is töltsük le a .NET Framework programot a www.microsoft.com oldalról, és telepítsük azt. Ezt követően ugyanerről az oldalról szerezzük meg a Shellt is. A Shell indítása után az [A] Always run segítségével engedélyezhetjük a futtatást. Azonban a biztonságossága miatt jobb, ha az [R] Run once ponton keresztül egyetlen akciót indítunk. Ez a biztonsági lépés azért szükséges, mert a *PowerShell* nem csak egyszerű parancsokat engedélyez, hanem az msh kiterjesztésű szkripteket is futtatja.

fiataloknak
időseknek
üzleti döntéshozóknak

ÖNNEK

PHISHING - VOGELBURDA
ONLINE

<http://ITnews.hu>

Megmutatjuk, amit nem lát a Google

A Google időnként vaknak tűnik: használhatatlan és reklámfinanszírozott weboldalak uralják a találati listát. Ebből elég! Elmondjuk, hogyan találhatnak rá gyorsan az értelmes tartalmakra, illetve a rejtett weboldalakra.

A szabadságkérelmet elfogadták – irány a Google. A keresés azonban millió „találatot” dob ki az úti célhoz, köztük rengeteg bérautó- és hotelajánlatot, „ajánlott útikalauzok” listáját és számtalan, értéktelen tartalmú oldalt. Még rosszabb a termékkeresés: aki például egy lovaglónadrágot keres a kislányának, kihagyhatatlan ajánlatokat kap részben lefutott aukciókról, a felsőcomb liposzukciója, azaz a „lovaglónadrág” zsírleszívása mellett. Speciális keresési paraméterekkel azonban szárnyakat adhatunk a Google-nak. Ha még így sem kapunk megfelelő eredményt, egyszerűen szálljunk át egy másik keresőgépre. Megmutatjuk a legjobb trükköket és keresési alternatívákat.

Több találatot!

Roppant idegesítő, amikor a kívánt információk helyett a Google csak kereskedelmi ajánlatokat és szexoldalakat hoz fel. Megoldás: az általános fogalmaknál, mint amilyen a „szabadidő”, a Google könyvtár-keresése segít: kattintsunk a *Címtár* linkre, hogy a Google a szerkesztőség által kiválasztott oldalakat mutassa meg, amelyek különböző kategóriákba vannak besorolva, mondjuk „Számítástechnika”. De amint beírunk egy konkrét keresési kérést, mint például „Siemens Gigaset használati útmutató”, már a Google-szerkesztőség is csak reklámszemetet szállít.

Mínderre a <http://del.icio.us> weboldal kínál gyógyírt. Ez a keresőszolgálat nem kereskedelmi irányultságú, a felsorolt találatok más felhasználók ajánlásai. A leg-

Lemez melléklet
A cikkhez tartozó programok megtalálhatók az 1. SZÁMÚ CD-N, ILLETVE A DVD KORONGON.

jobb, hogy az eredmény mellett azt is látjuk, hogy eddig hányan mentették az oldalt – ami plusz segítség az oldal hasznosságának megítélésében.

Alternatívák: az *Ask international* (www.ask.com) és a *Seekport* (www.seekport.com), amelyek más algoritmust használnak.

Del.icio.us: mentett oldalak előnyben

Magyarul még nem beszél

A helyesírási szabályok zűrzavarossága miatt egy-egy szónak több írásmódja is lehet, s nem csak a magyar nyelvben. Ez

LexiQuo: variációk egy keresőszóra

azonban jelentősen nehezíti a Google-keresést. Megoldás: a www.lexiquo.net oldal az alternatív írásmódokat is figyelembe veszi, ám csak három nyelven: németül, angolul és franciául. Ha ott megadjuk például az „Aluminiumflasche” keresőszót, a LexiQuo hozzáadja az „Aluminium-Flasche” és „Alu-Flasche” alternatív keresőszavakat is. Egy regisztrálásra kattintás után a LexiQuo választhatóan kilistázza a Google, az MSN vagy a Yahoo találatait.

Ha szükségünk van egy-egy szó lefordítására, telepítsük a *Google Toolbar*-t, amely CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálható. Kapcsoljuk be a szöfordítás Toolbar-opciót (*WordTranslator*), majd keressük meg a minket érdeklő angol nyelvű weboldalt, és mozgassuk az egeret egy szó fölé: azonnal megjelenik egy sárga információs mező, és megmutatja a korrekt fordítást (németül, franciául, spanyolul stb. – magyarul sajnos egyelőre még nem).

WordTranslator: fordítás szóról szóra

Vissza az eredményekkel!

Miután követtünk egy találatot, véletlenül becsuktuk a böngészőablakot, vagy nem tudunk visszatérni a Google-oldalhoz, mert az oldal üzemeltetője üzenen kívül helyezte a böngésző *Vissza* gombját. Pedig más találatokat is meg akartunk nézni, ezért

a Google eredményoldalának úgy kellene megjelennie, ahogy akkor volt, amikor elhagytuk. A megoldás ismét a Google Toolbar.

Mindegy, merre indulunk a találati listáról, amit beírtunk, az a keresőmezőben marad. Még ha becsukjuk a böngészőablakot, akkor sem vesznek el a keresőszavak. A keresési mező ugyanis listaként is megnyitható, amelyen ott vannak az utoljára beírt keresőszavak. Onnan pedig már egyszerűen letölthetjük a következő találatot.

Google Toolbar: visszakereshető keresőszavak

Utazástervezés interneten

Egy bizonyos ország körbeutazására készülünk, ám az országnév beírása után csak általános információkat kapunk vagy milliányi találatot, s nem szeretnénk ezek egyikét ellenőrizni. Megoldás: az utazási portálok jobb információkat adnak, mint a keresőgépek. Ezeket célszerűen kereshetünk szállodákat vagy repülőutakat.

Országinformációk: keressük fel a <http://travel.yahoo.com> portált. Írjuk be a célszámjegy nevét.

Repülőutak: a repülőutak ismert forgalmazóit a leggyorsabban az www.repulj.hu portálon találjuk meg. Különösen olcsón szeretnénk utazni? Keressük fel például a www.fapados.hu-t. Átfogó lehetőségeket találunk olcsó utakra.

Vonatkapcsolatok: ha a Google keresőablakába például azt írjuk be: „Budapest-Bécs”, az első találatok egyikeként a „Vonattal külföldre – nemzetközi kedvezmények – NagyUtazás.hu” jön be. De már ez is véletlen – a legtöbb párosításra olcsó repülőutakat kapunk, ennél egyszerűbb, ha a MÁV oldaláról (www.elvira.hu) átkattintunk az európai menetrendre.

Last-minute utak: ha az úti cél mind-egy, a www.e-lastminute.hu adja a legnagyobb választékot. A jobb oldali *Last minute* hivatkozásra kattintva hosszú listát

Fapados.hu: ha olcsón szeretnénk utazni

kapunk az aktuális ajánlatokról. Az oldal szolgáltatásait csak regisztrált felhasználók vehetik igénybe, a regisztrációt követően azonban megkapjuk a hírlevelet, a legfrissebb ajánlatokat, valamint extra kedvezményeket is.

Képek keresése meghatározott méretben

A Google képkeresője rengeteg eredményt ad, és a méretre vagy a színekre is megadhatunk bizonyos kritériumokat. De nem eleget!

Megoldás: a *Picsearch* (www.picsearch.com) képekre specializálódott keresőgép. Például ha közepes méretű képeket szeretnénk találni a „nyár” témához, kattintsunk a *Picsearch Advanced search*-re. Jelöljük meg az *Only Images* és az *Only Color* beállításokat, a méretválasztás legördülő listájáról pedig válasszuk a *Medium to Large* listaelemet. Most írjuk be a keresőszót, és nyomjuk le a *Search!* gombot. A listán apró képekként jelennek meg a találatok.

Picsearch: képek Zidane-ról és bármí másról

Aktuális információk e-mailben

Szeretnénk folyamatosan értesülni a keresett témáinkban adódó újdonságokról – weboldalakon vagy az aktuális hírekben. Erre a célra

Szűrők nélkül

Gyanítjuk, hogy vannak olyan találatok, amelyeket a *Google PageRank* visszatart? Megoldás: kapcsoljuk ki a szűrőt! Írjuk be még egyszer ugyanazt a keresőszót, utána egészítsük ki a böngésző címsorában álló szöveget a *&filter=0* paraméterrel. Ez kikapcsolja ennek a keresésnek az erejéig a *duplicate content* filtert.

találták ki a *Google Alerts* nevezetű szolgáltatást. A www.google.com/alerts címen adjuk meg a keresett fogalmakat és az e-mail címünket. Valamint azt, hogy milyen területekről (*News, Internet, Groups*) szeretnénk informálódni az újdonságokról és milyen gyakran. Ezután kattintsunk a *Create Alert* gombra, és a Google folyamatosan tájékoztat az újdonságokról.

Google Alerts: hogy ne maradjunk le semmiről

Találatok megjelenítése másik PC-n

Miután a Google-lal asztali számítógépünkön érdekes oldalakat fedeztünk fel, szeretnénk útközben laptopról is elérni a találatokat. Ez azonban nem jön össze, mert a Google-nál nem lehet menteni a talált oldalakat. Az *Ask* keresőgép (www.ask.com) az

KERESÉSI PARANCSONK ÉS LELEPLEZETT TERVEK

A legfontosabb Google-parancsok

A keresőszavakat vagy az URL-t mindig a kettős-pont után írjuk.

FIGYELEM! Ne üssünk üres karaktert a parancs és a keresőszöveg közé!

MEGHATÁROZOTT FÁJLTÍPUSOK KERESÉSE

Ha például Excel táblák után kutatunk, használjuk az `ext:xls` parancsot.

HASONLÓ WEBOLDALAK

A hasonló tematikájú weboldalakat a `related` parancsral találjuk meg.

Példa: `related:chipmagazin.hu`

ALOLDALAK FELSOROLTATÁSA

A weboldalak felépítése hierarchikus. A `site:chipmagazin.hu` parancsra a Google megmutatja internetes megjelenésünk valamennyi oldalát.

KERESÉS AZ URL-BEN

Ha beírjuk: `allinurl:chipmagazin.hu`, csak olyan oldalakat kapunk, amelyeknek a Chip szó saját címükben fordul elő.

KERESÉS A CÍMSORBAN

Ezzel a parancsral weboldalak címsorát kutatjuk át. Példa: `allintitle:chipmagazin.hu`

MAGYARÁZTASSUNK EL FOGALMAKAT

Szeretnénk tudni, mi az a mitokondrium? A `define:mitochondrium` kereséssel eljutunk a szót (angolul) magyarázó weboldalakra, például a `Wikipedia.org`-ra. Német vagy például francia keresőszóval is szerencsével járhatunk, magyarral sajnos még nem.

SLÁGERLISTÁK

Kis ügyességgel megtaláljuk például az aktuális zenei chartokat: írjuk be `allintitle:charts 1..100`

WEBOLDALAK NÉPSZERŰSÉGE

Minél érdekesebb egy oldal, annál több másik oldalról vezet rá hivatkozás. Hogy kitaláljuk, ki mindenki helyezte el a linkünket saját honlapján, adjuk ki a parancsot: `link:honlapneve`

TORRENT FÁJLOK KERESÉSE

Ezt a parancsot a Google megpróbálja letiltani. A `filetype:torrent` formában azonban még működik a BitTorrent fájlok keresése.

INFORMÁCIÓK KERESÉSE FILMEKRŐL

Azok a filmbarátok, akik tudnak angolul, a `movie` parancsral tájékozódhatnak az aktuális kasszasikerekről. Sajnos a Google csak az eredeti filmcímekkel boldogul. Tehát a `movie:Elfújta a szél` helyett ezt kell beírni: `movie:gone with the wind`.

ÚJONNAN INDEXELT OLDALAK

A `daterange` parancsra a Google csak azokat az oldalakat listázza, amelyeket egy meghatározott időintervallumon belül indexelt. Ez azonban csak akkor működik, ha az időintervallumot amerikai dátumformátumban adjuk meg. Példa: `daterange {2006-05-03} {2006-06-04}`

A Google tervei

A Google folyamatosan talál ki új szolgáltatásokat. Felkutattuk az öt legizgalmasabb fejlesztésüket. Annyira újak, hogy részben még béta stádiumban vannak.

GOOGLE PAGE CREATOR:

Hozunk létre a Google-lal saját honlapot. <http://pages.google.com>

GOOGLE TRANSIT:

Tömegközlekedési kapcsolatok keresése, város térképpel együtt. Eddig csak a Portland/USA helyszínen. www.google.com/transit

Google Transit: útvonaltervezés másként

GOOGLE SETS:

Praktikus keresőfunkció rokon értelmű szavakra. <http://labs.google.com/sets>

NAPTÁR:

Gmail-postafiókkal a Google-on tervezhetjük időbeosztásunkat. www.google.com/calendar

BESZÉDVEZÉRELT KERESÉS

A legizgalmasabb pletyka a Google-kutatásról: a jövőben a keresés bemondással is lehetséges lesz, ami mobil készülékeknél különösen érdekes.

érdekes találatokat a `Save` gombra kattintva menti a találat végén. A `MyResults` a találati oldalon vagy a `MyStuff` a kezdőoldalon eljuttat a tárolt találatokhoz. Először regisztráljuk magunkat a keresőgépnél. Felhasználói adataink megadása után tetszőleges számítógépről elérhetjük a tárolt találatokat. Egyébként az Ask az oldalról előképet mutat, ha az egérmutatót a találat alatti messzelátó ikonra visszük. Így nem kell minden linkre rákattintani, hogy lássuk, mit rejt. Ez azonban egyelőre nem minden oldallal működik, és elég lassúcska is.

Ask: előnézeti kép a találatokról

Kémkedés a Google-lal

Psszt! Titok! A Google-lal megtalálhatunk bizalmas kormányzati dokumentumokat, zenét nagy tömegben – röviden mindent, ami nem megengedett.

Belső használatra szánták: mégis megtalálható

Zene MP3 formátumban: A Google hivatalosan nem keres MP3 fájlokat. Az olyan hackelések, mint az `"Index of/" + mp3` ennek ellenére teljes – többnyire illegális – gyűjteményeket hoznak napvilágra.

Titkos dokumentumok: A `filetype:` parancsral és keresőszavakkal, mint a `Confidential` vagy `for internal use only` a Google olyan dokumentumokat is megtalál, amelyek nem a nyilvánosságnak készültek. ■

CHIP
IT READY

FIZESSEN ELŐ! MEGÉRI!

Kényelmes

Nem maradhat le semmiről, a legfrissebb lapszám minden hónapban postaládájában

Jelentős árkedvezmény

DVD mellékletes verzió esetén lapszámonként 624 Ft, évente 7488 Ft megtakarítás

Előfizetői ajándék

2500 Ft értékű ViewCon USB (2.0 4 Port HUB) elosztó

Spóroljon 7488 Ft-ot!
CHIP előfizetés most
2500 Ft értékű ajándék
USB elosztóval!

RENDELJE MEG EGYSZERŰEN ÉS GYORSAN!

06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
www.chipmagazin.hu, www.itmediabolt.hu
terjesztes@vogelburda.hu

Igen, megrendelem a CHIP magazin DVD-s változatát egy évre mindössze 18 964 Ft-ért,
2500 Ft értékű ajándék ViewCon USB (2.0 4 Port HUB) elosztóval!

Számlázási név: _____
Számlázási cím: _____
E-mail cím: _____ Telefonszám: _____
Ajándékozott neve: _____
Ajándékozott címe: _____
Aláírás: _____ Fizetés módja: csekk (a kiadó biztosítja) átutalással

Kérjük, hogy a megrendelőszelvényt küldje a 06 (1) 888-3499-es faxszámra, vagy a Vogel Burda Communications Kft. címére (1426 Budapest, Pf. 139)! Az előfizetést a nap 24 órájában megrendelheti weboldalunkon a www.itmediabolt.hu, illetve e-mailben a terjesztes@vogelburda.hu címen. Várjuk megrendelését a 06 (1) 888-3421, 22 telefonszámokon is.

Hozzájárulok, hogy a Vogel Burda Communications Kft. adataimat marketingakcióhoz, promócióhoz felhasználja. Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatairól kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.). Amennyiben nem járul hozzá, kérjük itt jelezze:

Hangoskodjunk a moziban

Sorozatunk előző részében a külső SWF, kép- és adatfájlok betöltésével foglalkoztunk. Most következzen egy kis hangtechnika és a zene kezelése.

A hangok használatakor két alapvető módszer közül választhatunk a Flashben. Az egyik az, hogy a hangfájlt az FLA fájlba importáljuk. A hosszabb zenét persze nem szerencsés így kezelni, mert jócskán megnövelik az SWF fájl méretét. Ellenben a rövid effektusok, gombhangok használatára ez a legegyszerűbb, legkényelmesebb módszer. A hangok kezelésének másik technikája, hogy külső MP3 fájlokat használunk, amelyeket akkor töltünk le a kiszolgálóról, amikor szükség van rájuk.

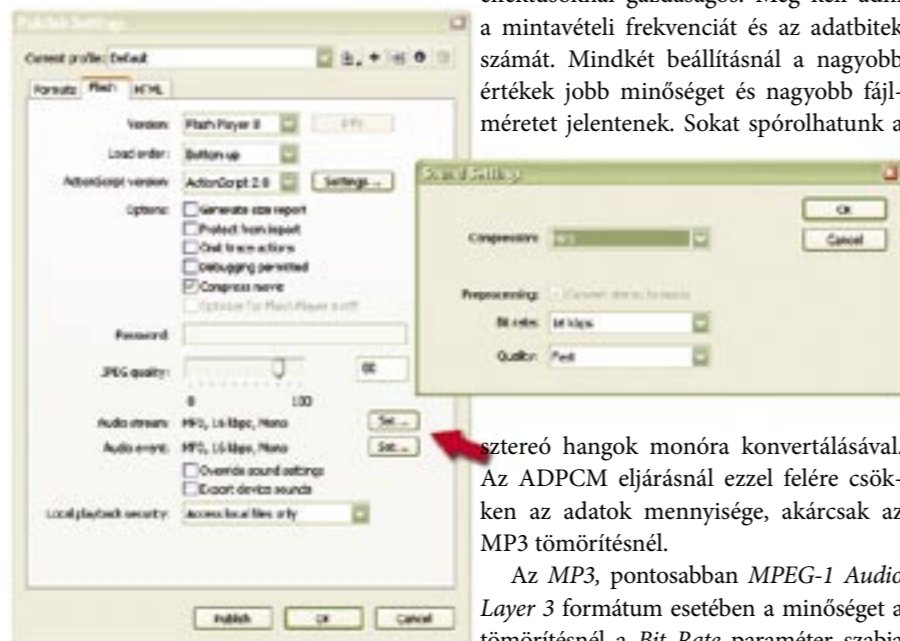
Akár beágyazott, akár külső hangállománnyal dolgozunk, további két betöltési módszer közül választhatunk. A hangfolyam (*stream*) típusú hangok lejátszása már letöltés közben elkezdődik. Ez azért jó, mert egy hosszabb zeneszámmal nem kell kivárni az összes adat letöltését. A módszer hátránya, hogy ha a letöltési sebesség kisebb, mint a zene bitrátája, akkor a lejátszás akadozni fog. A CD minőségű, 128 kbps-os tömörítést csak ADSL kapcsolatnál érdemes megpróbálni. 56 kbps-os modem kapcsolat esetén 24 kbps-nál nagyobb bitrátával nem érdemes kísérletezni.

Az esemény (*event*) típusú hangok megszólalása mindig valamilyen eseményhez kapcsolódik. Ezeket a hangokat a Flash Player teljes egészében letölti, mielőtt megszólaltatná őket. A letöltési sebességnek nincs hatása a lejátszás minőségére, viszont a felhasználónak meg kell várnia, amíg minden adat letöltődik. Rövid gombhangoknál a várakozás nem zavaró, ráadásul amit egyszer sikerült le-

tölteni, azt annyiszor szólaltathatjuk meg, ahányszor csak akarjuk. A háttérzenékhez használható az a trükk, hogy letöltünk egy ilyen non-streaming hangot, majd ezt ismételtetjük a végtelenségig.

Beágyazott hangok

A hangfájlokat a *Fájl/Import/Import to Library* vagy az *Import to Stage* menüponttal tölthetjük be. Bármelyik menüpontot használjuk, a hang a *Library*-be kerül. Windowsos környezetben MP3 és WAV fájlokat importálhatunk. Ha a *QuickTime Player* is telepítve van a gépünkre, akkor AIFF, QuickTime és Sun AU fájlokat is beolvashatunk.

Publish Settings: globális hangbeállítások

A fájl mérete és a hangok minősége szempontjából nagyon fontos, hogy milyen hangtömörítést használunk az SWF fájl generálásakor. A tömörítés módját a *Publish Settings* panel *Flash* oldalán lehet

Lemelmelléklet

A cikkhez kapcsolódó programok megtalálhatók az **1. SZÁMÚ CD-N, ILLETVE A DVD KORONGON.**

beállítani, külön a stream és az event típusú hangokra. Ez a beállítás lesz érvényes minden hangra, ami a moziban szerepel, kivéve, ha a fejlesztő másként nem rendelkezik. Ugyanis minden egyes hang jellemzőit külön beállíthatjuk a *Library* panelen: a hang tételre kell kattintani az egér jobb gombjával, és a megjelenő menüben az *Export Settings* pontot kell választani.

A megnyíló *Sound Setting* ablakban a következő tömörítési beállítások közül választhatunk: *Default*, *ADPCM*, *MP3*, *RAW*, *Speech*. A *Default* azt jelenti, hogy a hangra a *Publish Settings* beállításai érvényesek. Az *ADPCM* egy kevésbé számításgépes, gyengén tömörítő differenciális kódolás, amely rövid hangoknál, effektusoknál gazdaságos. Meg kell adni a mintavételi frekvenciát és az adatbitek számát. Mindkét beállításnál a nagyobb értékek jobb minőséget és nagyobb fájl méretet jelentenek. Sokat spórolhatunk a

sztereó hangok monóra konvertálásával. Az *ADPCM* eljárásnál ezzel felére csökken az adatok mennyisége, akárcsak az MP3 tömörítésnél.

Az *MP3*, pontosabban *MPEG-1 Audio Layer 3* formátum esetében a minőséget a tömörítésnél a *Bit Rate* paraméter szabja meg. A magasabb bitráta jobb minőséget jelent. CD minőségűnek lehet tekinteni a 128 kbps-ot, sztereó FM rádió minőségnek a 64 kbps-ot. Monó hang esetében fele ennyi kell az ugyanolyan minőséghez. Elterjedt, de hibás gyakorlat a bitfelbontást 16-ról 8 bitre csökkenteni az MP3 tömörí-

tés előtt. Ettől ugyanis a minőség rosszabb lesz, de alig lehet sávszélességet spórolni, mert az MP3 kodek 16 bites adatokkal dolgozik akkor is, ha 8 bites felvételt tömörít.

A Flash 8 Playernek nem okoz gondot a változó bitrátájú (*VBR*) és *joint stereo* MP3 fájlok lejátszása sem, noha a Flash saját tömörítőjével ilyeneket nem tudunk előállítani. A *VBR* kódolás általában jobb hangminőséget biztosít kisebb fájl méret mellett, de a sávszélességigénye ingadozó. A *joint stereo* mód pedig azt használja ki a minőség javítására vagy a fájl méret csökkentésére, hogy a sztereó hang bal és jobb csatornája nagyrészt azonos információt hordoz.

A *Speech* beállítás a Flash Player 6-tól kezdve használható. Ez egy emberi beszédre optimalizált tömörítés, amely a *Nellymoser ASAO* codecre épül. A felvételek megfelelő előfeldolgozása (felüláteresztő szűrő, normalizálás stb.) után jól használható narrációk tömörítésére. 5, 11, 22 vagy 44 kHz-es bitrátát lehet beállítani, de nem árt tudni, hogy ha a beállított érték nagyobb, mint az importált hang eredeti bitrátája, akkor a Flash a hangfelvétel eredeti bitrátájával dolgozik, nem növeli meg a minták számát.

Ahhoz, hogy egy beágyazott hang megszólaljon a Flash moziban, el kell helyezni előbb a *Timeline*-on. Jó, ha külön réteget készítünk a hangok számára. Itt ki kell jelölni azt a kulckockát, ahol meg kell szólalnia a hangnak. Azután ki kell választani a *Properties* panel *Sound* listájából a hangot. A *Properties* panel minimális mértékű hangszerkesztést is lehetővé tesz, ha az *Edit* gombra kattintunk. Módosíthatjuk a hang burkológörbét. Lehalkíthatjuk vagy felhangosíthatjuk a hangot, akár az egészet, akár egy részét, például fokozatosan „lekeverhetjük” a zene végét.

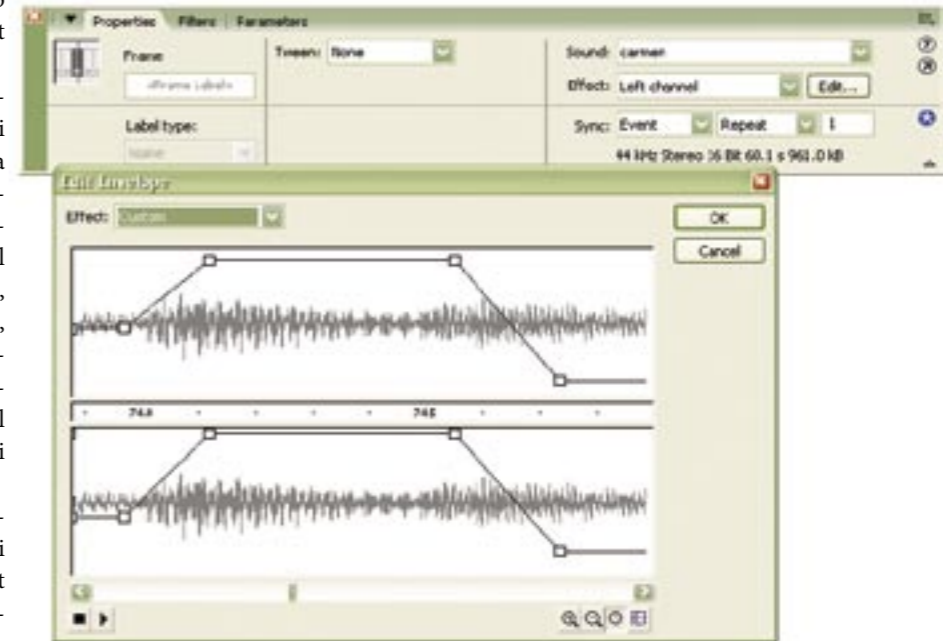
Sorozatunk témái

1. Bevezető. A Flash rövid története, alkalmazásai. A fejlesztőkörnyezet elemei. Rajzeszközök, rajzolás. Rétegek. 2. Szimbólumok. Animációkészítés. 3. Actionscript alapok. A mozi vezérlése egyszerű scriptekkel. Kapcsolat a *Timeline*-ok között. 4. Interaktivitás egyszerű gombokkal. Egy trükk: a láthatatlan gomb. 5. Mozi strukturálása. Külső állományok betöltése. 6. Hangok beágyazása, kezelése. 7. Komponensek használata. 8. XML távlatok. Egy XML alapú képgaléria elkészítése.

Ha sorozatunk korábbi részei érdeklik, megvásárolhatja a megfelelő lapszámokat az *ITmédiabolt*-ban, a www.itmediabolt.hu címen.

hang annál a kulckockánál szólal meg, ahová leraktuk, és a Flash az elejétől végéig lejátsza, függetlenül attól, hogy közben mi történik a *Timeline*-nal. Még akkor is szól, ha közben a film „elfogy” alóla.

A *Start* annyiban tér el az *Event* beállításától, hogy a lejátszása újra és újra elkezdődik, valahányszor a Flash a hangcsík kezdő kulckockájára lép a *Timeline*-on. A *Stream* (folyam) beállításnál a Flash az animációhoz szinkronizálja a hangot. Rákényszeríti az animációt, hogy lépést tartson a hanggal, még akkor is, ha ehhez ki kell

Egy kevés hangszerkesztés: hangbeállítások a Properties panelen és az Edit funkció

A *Sync* menüvel megszabhatjuk, hogy a hang hogyan legyen szinkronizálva az animációhoz. Az alapértelmezett beállítás az *Event*, vagyis ha nem adunk meg mást, a program ezt a beállítást alkalmazza minden hangra. Az *Event* (esemény) típusú

hagynia néhány képkockát. Ez a hang akkor is megszólal, ha kézzel húzkodjuk a lejátszófejet a *Timeline*-on, szerkesztő módban. A hangfolyamok lejátszása soha sem lehet hosszabb az általuk elfoglalt képkockák hosszánál. A *Sound Loop* opció *Repeat* állásában a mellette lévő mezőben megadhatjuk, hányszor ismétlje meg a lejátszást

Tel: 332-8717
1055 Bp., Falk Miksa u. 6.

Keszó Kft.

sales@keszo.hu
www.keszo.hu

Vásároljon közvetlenül a disztribútortól!

A teljes Quest termékkála közvetlen gyári szaktanácsadással.
Jelentkezzen ingyenes TOAD oktatásunkra!

TOAD 8.6 Standard / Pro / Expert	216.000/364.000/565.000
TOAD for MS SQL Std. / MySQL	117.000/43.000

Szerver bázisú termékeinkre kérje egyedi ajánlatunkat!

Néhány sláger termékünk:

Total Commander 6.53 magyarul is	7.900
WinRAR 3.51 magyarul is	7.900
WinZip 10.0	7.900
NOD32 vírusirtó	9.600
Norton Antivirus 2006	9.200
Norton Internet Security 2006	16.000
Nero 7	14.900
AcidSee 8	7.990
FineReader 8.0 akciós áron	27.000

Kérje személyre szóló árajánlatunkat!

Árunk nem tartalmazza a 20% forgalmi adót.

» NEHÉZSÉGI FOK

CHIP CHIP CHIP

» HALADÓ SZINT

a gombok eseménykezelőit, amit az iménti sorok után írhatunk:

```
var soundPos:Number;
Rew_btn.onRelease
= function() {
//Újra kezdí az elejétől
setStatusDisplay
„PLAY”);
myMP3.start();
}
Stop_btn.onRelease
= function() {
//Megáll és majd
az elejéről fog indulni
setStatusDisplay
(„STOP”);
soundPos = 0;
myMP3.stop();
}
Pause_btn.onRelease
= function() {
//Helyben várakozik
setStatusDisplay
(„PAUSE”);
soundPos =
myMP3.position/1000;
myMP3.stop();
}
Play_btn.onRelease
= function() {
//Indítja a lejátszást
setStatusDisplay
(„PLAY”);
myMP3.start(soundPos);
}
```

A *soundPos* nevű változót arra használjuk, hogy amikor a felhasználó PAUSE-t nyom, akkor megőrizzük a lejátszás pozícióját, ahonnan majd a PLAY-nek kell folytatni a lejátszást. Mivel a PLAY gomb nem tudja, hogy előzőleg PAUSE-t vagy STOP-ot nyomtak-e, ezért mindig a *soundPos*-tól indít, amit viszont STOP esetén 0-ra állítunk. Sajátos, de miközben a *start()* metódus másodpercben várja az indítás helyét, a *.position* tulajdonság ezred másodpercben adja vissza a lejátszott rész hosszát. Ezért kell 1000-re osztani a PAUSE gomb eseménykezelőjében. Mind egyik gomb a *setStatusDisplay* segítségével állítja a kijelzőt is.

Hátra van még a hangerőszabályzás. Az ActionScript erre is végtelenül egyszerű módszert kínál. A hangobjektumoknál van egy *setVolume(value:Number)* metódusuk. A paraméterben megadott 0 és 100 közötti szám lesz a hangerő, ami ha

0, akkor elnémul a hang, ha 100, akkor a leghangosabb. A *setVolume(0)* nem jelenti a lejátszás megállítását, csak némítást eredményez. A mi lejátszónkon nincs potméter, két gombbal lehet felfelé, illetve lefelé állítani a hangerőt úgy, mint némely autórádió. A száz lépés egy kicsit sok, ezért 5-ösével léptetjük a hangerőt:

```
var Volume:Number;
VolDwn_btn.onRelease
= function() {
Volume =
(Volume >
5 ? Volume-5 : 0);
myMP3.setVolume
(Volume);
}
VolUp_btn.onRelease
= function() {
Volume = (Volume < 95 ?
Volume+5 : 100);
myMP3.setVolume
(Volume);
}
```

A hangerő értékét a *Volume* változóban tároljuk. Ezt a kijelző is használja. Léptetésnél figyelni kell arra, hogy soha ne menjen 0 alá vagy 100 fölé. Ha eléri a küszöböt, akkor nem növeljük tovább. Ezt hajtja végre az eseménykezelők első sora. A helyes működéshez szükséges, hogy a *Volume* változónak már a legelején, a zene első betöltésekor legyen értéke. Rádásul az sem baj, ha nem kezd el rögtön bővíteni a hangszóró, ezért még egy kicsit módosítsunk a programon. A *Volume* változó deklarációját rakjuk át a program elejére, és egészítsük ki még egy sorral, amely 70-re állítja a hangerő kezdeti értékét. A kód tehát így kezdődik:

```
#include „display.as”
var myMP3:Sound
= new Sound();
var Volume:Number;
Volume = 70;
loadMP3
(„Initial_Mistake”);
```

Ahhoz, hogy a kezdeti értéknek már a betöltéskor hatása legyen, még egy sort kell beszúrni a *loadMP3* függvénybe, amelynek végleges formája a következő lesz:

```
function loadMP3
(fileName) {
```

```
myMP3.stop();
myMP3.loadSound
(„musics/”+
fileName+„.mp3”, true);
var intervall:Number;
intervall = setInterval
(updateBar, 100, myMP3);
setDispText(fileName);
setStatusDisplay
(„PLAY”);
myMP3.setVolume(Volume);
}
```

Feladat

E havi gyakorlófeladatunk három olyan funkció programozása lesz, amely még hiányzik az MP3-lejátszóból. Mindegyik probléma megoldásához a Flash *Helpjét* kell bújni egy kicsit. Az első és legegyszerűbb dolog egy apró hiba orvoslása. Amikor a végére ér a zeneszám, abbamarad a lejátszás, de a kijelzőn még mindig a > szimbólum látszik, és a kivezérlésjelző is izog-mozog. Ez utóbbi különösen kellemetlen, mert itt bukik ki, hogy az egész csak kamu. Nos, az *onSoundComplete* metódus használatával meg kellene oldani, hogy a zene végén a lejátszó a STOP állapotba kerüljön.

A második részfeladat már egy kicsit nehezebb. A lejátszónk a kiterjesztés nélküli fájlnevet írja ki a kijelzőre. Ehelyett az MP3 fájlok ID3-tagjeiből az albumot és a számcímet jelenítse meg egy kettősponttal elválasztva.

A harmadik feladat a legnehezebb. Az előző alkalommal foglalkoztunk az adatok külső szövegfájlból való betöltésével. Nos, ismereteinket felhasználva meg kellene oldani, hogy az MP3-lejátszó ne mindig ugyanazt a számot játssza le, hanem induláskor olvasson be egy listát, majd lehesse előre-hátra lépkedni a jobb oldali PREW és NEXT gombokkal. Rádásul mindezt úgy, hogy ha a szövegfájl vagy az MP3 fájlokat a hálózati kapcsolat hibája miatt nem éri el, akkor se essen kétségbe a lejátszó, hanem egy hibaüzenetet írjon ki. Innét már csak egy lépés, hogy a fájl-listát egy szerver oldali PHP scripttel állítsuk elő, és lejátszónk mindig naprakészen álljon a feltöltött MP3-akból. Az off-line megoldást megtalálja a kedves Olvasó a mostani lemezmellékletben, de csak a futtatható változatot. A forráskód részleteit legközelebb ismertetjük.

Sümegei András ■

Kényelem a Digitális Otthonok világában

Az ASUS alaplapja Digitális Otthon funkciókkal bővíti az Intel Core 2 Extreme és Core 2 Duo processzor platformokat

Manapság mindenki az otthonok digitalizálásáról beszél, és ma be is mutatunk egy új ASUS terméket, ami kitűnő alap egy digitális otthon kialakításához. A P5W DH Deluxe számos nagyszerű szolgáltatást kínál az Intel® Core™ 2 Extreme és Core™ 2 Duo processzoraihoz és az ATI CrossFire grafikus rendszeréhez.

DH Remote™ – Vezéreljük a fotelből számítógépünket

Használjunk távirányítót a számítógép ki és bekapcsolására és a P5W DH által kínált különböző digitális otthon szolgáltatások aktiválására, és persze vezérlésére. A távirányítóval olyan funkciók érhetőek el a fotelből, mint a hangerő-szabályozás, lejátszás, előre és hátraléptetés. A DH Remote™ egy HiFi kényelmével ruházta fel számítógépét.

EZ-Backup™ – Az adatok jó kezekben vannak

Se meghajtóprogram, se konfigurálás nem szükséges, csak csatlakoztassuk és aktiváljuk a RAID rendszert a biztonsági mentés készítéséhez. Az EZ-Backup™ a SATA2 technológiát alkalmazza, hogy a RAID 1 (alapértelmezett) vagy a RAID 0 rendszert hozzon létre BIOS vagy bármilyen egyéb beállítás nélkül. Az EZ-Backup™ ideális bárki számára, aki biztonsági mentést szeretne a merevlemezéről, de nem akar különböző komplikált szoftverekkel bajlódni.

WiFi-AP Solo – Vezeték nélküli kapcsolat akkor is, ha a rendszer alszik

A WiFi-AP Solo a PC rugalmasságának egy új szintjét mutatja be azzal, hogy vezeték nélküli hálózat (WLAN) hozzáférési pont és kliens is egyben. Akkor is, ha a rendszer alszik, az AP modul fenntartja a kapcsolatot a vezeték nélküli hálózaton, a játékok, internet-elérés és nyomtatógépek céljából. A WiFi-AP Solo egy alapfali funkció, ami azt jelenti, hogy a felhasználó megspórolhatja egy különálló hozzáférési pont árát.

MP3-In™ – A zene élvezete kikapcsolt PC mellett is

A kikapcsolás vonatkozik a zenelejátszásra is. Ezzel a rendszerrel a felhasználók kikapcsolt számítógép mellett is hallgathatják hordozható zenelejátszójukat a számítógép hangszóróin keresztül.

Stack Cool 2

A Stack Cool 2 egy ventilátormentes és hangtalan hűtési eljárás, csak az ASUS-tól. Hatékonyan elvezeti a kritikus komponensek által termelt hőt a speciális kialakítású nyomtatott áramkörtől a háttoldalára, zaj nélkül. Senki sem szereti hallgatni a ventilátor zúgását zenehallgatás vagy filmnézés közben.

Elérkezett a digitális otthonok ideje

Egy digitális otthon kialakítása tényleg nem annyira bonyolult. A P5W DH Deluxe segítségével élvezhetjük a távvezérlő által nyújtott szabadságot, a vezeték nélküli hálózat és az adatbiztonság előnyeit, és MP3 zenét hallgathatunk akár a rendszer kikapcsolt állapotában is.

Ilyen is van: hibátlan XP!

Végre megérkezett a felmentőcsapat, s mi kijavíthatjuk az operációs rendszer veszélyes programozási gyengéit, és így kiküszöbölhetjük a csúnya hibákat.

Munkában a CHIP Magazin szakértői! Fáradszóról átrágnak magukat a Windows-fejlesztők „white paper-jein”, a Microsoft Tudásbázison és más forrásokon, hogy felkutassák a különösen alattomos, rejtőzködő bugokat. Utazzunk együtt az operációs rendszer mélységeibe, és szabadítsuk meg az XP-t egyszer s mindenkorra az idegesítő és veszélyes programhibáktól.

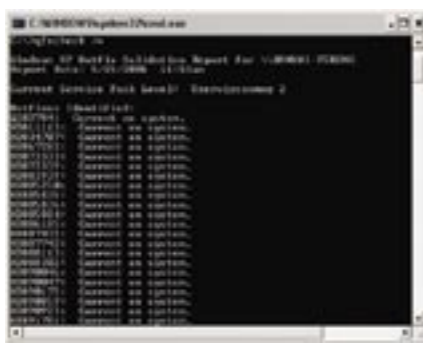
1 » A frissítések lefagyást okoznak

A félresikerült vagy hibás Windows-patchelések „STOP: 0x800...” figyelmeztetéssel induló kék képernyőket okoznak. Ilyen esetben a Microsoft ingyenes *Qfecheck* programja segít. Azonosítja a tettest, és még hasznos segítséget is kínál, cikkekre utalva a Tudásbázisból, amelyek pontos felvilágosítást adnak az illető bugról. Töltsük be a Microsoft-weboldalt a www.microsoft.hu címről, és jobbra fent a *Kereséshez* írjuk be: 282784. Kapunk egy hiperhivatkozást, amelyről letölthetjük a *Qfecheck.exe* programot. Ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy különböző verziók vannak Windows 2000-hez és XP-hez. Miután telepítettük a segédprogramot, kattintsunk a *Start/Futtatásra*, és indítsuk el a *cmd* paranccsal a parancssort A `qfecheck /v` paranccsal most vizsgáltsunk át minden telepített hotfixet, nem hibásak-e. Ha a program hibás frissítést fedez fel, figyelmeztetést kapunk, a következő szöveggel: „This hotfix should be reinstalled”. Előtte áll egy azonosítószám, például *KB319740*.

» NEHÉZSÉGI FOK

CHIP CHIP CHIP

» HALADÓ SZINT

Hotfixek: ha valami nem stimmel, utánanézhethetünk a Microsoft Tudásbázisban

Ha ezt a betű-szám kombinációt beírjuk a Microsoft weboldal keresősorába, eljutunk a *Microsoft Tudásbázis* egyik cikkéhez, amely informál a frissítés funkciójáról, a hiba okáról és a probléma megoldásáról.

2 » Hiba a Generic Host Processben

Ha a *Qfecheck* nem talál hibás hotfixeket, az még messze nem jelenti azt, hogy minden rendben van: a Windows még a *KB873333*-as biztonsági frissítés (megjelent az MS-05-012 biztonsági közleményben) hibátlan telepítése után is lefagyhat a „Generic Host Process hibát okozott” üzenettel. Ez ellen az utálatos kis bug ellen csak egy újabb patch segít, amely kijavítja a hibát. Ezt úgy találjuk meg, ha a Microsoft-oldalon beírjuk a *KB894391* azonosítót a kereséshez. Töltsük le a felkínált frissítést. A telepítés után nem jelenik meg többé a fenti hibáüzenet, ráadásul a biztonsági patch a támadások ellen is véd.

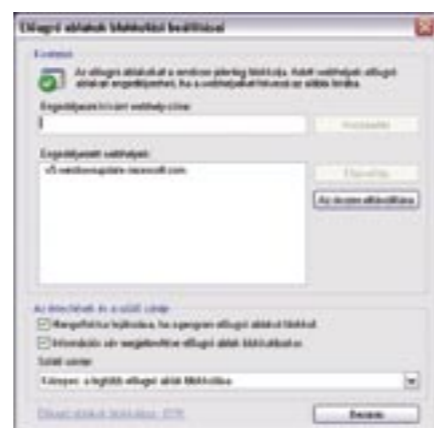
3 » A Nero 6 túl lassan ír DVD-eket

Az XP 2-es szervizcsomagjának egyik bugja miatt a *Nero 6* csomagban található *InCD* sokkal lassabban írja meg a kétrétegű DVD-eket, mint a konkurens programok. A hiba a 4.3.7.3-asig min-

den verziónál jelentkezik. A problémát egy patch oldja meg, amelyet a Nero honlapján találunk. Töltsük le a www.nero.com/nero6/deu/nero-up.php weboldaltól az *Update-Paket 3*-at, és telepítsük. Másik megoldásként frissíthetjük a Nerót az aktuális 7-es verzióra is, amely már a legújabb *InCD*-verziót, az 5-öst tartalmazza. Ez a szolgáltatás azonban nem ingyenes. Maga a Microsoft a 2-es szervizcsomag cache-kezelésének mindezekért felelős hibáját mostanáig nem küszöbölte ki, mivel az csak idegen programokra van hatással, mint amilyen a Nero.

4 » A popup-blokkoló zárolja a frissítéseket

Hihetetlen, de igaz: a 2-es szervizcsomagba integrált előugróablak-blokkoló nem csak a gonosz marketingcégektől, hanem a Windows-frissítésektől is véd. Ezt a bugot a „HTTP Error 500 - Internal Server Error, Error 0x8ddd0010” üzenetről ismerjük fel. Azonnal jelentkezik, amint rákattintunk egy hiperhivatkozásra a Windows-update oldalon. Hogy a hibát megszüntessük, indítsuk el az *Internet Explorer*-t, és válasszuk az *Eszközök/Előugró ablakok blokkolása/Előugró ablakok blokkolási beállításai...* menüpontot. Az *Engedélyezni kívánt webhely címe* alá írjuk be a <http://v5.windowsupdate.microsoft.com> címet, és kattintsunk a *Hozzáadásra*. Végül a *Bezárás* gombbal hagyjuk el az ablakot.

Blokkolt frissítések: az Internet Explorer számára külön be kell állítani a Windows Update oldal engedélyezését

5 » Akadozó tévőzés

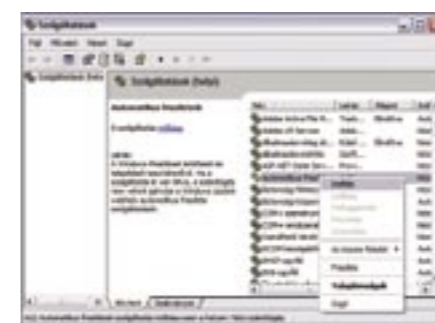
A Windows XP 2-es szervizcsomagjának egy további bugja miatt a tévéprogramok lejátszásakor a *DirectShow* filteren keresztül gyakran akadozást és kihagyásokat lá-

tunk. Ez a hiba különösen gyakran lép fel a DVB live-streameknél, de a merevlemezen tárolt videofájlokat is érintheti. A megoldást, mint általában, most is egy újabb Microsoft patch jelenti. Töltsük be a Microsoft oldalát, és írjuk be a kereséshez:

KB896626. Mielőtt letölthetnénk a patchet, ellenőrizzük, hogy legális-e a Windows-verzió. Ezután telepíthetjük a fájlt, és az eddigi zavaroktól mentesen nézhetünk tévét.

6 » A Windows leálláskor elakad

A Windows XP 2-es szervizcsomagja leálláskor ellenőrzi, hogy telepítve van-e minden fontos Windows-frissítés. Ha közben valami félresikerül, az leállási problémákat és kék képernyőt okozhat „STOP: 0x80248011” hibáüzenettel. Ebben az esetben azt az adatbázist kell megújítanunk, amely minden fontos információt tartalmaz a telepített hotfixekről. A probléma megoldásához kattintsunk a *Start/Futtatásra*, és írjuk be: *services.msc*. A *Szolgáltatások* ablakban kattintsunk jobb egérgombbal az *Automatikus frissítésekre*, és válasszuk a *Leállítást*. Most indítsuk el a Windows Intézőt, menjünk a Windows-könyvtárba és ott nevezzük át a *SoftwareDistribution* mappát *SoftwareDistribution.old*-ra. Ezután indítsuk újra az *Automatikus frissítések* szolgáltatást. A rendszer most újonnan létre fogja hozni a *SoftwareDistribution* mappát. A régi, átnevezett mappát törölhetjük.

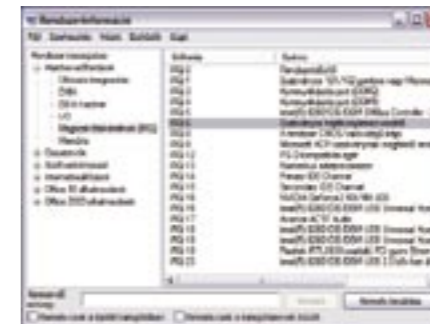

Helyi szolgáltatáspk: kapcsoljuk ki, majd be az automatikus frissítést

7 » A másolásvédelem lefagyasztja az XP-t

Ha ezzel az üzenettel kapunk kék képernyőt: „STOP:0x0000009F Driver Power State Failure”, egy hibásan programozott másolásvédelmi eljárás áldozatai lettünk. A *Pace* által fejlesztett *InterLok*, amelyet többek között az *Adobe*, a *Pinnacle*, a *Ste-*

inberg és az *Electronic Arts* termékeinél találunk, ugyanazt a megszakítási kérelmet (IRQ) használja, mint a *flopimeghajtó*, és ezáltal eszközütközést okoz. A másolásvédelmi program időközben elkészült frissítése megoldja a problémát. Töltsük be a www.paceap.com oldalt, és a *Download drivers* listáról válasszuk a *Windows driverst*. Töltsük le a *tpkd.zip* fájlt és csoma-

Hibás másolásvédelem: az InterLok ugyanazt a megszakítási kérelmet használja, mint a *flopimeghajtó*

goljuk ki. Utána a meghajtó telepítéséhez kattintsunk duplán a *Setup.exe* fájlra. Ha a probléma ezután is jelentkezik, ellenőrizzük a *Start/Minden program/Kellékek/Rendszereszközök/Rendszerinformáció*-nál, hogy valóban felszabadult-e a *flopimeghajtó* IRQ-ja. Ehhez a bal oldali kategóriák közül válasszuk a *Hardver-erőforrások*-at majd a *Megszakítási kérelmek (IRQ)* kategóriát. Az IRQ 6-nál csak a *Szabványos hajlékonylemezes-vezérlő eszköz* szerepelhet. Ha ez sem segít, le kell mondanunk a másolásvédelemről.

8 » Windows Server 2003

A Windows Server 2003-nál akkor mutatkozik egy ronda bug, amikor a szervert leállítjuk: a Windows nem üríti ki rendesen a memóriából a regisztrált felhasználói profilokat, vagy nem vezeti őket össze rendesen.

A kijelentkezési folyamat ezért rendkívül sokáig tart – hiszen az illetékes Windows-szolgáltatás a felhasználói profilok korrekt kijelentkeztesére vár. Úgy deríthetjük ki, hogy érintettek vagyunk-e a bugban, hogy a *Start/Futtatáshoz* beírjuk: *eventvwr.msc*. Ha az *Eseménynaplóban* az *Alkalmazás* alatt az 1500, 1517 vagy 1524 hibakódokat találjuk, a következőket kell tennünk: szerezzük be az angol Microsoft-weboldaltól az ingyenes *User Profile Hive Cleanup Service*-t. Ez új Windows-szolgáltatásként jegyzi be magát, és a jövőben leálláskor felszabadítja a már kijelentkezett

felhasználók Registry-ágit. Az eredmény: a profilok hamarabb kiürülnek, az operációs rendszer sokkal gyorsabban leáll.

9 » Hiányzó hálózati környezet

Az olyan fontos mappákat, mint a *Dokumentumok* vagy a *Sajátgép*, a leggyorsabban a *Start* menüből érjük el. Sajnos, az ugyancsak fontos *Hálózati helyekre* a Windows-programozók nem gondoltak. Egy kis Registry-beavatkozással engedélyezhetjük ennek a mappának a megjelenését. Kattintsunk a *Start/Futtatásra* és a *regedit* paranccsal indítsuk a Registry-szerkesztőt. Menjünk a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced* kulcsra. Az *Új/Duplaszó* helyi menüpontból hozzuk létre a „Start_ShowNetPlaces” bejegyzést, és adjuk neki a 2-es értéket. A számítógép újraindítása után kényelmesen elindíthatjuk a hálózati helyeket a Start menüből.

10 » Lefagyás jobbkattintásra

Ha egy futtatható EXE fájlra rákattintunk a jobb egérgombbal, eltűnik az asztalról minden ikon, vagy a Windows azt üzeni, hogy az *Explorer.exe* fájl védelmi hibát okozott. A jelenséget okozhatja vírus is, például a *Win32.Bube.a*. Ha nem találunk kártevőt, az is lehet, hogy egy alkalmazás telepítésekor nem sikerült tökéletesen egy parancs beillesztése a helyi menübe. Ebben az esetben meg kell szüntetnünk a parancs menübe illesztését.

Először ellenőrizzünk minden adathordozót a lehető legújabb vírusvizsgálóval. Az idevágó fórumok erre a célra a *NOD32* (www.nod32.hu) programot ajánlják, mert ez jól felismeri a *Win32.Bube* típusú. Ha nem találunk vírust, ellenőrizzük, hogy a Windows csak egy bizonyos programra kattintáskor fagy-e le. Ha igen, gyakran ennek az alkalmazásnak az eltávolítása és újratelepítése is segít. Ha a probléma ezután is fennáll, nem marad más hátra, mint a Registryből eltávolítani a parancsok helyi menübe illesztéséért felelős alkulcsot.

Indítsuk el Registry-szerkesztőt, és menjünk a *HKEY_CLASSES_ROOT\exe\file\shellex* kulcsra. Jelöljük ki a kulcsot a könyvtárban, és mentjük a *Fájl/Exportálás*-sal. Nyissuk meg a *shellex*-et, és ott töröljük a *ContextMenuHandlers* kulcsot. Indítsuk újra a számítógépet. A lefagyási probléma megoldódott, mert minden hibás helyi menühöz kapcsolást töröltünk. ■

Telefonnal is tökéletesen

Bár már a nyár végén járunk, azért még mindig szívesen fotózunk, s ha a szükség úgy hozza, akár kamerás mobilunkkal is. Összegyűjtöttünk pár hasznos tippet, amelyeket megszívlevél még a telefonunkkal is tökéletes képeket készíthetünk.

1. TIPP:

ZAVARMENTES KÉPEK

A mobiltelefonok kamerái legtöbbször egy apró kis objektívvel rendelkeznek, éppen ezért kevésbé fényérzékenyek. A zárt termekben vagy sötétben készített felvételek esetében nagyon sok fényre van szükség, ellenkező esetben nem sikerül a kép. Ennek okára a mobillal készített kép EXIF fájljába történő

Vigyázat: a sötétben készült képek elég zajosak lehetnek

kukkantást követően azonnal fényt deríthetünk. Amennyiben a beépített exponálási mérőeszköz túl kevés fényt mér a felvételhez, megnöveli a képérzékelő fényérzékenységet. Amíg a képet csak a mobil kijelzőjén nézegetjük, ennek nincs semmi jelentősége. De legkésőbb a számítógép monitorján vagy a kinyomtatott papíron láthatóvá válnak a technika árnyoldalai: a kép azt a benyomást kelti, mintha egy rosszul beállított tévécsatornát néznénk – mindenekelött azokon a felületeken, amelyek eredetileg egyszínűek voltak. Ezt a hatást képzavarnak nevezik. Bár a zavar

» NEHÉZSÉGI FOK

CHIP CHIP CHIP

» KOZEPHALADÓ SZINT

egy képszerkesztő program segítségével csökkenthető, jobb minőségű képet inkább csak akkor kaphatunk, ha már felvétel közben megpróbáljuk kiküszöbölni a zavart.

Fő szabályként a következő érvényes: minél erősebb a környezeti fény, annál csekélyebb mértékben jelentkezik a zavar a felvételen. Ügyeljünk tehát a megfelelő fényviszonyokra. Még ha néhány mobiltelefon ismeri is az alkonyfény módot, ne készítsünk sötétben fényképeket.

A képzavar megakadályozásának egyik elegáns módszere, ha lemondunk a színekről. Bár az érzékelő jeleinek erősítése további eltéréseket okoz az egyes pixelek színének és világosságának ábrázolásában, a fekete-fehér vagy a szépia fényképek esetében ez a zavar szinte láthatatlan marad. A fekete-fehér képek teljes mértékben másként hatnak, mint a színes képek, nem igazán alkalmasak a színes babaszűrők megörökítésére, sokkal inkább érvényesülnek a monochrom felvételeken a bútorokról készített felvételek, egy romantikus portré vagy egy ipari terület romjai.

2. TIPP:

A FÉNY HELYES HASZNÁLATA

Néhány mobiltelefon-modell kamerájában beépített vaku található. Bár ez nem helyettesíti a rendes vakut, az alkonyatkor készített portréfelvételek esetében mégis használható. A kamera által kibocsátott fény nagy előnye a hagyományos vakuval szemben, hogy a portrén szereplő személy pupillájának elegendő ideje marad arra, hogy hozzászokjon a világsághoz, így szinte teljes mértékben kizárható a rettegett vörösszem-effektus. Fontos azonban, hogy a fotómotívum és a kamera közötti távolság ne legyen több, mint egy méter.

Abban talán semmi meglepő sincsen, hogy ragyogó napsütéses időben lehet a mobiltelefonnal a legjobb fényképeket készíteni. Ügyeljünk arra, hogy a fénykép ké-

szítésekor a Nap mindig a hátunk mögött legyen. A túl erős napfény zavaró fény-viszatiúkrözödések hozhat létre a felvételeken. Amennyiben a napfényt oldalról kapjuk, takarjuk el a mobiltelefonunk kameraoptikáját úgy, hogy azt ne éri az erős napsugarak. Ezt megtehetjük a kezünkkel vagy egy sapkával. Rossz idő és az ennek megfelelő fényviszonyok esetén az a lényeg, hogy támaszt kapjon a kamera, és hogy védjük azt a kép elmozdulása ellen.

Nem árt tudni, hogy az integrált kamerafény nem teljes értékű helyettese a vaku-nak, azonban nagyon jól használható zseblámpaként. Amennyiben mégis éjszaka szeretnénk fényképet készíteni mobilunkkal, érdeklődjünk mobilmodellünk gyártójánál egy felhelyezhető vaku felől.

3. TIPP:

HOGYAN NYERHETÜNK NAGYOBB MEMÓRIAHELYET

A mai kamerás mobiltelefonok általában elegendő memóriahellyel rendelkeznek, és a legtöbb esetben még memóriakártyával is tovább bővíthetjük ezt a kapacitást. Ezzel szemben a régebbi eszközök esetében memóriahely-problémákkal számolhatunk: amennyiben túlságosan nagyvonalúan bánunk mobilunk fotó- és videobeállításával, úgy hamar megtelik a memória. Különösen nyaraláskor fontos nagy figyelmet fordítani erre, nehogy megtörténjen, hogy már a második napon nem fér több fénykép a mobilra. Amennyiben a mobilunknak van külső memóriakártya-slotja, például Memory Stick Duo, RS-MMC vagy Mini SD, úgy ez a legtöbb esetben alapbeállítás szerinti memóriahelyként szerepel. Amennyiben a kártya megtelik, a beállításokban a belső memóriát adhatjuk meg új memóriahelyként. Ez felszereltség szerint akár 64 MB-nyi memóriát is jelenthet.

Valamennyi mobilkamera JPEG formátumban menti el a képeket. A tömörítés mértékétől függően többé-kevésbé erős minőségvesztéssel kell számolnunk. A tájképek és más, nem túlzottan részletes motívumok felvételekor azonban nyugodtan választhatunk magasabb tömörítést anélkül, hogy a felvételek észrevehetően rosszabb minőségben jelennének meg. Ha már előre tudjuk, hogy nyaralásunk során elsősorban tájképeket fogunk majd készíteni, állítsuk át a képminőséget normálra.

Minden kamerás telefonon csökkenthető a képméret, amivel memóriahelyet takaríthatunk meg. A 160x120 képpontos ki-

sebb képméret azonban csak abban az esetben megfelelő, ha kizárólag az apró mobilkijelzőn nézegetjük a felvételeinket. A közepek képméret, vagyis a 640x480 képpont abban az esetben ideális, ha a fényképeket a weben, például a saját honlapunkon szeretnénk használni, vagy pedig e-mailben szeretnénk elküldeni barátainknak vagy ismerőseinknek. Amennyiben azonban azt tervezzük, hogy a képeket kinyomtatjuk vagy előhívjuk, csak a legmagasabb felbontás jöhet szóba.

4. TIPP:

ÖNARCKÉPEK KÉSZÍTÉSE

Több kamerás mobiltelefon rendelkezik önkidő funkcióval, amelyet a legtöbb esetben a kamera menüjének fényképbeállításai között találhatunk. Sokan szeretnek a mobiljukkal önpotrékat készíteni, hiszen az ilyesfajta kép könnyen beilleszthető saját mobil névjegykártyájukba. Az önarckép készítése nehéznek tűnik, mivel felvétel közben nem nézhetünk a kijelzőre. Két apró trükk azonban a segítségünkre segíthet abban, hogy az ilyen felvételek is jól sikerüljenek.

Önarckép: saját fotónkhoz használjuk a lencse közelében található tükröt

Tükör használata: miközben saját magunkra irányítjuk az objektívet, tekintünk abba az apró tükörbe, amely a legtöbb mobiltelefon hátulján az objektív mellett helyezkedik el. Ennek segítségével ellenőrizhetjük, hogy megfelelő helyen vagyunk-e a képen.

Határozzuk meg saját magunk az időt: néhány mobiltelefon esetében, így például a Nokia aktuális 60-Smartphone sorozatánál lehetőségünk van több különböző hosz-

súságú időintervallum közül választani (5, 10 vagy 20 másodperc), mielőtt az önkidő akcióba lép. Más modellek esetében minden esetben 10 másodperc áll rendelkezésünkre. Az időbeállításokat az önkidő funkció opciói alatt találhatjuk. Fontos tudnivaló, hogy az önkidőt mindig csak egy felvétel elkészítéséhez aktiválhatjuk. Ezt követően a mobil ismét visszavált a normál kioldási módra.

5. TIPP:

EFFEKTEK HASZNÁLATA

Minél újabb a mobiltelefon-modellünk, annál átfogóbbak a beállítási lehetőségek – többek között a képeffektek. Ezeket a kamera menüjében találhatjuk (makró mód, különböző színmódok, pl. fekete-fehér, szépia, negatív, szolár, néhány modell esetében fehéregyensúly).

A fehéregyensúly helyes beállítása: a kamerás mobiltelefonok automatikus fehéregyensúly-beállítással rendelkeznek, amely alkalmazkodik az uralkodó színhőmérséklethez. Ez a funkció azonban – különösen egyes fény esetében – többnyire igencsak tökéletesen működik. Néhány telefonmo-

dellnél a féhéregyensúly manuálisan is beállítható. Igazodjunk tehát a felvételi szituációban uralkodó színhőmérsékletre (mesterséges fény vagy nappali fény). Amennyiben nem vagyunk biztosak a dolgunkban, próbáljunk ki több beállítást.

6. TIPP:

A ZOOM HELYES HASZNÁLATA

A legtöbb kamerás mobiltelefon időközben már digitális zoommal és vakuval, illetve éjszakai felvételi móddal is rendelkezik. Ezen segédeszközök használatakor azonban ne várjunk elsöprő sikert.

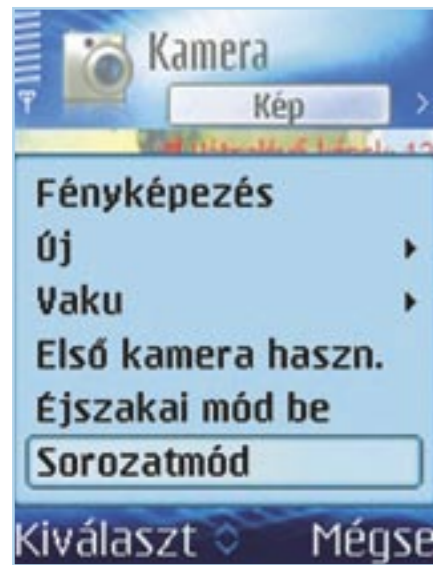
Zoomoljunk takarékosan: bár már léteznek optikai zoomos mobiltelefonok, a legtöbb modell azonban még mindig a digitális változatot használja. Ez azt jelenti, hogy nem a lencsék kerülnek eltolásra, hanem a kamera nagyít fel elektronikusan egy képrészletet – ami ennek megfelelően rosszabb képmínőséget ad.

Csak erős napfénynél zoomoljunk: gyenge fény mellett még optikai zoommal rendelkező modellek esetében is mondjunk le a zoom használatáról, mivel a nagyobb gyújtótávolság már a legapróbb remegésnél is elmozdult fényképeket produkál.

7. TIPP:

A MOTÍVUM KIVÁLASZTÁSA ÉS A FÓKUSZÁLÁS

A kamerás mobiltelefonokkal történő fényképezésre a motívum kiválasztását illetően alapvetően ugyanazok a szabályok érvényesek, mint általánosságban a fényképezésre.

Beállítások: a mobilkamerák beállításával sokkal javíthatunk a képeken

Persze a korlátozott fényképezési technika miatt azért néhány megszorítást be kell kalkulálnunk.

Távolság tartása: hogy fényképeink ne legyenek éleetlenek, tartsunk – természetesen a mobiltelefon modelljétől függően – kellő távolságot a motívumtól. Túl messzire sem szabad azonban eltávolodnunk, ebben az esetben ugyanis semmit sem fogunk felismerni a képen (a digitális zoom nem igazán nagy segítség).

Örizzük meg kezünk nyugalmát: a legtöbb kamerás mobiltelefon lassú, és időbe telik, amíg elhelyezi a felvételt a memóriában. Éppen ezért exponálás után várjunk két másodpercet, mielőtt ismét elmozdítanánk a mobiltelefonot. Semmiképpen se igazodjunk az exponálást jelző hanghoz, amelyet a legtöbb mobiltelefon a gomb megnyomását követően ad ki magából. Csak ha a kép már megjelent a kijelzőn, akkor lehetünk biztosak benne, hogy valóban „dobozban van a felvétel”.

A kijelző nem mérce: a fényképeket nem szabad a kijelzőn megjelenített formájuk alapján megítélni, mivel itt az ábrázolás rendszerint sokkal rosszabb, mint magán a fényképen. Csak a számítógépen vagy pedig papírra nyomva ítéldhetjük meg helyesen a felvétel minőségét.

8. TIPP:

A KÉPEK ÁTVITELE

Megtelt mobiltelefonunk memóriája? Vagy papírképeket szeretnénk készíteni felvételeinkről? Az alábbiakban az alkalmazott átviteli módokat és eseteket ismertetjük.

Képek átvitele a számítógépre: a számítógépen végzett képszerkesztéshez szükséges átvitelhez a mobiltelefon modelljétől függően különböző lehetőségek állnak rendelkezésünkre. A legegyszerűbb az USB adatkábel vagy egy memóriakártyán keresztül történő átvitel. További lehetőség a Bluetooth-on vagy az infrán keresztül történő adatátvitel, amennyiben számítógépünk rendelkezik a megfelelő komponensekkel.

Sajnos az olcsó telefonokkal sok a gond, gyakran csak a fényképek MMS-en történő elküldése lehetséges egy e-mail címre, ami azonban díjköteles! A küldési díj különösen nagyobb méretű képek esetén igen borsos (ráadásul az MMS üzenetek erősen korlátozzák az elküldhető fájl méretet is), úgyhogy a legjobb, ha messziről elkerüljük az ilyen ajánlatokat.

9 TIPP:

Kapcsolódás Bluetooth-szal számítógépünkhez pár ezer forintért vásárolhatunk USB-Bluetooth adaptert

SOROZATKÉPEK FELVÉTELE

Sok mobiltelefon-kamera esetében a gyártó a sorozatkép-készítési funkciót is integrálta. Ennek a funkciónak a keretén belül a legtöbb esetben négy felvételt készíthetünk egymás után rövid időközönbséggel. Ez abban az esetben ésszerű, ha mozgó jelenetet fényképezünk, például egy gólt egy meccsen.

Több fénykép egymás utáni készítéséhez a Sony Ericsson modellek esetében például válasszuk a *Beállítások* menü alatt a *Felvételi* mód funkciót, majd a *Sorozat* bejegyzést. A kamera ezt követően az előzőleg beállított képmérettől függetlenül automatikusan átvált a 640x480 képpontos méretre. A felvételi mód akkor változik vissza a normál üzemmódra, amikor beárjuk a kamera objektívjét.

10. TIPP:

FÉNYKÉPEK NÉVJEGYKÁRTYAKÉNT

Mobiltelefonnal készített képeink nemcsak kinyomtathatók, hanem a számítógépünkre is áthelyezhetőek. A jó képeket emellett személyes háttérképként is felhasználhatjuk, valamint memóriamankóként is szolgálhatnak a névjegyzékünkben található kapcsolatok esetében: a kamerás mobiltelefonoknál minden kapcsolatunkhoz kis fényképet rendelhetünk mobiltelefonunk névjegyzékében, így amikor az érintett partner hív bennünket, megjelenik a képe a kijelzőn.

A képek hozzárendelése egy-egy kapcsolathoz a következőképpen történik: először is másoljunk át a SIM kártyán található minden telefonkönyv-bejegyzést a mobil memóriájába. Ezt követően válasszuk ki a kívánt személy névjegykártyáját. A 60-as száriából származó Nokia modellek esetében ezt követően válasszuk az *Opciók* pont alatt a *Szerkesztés*, majd az *Új indexkép* menüpontot. A kapcsolat ezt követően a felső kijelző szélén megjelenő kis képpel együtt látszik majd. ■

Fedezd fel a Linux világot!
Mi mutatjuk az utat.

Csere-HDD

A merevlemezkereteknek, azaz mobil rackeknek van egy nagy hibájuk: nem csatlakoztathatók működés közben a géphez. Egy kis barkácsolással és némi anyagi áldozat árán azonban könnyen orvosolhatjuk ezt a problémát.

A mobil rackeket azért találták ki, hogy a PC kikapcsolása után könnyen és gyorsan kicserélhessük a HDD-ket, mégpedig anélkül, hogy a PC házat fel kellene nyitnunk. A fiókot jellemzően mindenki arra használja, hogy ebben helyezze el a másodlagos HDD-t, ezért előbb vagy utóbb felmerülhet az igény arra, hogy a csere működő PC-vel is megoldható legyen. Noha a Windows 2000-ben, XP-ben és 2003-ban a menet közbeni eltávolítás az Eszközkezelőben való mutatással, majd a fiók lekapcsolásával is megoldható, a menet közbeni felismerés semmiképp sem mondható 100%-osnak. A Windows ugyanis az *UDMA* mód helyett majdnem minden esetben a *PIO* módot állítja be, így a HDD sebessége 3 MB/s-ra csökken.

Kényelmesebb és minden szempontból sokkal jobb megoldást jelent, ha egy USB átalakítót szerelünk a kerethez. Léteznek gyári megoldások is, ám ezek ára 15–17 ezer forint körüli, ráadásul idehaza meglehetősen nehéz fellelni őket. A házi megoldás olcsóbb, valamint nem igényel külön helyet és tápellátást.

1 » Előkészületek

Először is próbáljuk ki a HDD-keretet a rendeltetészerű használat körülményei között, így megbizonyosodhatunk róla, hogy az átalakító működőképes-e. (Ellenőrizzük azt is, hogy az átalakító kezeli-e a 137 GB-nál nagyobb merevlemezeket.) A HDD jumperét állítsuk *Master* állásba, mert sok olyan HDD-keret van, amely csak így működik – még akkor is, ha ez csak kevés termék dokumentációjában szerepel.

Ezután belezük ki az eszközt: a csavarok, a fedél és a HDD eltávolítása után már látható az elektronika, amelyet néhány további csavar kivétele után kipattinthatunk vagy kicsúsztathatunk a helyéről.

» NEHÉZSÉGI FOK

» HALADÓ SZINT

Átalakítóból alapvetően kétféle van: a gyakoribb típusnál a tápellátás a NYÁK-ra kerül (ez onnan ismerhető fel, hogy a HDD-hez

Indulás előtt: ellenőrizzük, hogy működőképes-e a keret

kapcsolódó molex dugó a NYÁK-ról ágazik le). Mindenképpen ilyet választunk (kérjük meg az eladót a boltban, hogy mutassa meg a keret belsejét), mert ezekkel a típusokkal a 12 V-os feszültségigény miatt valamelyest könnyebb dolgunk lesz szerelésnél.

2 » Viszlát molex!

A külső keretek 12 V-os feszültséget kapnak a külső tápról. A mellékelt tápegységet azonban nem használhatjuk; olyan megoldásra lesz szükségünk, amely csak akkor látja el árammal az elektronikát, ha a mobil rack is működik. A külső tápegységgel folyamatos lenne az áramellátás, s ez oda vezetne, hogy a PC a fiók kikapcsolása után nem érzékelné rendesen a HDD eltávolítását. Vagyis később a merevlemez nem tudnánk visszatenni: bekapcsolás után a HDD

Csak egy kis kényesség kell: forrasszuk ki a tápcsatlakozót a helyéről

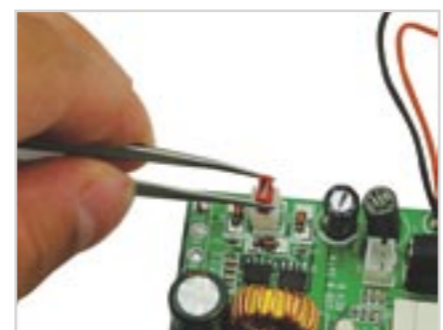
Kellékek és költségek

MOBIL RACK: ha nincs éppen kéznél, 2400/6000 forintért beszerezhető. A hagyományos változatok közül egy olyan is megteszi, amelyben gyárilag két ventilátor van. Értelmszerűen olyan racket választunk, amilyen a merevlemezünk: IDE vagy SATA eszközök fogadására alkalmasat. (Utóbbi a drágább.)

KÜLSŐ HDD-KERET: 6–8000 forint. Valójában csak az elektronikára lesz szükség, ezért a dizájn nem fontos. Ami lényeges: a HDD felé SATA vagy IDE, a PC felé USB vagy FireWire csatlakozó legyen beépítve.

TOVÁBBÁ: FORRASZTÓ PÁKA, FORRASZTÓ ÓN, CSAVAR HOZZÁVALÓ ANYÁVAL

és az elektronika együttesét a Windows továbbra is eltávolítandó, nem pedig új eszközként értékelné.

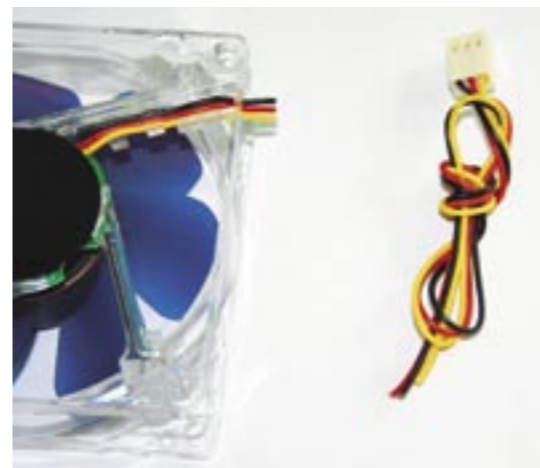
A kapcsoló kiiktatása egyszerű: használjunk hagyományos jumpert

Nemcsak a táp, hanem maga a molex csatlakozó is felesleges. Jegyezzük meg, hogy melyik a 12 V-os ág (a sárga és a mellette lévő fekete vezeték pontos helye kell), majd a csatlakozót forrasszuk ki a helyéről.

3 » Az új tápcsatlakozó

Az átalakító működéséhez szükséges áramot a mobil rack egyik ventilátorcsatlakozójáról vesszük le, hiszen így az átalakítót a mobil rackel együtt tudjuk majd ki-be kapcsolgatni. Szedjük ki a fiókból a(z egyik) ventilátort, majd vágjuk le a kábelt, minél közelebb a lapáthoz. A csatlakozás kialakításához legalább 10 cm hosszú kábelre lesz szükség, ezért ha a vezeték nem elég hosszú, inkább vegyünk egy 500 forintos, 8 cm-es légkavartót, s használjuk annak a vezetékeit. A fekete (ez valamelyik szélső) és a piros (háromvezetékes csatlakozó esetén középen lévő) kábelre lesz szükség. Ha van harmadik, a fordulatszám ellenőrzésére használatos vezeték,

azt kihúzhatjuk a helyéről. Forrasszuk a NYÁK-ra a vezetékeket, mégpedig úgy, hogy a sárga vezeték helyére kerüljön a piros, a fekete pedig közvetlenül melléje.

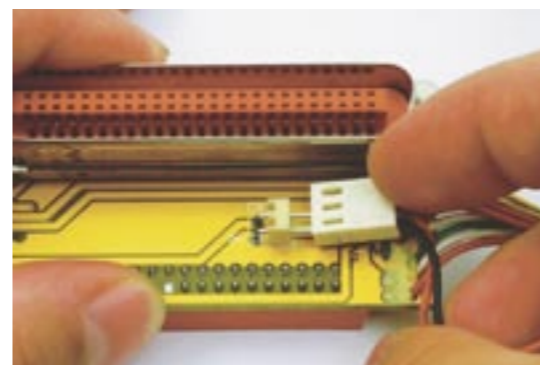
Ha nem elég hosszú a ventilátor kábele: vágjuk le a csatlakozót egy hagyományos típusról

A vezeték másik végén lévő csatlakozót dugjuk a mobil rack ventilátorának a helyére (szemből nézve a fekete vezeték legyen alul).

Alternatíva: a vezetékeket nemcsak ide, hanem a tápcsatlakozó eredeti helyére is odaforraszthatjuk. Ha így teszünk, ne feledjük el multiméterrel kimérni, hogy melyik a tápfeszültség (piros vezeték) és melyik a 0 ág (fekete vezeték) helye. Fordított bekötésnél az elektronika valószínűleg „elfüstöl”.

4 » A hardveres kapcsoló kiiktatása

A külső fiókoknak van egy hardveres kapcsolója is. Ha a 3-as pontnál az alternatív meg-

A vezérlő csatlakoztatásánál ügyeljünk a polarításra: a tévedés tönkre is teheti az átalakítót

oldást választottuk, ezt bekapcsolt helyzetbe kell állítani, és úgy kell hagyni. Amennyiben a kapcsoló fixen rögzített, nincs is más dolgunk.

Figyelem!

Az ismertetett eljárások némelyike garanciavesztéssel jár, így a módosítást mindenki csak saját felelősségére, kellő szaktudás birtokában végezze! A CHIP magazin az esetleges károkért nem vállal felelősséget!

A cikkben leírt metódus elvileg minden USB-IDE, USB-SATA, FireWire-IDE és FireWire-SATA átalakítóra érvényes, a helyes bekötés módja azonban adapterenként eltérő lehet!

Ha viszont a kapcsolót és a NYÁK-ot kábel köti össze, húzzuk le a vezetéket a NYÁK-ról, és tegyük a csatlakozóba egy jumpert. „Normál” bekötésnél ez a lépés kihagyható.

5 » Próbázem

Tegyük be a HDD-t a fiókba, majd fiókostul a mobilkeretbe. Csatlakoztassuk a kerethez az átalakítóról leágazó IDE (vagy SATA) kábelt, illetve egy, a PC tápegységéből jövő molex csatlakozót. Kössük össze a PC-t és az átalakítót az USB vagy FireWire kábel segítségével.

A tápcsatlakozó helyére kerül az új vezeték: ügyeljünk a helyes bekötésre!

Kapcsoljuk be a keretet, majd a gépet. Ha mindent jól kötöttünk be, a HDD felpörög, és a rack foglaltságot jelző LED-je is világít. Várjuk meg, amíg a Windows betöltődik, és ellenőrizzük le, hogy látjuk-e a rackben lévő HDD adatait. (Ha a merevlemez nem pörög fel, vagy pedig az adatok nem érhetők el, vizsgáljuk meg újra a bekötéseket!)

Köszönet

A cikk elkészítését termékeivel (STLab 3,5" Hard Drive Enclosure, Platinum 3,5" Aluminium HDD és ViPower Aluminium True SATA MobileRACK) a Ramiris segítette.

Kattintsunk a tálcán megjelenő „Hardver biztonságos eltávolítása” ikonra, és választuk ki a HDD-nket. Ezután kapcsoljuk ki a fiókot: az ikon eltűnik a tálcáról (feltéve, hogy más USB-s vagy FireWire-ös adattároló nincs csatlakoztatva).

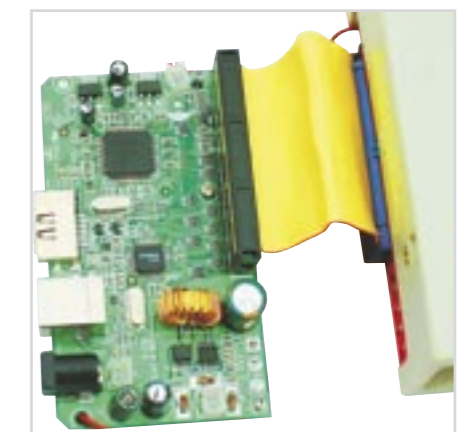

Beépített Windows-támogatás: szabályosan távolítsuk el az egységet

Várjunk fél percet, majd kapcsoljuk be újra a fiókot. Ha minden jól megy, a Windows 15 másodpercen belül újból felismeri a HDD-t. Ha a HDD előzőleg már működött, de az újbóli felismerés nem megy, akkor az átalakító tápellátása nem szűnt meg: ismét csak ellenőrizzük a bekötés helyességét.

6 » Összeszerelés

Ha minden rendben van, akkor már csak egyetlen praktikus lépés hiányzik: valahogyan rögzíteni kell az elektronikát, hogy ne csak úgy lógjon. A NYÁK-on rendszerint van

A végső próba is sikeres volt: már csak be kell szerelni a keretet a házba

két lyuk, amelyekkel korábban is a rögzítést oldották meg. Az egyiket, valamint egy csavart, illetve anyát felhasználva odafojthatjuk a kontrollert az eltávolított ventilátor helyéig. Tegyük a helyére a HDD-keretet, az USB kábelt pedig az egyik szabad bővítőkartahelyen vezessük ki, s csatlakoztassuk egy szabad USB foglalatba.

Higyed Gábor ■

Ami kimaradt a könyvekből

Több mint két éve tart már IT-legendák sorozatunk, amelyből valaki mindezidáig kimaradt. Pedig ha legendáról beszélünk, szinte mindenkinek ő jut az eszébe. Igen, igen, róla van szó, a Microsoft alapítójáról, a legendás Bill Gatesről.

IT-legendákról lévén szó, egyszerűen kihagyhatatlan a legnagyobb legenda (illetve inkább a legismertebb, hiszen a „legnagyobb” meglehetősen szubjektív kategória). Témának azonban elég hálátlan Bill Gatesről írni, hiszen annyiszor olvashattuk már, hogy a Microsoft egy garázsból indult (ezért a „micro” elnevezés), hogy azután az IBM-nek eladott MS-DOS-szal, illetve később a Windowszal elinduljon Gates és persze a Microsoft karrierje. Most viszont lássuk mindazon dolgokat a legendás Bill-ről és a nem kevésbé legendás Windowsról, amelyek valahogy mindig kimaradtak a róla készült filmekből és könyvekből.

A befuccsolt tinédzsercég

William H. Gates III már egészen korán elkezdte üzleti pályafutását – 14 évesen alapította első cégét *Traf-O-Data* néven. 1971-ben a *Logic Simulation* nevű cég a washingtoni Kent utcának gépjárműforgalmáról készített statisztikákat. Elektronikus számológát (tulajdonképpen nagy fémdobozokat) raktak ki az utcákra, és ahányszor egy autó elhaladt a dobozok érzékelője előtt, az elektronika beindult és számolt. Azaz lyu-

kakat fűrt egy papírszalagra, mivel akkoriban még nem volt jobb megoldás.

A szalagok kiértékelése egy *Bill Gates* nevű középiskolai diák nyári munkája volt, azaz lett volna, de több ezer szalag átnézése bizony nagyon unalmas foglalatosság. Bill tehát ahelyett, hogy nekiállt volna egyedül, megalapította a *Traf-O-Data* nevű céget (jobban mondva cégcskét), és összetoborozta barátait a Lakeside Schoolból. Érdekesség, hogy az egyik iskolatárs és barát *Paul Allen* volt.

Ahhoz képest, hogy tulajdonképpen még gyerekek voltak, az üzlet nem is ment rosszul. 1972-ben már be is fektettek: egy darab *Intel 8008*-as chipet vásároltak. Ezután elkezdtek egy saját autószámláló berendezésen dolgozni – Bill és Allen írták a szoftvert, *Paul Gilbert* (szintén egy barát a suliból) készítette a hardvert. 1979-ben a cég (a csekély nyereség miatt) hivatalosan is megszűnt – érdekesség tehát, hogy ebből a szempontból Gates első vállalkozása befuccsolt.

Sajnos a legtöbb adat a *Traf-O-Data* nevű „tinédzsercégéről” elveszett, maga Gates sem igen nyilatkozik a témáról (mindössze annyit árult el egy interjúban, hogy a *Traf-O-Data*, amíg létezett, évi tíz-húszezer dollár körül hozott a konyhára). Érdekesség, hogy nagyon sok

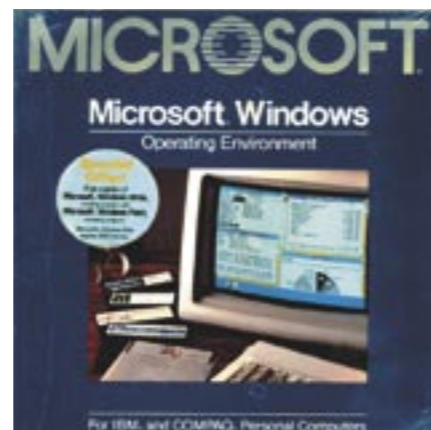
helyen (még az igen nívós *Answers.com*-on is) a *Microsoft* megszületését 1971-72-re teszik, mondván „akkor még *Traf-O-Data* néven létezett, és később nevezték át *Microsoftra*”.

Ha ilyet találunk a weben vagy a könyvekben, akkor jó, ha tudjuk, hogy ez bizony nem igaz. A *Microsoft* (eredeti nevén *Micro-Soft*) egy teljesen más (mindenki által ismert) történet – röviden és tömören: Bill ötvenezer dollárért megvette a *QDOS* nevű operációs rendszert a *Seattle Computer Products*-tól, majd eladta az *IBM*-nek, de úgy, hogy a licenc a *Microsoft* tulajdonában maradt. Így minden egyes *DOS* rendszerrel eladott gép után csörrentek a centek, dollárok a *Microsoft* kasszájában. Hát ilyen egyszerű a siker. De valóban ilyen egyszerű?

És jött a Windows

1983. november 10-én a Plaza Hotelben (New York) a *Microsoft* hivatalosan bejelenti a következő generációs operációs rendszert *IBM* gépekre. Az új rendszer – tudhatták meg az érdeklődők – GUI-t (azaz grafikus felületet) fog használni, ráadásul *multitask* (egyszerre több feladatot is ellátni képes) rendszer lesz. 1984 áprilisára a boltokban lesz – ígérte a *Microsoft*.

A *Windows 1.0* majdnem két éves késéssel, 1985. november 20-án jelent meg az üzletek polcain, a csúszás tehát, úgy tűnik, történelmi

Microsoft: amikor még a logó is más volt...

hagyomány. Gates eredetileg „*Interface Manager*”-nek akarta elnevezni az új rendszert, a *Microsoft* (illetve akkor még *Micro-Soft*) marketingese, *Rowland Hanson* azonban előállt a „*Windows*” névvel, és addig gyözködte Billt, míg végül a termék hivatalosan is a *Windows* elnevezést kapta.

1983 novemberét írjuk tehát, Bill bejelenti a *Windowst*, majd az első bétával (alfával) a hóna alatt elindul az *IBM*-hez, gondolván,

ha az *MS-DOS*-szal ilyen jó üzletet csináltak, akkor a *Windowszal* még annál is jobbat fogunk. És itt ismét egy nem szívesen hangoztatott tény következik: az *IBM* ugyanis finoman „elhajtotta” Gatest, mondván, köszönik szépen, de ők már dolgoznak egy új operációs rendszeren, *Top View* néven. (A *Top View* 1985-ben meg is jelent, egy *DOS* alapon működő nem grafikus operációs rendszer volt, meg is bukott rögtön.)

A *Microsoft*nak tehát közel sem volt olyan könnyű dolga a *Windowszal*, mint azt sokan hiszik. Ott volt ugyanis az *Apple*, a csodálatos *Lisával* és a grafikus operációs rendszerrel, ráadásul 1983-ban megjelent a világ első,

Windows 1.0: három menü összesen... hát nem valami sok

PC-ken is működő operációs rendszere, a *VisiCorp* által kifejlesztett *VisiOn*.

Bizony, nem a *Windows* volt az első *PC*-s grafikus rendszer, de nem is a második! 1985-ben megjelent a *Digital Research* által kifejlesztett *GEM* (*Graphics Environment Manager*), komoly fejtörést okozva Billnek, hiszen a *VisiOn* mellett most már a *GEM*-mel is versenyezni kellett.

Amikor tehát két éves csúszással megjelent a *Windows*, elég komoly versenytársak voltak a piacon. (Gates szerencséjére, a kezdetleges szoftvertámogatás miatt később mindkét konkurens mondhatni magától megszűnt.) Bill időben felismerte, hogy operációs rendszert nem fog venni senki, ha nincs hozzá szoftver: így azután a *Win1.0*-ra érkezett az *Aldus PageMaker 1.0* és az *Excel*... és így tovább. A *Windows 1.0* tehát, köszönhetően a szoftvertámogatottságnak, jött, látott és győzött, a *TopView*, a *VisiOn* és a *GEM* pedig elűnt a süllyesztőben.

Érdekes tények tehát: nem a *Windows* volt az első grafikus rendszer, ráadásul még *PC*-n sem a *Windows* volt az első, sőt a nagyvárosi legendákkal ellentétben a „*windows*” elnevezés sem Gatestől származik. Az ablakok és legördülő menük a *Xerox*, illetve az *App-*

Egy ritka fotó: Bill Gates és felesége éppen vakáción, Törökországban

le fejlesztései, sőt a *Microsoft* első üzleti sikerének alapjául szolgáló *DOS*-t egész egyszerűen megvette, majd továbbértékesítette a *Microsoft* feje. Akár rokonszenves nekünk, akár nem, a *Microsoft* és *Bill Gates* sikertörténete egy igazi „*kapitalista*” sikertörténet.

Kazári Csaba ■

„Sokszor említettem már, hogy egy »digitális évtized« közepén járunk, egy olyan korszakban, amikor a számítógépek valóban munkánk és életünk középpontjába kerültek. Néhányan biztosan azon tűnődnek, vajon 30 évnyi innováció után lelassul-e a *Microsoft*. Én azt gondolom, igazán csak most lendülünk bele...”

BILL GATES

A PLAYSTATION JÁTÉKOSOK MAGAZINJA!

PLAY
ARMY of TWO
Half LIFE 2
TEKKEN DARK Resurrection

Keress DVD-melléklettel a hírlapárusoknál!

lapcsalád

92
MOTORVEVO
autóvevo

PEUGEOT 207

TUDJON MEG MINDENT
www.auto2.hu

Hatékonyság kontra szabadságvágy

A cégek sajnos nem tanulnak a múlt hibáiból, és úgy gondolják, erős marketinggel olyan terméket is sikerre lehet vinni, amire semmi szüksége a vásárlóknak. Még nagyobb probléma, hogy az így felvezetett vékony kliens gépeknek tíz éve volt egy sokkal jobb alternatívájuk is, a PC.

Az Oracle a PC bukását jóslja, „A szakértők a PC modelljét elavultnak tartják” – ilyen és ehhez hasonló cikkektől volt hangos a sajtó 1996 áprilisában, s az állításokat, a nagy hírverés miatt, nem is volt nehéz elhinni. Az ok nem volt más, mint az évek óta dédelgetett NC, azaz a Network Computer megjelenése. Az első működő prototípus bemutatóján az Oracle egy tévére kapcsolt set top boxszal netezett és levelezett, zsinór nélküli billentyűzetet és hanyatt egeret használva. A hálózati számítógépben nem volt merevlemez, s processzorának teljesítménye is csak gyenge-közepes volt.

Az amszterdami bemutató jól sikerült, s a kutatók a korábban prototípusként megjelent Apple Pippin nevű, MacOS-t futtató játékkonzol, a U.S. Robotics PalmPilot kézziszámítógépe és a multiprocesszoros felépítésben prototípus szinten is megjelenő BeBox (az első BeOS-t futtató számítógép) alapján a PC végnapjait jóslták. Hát tévedtek.

Az első NC-t az akkor alig és később sem jobban ismert brit Acorn készítette az Oracle számára. A céget Hermann Hauser és Chris Curry alapították még 1978-ban, és

elsősorban ARM (Advanced RISC Machines) processzoros számítógépeket készítettek, de a 8 bites világban is jelen voltak néhány termékükkel. A cégről nem sokat hallhattunk, noha sikeres szerződések is kötődtek az Apple, a Digital Semiconductors (a StrongARM gyártója), és természetesen az Oracle cégekkel. Munkásságuk azért lényeges, mert szinte végig a PC konkurensei voltak, és mai szemmel nézve sok esetben meg is előzték a korukat.

Az Acornnál a NetComputer kapcsán szemléletváltás következett be, és az akkori RISC processzoros, Linux-alapú gépek helyett inkább a digitális televízió és a szolgáltatás irányába, valamint a „kommersz”, komplett PC-megoldások irányába léptek tovább.

Dörrenés, villám nélkül

Az Oracle NetPC-je, annak ellenére, hogy nagyon sok gyártó lemásolta, végül nem futott be, ez pedig elsősorban az akkor még betárcsázós internet-hozzáférésnek, valamint a szöveg televízió történő nehéz olvashatóságának volt köszönhető, ráadásul

Megnyirbált Windows XP

A Microsoft nyár közepén megszüntette a Windows 98 és a Windows ME támogatását, ám egyúttal bemutatott egy új operációs rendszert is *Windows Fundamentals for Legacy PCs* néven. A Windows Fundamentals a Windows XP SP2-es magjára épül, és nem más, mint egy „lebutított” XP, amelyet leginkább a vékony kliensekre adaptáltak. Pozicionálását tekintve félúton áll a jelenleg is működő, Windows XP Embedded és Windows CE rendszert futtató Wyse és Neoware vékony kliensei, valamint a teljes értékű Windows XP között. Ennek megfelelően csak néhány programot tartalmaz (Internet Explorer, a Media Player és egy tetszőlegesen választott vírusirtó), amelyeket lokálisan futtat. Az erősen limitált képességű operációs rendszer előnye, hogy egészen elavult számítógépeken is képes futni, így egy Pentium CPU és 64 MB memória már elegendő a normál működéséhez, vagyis a cég nem titkolta a Linux ellen kíván versenyképes alternatívát felállítani. A Microsoft egyelőre nem tervezi, hogy kiskereskedelmi forgalomba bocsátja az új Windowst, így az árát sem lehet tudni. A Microsoft különösen az olyan nagy cégek esetében számít sikerre, mint amilyenek a Sun vagy a HP. És míg az üzleti szférában a vékony kliensnek mindig helye lesz, az biztosra vehetjük, hogy az NC mint otthoni számítógép csak akkor fog széles körben elterjedni, ha kellő alternatívát nyújt a PC „drágaságával” szemben úgy, hogy közben annak rugalmasságából és sokoldalúságából is minél többet megőriz.

az árához mérten túlságosan limitált volt a NetPC tudása. Ne feledjük, hogy akkor egy modemmel ellátott PC-n minden weboldal korrekten, „vállalható” sebességgel jelent meg, és a monitor felbontása már akkor elérte az 1024×768-at, 85 Hz-en.

Az eladások jóval az elvárt szint alatti alakulását, s így az elmaradt vihart végső soron mégis maga az NC szemlélete okozta: ugyan ki szeretne egy számítógépen csupán internetez-

ni, a programok letöltését minden egyes alkalommal megvárni, és személyes adatait és szokásaira utaló online tevékenységét egy nagy cég kezébe adni? Persze, hogy senki.

Vékony kliens, vastag kliens

Az NC mint otthoni vékony kliens tehát nem jött be. Vajon a személyes adatok biztonsága és a szerény mennyiségű alkalmazás volt az egyetlen akadály? Otthon egészen biztosan, mégis van egy hely, ahol nem: a munkahelyen.

Az Oracle PhoneNC: az elektronikus kommunikáció legtöbb formáját támogatta

Ott a dolgozó munkaejeje a cégé, azt teszi, ami a kötelessége. Olyan programokat futtat, amely a munkájához kell, az adatok és programok központi tárolása és futtatása miatt egészen olcsó számítógép is elég, így egy többfelhasználós rendszer üzemeltetésének minden költsége kedvezőbb. A programok üzembe helyezése és javítása gyorsabb, a kliensek kevesebb energiát fogyasztanak, az adatok biztonsága pedig szinte tökéletes.

A vékony kliens szemlélet megváltozott, az NC bejelentése után négy-öt évvel már dedikált, Linux-alapú klienshardverek is megjelentek, s már a 2004-2005-ös évben komolyabb fellendülést tapasztalhattunk. Érdekesség, hogy a Linux terminálszolgáltatása, amelyen grafikus felület is futhat, sokkal régebbi: még ezeknél a hardvereknél is, hiszen bármilyen PC-n futó Linux képes terminálként működni.

A nagy teljesítményű otthoni számítógépek zabálják az energiát, miközben vajmi kevés produktívát teszünk velük. Nem csoda, hogy az NC-nél kicsit vastagabb, netán egy-egy területre specializált set top box koncepció még mindig él, a közvetlen digitális műsor-szolgáltatás már működik. Terjednek a játékkonzolok, az internetkapcsolat sáv-

Egy mai vékony kliens: vállalati környezetbe készült (HP T5000)

szélessége rohamosan nő. Az otthoni „vastag kliens”, a PC elpocsékoltnak vélt erőforrásait pedig külön programok próbálják kihasználni (pl. Seti@Home, Folding@Home).

Köhler Zsolt ■

A merevlemez nélküli AMD Geode: azonos nevű processzora igazán alacsony fogyasztású (<1 W)

Keresse fel honlapunkat!
www.chipmagazin.hu

Töltse ki a kötelező mezőket!

Válasszon a kérdésekre!
Nyerjen!

Jelentkezési határidő:
2006. szeptember 18.

Sorsolás:
2006. szeptember 19.

Játsszon velünk!

A nyeremény:

MSI NX6600GT-TD128E videókártya

- GeForce 6600GT GPU
- 128MB GDDR3 fedélzeti memória
- SLI-re előkészítve
- S-Video, DVI és HDTV kimenetek
- 6 teljes értékű szoftver
- 3 teljes játék:

Prince of Persia: The Sands of Time, XIII, URU: Ages beyond Myst

Előző számunk nyertesének neve megtalálható a weboldalunkon.

A nyereményjátékban nem vehetnek részt a Vogel Burda Communications Kft. munkatársai és azok közvetlen hozzátartozói. A tárgynyeremények készpénzre nem válthatók.

Macskajaj

Rádihullámos címkék az árukon, rádióhullámos chipek az állatokon. Most pedig itt az első RFID-re készült vírus. Hogy az RFID technika a macskajajon kívül még milyen meglepetéseket okozhat, arról az alábbiakban olvashatnak.

Vitathatatlan az RFID „karrierje”: az árucikkek azonosítása után ma már a világ nem kevés pontján jelölnek vele teheneket, kutyákat, macskákat. Az RFID chip „elektronikus füljelként” kíséri figyelemmel a haszonállatok esetében a hús útját a tenyésztéstől egészen a vágóhídig, az elkóborolt háziállatok pedig a bőr alá beültetett chip segítségével azonosíthatók egy 15 jegyű szám alapján. Az RFID praktikus használatával szemben azonban jelentős *biztonsági kockázatok* is állnak.

A potenciális veszély ábrázolásához az amszterdami Vrije Egyetem tudósai a macskát választották demonstrációs objektumként. „Számítógépvírussal fertőzött a macskája?” – kérdezik egy tudományos publikációban a Computer Systems Group kutatói, s bemutatják, miként támadhatják meg az RFID chipek az adatbázisokat. Egy, a macskán keresztül történő elméletileg lehetséges támadási jeletet a következőképpen ábrázolnak: a hacker manipulált rádiós chipet injekcióz a macskába. Elviszi az állatorvoshoz, ahol a hamis adatok átvitelre kerülnek a központ adatbázisába. Néhány óra múlva a rendszer kitörli az állatok RFID chipjein található adatokat, majd az azonosító rendszer kijelzője lefagy, és érdekes üzenetet mutat: „Az összes állat a mienk”.

Csak óvatosan!

Bizony, bizony, felül kell vizsgálni az RFID chipekbe vetett bizalmat – hívják fel a figyelmünket az amszterdami kutatók. So-

Regisztrálva: a Metro áruházban az új RFID címkéket tesztelik

káig abból indultak ki, hogy egy RFID támadás esetében csak az adatok hamisíthatók, valójában azonban adatbázisokat támadhatnak meg a hackerek. Ily módon a vírusok írói rosszindulatú programokat, férgeket és vírusokat is terjeszthetnek az RFID segítségével.

Bár a lehetséges biztonsági lyukak nem a rádiós chipek rovására írhatók, hanem az adatbázis-programozók hibájából keletkeznek, az RFID lobby mégis megtámadva érzi magát. Érdekvédelmi szervezetük, az AIM azonnal nyilvánosságra is hozott egy állásfoglalást, *Macskája biztonságban van* címmel. Az állásfoglalás alapja a következő: az amszterdami kutatócsoport egy gyenge ponttal rendelkező rendszert konstruált, és a támadó csupán ezt az Achilles-sarkat használta ki. Az állatok esetében ugyanis a beültetett RFID címkék egyáltalán nem írhatók felül. S minthogy ebben az AIM-nek igaza van, a *Computer Systems Group* nem is foglalkozott tovább a macskával mint lehetséges vírushordozóval, helyette kidolgozott egy olyan jeletet, amelyben még nagyobb szerepet játszik majd az RFID: egy szupermarket számítógépet szimuláltak, s a támadás célja egy Oracle adatbázis volt.

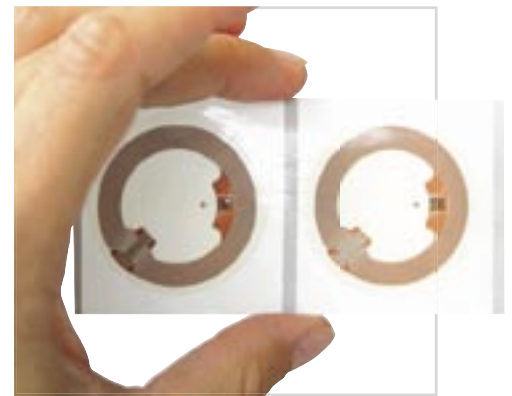
A támadó először is a hagyományos, megszokott módon vásárol egy RFID címkével ellátott árucikket. Otthon az elektronikus címkét kicseréli egy másikra – üres címkék és feliratozó eszközök minden gond nélkül vásárolhatók. A tettes valahogy visszacsempészi az árut a kereskedésbe, és a pénztárosnő a kasszánál beszkenne a manipulált címkét, s a vírus előtt máris megnyílt az út az adatbázisához.

Persze amíg a szupermarketek pénztárainál valóban RFID címkéket olvasnak majd le, addig sok-sok év telik még el. Az ilyesfajta címkék árai ugyanis csak körülbelül 10 év múlva csökkennek annyira, hogy azok minden csomagolásra felragaszthatók le-

Mi az az RFID?

Az RFID (Radio Frequency Identification) technológiát automatikus azonosításhoz és adatközléshez használják. Az RFID címke rögzíthető vagy beépíthető az azonosítani kívánt objektumba, ami lehet tárgy, árucikk vagy élőlény, így akár ember is.

gyenek. Ennek ellenére már ma is érdemes komolyan venni a kutatók figyelmeztetését, már csak azért is, mert más érintett területek is szóba jöhetnek. Drámaivá akkor válhat

Fertőzés: itt bújk az első RFID vírus

például a helyzet, ha terroristák arra használják a technikát, hogy kijátsszák a repülőtereken található biztonsági rendszereket.

Ismeretlen kockázatok

Komoly kockázat fenyeget olyan más RFID-változatok esetében, amelyek kódolják az adatokat, és közvetlenül a chipen végeznek számításokat, illetve amelyeket dual interfészként hitelkártya-funkciós smartkártyákon vagy hozzáférési kontrollként használnak. Hogy mi történhet, ha az RFID chipek nem kellően titkosítottak, azt a saját bőrükön tapasztalhatták meg egy évvel ezelőtt az autógyártók: az RFID-n alapuló indítózárukat feltörték. A Texas Instruments Transponderjén található adatokat csupán egy 40 bites hosszúságú kulccsal titkosították. Ennek a kulcsnak az elolvasásához a biztonsági szakembereknek csak kevés időre volt szükségük: alig 15 percre. Az elektronikus pajszszerhez ezek után már nagyon rövid út vezet. ■

KAPCSOLÓDÓ LINKEK:

 www.rfidvirus.org/papers/percom.06.pdf: Amszterdami kutatók publikációi
www.future-store.org:RFID a Metro áruháznál

Képfeldolgozás

TARTALOM

118 » Alternatív képszerkesztők

122 » Fényképeink a neten

124 » Képkatalogizáló programok

126 » Tippek fotósoknak

Nem kell mindig Photoshop!

A fényképek kicsinosítására valamilyen szinten minden képszerkesztő program alkalmas. De vajon melyik az, amelyik áthidalja a kezdőknek és a profiknak szánt alkalmazások között? A CHIP négy, középkategóriás programot tesztelt.

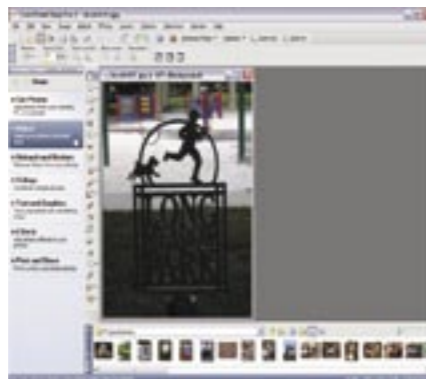
Kissé kékebbé tenni a nyaraláskor készült fotók égboltjának színét, némi barnaságot kölcsönözni a tejgyár éjjeliőre bőrének, vagy egy fényképmontázon keresztül új állatfajt felfedezni – az aktuális képszerkesztő programok mindezt néhány kattintással megoldják. Nincsenek többé komplikált menük, amelyekkel mindeddig csupán a profik voltak képesek zöld ágra vergődni – az új trend az átlátható és követhető varázslók és az intelligens automatizmusok irányába mutat, amelyekkel a kezdeti nehézségek már a kezdők számára is elkerülhetők. Erre helyezve a hangsúlyt, a CHIP magazin négy képszerkesztő programot tesztelt a közepes árkategóriából. A szoftvercsomagoknak a gyors kontrasztjavítástól kezdve egészen a bonyolult, összetett montázsig, a fényképgyűjtemény kiválogatásától egészen a diaműsor-vetítésig bizonyosságot kell tenniük arról, hogy nem jelentenek túl nagy falatot a kezdők számára és hogy emellett a profik is tökéletesen kiszolgálják valamennyi szükséges funkcióval.

Paint Shop Pro X

TOP FELSZERELTSÉG ÉS EGYSZERŰ KEZELÉS

(ÁR: 79 DOLLÁR, UPGRADE: 59 DOLLÁR)

A tesztnyertes, a Corel Paint Shop Pro X egy átfogó felszereltségű eszköz, amely megkönnyíti a belépést a kezdők számára. A Learning Center (tanulóközpont) – a bal képernyőszélen található intuitív varázsló – minden fontos funkciót elmagyaráz, és

Tanulóközpont: varázsló segít, hogy ne tévedjünk el a program kezelése során

Lemzsmelléklet

A cikkben szereplő programok próbaverziói megtalálhatók speciális **CHIP-KIADÁSÚ CD-NKEN, ILLETVE A DVD KORONGON.**

végigkíséri a felhasználót a programon. A megfelelő szövegre kattintva például azonnal kiválasztja a megfelelő eszközt, és elmagyarázza annak használatát.

A szín- és kontrasztjavítás számos párbeszédablaka automatikusan képjavítást javasol, az eredményt ezt követően pedig még tovább finomítható a csúszkák segítségével. Néhány funkciót azonban jobb lenne egy párbeszédmezőben összefoglalni. Így például a *One Step Photo Fix* (fényképjavítás egy lépésben) után gyakran színkiegyenlítésre van szükség a kép optimalizálásához.

Az arcok korrektúrázásához, szebbé varázsolásához is remek automata funkciókat kínál a Paint Shop Pro X. Csak a napbarnított bőr kialakítását elősegítő *Suntan* ecset használata hat néhány esetben természetellenesnek, mivel a barnasági fok nem állítható be. Jó eredményekkel szolgál ellenben a *Toothbrush* (fogkefe) eszköz, amelynek a segítségével csillogó fogkrémreklám mosolyt érhetünk el. A profik nagy örömmel fedezik fel a Paint Shop Pro

fényképmontázs funkcióit – ezek a létező legjobbak közé tartoznak, ha eltekintünk a drága *Photoshop CS2*-től. A rétegmászkok segítségével képrészletek takarhatók el anélkül, hogy azokat törölnénk, emellett a képkeverés a világos területek eltüntetésével és a túlvilágosítási eljárás révén irányítható.

Szintén remek a sokrétű nyomtatás: a Paint Shop Pro automatikusan vagy pontos kézi ellenőrzéssel helyez el akár több fényképet is gazdaságosan egyetlen nyomtatási lapon. Ezenkívül a szoftver néhány további prezentációs lehetőséget is kínál: a fényképkatalógusok, CD-címkék vagy naptárak számára sokoldalú és izléeses sablonokkal rendelkezik. A tévén megjeleníthető diaműsorok szintén a programhoz tartoznak. A csomagban szállított külön képadatbázis, a *Photo Album 6 Standard* kezelése ugyancsak gyerekjáték.

Kár, hogy a program nem jeleníti meg az IPTC-szövegeket: a miniatűrök alatt csak a fájlnev jelenik meg, azonban a dátum vagy a fájlméret nem. Az áttekinthető és rugalmas keresési párbeszédablak ellenben nagyon meggyőző.

Ulead PhotoImpact 11

ÁTFOGÓ ÉS IDEÁLIS PREZENTÁLÁS

(ÁR: 89,99 DOLLÁR, UPGRADE: 49,99 DOLLÁR)

A *PhotoImpact* szoftver funkciógazdagsága feltűnő: montázs és korrektúra, képfelüveget, webdizájn és prezentáció – minden megvan benne, bár nem minden területen ér el dobogós helyezést. Több varázsló vezet lépésről lépésre a képkorrektúrán keresztül, a tónusérték bővítésétől kezdve egészen az élességgrajzolásig. A konkurencia ennyire átfogóan

Összegzés

A profi funkciók és az automatikus intuitív kezelés kombinációja a középkategóriás képszerkesztő programok esetében még nem sikerült tökéletesre – azonban a kezdet biztató. A tesztgyőztes Paint Shop Pro X program a jó képszerkesztést automatikus javítással és intuitív varázslóval kombinálja, s ez megkönnyíti a kezdést az ambiciózus felhasználók számára. A *Photoshop Elements*-nél a számos segédeszköz, illetve a diaműsor-készítési lehetőség emelhető ki. A prezentációs lehetőségeket illetően a *PhotoImpact* orrrosszal vezet; a legjobb képkészítő eszközt pedig a *Microsoft Digital Image Suite 2006* kínálja.

Feltűnő funkciógazdagság: a PhotoImpact kezdőknek és haladóknak is jó választás

nem foglalja össze ezeket a feladatokat. A *PhotoImpact* ügyes párbeszédokkal szolgál a haladók számára, ilyenek például a színegyensúlyhoz kapcsolódók. Az egyedülálló tónusérték-javítási automatika a legtöbb tesztképünket megszüpítette; egyszerűen csak a kamera gyártóját kellett megadnunk.

A *PhotoImpact* teljesen automatikus javítási funkcióval is ellátták. A képeket azonban túl élesre állítja – különösen a portrék tűnnek keménynek és átrajzoltak. A *My Workspace* (munkaterület) menüpont alatt a *PhotoImpact* különböző felhasználói felületeket kínál: a kezdők számára a legalkalmasabb a *Basic Photo* (alap fényképmód), amely a megfelelő áttekinthetőség érdekében a leglényegesebbekre korlátozza a funkciókat.

A kezelés egyébként is meggyőző, a program a legáttekinthetőbb parancsmemóriával rendelkezik: feljegyzi a munkalépéseket és azokat kattintásra megismétli. Az egyedülálló gyorsparancs paletta a legutóbb használt parancsokat listázza és kínálja fel.

A kezdő weboldaltervezők számára sincs jobb választás a *PhotoImpact*-nál. A programmal ugyanis intuitív módon teljes weboldalakat alakíthatunk ki – a beépített animációkkal, HTML szövegekkel, rollover-kapcsolókkal és háttérmintákkal együtt. A program a diaképeket tévékészülékeken megnézhető műsorként CD-re vagy DVD-re írja, és nagyon jó webgalériával szolgál. Hiányzik viszont az olyan diaműsor, amelyet komplikáció nélkül különálló fájlként játszhatunk le, például EXE, PDF vagy SWF formátumban.

A *PhotoImpact* egyszerre két képkészítőt kínál a fényképgyűjtemény felügyeletére, a *PhotoImpact Albumot* és a *Photo Explorer*-t. A két program egyike sem erősege azonban a szoftvernek, a konkurencia ezeknél jóval többet tud.

Ingyenes eszköz és profi megoldás

GIMP 2.2.9

Ha nem akarunk pénzt áldozni képszerkesztő programra, próbáljunk szerencsét a *Gimp* szoftverrel. A freeware korábbi verziói mindegyiknél előtte a lefagyásaikkal tüntek ki, időközben azonban a program ugyanolyan stabilá vált, mint a többi tesztalanyunk.

Kezdők számára az eszköz aligha alkalmas – a felülethez még a profiknak is időbe telik hozzá szokni. Azonban mégis megvannak az előnyei: a lényeges parancsok gyorsan rendelkezésre állnak, hiszen az egyes menük és almenük saját ablakként helyezhetők el. A *Gimp* sokoldalú ecset- és eseményeszközökkel rendelkezik, a kontraszt- és színkorrektúra is jól működik. A montázs esetében megbízható kiválasztó eszközöket, valamint rétegmászkokat hívhatunk segítségül. Kár, hogy hiányzik a RAW-adatok támogatása, s a prezentáció és a képkészítés terén sem nyújt sokat a *Gimp*. Ezen feladatok elvégzéséhez azonban számos freeware áll rendelkezésünkre, például a *Picasa 2* képkészítő program.

ADOBE PHOTOSHOP CS2

A *Photoshop CS2* a profi szoftver: a montázs, a kontrasztjavítás és a nyomtatás esetében ez az 1000 eurós program jelentősen megelőzi a konkurenciát. Magas színvonalról tanúskodik még a webelemek, például a rollover ikonok alakításában is. Aki azonban a kezdők számára barátságos ikonsablonokat vagy animációkat keresi, az inkább használja a *PhotoImpact 11*-et. A *Photoshop* ismeri az extrahálás funkciót, amelyvel például szépen eltüntethetők az ellenfényben fényképezett képek esetleges hibái.

A rétegmászkokhoz hasonlóan a montázs réteg részei is elrejtőznek, azonban alakítható útvonalakon alapulnak. A *Photoshop* a RAW-konvertálás esetében is messze megelőzi az összes többi szoftvert.

A profi eszköz nem nyújt prezentációs lehetőséget az üdvözlőkártya-sablonokat vagy a tévén lejátszható diaműsorokat illetően. Bár a szoftverrel együtt szállított képadatbázis tökéletesen kezeli az IPTC-szövegeket, azonban az adatok feldolgozásához sokkal több időre van szüksége, mint a tesztben szereplő bármelyik másik konkurens szoftvernek.

Adobe Photoshop Elements 4
 ÁTTEKINTHETŐSÉG ÉS INTELLIGENS JAVÍTÓFUNKCIÓK
 (ÁR: 90 DOLLÁR, UPGRADE: 70 DOLLÁR)

A Photoshop Elements számos javító automatikával dicsekedhet, amelyek valóban remekül helyt állnak. A különféle kontrasztjavító eljárások egyetlen kattintással rendbe teszik a tónusértékeket; mindehhez hozzájön az Auto Smart Fix (automatikus gyorsjavítás), mégpedig szabályozható erősséggel.

Könnyedség és elegancia: a Photoshop Elements 4 számos template-et is felkínál

A programnak a vörös szemeket is automatikusan meg kellene találnia és korrigálnia, azonban ez a funkció csak ritkán működött a tesztünk során. Sokkal jobb eredményekkel szolgál az eszköztárban található vörösszem-effektust eltüntető eszköz: egy-két kattintás után megszűnik a pupilla vörössége – a tesztek során ez a szoftver nyújtotta a legjobb eredményeket.

A program speciális automatikát kínál a bőrszín számára is: a sápadt arcoknak is friss, egészséges bőrszín kölcsönöz; a csúszka segítségével a legfinomabb beállítás is lehetséges. Még egy automatikus kiválasztási funkciót is tartalmaz, amellyel szabadabbá tehető a fő motívum. Emellett néhány alkalommal rá kell kattintanunk az előtérre és a háttérre. A kontúrok tovább finomíthatók, azonban általuk nem minden esetben sikerül a precízebb kiválasztás.

Haladó felhasználók a Photoshop Elements esetében hiányolhatják a kontraszt finom beállításához szükséges eszközt. A tipikus digitáliskamera-problémák speciális parancsai is hiányoznak, például a színhibák vagy az építészeti fényképezés során fellépő hibák elleni megoldások. A montázs esetében is hiányoltuk a hasznos rétegmaszkot, amely a montázsolt objektumokat részben eltünteti. Igaz, a vágómaszk felkínál egy eszközt, azonban

ennek a használatához nagyobb tapasztalatra és több időre van szükség.

A prezentációt illetően a Photoshop Elements a középmezőnyben foglal helyet: webgalériák, naptárak és üdvözlőlapok hozhatók létre vele egyszerűen és izléses sablonokkal. A diaműsor lehetővé teszi a zoomolást és a mozgatást, az eredményt a DVD-lejátszón keresztül a tévékészüléken is megtekinthetjük.

Microsoft Digital Image Suite 2006

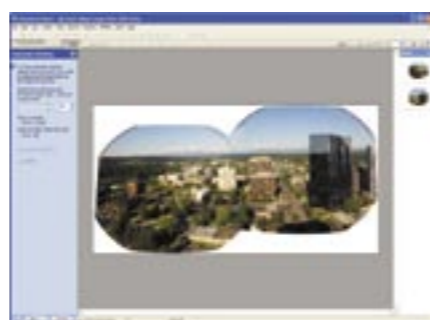
KITŰNŐ FELÜGYELET, KÖZEPES SZERKESZTÉS
 (ÁR: 99,95 DOLLÁR)

A Paint Shop Próhoz hasonlóan ez a Microsoft szoftver is egy bal oldalon található varázslóval dolgozik. Ez azonban nem annyira áttekinthető, mint tesztnyertes versenytársáé. Ennek ellenére hasznos funkciókkal szolgál, például a ferde horizont kényelmes korrigálásával – a forgatás után létrejövő fehér sarkokat a program kérésre közvetlenül kivágja. A teljesen automatikus vörösszemeffektus-eltávolítás a Photoshop Elementshez hasonlóan csak kivételes esetekben működik. Azonban ha a szemeket előzőleg kattintással kijelöljük, akkor a pirosság messzemenően eltűnik, viszont gyakran megmarad egy könnyű csillogás.

A montázs esetében a Digital Image Suite 2006 egyáltalán nem meggyőző. A kiválasztott területek az ecsetek segítségével finomíthatók, azonban ezek a funkciók csalódást okoznak. Így a Microsoft programnál – bár felkínálja az áttetszőséget

Vissza a jövőbe: egy új eszközzel színesé varázsolhatók a régi, fekete-fehér felvételek

Panorámakép készítése: a DIS 2006 egyik kedvelt újdonsága

és a finom átmeneteket a montázsoknál – nem állítható vissza a 100%-os befedés. A retusálás esetében hiányoznak a digitális kamerák hibái elleni speciális funkciók.

A Digital Image Suite 2006-tal nem készíthetünk internetgalériát, a nyomtatott képkatalógusok alig kínálnak játékeret az alakításra, és az automatikusan induló diaműsor funkció sem létezik. Mély benyomást kelt azonban a külön Photo Story program, amely a képsorozatot mozgatással és zoomolással filmképpé alakítja, amelyekhez kommentárokat rögzíthetünk mikrofonon keresztül.

A külön képadatbázis nagyon átfogó és könnyen kezelhető. Hasznos a kidolgozott címszófelügyelet. A fényképsorozatok esetében teljes címszógyűjtemények vihetők át kényelmesen egyik képről a másikra. A szoftver a címszavakat saját szabvány szerint használja, így azokat más programok nem jelenítik meg. Viszont más eszközök IPTC szövegeit és kommentárjait minden további nélkül beolvassa.

CHIP Így teszteltünk

Tesztünk során a legfontosabb szempont az automatizmus és a könnyű kezelés volt. Fel tettük a kérdést: vajon ambiciózus kezdők is elboldogulnak a programmal anélkül, hogy bármilyen tanfolyamot el kellene végezniük. Természetesen eme ársztály képszerkesztő programjainak a haladóknak szánt funkciókkal is rendelkezniük kell – itt a kiválasztás és a montázs eszközei mellett a fényképek korrigálását és retusálását is értékeltük. Hogy ne legyen szükség kiegészítő szoftverekre, a képkezelésnek és a prezentációs lehetőségeknek is nagy jelentőséget tulajdonítottunk. A diaműsoroknak és a webgalériáknak, valamint a sablonokkal rendelkező nyomtatási funkcióknak is az alapfelszereltséghez kell tartozniuk.

KAPCSOLÓDÓ LINKEK:

- www.ulead.com
- www.adobe.com
- www.microsoft.com
- www.gimp.org
- www.xnview.com
- www.picasa.com

Sokan fognak hasonló üzenetet hagyni otthonaikban szeptember 9. és 17. között, hiszen az informatika és telekommunikáció iránt – üzleti szempontból, illetve hobby szinten - érdeklődőket a HUNGEXPO Budapesti Vásárcsopont B pavilonjába vonzzák majd a business szoftverek és hardverek újdonságai, a telekommunikáció csúcstechnológiai eszközeinek kínálata, a legkülönfélébb játékprogramok sokasága, és természetesen a számos verseny kínálta részvételi lehetőség.

Trend, design, hobby jegyében – Ízelítő az 5. INFOmarket-Infotrend kínálatából

Kína nagyszabású High-Tech kiállítását ezúttal hazánkban, az INFOmarket-en láthatja a közönség. A közel 800 m²-es kollektív bemutatón többek között a számítástechnika és a telekommunikáció újdonságai, hálózati és vezeték nélküli technológiák, navigációs rendszerek lesznek láthatók.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság standján a különböző hírközlési tarifák – pl. a mobil telefon használati díjak - összehasonlítását végző, úgynevezett Tantsuz programot ismerheti meg, illetve próbálhatja ki a közönség.

A HardwareOC.hu, a radikalmód és a jatekok.hu web oldalak közös szervezésében hirdette meg az extrém külsejű, egyedi építésű számítógépek versenyt, a MOD-TECH HALL Magyar Tuning és Modding kiállítást és versenyt. A különleges bemutató helyszíne - a nagy sikerre való tekintettel - ezúttal is az INFOmarket kiállítás, ahol a közel 300 m²-es standon, nemcsak az elkészült alkotásokat tekintheti meg a közönség, hanem, élő modding bemutatót is láthat, valamint az építéshez szükséges legújabb és a legkülönlegesebb alkatrészek között is válogathatnak az érdeklődők. A stand ősbemutató helyszíne is, a még fejlesztés alatt álló játékprogramok piacra kerülésük előtt először itt lesznek láthatók.

Kor-határtalan szórakozás

Minden korosztály számára felhőtlen kikapcsolódást kínál ebben az évben is a Játék-sziget. Itt zajlik majd az Országos Virtuális Sport Bajnokság, ahol Magyarország legnépszerűbb pc-s és konzolos sportjátékain mérhetik össze ügyességüket a versenyzők.

A Játék-sziget lesz helyszíne a Fradi – Újpest „örökrangadó”-nak is, az igazi meccshangulathoz neves médiaszemélyiségek részvétele, illetve közreműködése is hozzájárul majd.

Az INFOmarket első hétvégéjén, szeptember 9-10-én a Fortis Dogflight Cup II. Európai Repülőgép Szimulátor Bajnokság döntőseinek szurkolhat a közönség. A nemzetközi versenyen két fős csapatok indulhatnak, Lock On (modern vadászgépek), illetve II. világháborús vadászgépek kategóriában. Hazánkat ezen a megmérettetésen a májusi JETfly Légi Harc Kupa győztesei képviselik majd.

A kiállítás második hétvégéjén a „kommandósok” foglalják el a terepet, ekkor zajlik majd a GPS lan9 szervezésében a Counter Strike verseny-sorozat.

Hasznos információk:

További információk a kiállításról, versenyekről, részvételi feltételekről a www.infomarket.hu oldalon, illetve továbblinkekkel partnereink, a mod-tech Hall; a GPS Core Team; valamint a Jetfly web oldalain található.

Belépőjegyek:

- Napljegy: 900 Ft**
- Családi jegy: 1800 Ft**
- (2 felnőtt + 2 gyerek)**

- Kedvezményes jegy: 650 Ft**
- (diák, katona, nyugdíjas)**
- Délutáni jegy: 450 Ft**
- (hétköznap 16.00 órától)**
- 70 év felett ingyenes**

A belépőjegyek az INFOmarket-tel egyidőben nyitva tartó Budapesti Nemzetközi Vásárra is érvényesek. A Volánbusz Zrt. járataival érkező vásárlatókat 50%-os utazási kedvezményre jogosultak.

Felképelt internet

Ha sokat fotózunk, ne csak a merevlemezen őrizgessük képeinket, hanem tegyük hozzáférhetővé a világhálón is. Az internetes fényképportálok amúgy nemcsak a fotók megosztására jók, hanem közösségi helyként is funkcionálhatnak.

Valószínűleg mindannyian átéltek már azt a dermesztő pillanatot, amikor vendéglátónk szemérmes mosollyal kisurrant a szobából, és egy nagy halom fotóval tért vissza, amit a legutóbbi utazásán, a gyerek keresztelőjén/ballagásán/esküvőjén vagy más, hasonlóan érdekfeszítő eseményen csinált. És nekünk végig kellett nézni az egészet, nehogy megsértsük aranyszívű vendéglátónkat.

Ha az internetes fényképalbumoknak nem lenne más hasznuk, mint az, hogy nem kell elnyomnunk ásitásunkat, miközben ismerőseink fotóit nézegetjük, már akkor is minden pénzt megérnének. De nemcsak ennyi előnyük van, hanem még rengeteg más is. Fotóinkat pofonegyszerűen oszthatjuk meg barátainkkal, ismerőseinkkel, sőt olyan emberekkel is, akikkel személyesen sohasem futhatnánk

Flickr: tallózás naptár alapján a legfrissebb fotók között

Fotki: egy jó fotóval címlapra kerülhetünk

össze. A képeket továbbíthatjuk blogokba, fórumokra, megtudhatjuk, hogy mások mit gondolnak róluk, és szerencsés esetben a cikizésen túl még hasznos fotózási tanácsokat is begyűjthetünk. Ha pedig igazán jókor és jó helyen sütöttük el a masinánkat, az online galériákon keresztül akár egy kis pénzt is kereshetünk a fotóinkkal.

A következőkben végigjárunk néhány hazai és nemzetközi internetes galériahelyet, és megnézzük, melyiken miért érdemes közzétennünk alkotásainkat.

Nyissunk galériát!

Az internetes képmegosztó helyek alapján véve ugyanazon az egy-

szerű elven működnek: a felhasználó kap egy jókora tárhelyet, ahová felpakolhatja fényképeit, albumokat alakíthat ki belőlük, és ezekhez különböző hozzáférési szinteket rendelhet, aszerint, hogy kinek akarja engedélyezni a fotók megtekintését, és kinek nem. A többi – a galériák kicsinosítására szolgáló és a fényképek felhasználásával kapcsolatos eszközök sokasága – már csak hab a tortán.

A Flickr nevezetű helyen (www.flickr.com) például rengeteg lehetőség kínálkozik. Itt tényleg mindent megtehetünk a fotóinkkal, amit akarunk: rendezgethetjük, nézegethetjük, mutogathatjuk, blogba illeszthetjük őket, és mindezt elképesztően egyszerűen.

A szolgáltatás a Yahoo birodalmába tartozik, a portál negyven millió dollárért vásárolta meg egy kanadai fejlesztőtől. És nem csinált rossz üzletet, dacára annak, hogy a szolgáltatás alapváltozata egy filérbe sem kerül. De ez az ingyenes tagság igazából csak arra elég, hogy az ember gusztust kapjon a Flickr szolgáltatásaihoz, és továbbfejlesszen a fizetős Pro változatra. Az ingyenes felhasználók ugyanis csak havi húsz MB-nyi fotót tölthetnek fel saját tárhelyükre, ami semmire sem elég, és más lehetőségekből is ki vannak zárva (az ő képeiket például nem lehet eredeti

méretben megnézni, csak a Flickr által lebutított „webbarát” változatban). Úgy-hogy aki komolyan gondolja a fotózást, pár hét után a bankkártyája után nyúl, és kipengeti az évi 25 dollárt. Ezért cserébe korlátlan tárhelyet és havi két gigabájtos feltöltési lehetőséget kap, amit már tényleg művészet meghaladni.

Egy kiállítás képei

A fotókat egy kényelmes képernyőn keresztül tölthetjük fel, és többfajta hozzáférési szintet állíthatunk be hozzájuk: nyilvánossá tehetjük őket, barátainkra, ismerőseinkre korlátozhatjuk a látogatók körét, de azt is megszabhatjuk, hogy csak mi magunk nézegethessük őket. A galériák megtekintésére meghívókat küldhetünk szét, és mint minden jobb fajta kiállításon, itt is van vendégkönyv: a látogatók egy kis ablakban megjegyzéseket fűzhetnek a fotókhoz. De ha nem bírjuk a kritikát, letiltathatjuk ezt a funkciót, sőt ugyanezt a képek letöltésének lehetőségével is megtehetjük.

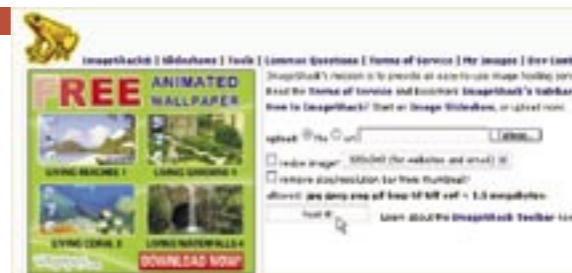
A Flickr többek között remek közösség-építő eszköz is: temérdek fotózással kapcsolatos csoport működik benne, magunk is csatlakozhatunk bármelyikhez, vagy létrehozhatunk újat. És persze böngészhetünk – témakörök vagy dátum alapján – a hely csodálatosan gazdag, százmillió, folyamatosan bővülő fénykép-adatbázisában; egy naptáron kattogtatva megtekinthetjük a legfrissebb fotókat, vagy kereshetünk a fényképek címkei, képaláírásai alapján.

Egyszerűen jó

A Flickrhez hasonló szolgáltatásból jó néhány van az interneten, bár kiépítettségben egyik sem vetekedhet vele. Közéjük tartozik a Fotki (www.fotki.com), amely

Fotótár: az egyik legjobb hazai fényképportál, amelynek tetszetős felülete sokfajta szolgáltatást nyújt

ImageShack: értéke egyszerűségében rejlik

szintén nagyon barátságos hely, és saját állítása szerint egymillióan használják. Itt is van ingyenes és fizetős (ötven dollár/év) változat, az ingyenes felhasználók azonban csak ötven MB-nyi tárhelyet kapnak, szemben a „prémium” tagsággal rendelkezőkkel, akik korlátlanul terpesz-kedhetnek a Fotki szerverein.

A feltöltött fotókat a szokásos módon címkékkel láthatjuk el, hogy az érdeklődők minél könnyebben rájuk kereshessenek, létrehozhatunk nyilvános (tehát bárki által kereshető és látogatható), illetve zártkörű albumokat, igény szerint jelszóval korlátozva a hozzáférést. A Fotki egy lehelettel szegényesebb, mint a Flickr, de ingyenes lévén egy próbakör feltétlenül megérdemel.

Még egyszerűbb fényképtároló szolgáltatás az ImageShack (www.imageshack.com). Internetes galériának nevezni túlzás lenne, inkább csak a fényképek gyors és ingyenes tárolására való (a feltölthető képméret legfeljebb 1,5 MB). Tallózással kiválasztjuk a képet, és a feltöltés után pillanatokon belül egy kis ablakban visszakapunk egy sor kódot és hivatkozást, amelyek segítségével fórumokba, webhelyekre szúrhatjuk be a fotók kicsinyített, illetve teljes méretű változatát, és ismerőseink számára is hozzáférhetővé tehetjük őket. A szolgáltatás nagyszerű például internetes hirdetések vagy aukciók fényképes illusztrációjának kezelésére, és letölthető hozzá egy Internet Explorer eszköztár is, amellyel a webhely felkeresése nélkül, néhány kattintással kezelhetők (feltölthetők és áttekinthetők) a képek. Ismét egy olyan hely, amelyet – már csak ingyenessége okán is – érdemes kipróbálni.

Magyar táruk

És mi legyen azokkal, akik képeikkel nem akarják meghódítani a világot, vagy hadilábon állnak az angol nyelvvel? Nekik nagyon jó magyar képtároló szolgáltatásokat ajánlhatunk.

Először is ott a Tár.hu fotók hoztolására szakosodott szekciója, a regisztráció után in-

gyelesen használható Kép.Tár (www.kep.tar.hu). Nem igazán közösségi eszköz, de a fényképek feltöltésére, tárolására és megosztására nagyon alkalmas. A képeket a böngészőből vagy FTP-n

keresztül tölthetjük fel, az egyetlen korlátozás, hogy egy feltöltési adag nem haladhatja meg az öt MB-ot. A nyilvános galériák mellett létrehozhatunk zártkörűeket is, amelyekhez csak az általunk megadott e-mail címmel rendelkező látogatók férhetnek hozzá (nekik a rendszer automatikusan elküldi a hozzáféréshez szükséges adatokat). A fényképek pontozhatók, egy kis ablakban megkritizálhatók, és kulcsszavak vagy alkotók alapján kereshetők is.

A Kép.Tár abszolút funkcionális hely, kiválóan megfelel jól-rosszul sikerült fényképeink tárolására és nem túl felvágós mutogatására. A gyengéje – amennyiben valaki ad az ilyesmire –, hogy megjelenése egy kicsit kopár, „FTP-szerű”, a külsín nem áll arányban a belbecsel. A szolgáltatás rajongói viszont idézhetnék az ajándék lóval kapcsolatos népi bölcsességet, és kétségkívül igazuk lenne.

Építő kritika

Tetszetősebb felülettel csábít a T-Online logóját viselő Fotótár (<http://fototar.t-online.hu>). Kellemesen színes, a kezelése gyerekjáték, és regisztráció után ez is ingyenes. Ha pedig nem érjük be ötszáz MB-nyi tárhellyel, havi 420 forintért átválthatunk a prémium változatra, amely minden egyes befizetéskor 50 megával hízalja a rendelkezésünkre álló tárhelyet. A prémium tagságnak más előnye is vannak: tökéletes minőségben tölthetjük le a profi képeket és teljes albumokat, sőt videofájlokat is a merevlemezükre menthetünk.

Végül a fotózás igazi szerelmeseinek is ajánlunk egy helyet, amely azonban nem a fényképek nagyüzemi tárolására, hanem a fotózással kapcsolatos kulturált eszmecserére való: a fotózz.hu-t (www.fotozz.hu). Ide is feltölthetünk képeket, de csak annyit, amennyit a kreditünk engedélyez, kreditet viszont úgy szerezhetünk, hogy szorgosan és érdemi módon véleményezünk mások fotóit. Aki szakértő közönség előtt szeretné megmérni magát és fényképeit, és nem fél az építő kritikától, feltétlenül nézzon be erre a helyre, és töltsön fel képeit.

Tóth István ■

Rend legyen!

Amint visszaérkeztünk a nyaralásból, kezdődhet a fényképek kiválogatása. Ha nem akarunk elkeveredni a képek rengetegében, használjunk képkatalogizáló programot!

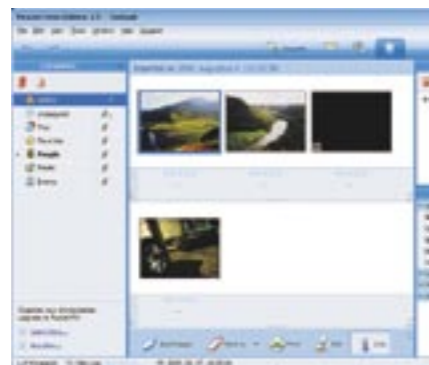
A digitális fényképezőgépekkel egyhetes nyaralás során annyi képet készíthetünk, mint amennyit korábban egy hagyományos géppel egy egész évben. A rengeteg képből még válogatás után is több száz marad, amelyeket bizony jól átgondolt rendszer szerint kell szortírozni, ha nem akarjuk, hogy idővel összedőljen a fényképeket tartó virtuális polc.

Szerencsére a fényképek rendszerezéséhez rengeteg program közül választhatunk. A szoftverek tudásában és megjelenésben jócskán különbözhetnek egymástól: van, amelyik csak a rendszerezésben segít, míg mások a képminőség javításában is jeleskednek. Sőt vannak full extrás csomagok is, amelyekkel a nyomtatás, a képek megosztása és még a biztonsági mentések készítése is pillanatok alatt megoldható. Írásunkban kiválogattunk néhány képrendszerezőt a legnépszerűbbek közül, ezzel is segítve a tájékozódást.

PicaJet Free Edition 2.5

A *PicaJet Photo Organizer 2.5* ingyenes változatának első indulásakor egy varázsló jelentkezik be, amely segít a merevlemezben található fényképek importálásában. Ha kérjük, a szoftver a könyvtárnevek alapján

azonnal kategóriákba rendezi a beolvasott képeket. Szerencsére a kategorizálás később sem okoz nehézséget, s ez elsősorban a program felépítésének köszönhető. Az ablak középső részében az importált képek láthatók, balra pedig a kategóriák – helyesebben azok helye, egészen addig, amíg létre nem hozunk néhányat. Rendezgetéskor egyszerűen csak rá kell húznunk a képeket a megfelelő kategória nevére.

PicaJet Free Edition: kiváló kereső funkció

A fényképekhez megjegyzéseket is fűzhetünk, és értékelhetjük is őket egy ötcsillagos rendszerben. Mindkét lehetőség főleg akkor tehet jó szolgálatot, ha később, amikor már több ezer kép van a gyűjte-

Lemez melléklet

A cikkben szereplő programok próbaverziói megtalálhatók speciális **CHIP-KIADÁSÚ CD-NKEN, ILLETVE A DVD KORONGON.**

ményünkben, keresünk valamit. A keresés részt egyébként nagyon jól kidolgozták: nemcsak a fájlnevre vagy a kommentárra kereshetünk rá, hanem a fájlméretre, a felbontásra, sőt még az EXIF adataira is.

DigiBookShelf 11.1.9.9

A *DigiBookShelf*nek ezúttal a freeware változatát próbáltuk ki. A szoftver ingyenes, ahhoz azonban, hogy valamennyi funkciójához hozzáférhessünk, regisztrálnunk kell.

DigiBookShelf: az egyik, ha nem a legnépszerűbb fotóalbum program

A program felépítése különleges, a kezelőfelület ugyanis egy virtuális polc, amelyen egymás mellett sorakoznak az albumok. A könyvecskéket egyetlen egérgattintással vehetjük le, s ugyancsak az egérrel lapozhatunk, illetve nézhetjük meg a képeket eredeti méretükben.

A program nem tartalmaz túl sok extra szolgáltatást, viszont minden fontos funkció megtalálható benne. Így például van albumszintű jelszavas védelem, a fényképalbumokat bárkinek elküldhetjük az interneten keresztül, s a fényképeket egyből a memóriakártyáról is importálhatjuk. Az albumoknak saját nevet adhatunk, a képekhez pedig akár egyenként is jegyzeteket írhatunk. Vannak könyvjelzők is a legfontosabb képek kiemeléséhez. A könyvek elrendezése, külalakja rugalmasan változtatható, ahogyan az aktuális téma éppen megkívánja.

A *DigiBookShelf*hez terméktámogatás is jár: az internetről (www.digibook.com) új borítókat, lapterveket tölthetünk le, de

megváltoztathatjuk akár a könyvespolc külsejét is.

Corel Photo Album 6 – Deluxe Edition

A *Corel Photo Album* egy multifunkciós alkalmazás, amely a fényképek rendszerezése mellett azok javítására és megosztására is használható. A tipikus fényképes bakik mindegyike egyetlen egérgattintással javítható, így gyorsan lekerülhet a képről a vörös szem, korrigálhatjuk a fényerő- és kontrasztarány-értékeket, sőt bizonyos mértékig még a homályos felvételeket is élesíthetjük. A Photo Albummal a panorámaképek egyes darabjait is összefűzhetjük, a képeknek keretet adhatunk, s néhány különleges effektust is bevetethetünk.

A hagyományos „1 kép 1 lap” nyomtatás mellett a programba épített 40 különféle séma felhasználásával látványos összeállításokat készíthetünk, emellett pedig további 19-féle – köztük több online – lehetőség közül választhatunk, ha a képeket mások is meg szeretnénk mutatni.

A Photo Albummal biztonságot is vásárolunk magunknak: a *PhotoSafe Backup System* időről időre automatikusan elkészíti a biztonsági mentést, akár CD-re is. Ez nagyon fontos, mert a fényképek valóban pótolhatatlanok.

Adobe Photoshop Album SE 3.0

A képfeldolgozásban nagy tapasztalatot szerzett *Adobe* terméke, a *Photoshop Album SE 3.0* is többfunkciós, hiszen a képek rendszerezése mellett az alapvető javítási feladatok elvégzésében is segít. A programban különféle egygombos javítások közül választhatunk, így a fényerő, a kontrasztarány vagy a fehéregyensúly is gyorsan korrigálható. Plusz szolgáltatás, hogy a javításokat egyszerre akár több képen is elvégezhetjük: a *Photoshop Album* maga dönti el, hogy melyik képnél milyen korrekciókra van szükség. A tapasztalatok alapján a javítások általában jók, de néha azért szükség van utólagos javításra is. Éppen ezért az eredeti képeket a program nem törli, a változtatások új fájlba kerülnek. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy az új képek mérete az alapbeállítások mellett nagyon nagy: a 2,5 MB-os tesztképek szerkesztett változatai rendszerint 5-6 MB-osak lettek.

A program kezelhetősége – ismerte más *Adobe* termékek irányítását is – nem az igazi, s nem tetszett az sem, hogy a szoftver még egy Extreme Edition processzor-

Adobe Photoshop Album SE: számos hasznos szolgáltatást kínál, de sajnos kicsit nehezebben kezelhető

ral felszerelt PC-n is lassan reagál. Találtunk viszont néhány érdekes megoldást is: az egyik ilyen a naptár nézet, ahol a fényképeket aszerint találjuk csoportosítva, hogy mely napon készítettük őket. A *Photoshop Album SE* diavetítőként is használható.

ImageCD Catalog 2.6

Ez a szoftver igazi kuriózum, kifejezetten a CD/DVD lemezekre tárolt képeink rendszerezésére szolgál. A program működési elve nagyon egyszerű: csak tegyük be a DVD (vagy CD) lemezt a meghajtóba, válasszuk ki a *Tools* menü *Add Disc* gombját, s a program máris elkészíti a merevlemezre. (Némi türelem persze kell hozzá, 4-500 kép feldolgozása ugyanis 10-15 percig is eltarthat.)

A szoftver természetesen nem 1:1-es másolatot készít, hanem csupán a fényképek előnézeti megjelenítéséhez szükséges adatokat tárolja el. Azt, hogy ez pontosan mit is jelent, egyénileg állíthatjuk be: megadhatjuk az előnézeti kép felbontását (max. 376×280), illetve a képminőséget is.

A szoftverrel ezután „offline”, vagyis a CD/DVD lemez behelyezése nélkül is megtehetjük, hogy melyik lemezen milyen képek vannak, s a lemezt csak akkor kell a meghajtóba tenni, ha teljes képernyős diavetítést kérünk. Természetesen minden egyes képnél szerepel, hogy melyik adathordozón található meg.

A program hátránya, hogy a klasszikus értelemben véve nem katalógusprogram. Igaz, erre a program honlapja is figyelmeztet: azt tanácsolja, hogy a képeket „jól átgondolt” könyvtárszerkezetben írjuk fel az adathordozóra. Az egyes képekhez jószerivel csak kulcsszavakat adhatunk, de ez legalább jól jön, ha majd a képek között keresszünk.

Higyed Gábor ■

Keresd
Magyarország
legolvasottabb
játékmagazinját!

Amihez elég a Windows

Fedezzük fel a Windows XP rejtett képességeit: használjuk az operációs rendszert jól áttekinthető képnézeteként, rugalmas nyomtatóprogramként vagy akár mint RAW-konvertert, ráadásul mindezt teljesen ingyen.

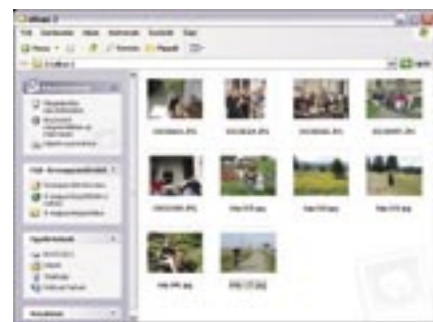
Sokan használnak ma már digitális fényképezőgépet, és sokak gépén dolgozik Windows XP. Nos, itt a remek alkalom, hogy kombináljuk a kettőt, s digitális felvételeinket az XP-vel kezeljük. Az alábbiakban kilenc remek tippet kínálunk olvasóinknak, amelyekhez legfeljebb ingyenes segédprogramokra van szükség.

1 TIPP »

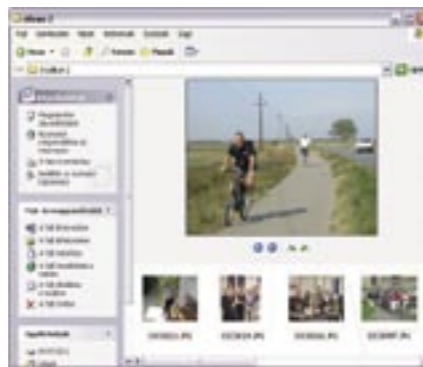
A KÉPKEZELŐ TESTRESZABÁSA

A Windows XP fájlkezelője a fotósoknak is kínál néhány speciális funkciót. Felülete rugalmasan változtatható: személyes igényünk alapján a Windows Intéző a főablakban csak a digitális fotók alapinformációit jeleníti meg, vagy miniatűröket mutat. A bal oldali területen vagy a könyvtárfa jelenik meg, vagy speciális képműveletek.

KÉPEK ELŐNÉZETE: aki a rendezésnél optikai szempontok szerint jár el, annak mindig szemé előtt kell legyenek a motívumok. Erre alkalmasak a Windows Intéző előképnézetei: a *Miniatűrök* nézet például kicsinyített thumbnaileket mutat, a *Filmszalag* fel is nagyítja a kijelölt képet. A nézet váltásához kattintsunk egyszerűen az azonos nevű menüre.

Miniatűrök: az Intéző többféle nézetben jeleníti meg a képfájlokat

Filmszalag: az egyik lehetséges nézet

FÁJLLISTA: a *Részletek* nézet egymás alatt mutatja a képek nevét és további információkat. Hogy melyek ezek az információk, magunk határozhatjuk meg: kattintsunk a jobb egérgombbal az oszlopfejre, és válasszuk ki a kívánt tulajdonságot, például a *Létrehozás dátumát* vagy a *Fényképezőgép típusát*.

Hogy a képeket ebből a szempontból állítsuk sorrendbe, kattintsunk a bal egérgombbal az oszlopfejre, és az Intéző átveszi a rendezési elvet.

DRAG & DROP: kevesen tudják, hogy az Intézőben nagyon egyszerűen helyezhetjük át a képeket egérrel. Nagyobb rendezési akcióknál mindenesetre ajánlatos minden mappának egy saját Intéző-ablakot nyitni, és a képeket közvetlenül az egyik ablakból a másikba mozgatni. Így főleglegessé válik az idegesítő ide-oda ugrálás a fájlkönyvtárban.

TRANSPARENTS MAPPÁK: a Miniatűrök nézet a mappakonokat mindig az első négy fotóval együtt jeleníti meg.

Ebbe is beleszólhatunk, és magunk határozhatjuk meg az optikai emlékeztetőt: kattintsunk a jobb egérgombbal a mappára, válasszuk a *Tulajdonságok/Testreszabást*, és jelöljük ki egy különösen jellemző képet.

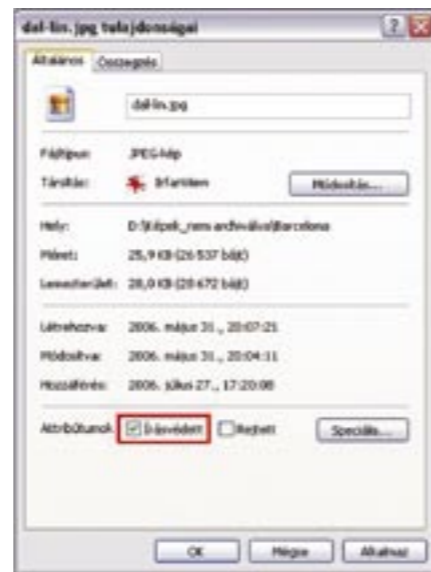
2 TIPP »

A MEREVLEMEZ MINT BIZTONSÁGOS FOTOARCHÍVUM

A Windows XP egészen speciális helyet szán felhasználója fotóinak: a *Képek* mappát, amely gyorsan megnyitható közvetlenül a *Start* menüből. Sok program tartja magát ehhez a szabványhoz, és a képfájlokat automatikusan erre a helyre menti. Tanácsunk: felejtsük el az egészet. Itt ugyanis a fényképgyűjteményünk az operációs rendszer esetleges összeomlásakor nincs biztonságban, hiszen ugyanazon a C: partíción van, mint a Windows XP.

FOTÓPARTÍCIÓ: a biztonsági szakértők azt ajánlják, hogy a fontos adatokat tartssuk egy külön meghajtón. Jó, ha a merevlemez már a kereskedő több partícióra osztotta fel. Ezt a saját meghajtóbetűjelről ismerjük fel, például a D:-ről. Itt rendezzük be a fotóarchívumunkat.

STRUKTURÁLÁS: az archiváláshoz kézenfekvőnek tűnik az időrendi vagy a tematikus elrendezés, esetleg a kettő kombinációja. Az időrendi sorrend mellett szól, hogy a képeket duplikátumok nélkül írhatjuk CD-re. Tematikus beosztásnál mindig újra kell menteni a teljes képállományt. További kiegészítő lehetőséget jelent a feldolgozottság szintje szerinti felosztás: egy mappa az összegyűjtött eredeti fájlokat tartalmazza, egy másik a „Best of”-ot, amelyet be lehet mutatni ismerősöknek a képernyőn, és egy harmadik azokat a kiválasztott fotókat, amelyeket igényesen feldolgoztunk, például azért, hogy később poszterként nyomtassuk ki őket.

Írásvédelem: ha nem akarjuk, hogy óvatlanul módosítsuk a képet

VÉDELEM: így akadályozhatjuk meg, hogy az eredeti képeket figyelmetlenségéből felülírjuk: kattintsunk jobb egérgombbal a fájlra, válasszuk a *Tulajdonságokat*, és tegyünk az *Általános* alatt pipát az *Írásvédelet* elé.

3 TIPP »

REJTETT EXIF-INFORMÁCIÓK MEGJELENÍTÉSE

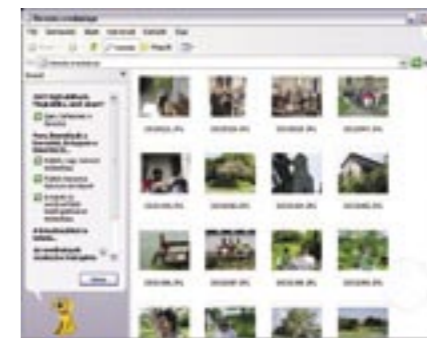
A kioldógomb lenyomása után egy digitális fényképezőgép nemcsak a képinformációkat írja a memóriachipre, hanem a felvétel idejét és a fontos beállításokat is feljegyzi. Ezeknek a szöveges információknak a szabványként az *EXIF* (Exchangeable Image File Format) terjedt el. A Windows XP láthatóvá teszi ezeket az adatokat.

FÉNYKÉPEZŐGÉP-INFORMÁCIÓK: a Windows XP-hez főleg az EXIF-nézéket telepíteni, mert maga az operációs rendszer kiolvassa a fényképezőgép-adatokat: kattintsunk jobb egérgombbal a fájlnevére, és válasszuk a *Tulajdonságokat*. A *Fájlinformáció* regiszterlap tartalmazza az EXIF-adatokat, vagy esetleg még a *Speciális* gombra kell kattintanunk a megjelenésükhöz.

EXIF-adatok: a fényképezéssel kapcsolatos adatokat a Windows saját eszközeivel is megtekinthetjük

Egyébként az EXIF-információkat arra is használhatjuk, hogy megtaláljuk az egy bizonyos digitális fényképezőgéppel készült képeket a merevlemezben. Ehhez indítsuk el a *Keresést* a *Start* menüből, és válasszuk a *Képet, zenét vagy videót* beállítását. Váltunk a *Speciális keresési beál-*

Keresés: a képek között az EXIF-adatok alapján is kereshetünk

lításokra. Ide írjuk be fényképezőgépünk nevét, méghozzá az *Egy szó vagy kifejezés a dokumentumban* mezőbe. Végül kattintsunk a *Keresés* gombra.

KULCSSZAVAK: archiválásnál a fotós az EXIF-adatokat saját kommentárokkal, kulcsszavakkal egészítheti ki. A profik ehhez IPTC-mezőket (International Press Telecommunications Council) használnak. Sajnos a Windows XP ezt a szabványt nem támogatja, előreláthatóan a Windows Vista sem fogja, amely 2007-ben kerül piacra. Cserébe a Windows más lehetőségeket kínál a címszavazásra. Az *Összegzés* regiszterlapra például címet, tárgyat, szerzőt, kulcsszavakat és kommentárokat írhatunk be. A Windows-keresés ezeket később éppúgy megtalálja, mint például a fényképezőgép-modell nevét.

4 TIPP »

ÍGY BOLDOGUL EL A WINDOWS A RAW-ADATOKKAL

A Windows Intéző eredetileg nem mutatja meg a nyers fényképezőgép-fájlokat. Egy plugin segítségével azonban akár különböző formátumú RAW-adatokkal is elboldogul. A *RAW Image Viewer and Thumbnailer* (www.microsoft.com) telepítésének van még egy előnye: modernizálja a Windows kép- és faxmegjelenítését.

FÉNYKÉPEZŐGÉPFÁJLOK MUTATÁSA: a beépülő modul minden nehézség nélkül a Windows Intézőbe illeszthető. A legfeltűnőbb különbség: a Miniatűrök nézet most már RAW fájlokat is megjelenít. Dupla kattintással egy ilyenre megnyílik a RAW Image Viewer, amely a megtevesztésig hasonlít a Windows kép- és faxmegjelenítőre. A különbségek a részletekben rejlenek: egy gomb a legmagasabb minőségre rendereli a megjelenítést. Az *i-re* kattintva megjelennek az EXIF-információk. A *Mentéssel* pe-

dig JPEG-re konvertálja a fájlt. Ellentétben a fizetős RAW-konverterekkel, a felhasználó itt tovább nem tud beavatkozni.

KÉPBEMUTATÓ: ajánlott a JPEG fájlokat is a RAW Image Viewerhez társítani, mert az integrált diavetítés ezzel a programmal jobban vezérelhető, mint a Windows kép- és faxmegjelenítővel. Ehhez kattintsunk a fogaskerék ikonra a vezérlősoron, és válasszuk a *File Types*-t. Amint a JPEG-re megyünk, a Windows minden tömörített fájlt megnyit a RAW Image Viewerben is. A beállításoknál most a diavetítéshez egy-egy kép automatikus mutatásának időtartamát is testre szabhatjuk.

KORLÁTOZÁS: a RAW Image Viewer and Thumbnailer még csak angol nyelven áll rendelkezésre, és csak olyan számítógépekre lehet telepíteni, amelyeken már fenn van a 2. szervizcsomag és a .NET Framework. A Windows XP-felhasználók mindkettőt ingyenesen letölthetik.

5 TIPP »

GYORSABB IMPORT

A legtöbb digitális fényképezőgép cserélhető adathordozóként jelentkezik be az operációs rendszerrel. Így a Windows XP egy drága tükörreflexes modellt egyenrangúan kezel egy olcsó memóriakártya-olvasóval. Minden csak azon múlik, ami belül van: a képeket tartalmazó kártyán.

VARÁZSLÓVAL: rögtön az első csatlakozáskor bejelentkezik a *Képolvasók és fényképezőgép varázsló*, és át akarja lapátolni a képeket a merevlemezre. Ez valóban a legkényelmesebb módja a fotók importálásának: lépésről lépésre kiválasztjuk a fotókat, szükség esetén forgathatjuk, megadhatunk találó neveket és a mentés helyét.

IMPORTÁLJUNK MAGUNK: a képek beolvasásához semmi szükség a varázslóra.

Képolvasók és fényképezőgép varázsló: van egyszerűbb módszer is

Mivel a memóriakártyát a Windows Intéző szabványos meghajtóként listázza, a képeket Drag & Drop módszerrel rögtön a merevlemez megfelelő mappájába helyezhetjük. Egyébként ez visszafelé is működik: ha a képeket egyszerűen visszamásoljuk a memóriakártyára, a fényképezőgépet fotóalbumként használhatjuk. Csak az a fontos, hogy a fájlok a gép DCIM mappájába kerüljenek, különben a fényképezőgép nem tudja őket olvasni. Ezzel az eljárással képeinket tévére is megmutathatjuk: egyszerűen a tévére kell csatlakoztatni a fényképezőt egy AV-kábellel.

6 TIPP »

NYOMTATÓ- ÉS CD-ÍRÓ

Mint a hobbifotósok tökéletes inasa, a Windows Intéző megkönnyíti a képek nyomtatását és CD-re mentését is. A varázslók ezekhez a feladatokhoz is a *Képműveletek* alatt rejtőznek. Ez a mező lép (a Képek mappában) a bal oldali ablakterületen a könyvtárstruktúra helyére, ha az eszközsoron a *Mappák* ikonra kattintva megjelenítést váltunk.

FOTÓK CD-RE ÍRÁSA: a fotók CD-re mentése nagyon egyszerű: tegyünk lemezt a meghajtóba, jelöljük ki a képeket egérrel, kattintsunk *Az összes elem CD-re másolása* parancsra, és elindul az íróprogram. Több képet úgy jelölhetünk ki egyszerűen, ha a *Shift* billentyűt lenyomva tartva rákattintunk a legfelső és a legalsó képre. Ha a képek nem egymás mellett vannak, a *Shift* helyett a *Ctrl* gombot tartva lenyomva kijelölés közben.

KÉPEK NYOMTATÁSA: a Windows XP a nyomtatóval is együttműködik. Az operációs rendszer ehhez a *Fénykép nyomtatása varázslót* küldi segítségül, amelyet ugyancsak a *Képműveletek* alól indíthatunk. Ez-

Nyomtatásvarázsló: a képeket különféle elrendezésekben nyomtathatjuk ki

zel a képeket egyenként különböző méretű papírra nyomtathatjuk, vagy több képet elrendezhetünk egy A4-es lapon. Kérésre a Windows XP indexképet is nyomtat. Egy ilyen nyomtatvány kitűnően kiegészíti a digitális képarchívumot.

7 TIPP »

ANIMÁLT DIAVETÍTÉS

A *Photostory* a Microsoft egy másik zseniális ingyenes programjának a neve. A diavetítő szoftver (www.microsoft.com) játszva könnyedséggel kezelhető, minden fontos funkciót tartalmaz, és villámgyorsan animálja a képeket úsztatásokkal és zoomváltásokkal. Egy szépséghibája mégis van: a *Photostory* a képsorozatot csak WMV Video (Windows Media Video) formátumban adja ki. Ezt a formátumot csak a legkevesebb, drága DVD-lejátszó játssza le tévében. Van ugyan lehetőség arra, hogy a WMV fájlt a CD-író programmal SVCD-re konvertáljuk, ez azonban elkerülhetetlenül minőségvesztéssel jár. Aki a diavetítést amúgy is csak PC-n akarja lejátszani, az kiváló programot kap a *Photostory*val.

Egy varázsló lépésről lépésre átvezet a diavetítés összeállításán, ezen nincs sok magyarázni való. Importáljuk a képeket, tetszőleges sorrendbe állítjuk, szöveget írunk és zenét választunk hozzájuk. Egy elmés kis részlet a 4. lépésben a *Mozgások testreszabása* mögött rejtőzik: itt animálhatjuk fotóinkat célzottan. A tájfotók azáltal nyernek valamit, hogy a kamera leúsztatja a horizontot, portréknál az arcra érdemes zoomolni.

8 TIPP »

CÉLZOTT MEGNYITÁS

A Windows a JPEG formátumot egy meghatározott programhoz társítja, amellyel a képeket dupla kattintásra megnyitja. Majdnem minden fotóprogram versenybe száll ezért a pozícióért, amelyet azonban felhasználóként magunk is kioszthatunk: kattintsunk jobb egérgombbal egy JPEG-re, majd válasszuk a *Társítás* menüpontot. Innen rögtön el is indíthatunk egy programot. Ha a társítást általánosan meg akarjuk változtatni, akkor kattintsunk a *Program választása...* almenüpontra. Válasszuk ki a listáról például az *IrfanView*-t, és tegyünk pipát *Az ilyen fájlok megnyitása mindig a kijelölt programmal történjen* beállítás elé.

Társítás: a Windows mindig az adott programmal nyitja meg a fájlt

9 TIPP »

VIDEOKLIPEK VÁGÁSA

A *Kellékek* alatt az XP Programok listáján további hasznos segédprogramokra lelünk. De míg a Windows-tartozék *Paint* legfeljebb a fényképek körbevágására és összefirkálására elegendő, a *Movie Maker* teljesen használható program. A videoklipek gyors elrendezéséhez storyboard áll rendelkezésre, egy kattintással válthatunk az idősvánczatra, ahol a lehető legpontosabban vágathatunk videót és audiót.

KOMPLETT: a *Movie Maker* rengeteg színűszűrővel, átmenettel és más effekttel szolgál. A videoklipeket élesíteni, színezni lehet, és gyorsabban vagy lassabban is lehet játszani.

Movie Maker: állóképekből is készíthetünk mozit

BEOLVASÁS & LEJÁTSZÁS: a felvétel modul analóg és digitális forrásokat is támogat. Állóképeket is lehet videókból menteni. Az exportálásnál a Microsoft saját Windows Media formátumára épít. Támogatja a DV-AVI-t is, a készre vágott filmet vissza tudja másolni a DV-camcorder kazettára. Videók Pocket PC-re mentésére is van mód. ■

IMPRESSZUM	
Szerkesztőség	
Főszerkesztő: Horváth Annamária ahorvath@vogelburda.hu	
Felelős szerkesztő: Bányai Ferenc fbanyai@vogelburda.hu	
Olvasószerkesztő: Kudella Magdolna mkudella@vogelburda.hu	
Szerkesztők: Csöndes Áron acsondes@vogelburda.hu	
Erdős Márton merdos@vogelburda.hu	
Györi Ferenc fgyori@vogelburda.hu	
Rosta Gábor grosta@vogelburda.hu	
Tervezőszerkesztők: Kun Györgyi gykun@vogelburda.hu	
Ulmer Jenő Gergely jgulmer@vogelburda.hu	
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt zskohler@vogelburda.hu	
A szerkesztőség címe: 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. Telefon: 06-1-888-3400 Fax: 06-1-888-3499 E-mail: chip@vogelburda.hu Internet: www.chipmagazin.hu	
Kiadó	
Vogel Burda Communications Kft. 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. A kiadásért felel: Carsten Gerlach ügyvezető igazgató Telefon: 06-1-888-3470 Fax: 06-1-888-3499 Asszisztens: Rátky Marianne Telefon: 06-1-888-3471 Fax: 06-1-888-3499 Kereskedelmi igazgató: Mosolygó Kitti kmosolygo@vogelburda.hu Telefon: 06-1-888-3407 Lapigazgató: Gajdos Barna bgajdos@vogelburda.hu Telefon: 06-1-888-3494	
Hirdetésfelvétel	<p>Hirdetési igazgató: Tasnádi Rózsa rtasnadi@vogelburda.hu Telefon: 06-1-888-3443 Hirdetési koordinátor: Szöke Erika eszoke@vogelburda.hu</p> <p>Médiareferens: Bálint Sámuel sbalint@vogelburda.hu</p> <p>Kuba Ilona ikuba@vogelburda.hu Tel.: 888-3428 Nemzetközi médiareferensek: Szendrey Szilvia szendrey@vogelburda.hu Tel.: 888-3455 Online-referens: Pái Attila apai@vogelburda.hu Tel.: 888-3491</p> <p>Németország: Erik N. Wicha Vogel Burda Holding Poccistrasse 11, D-80336 München Tel.: +49 89 74642-326 Fax: +49 89 74642-325</p> <p>Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd. Vincet Lee, Sec. 3, 200 Hsin Yi Road, 4 FL 1Taipei 106, Taiwan ROC Tel.: +886 2 2755-7901-5 Fax: +886 2 2755-7900 A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.</p>
Terjesztési adatok	<p>A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.</p> <p>Árus lapterjesztés</p> <p>Terjesztik a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai, továbbá a LAPKER Rt. országos hálózatán keresztül a RELAY, CITY PRESS, TESCO, AUCHAN, KAISER és üzemanyagtöltő állomások.</p>
Előfizetéses terjesztés	<p>Megjelenik havonta, (12 szám) egy szám ára CD-vel: 1495 Ft egy szám ára DVD-vel: 1996 Ft</p> <p>Előfizethető megrendelőlevélben a kiadónál: Vogel Burda Communications Kft. Postacím: 1426 Bp., Pf.300/39 Terjesztési osztály: Telefon: 06-1-888-3421, -3422 Fax: 06-1-888-3499 E-mail: terjesztes@vogelburda.hu www.itmediabolt.hu</p> <p>ITMédiaBolt: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60. Tel.: 06-1-374-0322 hétfő-péntek: 8-20 óráig szombat: 10-16 óráig</p> <p>Előfizetési díjak: Éves előfizetések: CHIP DVD- melléklettel 17 964 Ft CHIP CD-melléklettel 12 564 Ft CHIP lemez melléklet nélkül 11 388 Ft Fél éves előfizetések: CHIP DVD-melléklettel 9576 Ft CHIP CD-melléklettel 6696 Ft CHIP lemez melléklet nélkül 5994 Ft Továbbá előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága: 1088 Budapest, Orczy tér 1.</p> <p>Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu; faxon: 06-1-303-3440 További információ: 06-80-444-444 Terjeszti a Magyar Posta Rt.</p> <p>Terjesztés gondozás: Magyar Posta Rt. VIG-Ügyfélszolgálati Iroda Zöldszám: 06-80 444-444</p>
Előállítás:	<p>Nyomatás: Révai Nyomda Kft. Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató © The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Vogel Burda Communications Kiado Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336</p>
	<p>Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany.</p> <p>ISSN 0864-9421</p> <p>A közölt cikkek fordítása, utánnyo- mása, sokszorosítása és adatrend- szerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadal- mi vagy más védettségre való te- kintet nélkül használjuk fel. A hírro- vatban közvetlenül a gyártóktól, il- letve forgalmazóktól származó in- formációkat közlünk. A meg nem rendelt cikkek megjelenítéséért nem vállalunk felelősséget, kézira- tokat nem küldünk vissza és nem őrzzük meg! A CHIP magazin a kö- vetkező országokban is megjele- nik: Cseh Köztársaság, Kína, Gö- rögország, Indonézia, Lengyelor- szág, Malajzia, Németország, Olaszország, Oroszország, Romá- nia, Szingapúr, Thaiföld, Ukrajna, Törökország.</p> <p>Figyelmeztetés! Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt le- mez mellékleteket ingyenesen biz- tosítjuk az Ön számára. A mellékle- teket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan ví- rusokat vagy programhibákat, mely- ek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehető- ség. A CD-ROM-ok és DVD-k a leg- több felhasználói szoftverrel fut- tathatók, ennek ellenére lehetnek olyan programok, melyekkel nem kompatibilisek. Felhívjuk figyelme- nket arra, hogy a kiadó kizárja a fe- lelősséget bármilyen következmé- nyért, illetve kárért (beleértve töb- bek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, in- formációk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csa- tolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.</p>

HIRDETŐINK

Acer behúzás
Alphasonic 75
ASUS 101
Auto 2 113
CD/DVD-gyártás 28
CHIP 9, 15, 95
Computer Panoráma 113
D-Link 107

For-Max 37
Gigabyte B/3
HRP B/2
Hungexpo 121
Info-Tek 24
ITMediaBolt 28
KeSzo 97

KimSoft 99
LG 17
Linux Világ 109
Magicom 57
PC Guru 125
Play 33
Prohardver 73, 91

Qwerty 53
Qwerty behúzás
Ramiris 25
RelNet 99
Sony Hungária B/4
SPI 89
Toshiba 71

ELŐZETES

2006/10. SZÁMUNK TARTALMÁBÓL MEGJELENIK SZEPTEMBER 20-ÁN

Microsoft Office Visio Professional 2003

A mostohatestvér

Bemutatókra, prezentációkra abban az esetben is szükség van, ha a téma nem szöveges, hanem grafikus, és ez a grafika alapvetően munkahelyi folyamatábra, szervezeti diagram, egy szoftver működési folyamata, néhan iroda- vagy lakberendezés.

Megoldás, mint általában mindig, most is van a problémára, ráadásul nem is kell nagyon messzire menni érte. A Microsoft Office 2003 csomaghoz egy kiemelkedő képességű prezentációs alkalmazás is tartozik, a Visio.

HTPC házilag (4. rész)

Házimozi-kényelem

A sorozat eddigi részeiben elméletben már összeállítottunk egy működőképes, elegáns multimédia számítógépet. Most végre eljött az ideje, hogy továbblépjünk, és valódi HTPC-t faragjunk belőle. Ehhez némi kiegészítésre és pár beállításra lesz szükség.

Kedvencünk a Google

Profithajász birodalom?

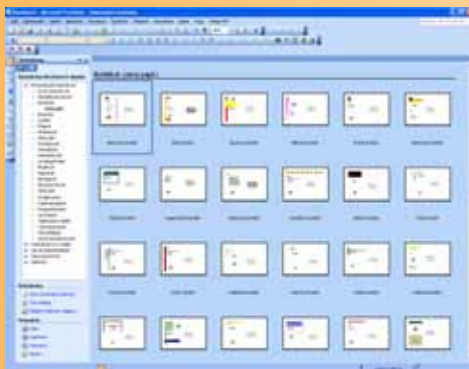
A Google szinte minden felhasználó kedvence, legalábbis egyelőre. Hiszen az egykor még két ambiciózus egyetemista kezdeményezésének arculata mára egy profithajász birodalommal alakult át. A CHIP magazin nagyító alá teszi a Google-t: vajon képes elviselni az internet egyetlen cég ennyire tömény erőkoncentrációját?

nForce570

A sikerváros

Az AMD új foglalatú processzoraihoz természetesen újabb alaplaponokra is szükség van. Az eddig megjelent lapkakészletek közül pedig az nVidia nForce 570-esnek van a legnagyobb esélye a sikerre. Az ok nyilvánvaló: a felső kategóriába illő új, hasznos szolgáltatások s ami talán még fontosabb: az elérhető árak.

MS Publisher

Házinyomda

A profi grafikai stúdiók árai olykor arcátlanul magasak, ráadásul arra sincs garancia, hogy az itt dolgozó „művészek” szaktudása, felkészültsége arányban áll az elkért munkadíjakkal! Ha alaposabban utánanéznünk, akkor kiderülhet, hogy nem ritkán ugyanazokat a programokat, eszközöket és nyersanyagokat használják, amelyek saját vállalkozásunknál is rendelkezésre állnak! Vajon mi akadály van annak, hogy névjegykártyáinkat, reklámanyagainkat vagy éppen weboldalunkat mi magunk készítsük el? Semmi! Ha a Microsoft Office 2003 irodai csomag megfelelő változatát alkalmazzuk, és van egy modern tintasugaras printerünk, akkor az említett feladatok 90 százalékát magunk is elkészíthetjük. Ráadásul egyszerűen, szinte szórakozásból.

TOVÁBBI TÉMÁINK

- Itt a CHIP médiacsomagja
- Windows megaupdate
- Valós idejű RayTrace képkalkotás
- Háborgó IT
- Chipkészletek a Core 2 Duóhoz
- 2.1-es hangfalak

A szerkesztőség fenntartja magának a témaváltoztatás jogát!

Átvilágítás

Nem rejtőzhetsz el!

Megcsörren a telefon, Jack Bauer felveszi. „A következő két órában merényletet követnek el az elnök ellen. Mindent tudok róla.” – mondja egy hang. A terrorelhárító-specialista Bauernak most gyorsan kell cselekednie, és mindent ki kell találnia az ismeretlen hívóról, s ehhez szinte korlátlan lehetőségek állnak rendelkezésére. Ahhoz, hogy egy (ismeretlen) telefonlót egész a privátszféráig kövessünk, még a filmbeli s az állami bűnüldözők csúcstechnikai eszközeire sincs szükség. Elég hozzá az internet.